



A közoktatás fejlesztését célzó NSRK-támogatások értékelése

Értékelési zárójelentés melléklete 1. verzió

Készítette:

Balás Gábor vezető értékelő
Domokos Veronika értékelő
Herczeg Bálint értékelő
Rési Kata értékelő

Budapest
2013. március 22.

www.ujsechenyiterv.gov.hu



A projekt az Európai Unió
támogatásával valósul meg.

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
Melléletek	3
<i>M1 Adatbázisok összeállítása</i>	<i>3</i>
<i>M2 Magyarázó változók</i>	<i>12</i>
<i>M3 Esettanulmányok</i>	<i>20</i>
<i>M4 Célzottság vizsgálat részletes táblázatai</i>	<i>102</i>

Mellékletek

M1 Adatbázisok összeállítása

Bár az értékelés a Megbízó által meghatározott konstrukciókon keresztül vizsgálja a fejlesztéspolitika hatását az alap és középfokú közoktatási rendszerre, a közoktatásba a fejlesztéspolitikának nem csak a vizsgálatba vont kiírásokból jutottak források. Emellett az adott kiírásokban nyertes pályázók esetében a vizsgálathoz szükséges volt arra, hogy be tudjuk azonosítani az adott intézményt, annak érdekében, hogy a kompetencia adatbázisból rendelkezésre álló kompetencia és intézményi információkkal össze tudjuk párosítani a pályázókat.

Támogatási adatbázis összeállítása

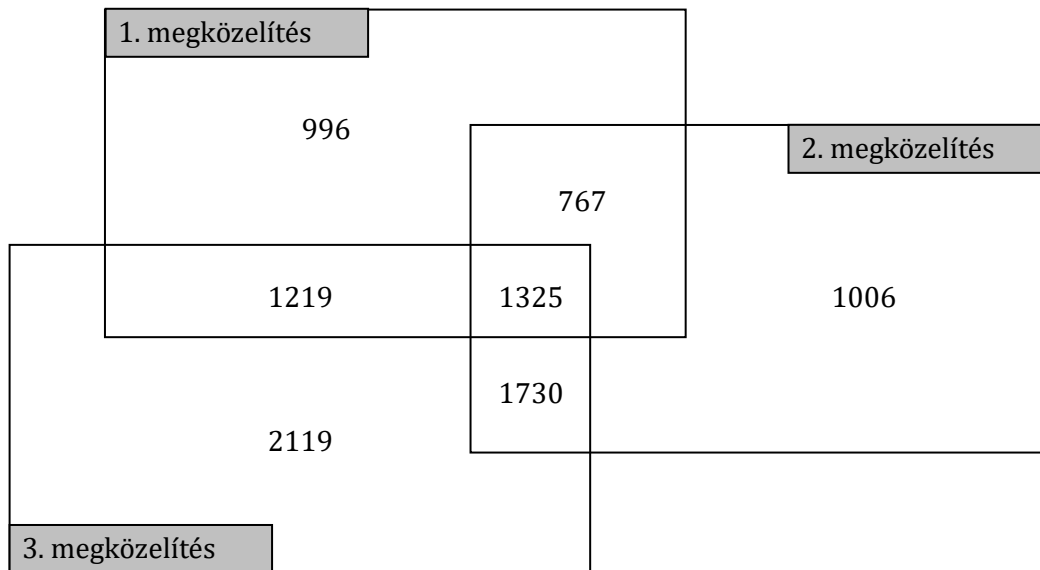
Az iskolák támogatási adatbázisának kialakítása során először azonosítottuk az iskolák fejlesztésére hasznosított pályázatokat az EMIR-adatbázisban.

Az azonosításhoz 3 megközelítést alkalmaztunk:

1. a pályázó mezőben szerepel az iskola/gimnázium szó vagy az OM azonosító
2. a pályázat címében szerepel az iskola/gimnázium szó vagy az OM azonosító
3. a kijelölt konstrukciókra pályázott

A három megközelítés összesen **9162** pályázatot kötött közoktatási intézményekhez. Az azonosított pályázatok megközelítések közötti megoszlását szemlélteti a *M1.1. ábra*.

M1.1 ábra: A különböző megközelítések eredményei (pályázatok száma)



Megjegyzés: az adatok a benyújtott pályázatokra vonatkoznak

1. megközelítés

A pályázó nevében szerepel az „iskola” (iskolája) vagy a „gimnázium” kifejezés. A szűrés során külön figyelmet fordítottunk arra, hogy az iskola kifejezés mellett szerepeljen az „általános” vagy „szak” kitétel is, ezzel kizárva a főiskolákat, a különböző nyelviskolákat vagy egyéb előfordulásait a kifejezésnek (pl. iskolabútorgyártó). A szűrést kiegészítettük azzal, ha az OM kifejezése szerepel a pályázó nevében (itt különböző cégnevekre kellett külön figyelni) és mindenütt figyelni kellett a kis és nagybetűs írásmódokra.

Ennek a megközelítésnek nagy hátránya, hogy nagyon sok esetben nem az oktatási intézmények pályáznak, hiszen nem önállóan gazdálkodnak, hanem a fenntartók, és bár egyes esetekben ilyenkor is beleírják a pályázó nevéhez (pl. HÓDMEZŐVÁSÁRHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZAT Liszt Ferenc Ének-Zenei Általános Iskola és Óvoda), ez nem tekinthető általánosnak. Emiatt - várakozásaink szerint - ezzel a módszertannal nem tudjuk azonosítani az összes olyan pályázatot, amelynek a haszonélvezői közoktatási intézmények.

Ez a módszertan összesen 4307 közoktatási intézményt azonosít (az OM azonosító beépítése a szűrésbe összesen 18 megfigyelést tesz hozzá a sokasághoz, ezek között is sok az általános művelődési központ, ami nem feltétlenül tekinthető közoktatási intézménynek). Az így azonosított pályázatok intézkedések szerinti megoszlását az *M1.1. táblázat* tartalmazza.

M1.1 táblázat: 1. megközelítéssel azonosított, iskolák fejlesztését célzó, pályázatok intézkedések szerinti megoszlása

Intézkedés kódja-neve	Darabszám
DAOP-1.1. Üzleti infrastruktúra regionálisan kiegyensúlyozott fejlesztése	7
DAOP-1.2. Klaszterek, vállalati együttműködések kialakítása, fejlesztése	2
DAOP-4.2. Humáninfrastruktúra-fejlesztések	52
DAOP-4.3. Egyenlő esélyű hozzáférés a közszolgáltatásokhoz	1
DAOP-5.1. Térségfejlesztési akciók	2
ÉAOP-4.1. Humán infrastruktúra fejlesztés	45
ÉMOP-4.3. Közoktatás térségi sajátosságokhoz igazodó szervezése és infrastruktúrájának fejlesztése	69
KDOP-5.1. Közoktatási infrastruktúrális fejlesztés	29
KEOP-3.3. Erdei iskola hálózatfejlesztés	4
KEOP-4.1. Hő- és/vagy villamosenergia-előállítás támogatása megújuló energiaforrásból	2
KEOP-4.2. Helyi hő- és hűtési energiaigény kielégítése megújuló energiaforrásokból	19
KEOP-4.9. Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva	11
KEOP-5.1. Hatékony energia-felhasználás	3
KEOP-5.3. Épületenergetikai fejlesztések	29
KEOP-6.1. A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok	114
KEOP-6.2. Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	43
KEOP-7.3. Természeti értékeink jó kezelése	1
KMOP-3.3. Környezetvédelmi szolgáltató rendszer fejlesztése	12
KMOP-4.1. A munkaerő-piaci részvételt támogató infrastruktúra fejlesztése	4
KMOP-4.4. A társadalmi befogadást támogató infrastruktúra fejlesztése	2
KMOP-4.6. Közoktatási intézmények infrastruktúra fejlesztés	5
NYDOP-2.1. Kiemelt jelentőségű turisztikai fejlesztések	1
NYDOP-5.3. Közoktatási infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése	39
TÁMOP-1.1. A foglalkoztatási szolgálat fejlesztése, integrált munkaügyi és szociális rendszer kialakítása	1
TÁMOP-1.4. Szociális gazdaság, innovatív és helyi foglalkoztatási kezdeményezések és megállapodások	9
TÁMOP-2.1. A képzéshez való hozzáférés segítése	1
TÁMOP-2.2. A szervezetek alkalmazkodóképességének fejlesztése	67
TÁMOP-2.4. Rugalmasság és biztonság	5

TÁMOP-3.1. A kompetencia alapú oktatás elterjedésének támogatása	2117
TÁMOP-3.2. A közoktatási rendszer hatékonyságának javítása, újszerű megoldások és együttműködések kialakítása	215
TÁMOP-3.3. A halmozottan hátrányos helyzetű és a roma tanulók szegregációjának csökkentése, esélyegyenlőségük megteremtése a közoktatásban	28
TÁMOP-3.4. Az eltérő oktatási igényű csoportok oktatásának és a sajátos nevelési igényű tanulók integrációjának támogatása, az interkulturális oktatás	713
TÁMOP-5.1. A kiemelt leghátrányosabb helyzetű térségek, valamint a településen belüli szegregáció csökkentését célzó komplex fejlesztések támogatása	6
TÁMOP-5.2. Beruházás a jövőnkbe: gyermek és ifjúsági programok	33
TÁMOP-5.3. A halmozottan hátrányos helyzetű csoportok szociális ellátórendszerhez és szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítása munkaerő-piaci integrációjuk előmozdítása érdekében	3
TÁMOP-5.4. A szociális ellátórendszer fejlesztése, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	1
TÁMOP-5.5. Helyi közösségek és a civil társadalom fejlesztése	9
TÁMOP-5.6. A társadalmi kohézió erősítése a foglalkoztatásba ágyazott képzés és a civil aktivitás segítségével	25
TÁMOP-6.1. Egészségfejlesztés és egészségtudatos magatartásra ösztönzés	192
TÁMOP-6.2. Egészségügyi szerkezetátalakítást támogató humán erőforrás- és szolgáltatásfejlesztés	2
TIOP-1.1. Az iskolarendszerű oktatás informatikai fejlesztése - az 'Intelligens iskola'	58
TIOP-1.2. Az oktatási és a kulturális intézmények együttműködését támogató infrastruktúra fejlesztése	318
TIOP-3.1. Szakképzés és felnőttképzés infrastruktúrájának fejlesztése	3
TIOP-3.3. Akadálymentesítés	1
TIOP-3.4. Bentlakásos szociális intézmények modernizációja	4

Megjegyzés: a pályázatok darabszáma a beadott pályázatokra vonatkozik

2. megközelítés

Hasonló megközelítést követtünk a második eljárás során is, csak ebben az esetben a pályázatok címében kerestük a fenti kulcsszavakat. Az így talált 4828 pályázat intézkedések szerinti megoszlását mutatja a *M1.2. táblázat*.

M1.2 táblázat: 2. megközelítéssel azonosított, iskolák fejlesztését célzó, pályázatok intézkedések szerinti megoszlása

Intézkedés kódja-neve	Darabszám
DAOP-4.1. Egészségügyi és szociális szolgáltatások korszerűsítése, fejlesztése	1
DAOP-4.2. Humáninfrastruktúra-fejlesztések	180
DAOP-4.3. Egyenlő esélyű hozzáférés a közszolgáltatásokhoz	27
DDOP-3.1. Humán közszolgáltatások fejlesztése	32
DDOP-5.1. Az elérhetőség javítása és környezetfejlesztés	2
ÉAOP-1.1. Regionális gazdaságfejlesztés	1
ÉAOP-4.1. Humán infrastruktúra fejlesztés	328
ÉMOP-3.1. Integrált szociális jellegű városrehabilitáció	2
ÉMOP-4.2. Szociális infrastruktúra fejlesztése és utólagos akadálymentesítés	67
ÉMOP-4.3. Közoktatás térségi sajátosságokhoz igazodó szervezése és infrastruktúrájának fejlesztése	206
KDOP-5.1. Közoktatási infrastruktúrális fejlesztés	121
KDOP-5.3. Intézményfejlesztés	16
KEOP-3.3. Erdei iskola hálózatfejlesztés	3
KEOP-4.1. Hő- és/vagy villamosenergia-előállítás támogatása megújuló energiaforrásból	6
KEOP-4.2. Helyi hő- és hűtési energiaigény kielégítése megújuló energiaforrásokból	84
KEOP-4.4. Megújuló energia alapú villamosenergia-, kapcsolt hő és villamosenergia-, valamint biometán termelés	2
KEOP-4.9. Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva	53
KEOP-5.1. Hatékony energia-felhasználás	12
KEOP-5.3. Épületenergetikai fejlesztések	115
KEOP-6.1. A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok	70
KEOP-6.2. Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek	41

KMOP-3.3. Környezetvédelmi szolgáltató rendszer fejlesztése	20
KMOP-4.1. A munkaerő-piaci részvételt támogató infrastruktúra fejlesztése	5
KMOP-4.5. Lakossághoz közeli szociális szolgáltatási infrastruktúra fejlesztése	41
KMOP-4.6. Közoktatási intézmények infrastruktúra fejlesztés	208
NYDOP-1.1. Regionális jelentőségű klaszterek közös beruházásainak támogatása, szolgáltatásainak kialakítása és fejlesztése	2
NYDOP-2.1. Kiemelt jelentőségű turisztikai fejlesztések	1
NYDOP-5.1. Közszolgáltatások fejlesztése	15
NYDOP-5.3. Közoktatási infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése	113
TÁMOP-1.1. A foglalkoztatási szolgálat fejlesztése, integrált munkaügyi és szociális rendszer kialakítása	1
TÁMOP-1.4. Szociális gazdaság, innovatív és helyi foglalkoztatási kezdeményezések és megállapodások	4
TÁMOP-2.2. A szervezetek alkalmazkodóképességének fejlesztése	135
TÁMOP-2.4. Rugalmasság és biztonság	2
TÁMOP-3.1. A kompetencia alapú oktatás elterjedésének támogatása	1343
TÁMOP-3.2. A közoktatási rendszer hatékonyságának javítása, újszerű megoldások és együttműködések kialakítása	93
TÁMOP-3.3. A halmozottan hátrányos helyzetű és a roma tanulók szegregációjának csökkentése, esélyegyenlőségük megteremtése a közoktatásban	24
TÁMOP-3.4. Az eltérő oktatási igényű csoportok oktatásának és a sajátos nevelési igényű tanulók integrációjának támogatása, az interkulturális oktatás	324
TÁMOP-5.1. A kiemelt leghátrányosabb helyzetű térségek, valamint a településen belüli szegregáció csökkentését célzó komplex fejlesztések támogatása	2
TÁMOP-5.2. Beruházás a jövőnkbe: gyermek és ifjúsági programok	16
TÁMOP-5.3. A halmozottan hátrányos helyzetű csoportok szociális ellátórendszerhez és szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítása munkaerő-piaci integrációjuk előmozdítása érdekében	2
TÁMOP-5.4. A szociális ellátórendszer fejlesztése, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	1
TÁMOP-5.5. Helyi közösségek és a civil társadalom fejlesztése	3
TÁMOP-5.6. A társadalmi kohézió erősítése a foglalkoztatásba ágyazott képzés és a civil aktivitás segítségével	29
TÁMOP-6.1. Egészségfejlesztés és egészség tudatos magatartásra ösztönzés	190
TÁMOP-6.2. Egészségügyi szerkezetátalakítást támogató humánerőforrás- és szolgáltatásfejlesztés	5
TIOP-1.1. Az iskolarendszerű oktatás informatikai fejlesztése - az 'Intelligens iskola'	638
TIOP-1.2. Az oktatási és a kulturális intézmények együttműködését támogató infrastruktúra fejlesztése	213
TIOP-1.3. A szolgáltató és kutatási infrastruktúra fejlesztése a felsőoktatásban	1
TIOP-3.1. Szakképzés és felnőttképzés infrastruktúrájának fejlesztése	26
TIOP-3.4. Bentlakásos szociális intézmények modernizációja	1

Megjegyzés: a pályázatok darabszáma a beadott pályázatokra vonatkozik

3. megközelítés

A harmadik megközelítés során az előzetesen közoktatásiként azonosított konstrukciókra beadott pályázatokat szűrtük le az EMIR-adatbázisból. Ez 6393 pályázatot eredményezett. A konstrukciók szerinti megoszlás szerepel a *M1.3. táblázatban*.

Annyi óvatosság ebben az esetben is indokolt, hogy a kiírások gyakran óvodák és bölcsődék bővítését is szolgálják, tehát nem csak iskolák fejlesztése a céljuk.¹

M1.3 táblázat: 3. megközelítéssel azonosított, iskolák fejlesztését célzó, pályázatok konstrukciók szerinti megoszlása

Alintézkedés neve	Darabszám
DAOP-4.2.1/2/2F. Alapfokú nevelési-oktatási intézmények és gimnáziumok infrastruktúrájának fejlesztése	33
DAOP-4.2.1/2/2F-2f. Alapfokú nevelési-oktatási intézmények és gimnáziumok infrastruktúrájának fejlesztése	20
DAOP-4.2.1/2F. Oktatásfejlesztés - Alapfokú nevelési-oktatási intézmények és gimnáziumok	182

¹ Ezeket a pályázatok igyekeztünk kiszűrni, azokat a pályázatokat kerestük, ahol a pályázat címében csak az óvoda vagy bölcsőde szavak szerepelnek, az iskola vagy gimnázium szó pedig nem. 3074 ilyen pályázatot azonosítottunk.

infrastruktúrájának fejlesztése	
DAOP-4.2.1/2F-2f. Alapfokú nevelési-oktatási intézmények és gimnáziumok infrastruktúrájának fejlesztése	36
DAOP-4.2.1/B-09. Oktatásfejlesztés a komplex programmal kezelendő LHH kistérségekben	13
DAOP-4.2.1/B-10. Oktatásfejlesztés a komplex programmal kezelendő LHH kistérségekben	1
DAOP-4.2.1/C-09-1f. Oktatásfejlesztés	1
DAOP-4.2.1/C-09-2f. Oktatásfejlesztés	1
DAOP-4.2.1-11. Nevelési intézmények fejlesztése	4
DDOP-3.1.2/2F-2f. Integrált kis- és mikrotérségi oktatási hálózatok és központjaik fejlesztése	25
DDOP-3.1.2/A-09-1f. Integrált kis- és mikrotérségi oktatási hálózatok és központjaik fejlesztése	22
DDOP-3.1.2/A-09-2f. Integrált kis- és mikrotérségi oktatási hálózatok és központjaik fejlesztése	7
DDOP-3.1.2/B-09-1f. Integrált kis- és mikrotérségi oktatási hálózatok és központjaik fejlesztése az LHH-33 kistérségekben	3
DDOP-3.1.2/B-09-2f. Integrált kis- és mikrotérségi oktatási hálózatok és központjaik fejlesztése az LHH 33 kistérségekben	2
ÉAOP-4.1.1/2F. Oktatási-nevelési intézmények fejlesztése	232
ÉAOP-4.1.1/2F-2f. Oktatási-nevelési intézmények fejlesztése	42
ÉAOP-4.1.1/A_2-10. Nevelési intézmények fejlesztése	4
ÉAOP-4.1.1/A-09. Oktatási-nevelési intézmények fejlesztése	13
ÉAOP-4.1.1/A-11. Nevelési intézmények fejlesztése	1
ÉAOP-4.1.1/B-09. Oktatási-nevelési intézmények fejlesztése a komplex programmal kezelendő LHH kistérségekben	18
ÉAOP-4.1.1/B-10. Oktatási-nevelési intézmények fejlesztése a komplex programmal kezelendő LHH kistérségekben	2
ÉMOP-4.3.1/2/2F. Közoktatás térségi sajátosságokhoz igazodó szervezése és infrastruktúrájának fejlesztése	58
ÉMOP-4.3.1/2/2F-2f. Közoktatás térségi sajátosságokhoz igazodó szervezése és infrastruktúrájának fejlesztése	27
ÉMOP-4.3.1/2F. Oktatásfejlesztés - Közoktatás térségi sajátosságokhoz igazodó szervezése és infrastruktúrájának fejlesztése	188
ÉMOP-4.3.1/2F-2f. Közoktatás térségi sajátosságokhoz igazodó szervezése és infrastruktúrájának fejlesztése	28
ÉMOP-4.3.1/A-09. Közoktatás térségi sajátosságokhoz igazodó szervezése és infrastrukturális fejlesztése	4
ÉMOP-4.3.1/A-11. Nevelési intézmények fejlesztése	1
ÉMOP-4.3.1/B-09. Közoktatás térségi sajátosságokhoz igazodó szervezése és infrastrukturális fejlesztése	23
ÉMOP-4.3.1/B-10. Közoktatás térségi sajátosságokhoz igazodó szervezése és infrastrukturális fejlesztése	3
KDOP-5.1.1/2/2F. Közoktatási infrastrukturális fejlesztés	19
KDOP-5.1.1/2/2F-2f. Közoktatási infrastrukturális fejlesztés	7
KDOP-5.1.1/2F. Közoktatási infrastrukturális fejlesztés	125
KDOP-5.1.1/2F-2f. Közoktatási infrastrukturális fejlesztés	23
KDOP-5.1.1-09. Közoktatási infrastrukturális fejlesztés	6
KMOP-4.6.1. Közoktatási intézmények beruházásainak támogatása	123
KMOP-4.6.1/A_2. Közoktatási intézmények beruházásainak támogatása, eszközbeszerzés	14
KMOP-4.6.1/B_2. Közoktatási intézmények beruházásainak támogatása, eszközbeszerzés és infrastruktúrafejlesztés	164
KMOP-4.6.1-11. Nevelési intézmények fejlesztése	3
NYDOP-5.3.1/2/2F. Közoktatási infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése	14
NYDOP-5.3.1/2/2F-2f. Közoktatási infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése	11
NYDOP-5.3.1/2F. Közoktatási infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése	131
NYDOP-5.3.1/2F-2f. Közoktatási infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése	22
TÁMOP-3.1.4-08/1. Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben	44
TÁMOP-3.1.4-08/2. Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben	419
TÁMOP-3.1.4-09/1. Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben	46
TÁMOP-3.1.4-12/1. Innovatív iskolák fejlesztése	343
TÁMOP-3.1.4-12/2. Innovatív iskolák fejlesztése	996
TÁMOP-3.1.5-09/A-1. Pedagógusképzések (a pedagógiai kultúra korszerűsítése, pedagógusok új szerepben)	110
TÁMOP-3.1.5-09/A-2. Pedagógusképzések (a pedagógiai kultúra korszerűsítése, pedagógusok új szerepben)	534
TÁMOP-3.1.5-09/B-PADF. „Pedagógusképzések(a pedagógiai kultúra korszerűsítése, pedagógusok új szerepben)”	2
TÁMOP-3.4.3-08/1. 'Iskolai tehetséggondozás'	36
TÁMOP-3.4.3-08/2. 'Iskolai tehetséggondozás'	126
TÁMOP-3.4.3-11/1. Iskolai tehetséggondozás	147
TÁMOP-3.4.3-11/2. Iskolai tehetséggondozás	512
TIOP-1.1.1-07/1. A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése	1188

TIOP-1.1.1-09/1. A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése	188
TIOP-1.2.5-09/1. Infrastrukturális fejlesztések a minőségi oktatás, az egész életen át tartó tanuláshoz a kultúra eszközeivel történő elősegítése érdekében az LHH kistérségek esélyegyenlőségéért	26
TIOP-1.2.5-12/1. Infrastrukturális fejlesztések az esélyegyenlőség elvű minőségi oktatás és az egész életen át tartó tanulás támogatása érdekében az LHH kistérségekben „A komponens”	20
<i>Megjegyzés: a pályázatok darabszáma a beadott pályázatokra vonatkozik</i>	

Kompetencia-adatbázis

Az iskolák pályázati aktivitásán kívüli egyéb jellemzőinek megismeréséhez az Oktatási Hivatal által a kompetencia felmérések során gyűjtött adatokat használjuk. A felmérésnek több szintje is rendelkezésünkre áll, ezekből az intézményi és telephelyi felmérések eredményeit használtuk.

A magyarországi kompetenciavizsgálatok 2001-ben kezdődtek. A felmérés két részből áll, egyrészt a matematikai és a szövegértési feladatok eredményeit foglalja magába, másrészt pedig tanulói, iskolai és telephelyi kérdőívet, amelyekben a tanulók és az intézmények jellemzőire, tanulók esetében a családi háttérükre kérdeznék rá.

2008-tól több ponton is megváltozott a kompetenciamérés menete. Egyrészt a felmérést teljes körűen központilag javította és értékelte az Oktatási Hivatal. Másrészt minden, a felmérésben részt vett tanuló egyéni azonosítót kapott, amelynek segítségével követni lehet a tanulók későbbi fejlődését. Harmadrészt megváltozott a kompetencia mérés skálája. Az eddigi évfolyamonként külön-külön kalibrált skálát egy közös skálára cserélték. Így a matematikai és a szövegértési felmérés tartalma mindhárom évfolyamon ugyanazt a terminust és követelményrendszert alkalmazza, egyre magasabb követelményeket megfogalmazva, egyre többet elvárva a tanulóktól a magasabb évfolyamok felé haladva, ami összhangban van azzal, ahogyan a tanulók kompetenciái fejlődnek az oktatási rendszerben (OKM [2011]). Az átkalibrálás viszont lehetetlenné teszi, hogy a 2008 előtti és utáni eredményeket közvetlenül összehasonlítsuk.

Intézményi szint

Az általunk kialakított adatbázisban 4149 különböző intézmény intézményi kérdőívének adatai szerepelnek 2006–2011 között. A *M1.4. táblázat* mutatja, hogy melyik évben hány intézmény kérdőíve került központilag javításra.²

M1.4 táblázat; A kompetenciafelmérések megfigyeléseinek száma, különböző években és osztályokban.

Év	6. osztály	8. osztály	10. osztály
	intézmények száma	intézmények száma	intézmények száma
2006	200	3072	1061
2007	2924	3019	1167
2008	2351	2444	1035
2009	2250	2347	995
2010	2195	2285	978
2011	2180	2266	972

Megjegyzés:

- A 2006-os felmérés estében a 6. évfolyamosok körében 200, országosan reprezentatív jelleggel kiválasztott intézmény minden tanulójának, a 8. évfolyam esetében minden telephely minden tanulójának, 10. évfolyamon pedig minden telephelyről képzési típusonként 30 tanulóknak tesztfüzetét javították ki központilag.
- 2008-tól a felmérést teljes körűen központilag javította és értékelte az Oktatási Hivatal.

² Az intézménybezárások és -összevonások miatt nem minden intézményről áll rendelkezésre a 6 évnyi adat.

Minden intézményről rendelkezésre áll az OM azonosítója, neve, pontos címe, a fenntartó azonosítója és típusa. Ezen felül rendelkezésre áll az intézmény tanulói által a kompetencia felméréseken elért átlagos eredménye és standard hibája matematikából és szövegértésből (6. 8. és 10. osztályban, attól függően, hogy milyen osztályok járnak az adott intézményben).

Az adatbázis ezen felül tartalmaz még további változókat, amiket a következő csoportokba sorolhatunk:

- Az intézmény oktatói összetétele, beleértve, hogy milyen segítő személyek (pedagógiai asszisztens, iskolapszichológus stb.) vesznek részt nevelési munkában,³
- Az intézmény költségvetésének összetétele.⁴ Az intézmények költségvetésében szerepel a saját bevétel azon része, amelyik a pályázati támogatásból származik (2008-ban ezer forintra kerekítve). Sajnos ebben az esetben nem ismert, hogy milyen pályázatból származik az összeg, azonban ez a szám alapot adhat arra, hogy mennyi intézmény használt pályázati pénzeket.
- Az intézményben pedagógus munkakörben foglalkoztatott személyek átlagos bére (alapilletmény, rendszeres és nem rendszeres jövedelem).^{5,6}

Az adatbázis kialakításakor kihagytuk a kérdőívek kérdéseinek két csoportját:

- amelyek az igazgató képezésére, korábban szerzett tapasztalataira kérdeznek rá,
- amelyek az előző kompetencia jelentések felhasználásának módját firtatják

Telephelyi szint

Bizonyos adatok nem intézményi szinten, hanem telephelyi, képzés típus szinten állnak rendelkezésünkre. Ezen a szinten alakítjuk ki a kompetencia eredmények szerinti relatív sorrendet, mivel egy több telephellyel rendelkező intézményen belül viszonylag nagy lehet az eredmények szórása a telephelyek között.

Ezen a szinten az adatbázisba bekerült telephelyek számát a M1.5 táblázat tartalmazza. Egy telephelyen többféle képzés is folyhat egyszerre (pl. szakközépiskola és szakiskola egyben), ezeket külön kezeljük, tehát egy megfigyelés az adott telephely, adott képzésének, adott évben megfigyelhető jellemzőit tartalmazza. Egy megfigyelés a fentieknek megfelelően tartalmazza az intézmény azonosítóját, amihez a telephely tartozik, telephely azonosítóját, típusát, címét és a telephely hatodikos, nyolcadikos és tizedikes tanulói által elért kompetencia pontszámokat matematikából és szövegértésből (telephelyi átlag és a standard hiba), valamint az átlagos családi háttér indexet a különböző felmért osztályokban.

Az eredeti kérdőívek közel 500 kérdést tartalmaznak, ezek a kérdések kitérnek: a képzési formákra, az épületek állagára, felszereltségére, oktatók összetételére, képzettségére. Külön kérdések vonatkoznak a felvételi eljárásra, fegyelmi problémákra, továbbtanulási szokásokra. Lényegüket tekintve egyes kérdések többször szerepelnek, mivel iskolatípusonként és évfolyamonként is eltérnek, pl. általános iskolából más intézményekbe lehet felvételizni, mint gimnáziumból vagy szakiskolákból. Ezeket a kérdéseket, ahol lehetett, összevontuk és egységesítettük, így végeredményként összesen 253 kérdésre adott válasz szerepel az adatbázisban.

3 A 2010-es és 2011-es felmérések során részletesebben kérdezték az oktatásban résztvevő segítő személyek (pedagógiai asszisztens, iskolapszichológus stb.) számát és foglalkoztatási módját. Ezeket a változókat össze kellett húzni, hogy összeilleszthetőek legyenek a 2008-2009-es kérdőívekkel.

4 Ezeknél a változóknál szükség lehet az adatok további tisztítására, mert pl. az adott évi összes bevétel rovatban a megfigyelések 30%-ban 1 millió forintnál kisebb összeg szerepel – a zavart az okozhatta, hogy 2008-ban az adatokat ezer forintra kerekítetten kérték, amit egyes esetekben úgy értelmezhettek, hogy eFt-ban kell megadni.

5 Lásd előző lánjegyzetet.

6 Ilyen kérdések nem szerepelnek a 2006-2007-es intézményi kérdőívekben.

M1.5 táblázat: A kompetenciafelmérések megfigyeléseinek száma, különböző években és osztályokban.

	6. osztály	8. osztály	10. osztály
Év	telephelyek/képzések száma	telephelyek/képzések száma	telephelyek/képzések száma
2006	200	3336	1640
2007	3217	3318	1688
2008	2926	3002	1778
2009	2866	2959	1726
2010	2810	2911	1729
2011	2792	2874	1725

Pályázatok és iskolák összekapcsolása

Ahhoz, hogy a pályázó iskolák jellemzőit is ismerjük, szükséges, hogy a pályázatokat konkrétan iskolákhoz tudjuk kötni. Ez a fent bemutatott kompetencia adatbázis intézményi szintjének és a korábban ismertetett módon azonosított közoktatást fejlesztését célzó pályázatokból álló adatbázisnak az összekapcsolását jelenti. Mivel a kompetencia adatbázis az Oktatási Minisztérium által adott OM azonosítót alkalmazza az intézmények azonosítására, ezért a gyakorlati problémát az OM azonosító és a pályázatok egymáshoz rendelése jelenti.

Ahogy korábban említettük, az OM azonosító kevés pályázatnál szerepel és ezekben az esetekben is változatos formában (azaz algoritmikusan nehezen azonosítható), ezért az intézmények nevén és székhelyén keresztül igyekeztünk azonosítani a pályázó intézmények OM azonosítóját. Erre három lépésben került sor:

1. Azoknak a pályázatoknak az esetében, amikor a projekt olyan településen valósul meg, vagy olyan településről származik a pályázó, amelyeken a kompetencia adatbázis szerint egyetlen közoktatási intézmény működik, ott a hozzárendelés nem igényel további lépéseket. Az egyetlen közoktatási intézmény OM azonosítóját rendeljük a pályázathoz. Az előnye ennek a megközelítésnek, hogy nem igényli azt, hogy a pályázó nevében vagy a pályázat címében szerepeljen az iskola pontos, hivatalos elnevezése. Hátránya azonban, hogy a minősége a közoktatási projektek azonosításának minőségétől függ. Például, ha a támogatási adatbázisban óvodák infrastrukturális fejlesztése is szerepel, akkor ezekhez is a település egyetlen általános iskolájának OM azonosítóját rendeli hozzá. Emellett az is problémát jelent, ha több intézmény fejlesztésére adnak be egy pályázatot (pl. kistérségi társulás), itt az algoritmus a központhoz kapcsolja a teljes pályázatot. Nagy a valószínűsége tehát a téves pozitív megfeleltetéseknek (azaz olyan pályázathoz rendel OM azonosítót, amihez nem kellene).

2. Azoknál a pályázatoknál, amelyek olyan településről származnak (projekt helye és/vagy pályázó székhelye), ahol több közoktatási intézmény is működik, településen belül is azonosítani kell a pályázó intézményt (vagy akinek javára pályáznak). Ebben segíthet az intézmény neve. Tehát itt két körülménynek kell egyszerre fennállnia, ahhoz hogy a pályázatot hozzákapcsoljuk az OM azonosítóhoz: azonos település, és az intézmény pontos neve szerepel a pályázó és/vagy a pályázat címe rovatban. Ennek a megközelítésnek az az előnye, hogy a pontos megnevezés elvárása miatt kicsi annak az esélye, hogy fals pozitív megfeleltetést eredményez. Ugyanaz a jellemző, ami a megközelítés erősségét adja, a pontos intézmény név elvárása, okozza ennek egyben a megközelítés hátrányát is. Ha a pályázat címében vagy pályázó nevében az intézmény neve valamilyen más változatban szerepel (például: Fekete István Általános Iskolá**ban** létrehozandó termék...), akkor az algoritmus már nem tudja összekötni a pályázatot az OM azonosítóval. Tehát szemben az előző megközelítéssel itt nagy esélye van a fals negatív megfeleltetésnek (azaz nem rendel OM azonosítót a pályázathoz).

3. A toldalékok (és a hasonulás) okozta problémát oldja meg a harmadik hozzárendelési szabály. Ha az első két lépés sikertelen, akkor ez egy kulcsszót képez az intézmény nevéből (leggyakrabban intézmény nevének első szava, szerencsés esetben egy név), és ezt a kulcsszót keresi a pályázat címében vagy pályázó nevében.

Látható, hogy az algoritmus mindkét irányba tévedhet: eredményezhet fals pozitív és fals negatív megfeleltetések is. Ezeket a korlátozásokat szem előtt tartva a fenti módon leválogatott 9162 pályázatból 7712 pályázathoz sikerült OM azonosítót társítani. Azokon a pályázatokon, ahol a pályázatban meg volt adva az OM azonosító tesztelhetjük a hozzárendelés pontosságát. A 696 pályázat közül, aminél szerepel OM azonosító, a fenti algoritmus 651 esetben ugyanazt az azonosítót rendelte a pályázathoz, ez közel 94%-os pontosságot jelent.

Összefoglalás

A fent ismertetett eljárások eredményeként egyrészt nem tudjuk biztosítani, hogy valamennyi közoktatási intézmény által vagy annak javára beadott pályázatot azonosítani tudjuk az EMIR adatbázisban. Másrészt az összekapcsolási nehézségek miatt az sem tudjuk biztosítani, hogy egy adott intézmény által (vagy javára) beadott összes pályázatot azonosítani tudjuk. Ez korlátozza, hogy milyen biztonsággal tudunk válaszolni olyan kérdésekre, mint:

- pályázók és pályázatok földrajzi megoszlása
 - mennyire céloznak jól a különböző konstrukciók
- vagy, hogy azonosítani tudjuk a sokat pályázó intézményeket.

M2 Magyarázó változók

Mind az esettanulmányok kiválasztásánál, mind pedig a probit modellek esetében szükségünk van magyarázó változókra, amelyek leírják az intézményeket és az intézmények gazdasági, demográfiai környezetét.

Intézményi változók

Vizsgálatunk célja, hogy megtudjuk fontos jellemzőikben eltérő közoktatási intézményeknek eltér-e a pályázási szokásuk, eltérőek-e célok és motivációk mentén pályáznak-e. Ennek a célnak a megvalósításához első lépésként kiválasztottuk azokat a jellemzőket, amik befolyásolhatják a pályázati viselkedést. A következő jellemzők mentén vizsgálódunk:

- sikeresség
- fenntartók
- „életutak”

A következőkben ezeknek dimenzióknak a részletes bemutatása következik. Az esettanulmányokat telephely szinten készítjük. A probit modellekhez viszont intézményi szinten kell változókat előállítanunk.

Sikerességi dimenzió

Az iskolák sikeressége nehezen mérhető, összetett fogalom és az adott időtávon inkább csak feltáró jelleggel lehet besorolni az intézményeket különböző kategóriákba.

Jelen tanulmányban a sikerességi mérőszámunkat a kompetencia eredményekre alapozzuk.⁷ Mivel az oktatási teljesítményt erősen befolyásolja a gyermekállomány társadalmi háttere, ezért az eredményeket kontrolláltuk az adott intézmény halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulóinak arányával. Mivel a 2006-2007-es felmérések esetében nincs adatunk arra, hogy a felmérést megírt tanulók mekkora része számít halmozottan hátrányos helyzetűnek, ezért a korrekciót csak a 2008-2011-es kompetencia adatokra tudtuk elvégezni. Ezen vizsgálatok során az általunk összeállított kompetencia adatbázisra támaszkodunk (lásd az adatbázis bemutatást).

Az esettanulmányok kiválasztásához a sikerességi mérőszámokat telephely szinten állítottuk elő, a probit modellekhez ugyanezeket a mérőszámokat intézményi szinten készítettük el. Mindkét esetben megközelítés során olyan intézményeket/telephelyeket próbáltunk azonosítani, amelyek vagy egymást követő években jó/rossz eredményeket értek el a fenti dimenzióban. Az esettanulmányok esetében olyan telephelyeket is kerestünk, amelyek dinamikusan javítottak vagy rontottak a helyzetükön.

Mivel a kompetencia eredmények rendkívül érzékenyek arra, hogy éppen milyen képességű, motiváltságú és szociális hátterű tanulók vannak jelen a felmérés írásakor, így még adott oktatási intézmény különböző években elért eredményeiben is nagy különbségek lehetnek attól függően, hogy ténylegesen kik írják meg a felméréseket. Ahhoz, hogy ezt a mérési problémát kiküszöböljük, mindenképpen szükséges, hogy a kompetencia eredményeket korrigáljuk az azt megíró hallgatók összetételével. Az eljárást telephely szinten mutatjuk be, de intézményi szinten ugyanezzel a módszerrel járunk el.

⁷ A tanulmány előkészítése során felmerült, hogy alternatív sikerességi mérőszámot lehetne készíteni a továbbtanulási arányokból, de a szakiskolák és szakközépiskolák esetében nem sikerült kívánatosági sorrendbe állítani a kimeneteket (pl. a szakiskolák esetében lehet, hogy a legkívánatosabb eredmény az lenne, ha a végzősök nem tanulnának tovább, hanem elhelyezkednének a megszerzett szakismeretükkel).

A korrigáláshoz első lépéseként minden telephely, minden típusú képzése esetén kiszámoltuk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók arányát, a felmérést írt összes hallgatón belül. Ezt követően minden évben, minden képzés típus esetén egyszerű lineáris modellt illesztettünk a kompetencia eredményekre (matematika, szövegértés), ahol az egyetlen magyarázó változónak a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók arányát használtuk.

Az alábbi eredmények az általános iskolai képzésekben a hatodikosok által 2008-ban írt matematika felmérő eredményeire illesztett modell becslésének eredményeit mutatja. Eszerint 2008-ban egy olyan, általános iskolai képzést megvalósító telephelyen, ahol minden felmérőt megírt gyerek halmozottan hátrányos helyzetű (azaz az arányuk 1 a felmérőt írók között), átlagosan 278 ponttal lenne alacsonyabb a telephely átlagos kompetencia eredménye. Tehát ha ki akarjuk szűrni a tanulói összetétel hatását a kompetencia eredményekből, akkor minden, általános iskolai képzést folytató telephelyen hozzá kell adni HHH tanulók arány * 278-at a 2008-as kompetencia eredményéhez.

M2.1 ábra: Becslés eredményei 2008-ban 6-dikosok által általános iskolában írt matematika felmérő eredményeire

Source	SS	df	MS			
Model	6981793.01	1	6981793.01	Number of obs =	2725	
Residual	25063750.7	2723	9204.46227	F(1, 2723) =	758.52	
Total	32045543.8	2724	11764.1497	Prob > F =	0.0000	
				R-squared =	0.2179	
				Adj R-squared =	0.2176	
				Root MSE =	95.94	

matek_6	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf. Interval]	
HHH6_r	-278.0995	10.09755	-27.54	0.000	-297.8992	-258.2999
_cons	1509.772	2.234806	675.57	0.000	1505.39	1514.154

A 6 képzés típus (általános iskolai, 4, 6, 8 osztályos gimnáziumok, szakközépiskolák és szakiskolák), 4 év, 2 felmérés típus (matematika és szövegértés) és 3 korosztály felmérései (6, 8, 10 osztályosok) összesen 40 modell becslését tette szükségessé. Azért ennyit, mert nem minden kombinációnak van értelme pl. hatodikosok eredményei csak általános iskolában és 8. osztályok gimnáziumok esetében állnak rendelkezésre. A 40 becslésből csak 3 esetben nem volt szignifikáns a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók arányának koefficiense, de még ezekben az esetekben is a várt negatív előjelet kaptuk eredményül.⁸ A halmozott hátrányos helyzetű tanulók aránya egyes esetekben különösen magas magyarázó értékkel bír az R² a 33%-t is eléri.

Az ezúton korrigált kompetencia eredmények segítségével kistérségi rangsort állítottunk fel a telephelyek/képzés típusok között annak érdekében, hogy kiszűrjük a sikeresség mögött meglévő olyan területi adottságokat, amelyre a fejlesztési támogatások nem hatnak, ezzel egyúttal a sikerességet is helyi sikerességgé értelmettük. Annak érdekében, hogy az oktatási intézmények megváltozó száma minél kevésbé befolyásolja a sorrendben betöltött pozíciót, a kapott sorszámot 0 és 1 közé normalizáltuk, ahol 0 jelenti a legjobb pozíciót (adott évben, adott kistérségben adott képzésben nincs magasabb kompetencia eredményt elért telephely) az 1 pedig a legrosszabbat.

⁸ Kérésre a szerzők rendelkezésre tudják bocsátani ezeknek a becsléseknek az eredményeit.

A sikerességi besorolásoknál már csak azokra a telephelyekre és képzésekre koncentráltunk, amelyekre legalább 3 megfigyelés áll rendelkezésre. A fent kialakított normált sorszámok alapján a statikusan és dinamikusan sikeres/sikertelen intézményeket a következő definíciók alapján azonosítottuk:

- **statikusan jó** teljesítményt mutat az a telephely/képzés, amelyik minden vizsgált évben a kistérségi rangsor felső 10%-ában szerepelt (normált rangja 0 és 0,1 között található) valamelyik vizsgált mutató alapján (6-os 8-os 10-es kompetencia eredmények matematikából és szövegértésből)
- **statikusan rossz** teljesítményt mutat az a telephely/képzés, amelyik minden vizsgált évben a kistérségi rangsor alsó 10%-ában szerepelt (normált rangja 0,9 és 1 között található) valamelyik vizsgált mutató alapján (6-os 8-os 10-es kompetencia eredmények matematikából és szövegértésből)
- **dinamikusan javuló** teljesítményt mutat az a telephely/képzés, amelyik minden vizsgált évben javítani tudták a pozíciójukat a kistérségi rangsorban és javulás mértéke elérte az 50%-ot (első és az utolsó megfigyelt pozíciójuk között a különbség elérte a 0,5-öt)
- **dinamikusan romló** teljesítményt mutat az a telephely/képzés, amelyik minden vizsgált évben rontottak a kistérségi rangsorban betöltött pozíciójukon és romlás mértéke elérte az 50%-ot (első és az utolsó megfigyelt pozíciójuk között a különbség elérte a 0,5-öt)

Mint látható a fenti definíciók alapján elméletileg előfordulhat, hogy egy telephely statikusan jól teljesít 8. osztályos szövegértési eredményeivel, de statikusan rosszul teljesít akár ugyanazon az évfolyamon a matematika eredményeivel.

Fenntartók

A fenntartó és az intézmények közötti kapcsolat jelentősen befolyásolhatja, hogy milyen aktívan tud pályázni az intézmény és hogy milyen pályázatokban tud részt venni. Az esettanulmányok kiválasztása során a fenntartók alapján három csoportra koncentráltunk: az önkormányzatok által fenntartott intézmények, az egyéb fenntartású intézmények és akik a megfigyelt időszak alatt fenntartót váltottak. Az *M2.1 táblázatban* a fenntartók csoportosítása szerepel. Az intézmények fenntartói az általunk összeállított kompetencia adatbázisban szerepelnek (lásd a kompetencia adatbázis leírását).^{9,10}

M2.1 táblázat: Fenntartók besorolása

önkormányzati fenntartású	községi önkormányzat
	városi önkormányzat
	megyei jogú városi önkormányzat
	fővárosi kerületi önkormányzat
	megyei önkormányzat
	fővárosi önkormányzat
	állami szerv
	települési kisebbségi önkormányzat
	országos kisebbségi önkormányzat
	területi kisebbségi önkormányzat
	önkormányzatok fenntartói társulása
	önkormányzatok fenntartói társulása – megbízó és megbízott
	önkormányzatok fenntartói társulása - gesztor és tag

9 Az intézmények fenntartóinak idősorát sikerült 2007-ig meghosszabbítani, sajnos 2006-ban még jóval kevesebb kategóriára gyűjtöttek adatokat (2006-ban csak 6 kategória szerepel szemben a 35 fenntartói kategóriával, amibe 2008-2011 között besorolták a fenntartókat), így a megfeleltetés során nagyon sok információ veszett volna el.

10 Mivel az utolsó rendelkezésünkre álló kompetencia vizsgálat 2011-es, ezért az utóbbi időszak (2011. május óta) bekövetkezett fenntartó váltásokról nem áll rendelkezésünkre adat.

	önkormányzatok fenntartói társulása - társulási tanács
	önkormányzatok fenntartói társulása - önálló társulás
	többcélú kistérségi társulás
nem önkormányzati fenntartású	egyházi jogi személy
	korlátolt felelősségű társaság
	részvénytársaság
	állami felsőoktatási intézmény
	egyházi felsőoktatási intézmény
	egyéb felsőoktatási intézmény
	alapítvány
	közalapítvány
	közhasznú alapítvány
	közhasznú társaság
	egyesület
	közhasznú egyesület
	egyéb

A M2.2 táblázatban pedig azoknak az intézményeknek a száma szerepel, amelyek az adott évben fenntartót váltottak. Az azonosítás során két csoportra koncentráltunk, egyrészt amikor az intézmény nem, csak a fenntartója változik. Másrészt a táblázatban azok az intézmények is szerepelnek, amelyek esetében nem csak fenntartóváltás történt, hanem megváltozott az intézmény is, mint például abban az esetben, amikor az egyház veszi át az intézmény működtetését és átnevezi az intézményt (esetleg új OM azonosítót is kaptak).¹¹

M2.2 táblázat: Fenntartó váltások

Fenntartóváltás		2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011
miből	mibe				
községi önkormányzat	városi önkormányzat	9	17	14	0
községi önkormányzat	egyházi jogi személy	4	2	0	0
községi önkormányzat	alapítvány	1	0	0	0
községi önkormányzat	közhasznú társaság	1	0	0	0
községi önkormányzat	önkormányzatok fenntartói társulása	23	4	0	0
községi önkormányzat	többcélú kistérségi társulás	4	0	2	0
községi önkormányzat	önkormányzatok fenntartói társulása - gesztor és tag	11	43	18	7
községi önkormányzat	önkormányzatok fenntartói társulása - társulási tanács	3	1	1	0
városi önkormányzat	községi önkormányzat	1	0	0	0
városi önkormányzat	megyei jogú városi önkormányzat	0	9	0	0
városi önkormányzat	megyei önkormányzat	5	1	0	0
városi önkormányzat	egyházi jogi személy	1	0	3	0
városi önkormányzat	közalapítvány	1	0	0	0
városi önkormányzat	önkormányzatok fenntartói társulása	4	0	1	1
városi önkormányzat	többcélú kistérségi társulás	5	0	3	0
városi önkormányzat	önkormányzatok fenntartói társulása - gesztor és tag	15	17	9	1
városi önkormányzat	önkormányzatok fenntartói társulása - társulási tanács	3	0	0	0
megyei jogú városi önkormányzat	egyesület	1	0	0	0
megyei jogú városi önkormányzat	önkormányzatok fenntartói társulása	14	0	0	0
megyei jogú városi önkormányzat	többcélú kistérségi társulás	1	0	0	0
megyei jogú városi önkormányzat	önkormányzatok fenntartói társulása - gesztor és tag	1	6	2	0
fővárosi kerületi önkormányzat	fővárosi önkormányzat	2	0	0	0
megyei önkormányzat	városi önkormányzat	2	3	1	0
megyei önkormányzat	részvénytársaság	0	1	0	0

¹¹ Ezeket a fenntartóváltásokat úgy azonosítottuk, hogy ezekben az esetekben ugyanabban a városban és címen egy másik azonosítóval és névvel rendelkező intézmény kezd el működni.

megyei önkormányzat	önkormányzatok fenntartói társulása - társulási tanács	1	1	0	0
fővárosi önkormányzat	állami felsőoktatási intézmény	1	0	0	0
települési kisebbségi önkormányzat	országos kisebbségi önkormányzat	0	1	0	0
egyházi jogi személy	városi önkormányzat	0	0	1	0
korlátolt felelősségű társaság	közhasznú alapítvány	0	0	0	1
állami felsőoktatási intézmény	egyéb felsőoktatási intézmény	0	0	1	0
alapítvány	községi önkormányzat	0	0	1	1
alapítvány	megyei jogú városi önkormányzat	0	0	1	1
alapítvány	fővárosi kerületi önkormányzat	0	0	0	1
alapítvány	egyházi jogi személy	0	1	0	0
alapítvány	korlátolt felelősségű társaság	0	0	1	1
alapítvány	közalapítvány	0	0	0	1
alapítvány	közhasznú társaság	2	0	0	0
alapítvány	közhasznú egyesület	0	2	0	0
közalapítvány	alapítvány	1	1	0	0
közhasznú alapítvány	korlátolt felelősségű társaság	0	0	0	1
közhasznú alapítvány	alapítvány	0	0	1	1
közhasznú társaság	városi önkormányzat	1	0	0	0
közhasznú társaság	egyházi jogi személy	0	0	1	0
közhasznú társaság	korlátolt felelősségű társaság	0	9	8	0
közhasznú társaság	alapítvány	0	0	1	0
egyesület	városi önkormányzat	0	0	1	0
egyesület	közhasznú egyesület	1	0	0	0
önkormányzatok fenntartói társulása	községi önkormányzat	2	0	0	0
önkormányzatok fenntartói társulása	városi önkormányzat	1	0	0	0
önkormányzatok fenntartói társulása	megyei jogú városi önkormányzat	4	0	0	0
önkormányzatok fenntartói társulása	megyei önkormányzat	1	0	0	0
önkormányzatok fenntartói társulása	egyházi jogi személy	1	0	0	0
önkormányzatok fenntartói társulása	többcélú kistérségi társulás	8	7	2	0
önkormányzatok fenntartói társulása	önkormányzatok fenntartói társulása - gesztor és tag	16	6	2	0
önkormányzatok fenntartói társulása	önkormányzatok fenntartói társulása - társulási tanács	1	1	0	0
többcélú kistérségi társulás	városi önkormányzat	0	1	0	1
önkormányzatok fenntartói társulása - gesztor és tag	községi önkormányzat	0	0	1	1
önkormányzatok fenntartói társulása - gesztor és tag	városi önkormányzat	0	2	0	2
önkormányzatok fenntartói társulása - gesztor és tag	többcélú kistérségi társulás	0	0	0	1
önkormányzatok fenntartói társulása - társulási tanács	megyei önkormányzat	3	0	0	0
önkormányzatok fenntartói társulása - társulási tanács	önkormányzatok fenntartói társulása	3	0	0	0

Az ökonometriai modellek esetében más módon csoportosítottuk a fenntartókat. A besorolást a *M2.3 táblázat* tartalmazza.

M2.3 táblázat: Fenntartók besorolása

önkormányzati fenntartó	községi önkormányzat
	városi önkormányzat
	megyei jogú városi önkormányzat
	fővárosi kerületi önkormányzat
	megyei önkormányzat
	fővárosi önkormányzat
	települési kisebbségi önkormányzat
	országos kisebbségi önkormányzat
	területi kisebbségi önkormányzat
a fenntartó állami szerv	állami szerv

	állami felsőoktatási intézmény
a fenntartó társulás	önkormányzatok fenntartói társulása
	többcélú kistérségi társulás
	önkormányzatok fenntartói társulása - megbízó és megbízott
	önkormányzatok fenntartói társulása - gesztor és tag
	önkormányzatok fenntartói társulása - társulási tanács
egyházi fenntartó	önkormányzatok fenntartói társulása - önálló társulás
	egyházi jogi személy
egyéb non-profit fenntartó	egyházi felsőoktatási intézmény
	alapítvány
	közalapítvány
	közhasznú alapítvány
	közhasznú társaság
	egyesület
egyéb fenntartó	közhasznú egyesület
	korlátolt felelősségű társaság
	részvénytársaság
	egyéb felsőoktatási intézmény
	egyéb

„Életutak”

Az esettanulmányok kiválasztása során igyekeztünk olyan intézményeket kiválasztani, akik különböző szerepeket töltek be az integrációs időszakban. Négy csoportot különböztettünk meg, az elsőbe olyan intézményeket soroltunk, akik integráció során megszűntek, és a telephelyeik elvesztették az önállóságukat és betagozódtak más intézményekbe.¹² Ők az integrálódó vagy betagozódó intézmények. A második csoportba azok az intézmények tartoznak, akiknek az integráció során bővült a telephelyeik száma, azaz további tagintézményeket fogadtak be vagy az újonnan létrejövő integrált intézménynek ők számítanak a székhely intézménynek. Őket nevezzük integráló intézményeknek. A harmadik csoportba azok az intézmények tartoznak, amelyek azon túl, hogy megszűntek egyben a telephelyeik is bezártak (azaz nem folyik pedagógusi munka a volt iskola épületeken). Ezeket az intézményeket beolvadó intézményeknek nevezzük. A negyedik csoportba azok az intézmények kerültek, akiknek nem változtak meg a működési feltételeik az utóbbi időszakban.

Ebből a felosztásból az esettanulmányok során azt a választ reméljük, hogy a pályázatok és az általuk megvalósított projektek bármilyen ok-okozati összefüggésben állnak-e azzal, hogy milyen életutat futottak be az intézmények.

Területi változók

Az intézmények gazdasági és társadalmi környezete alapvetően befolyásolhatja milyen problémákkal kell szembenéznie az intézményeknek, milyen források érhetőek el számukra és hogy milyen fejlesztésekre van elsősorban szükségük. A következő magyarázó változókat használjuk az intézmények környezetének leírására:

- települési gazdasági erő
- demográfiai mutatók
- elmaradottsági besorolások

¹² Úgy azonosítottuk ezeket a telephelyeket, hogy az OM azonosítójuk szerepel a KIR által vezetett megszűnt intézmények listáján (w3.kir.hu/kirportal2/redirect.aspx?k=239), majd a telephely címén ezt követően egy másik intézmény kezd el működni.

A fent felsoroltakon túl, régiós dummykat és az intézmény székhelyének település típusát is felhasználjuk magyarázó változóként.

Települési gazdasági erő

A megyeinél részletesebb területi kép a GDP alapján nem adható, mivel – alapvetően módszertani okokból – definíció szerinti GDP-adatot kistérségi szinten nem lehet előállítani, kistérségi GDP-adat nem létezik. Készültek ugyanakkor különböző becslések, amelyekkel a gazdasági értéktermelő képességről alacsonyabb térségi szintre vonatkozóan is nyerhetők információk (pl. Kiss 2003, Lócsei – Nemes Nagy 2003:13). Jelen vizsgálatban a különböző becslési eljárások közül a Lócsei és Nemes Nagy szerzőpáros által alkalmazott verzióra támaszkodunk és a GDP-hez hasonló Települési Gazdasági Erő (TGE) indikátort elemezzük. A választás indokairól részletesebb ld. Lócsei – Németh 2006 és Csité – Németh 2007:14; a becslési eljárást és korlátait alább kifejtjük.

A gazdasági teljesítmény megyeinél alacsonyabb térségi szintű megragadására tehát a „települési gazdasági erőt” (TGE-t) alkalmazzuk. A mutatószám számításának kiindulópontját a KSH által hivatalosan közölt, termelési oldalról („felülről”) becsült megyei, vásárlóerő-paritáson mért GDP-adatok adják, melyeknek megosztása a települések között az értéktermeléssel bizonyítottan összefüggésben lévő közvetett mutatószámok alapján történik, azaz a megyei értékeket szétosztjuk a települések között aszerint, hogy az egyes települések miként részesednek a megyében bevallott személyi jövedelemadó-alapból, a helyi adókból, valamint a regisztrált vállalkozások számából. Ezzel az elvvel a térszerűség csökken, az értéktermelési képességnek csak egy durva becslését kapjuk eredményül. Nem győzzük hangsúlyozni, hogy nem a GDP az, amit előállítottunk, még ha van is kapcsolat az alább bemutatásra kerülő jelzőszámok és a KSH hivatalos megyei GDP-adatai között. Ezért a megyeinél alacsonyabb szintre, településekre és kistérségekre vonatkozó szövegrészekben gazdasági teljesítmény kapcsán „települési gazdasági erőről” (TGE) fogunk beszélni a továbbiakban, a fogalomhasználattal is jelezve a különbséget. A TGE értelmezésének alábbi korlátaira kell felhívni a figyelmet:

- A TGE komponensei közül a vállalkozások száma jelentősen emelkedett. 2007-ben az áfa-törvény módosulása következtében, 2008. január 1-jétől pedig az őstermelőket érintő jogszabályi változások¹⁵ okán ugrott meg elsősorban az egyéni, de a társas vállalkozások száma is, így elsősorban az alföldi és dél-dunántúli térségben, ahol kedvezőek a mezőgazdasági termelés feltételei. Mindez azt jelenti, hogy a mezőgazdasági karakterű térségek TGE értéke vélhetőleg felülbecsült 2008 és 2010 között.
- A lakossági jövedelmek egyre nagyobb hányada kerül ki a NAV SZJA-statisztikáiból és kerül vállalkozói jövedelemként számbavételre (példa lehet erre az EVA térhódítása). Ennek a területi különbségekre gyakorolt hatása még nem tisztázott, de vélhetően szerepet játszik a jövedelemegyenlőtlenségek ezredforduló utáni csökkenésében. Ez pedig áttételesen jelentkezik a TGE adatokban is.

¹³ Kiss J. P. (2003): A kistérségek 2000. évi GDP-jének becslése. in: Nemes Nagy J. (szerk.): Kistérségi Mozaik. (Regionális Tudományi Tanulmányok 8.) ELTE Regionális Földrajzi Tanszék – MTA-ELTE Regionális Tudományi Kutatócsoport, Bp., 39-54. o; Lócsei H. – Nemes Nagy J. (2003): A Balatoni Régió gazdasági súlya és belső térszerkezete. in: Nemes Nagy J. (szerk.): Kistérségi Mozaik. (Regionális Tudományi Tanulmányok 8.) ELTE Regionális Földrajzi Tanszék – MTA-ELTE Regionális Tudományi Kutatócsoport, Bp. 129-143. o.

¹⁴ Lócsei H. – Németh N. (2006): A Balaton régió gazdasági ereje. Comitatus, 16. évf. 7-8. sz. pp. 7-22.; Csité A. – Németh N. (2007): Az életminőség területi differenciái Magyarországon: a kistérségi szintű HDI becslési lehetőségei. Budapesti Munkagazdaságtani Füzetek, 2007/3, 63 o.

¹⁵ KSH (2008): A vállalkozások regionális különbségei Magyarországon. KSH, Győr

- A TGE komponenseit érintő korlátok hatása összegződve jelentkezik.
- Az egy lakosra jutó TGE értéke alacsonyabb térségi szinteken egyre kevésbé használható a fejlettség általános mérőszámaként. Alacsony TGE érték nem feltétlenül jelent elmaradottságot, arra is utalhat, hogy a térségben élők nem feltétlenül helyben végeznek termelőtevékenységet.

Demográfiai változások

Az iskolás korú gyerekek számának csökkenése komoly problémát jelenthet az intézmények számára. Ezért mindenképpen fontos jellemzője az intézmény környezetének, hogy milyen irányban és mértékben változott a székhely településen a különböző korosztályok száma.

Az adatok forrása a T-STAR adatbázis, amely település szinten tartalmazza a 3-5, 4-13 és 14-17 éves állandó lakosok létszámát 2000 és 2011 között. Ezeknek a létszámoknak segítségével kiszámoltuk az iskoláskorúak létszámának százalékos változását. Annak érdekében, hogy a változás hosszabb távú trendjeit láthassuk 5 éves változásokat használtunk.

Elmaradottsági besorolások

Az elmaradott térségek többféle besorolását is használtuk:

- a 311/2007. (XI. 17.) Korm. rendelet alapján komplex programmal segített leghátrányosabb helyzetű kistérségek (LHH)
- a 240/2006 (IX. 30) Korm. rendelet alapján társadalmi- gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések
- aprófalvas kistérségek

A felsoroltak közül csak az aprófalvas térségek kellett definiálnunk, ez alapján aprófalvas kistérségnek tekintettünk egy kistérséget, hogyha az 500 lakos alatti aprófalvak aránya 40% felett volt a kistérség településein belül vagy ha az aprófalvak lakóinak aránya elérte a kistérség lakóinak 10%-t.

M3 Esettanulmányok

Ebben a mellékletben az esettanulmányokat mutatjuk be részletesen.

M3.1 Szent Mór Katolikus Általános Iskola Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Gimnázium és Szakközépiskola, Pécs

Az iskola helyzetének és környezetének rövid bemutatása

A Szent Mór Katolikus Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Gimnázium és Szakközépiskola (röviden: Szent Mór Iskolaközpont) a Magyar Katolikus Egyház Pécsi Egyházmegye fenntartásában működik. Történelmi előzménye a Püspöki Énekiskola volt, ami kizárólag fiúkat oktatott. A rendszerváltás után szerették volna újra feléleszteni ezt az intézményt, azonban nem volt kellő érdeklődés iránta, így profilt váltottak, és egy koedukált intézményt hoztak létre, ami a művészetoktatási profillal egykezett elnyerni a helybéli szülők szimpátiáját.

Az Egyházmegye fenntartásában Baranya és Tolna megyében összesen nyolc közoktatási intézmény működik, ezek közül kettő Pécsen, a Szent Mór mellett egy az önkormányzattól a szoros közelmúltban átvett általános iskola, a Néri Szent Fülöp Katolikus Általános Iskola (a Budai-Városkapu Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Speciális Szakiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény egykori telephelye). A két iskola között jelentős különbségek vannak mind a tanulók társadalmi státuszát, mind pedig az iskola profilját, célkitűzéseit tekintve. A Néri Szent Fülöp a Budai Városkapu Oktatási Intézmény egyik szegregált telephelye volt, a tanulói összetételt ma is kirívóan magas HH (hátrányos helyzetű) és HHH (halmozottan hátrányos helyzetű) arányok jellemzik.

A baranyai megyeszékhely oktatásirányítása 2007-ben jelentős átszervezést hajtott végre a helyi közoktatásban: a helyi önkormányzati fenntartású iskolákat több nagy iskolaközpontba vonták össze, egyben az akkor hatályos jogszabályok szerint átszabták a beiskolázási körzethatárokat, megszüntettek két, cigány többségű iskolát és azokhoz az iskolákhoz is felvételi körzethatárt húztak, melyek eddig városi beiskolázásúak voltak. Korlátozták ezen kívül a vidékről felvehető tanulók arányát is.¹⁶ Az átalakításokkal az egyébként csökkenő gyermekszámú nagyváros önkormányzati iskolái ezzel hátrányosabb helyzetbe kerültek az egyébként is népszerű egyházi intézményekkel szemben. Az MJV vezetése egyfajta kényszerként élte meg az átalakításokat, melynek nemkívánatos következményeiről a város közoktatás-fejlesztési terve a következőképpen fogalmaz: „Kötelező beiskolázási körzet átalakítását írja elő a Kt.1 az esélyegyenlőség megvalósíthatósága érdekében. A törvény módosítása kötelez arra, hogy az egymással határos iskolák kötelező felvételt nyújtó beiskolázási körzetét úgy alakítsuk át, hogy ne jöjjön létre szegregáció a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körében. (...) A nem önkormányzati fenntartású intézmények a továbbiakban is élni fognak a beiskolázás eddigi gyakorlatával és felveszik a jó szociális háttérrel rendelkező tanulókat, kiszorítva a hátrányos helyzetű családok gyermekeit, még akkor is ha jogszabályi előírás kötelez a hátrányos helyzetűek felvételére.”¹⁷

¹⁶ Bővebben ld. Neumann-Zolnay (2008), *Esélyegyenlőség, szegregáció és oktatáspolitikai stratégiák Kaposváron, Pécsen és Mohácson*, Budapest, EÖKIK

¹⁷ Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Aktualizált közoktatási, fejlesztési és intézkedési terve, 2009, 14. o.

Az átalakításokat a 2012/2013-as tanévben újabb átszervezések, bezárások követték, illetve ekkor került át a Néri Szent Fülöp az Egyházmegye fenntartásába.¹⁸

A Szent Mór Iskolaközpont Pécs történelmi belvárosában, a Dzsámitól mindössze pár perc sétára található, összesen 3 telephellyel működik. Az általános iskolai mellett gimnáziumi oktatást is végez. A szakközépiskolai oktatás kizárólag Alapító Okiratukban szerepel, ugyanis mintegy tíz évvel ezelőtt szerepelt a tervekben, hogy a város közoktatási kínálatát egy keresztény szellemiségű szakközépiskolával gazdagítanák. Ez az elgondolás később nem realizálódott, újabban pedig a lefelé nyitást, azaz egy óvoda létrehozását fontolgatják. A gimnáziumi oktatás nyolc évfolyammal működött, azonban a 2012/2013-as tanévtől átálltak a 8+4-es stuktúrára. Ennek oka kettős: egyrészt, az új köznevelési törvény egészen speciális kritériumokat fogalmaz meg a nyolcosztályos gimnáziumokkal kapcsolatban, melyeket saját iskolájukkal kapcsolatban nem éreztek reálisnak. Másrészt mivel a gimnáziumba elsősorban saját tanulóik közül válogattak, a gimnáziumi tagozatra túljelentkezés volt, miközben az általános iskolai tagozaton kevés tanuló maradt.

Hiány pedagógusállományban nincs, mindenki megfelelő képesítéssel dolgozik. Tárgyi felszereltségben vannak hiányosságok, korábban az intézmény nem volt gazdaságilag önálló, és ez a körülmény is nehezítette a fejlesztését, szemléltető eszközök beszerzését stb. Nagy hiányosság, hogy nincs tornaterem, csak egy kicsi tornaszoba és sportudvar. További nehézség, hogy összesen négy épületben folyik a tanítás a Hunyadi út két oldalán, ami a pedagógusokat és a diákokat is vándorlásra készíti (ebédlőbe, számítástechnika-szakterembe, stb.). Erre vonatkozóan vannak tervek, de még nem született végső megoldás. A tornaterem különösen a mindennapos testnevelés bevezetésének előírása miatt hiányzik.

Iskolai összetétel és eredményesség

Az intézmény tanulóinak többsége a jobb helyzetben lévő családokból kerül ki: az általános iskolában a 2011/2012-es tanévben a 618 tanuló mindössze 11%-a hátrányos helyzetű, és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya a 1%-ot sem éri el. Ez nem véletlen, hiszen az iskola elsősorban a helyi keresztény értelmiséget célozza, elérésüknek minden bizonnyal elhelyezkedése is kedvez.

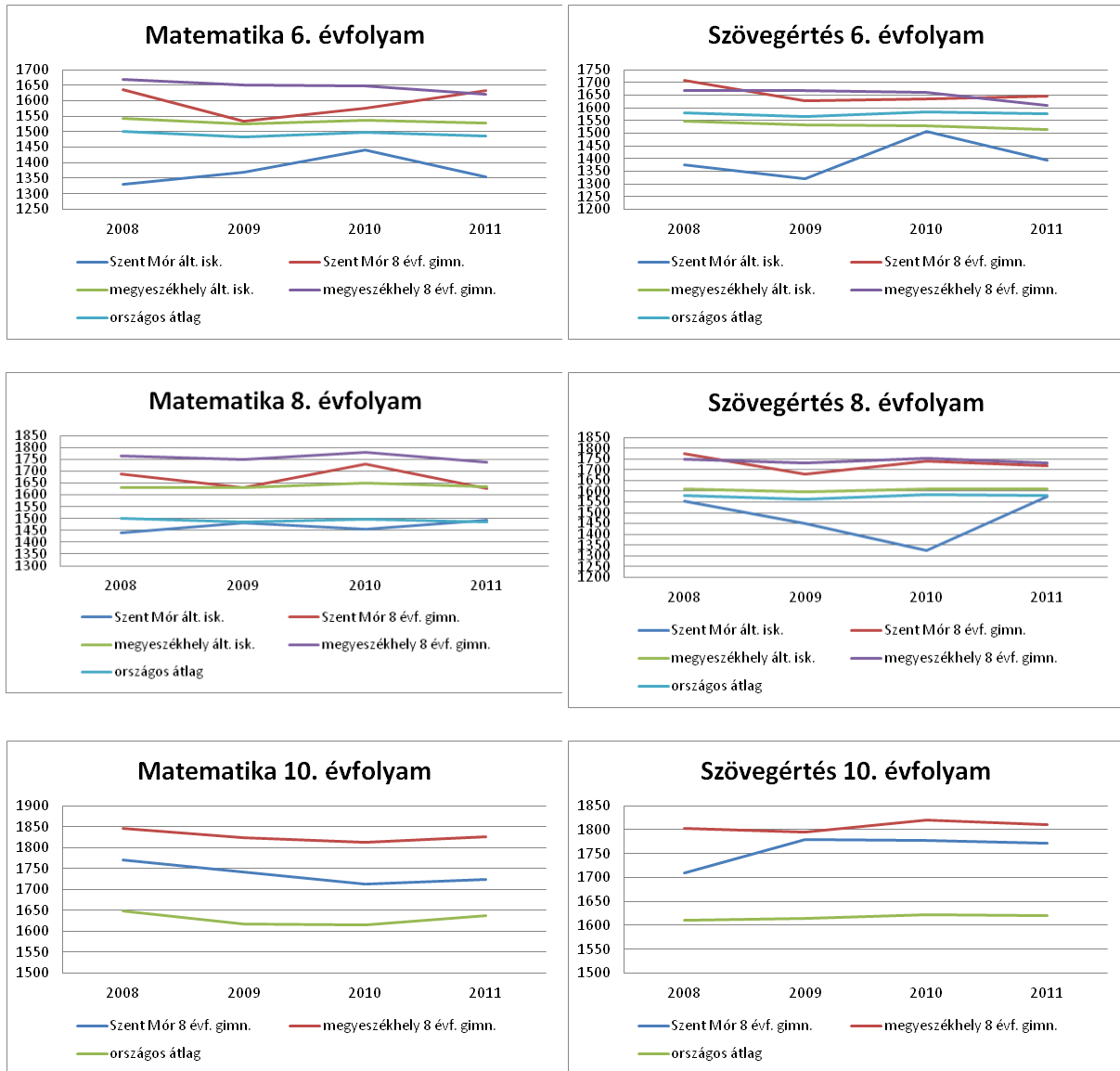
A sajátos nevelési igényű diákok aránya is az országos alatt marad, kb. 3%. Pécsen kívülről a tanulók kb. 10%-a jár be. A tanulólétszám stagnáló, illetve enyhe növekvő tendenciát mutat, ami a városi fogyó gyermeklétszám tükrében igen kedvező adat. Azonban a képet árnyalja, hogy az általános iskola alapító okirat szerinti kihasználtsága így is csak 72%-os (a gimnázium teljes kihasználtsággal működik). Érdekes jelenség, hogy a tanulók között sok a nagycsaládos, nem ritka az 5-6 gyermek egy-egy családban.

A tanulók kompetencia-méréseken elért eredményei átlagosnak mondhatók: ugyan az országos átlagot az eredmények alapvetően meghaladják, ha már a megyeszékhelyi iskolák vonatkozásában nézzük, az országos átlaggal megegyezően, vagy annál gyengébben teljesítenek. Továbbá markáns különbség figyelhető meg a 8 osztályos gimnáziumi és az általános iskolai tagozaton tanuló 6. és 8. osztályos

¹⁸ Érdekes adalék, hogy a szegregált iskola átadását az önkormányzat kezdeményezte, míg a Katolikus Egyház – még a 2007-es átszervezés idején – az önkormányzat egyik legnépszerűbb, legpatinásabb multú iskoláját vette volna át szívesen, ez azonban a többi érintett ellenállásába ütközött (ld. Neumann-Zolnay 2008). Az Egyházmegye az iskolát nagyon leromlott állapotban vette át, és jelentős összeget fordított felújítására. Azért vállalták az iskola fenntartásának az átvételét, mert az Egyházmegye fontosnak tartja, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek és szülők helyben tudják a szolgáltatást igénybe venni.

tanulók teljesítménye között, az előbbi javára. Ez nem meglepő, hiszen a gimnáziumi tagozatra nyilvánvalóan a jobb képességű gyerekeket válogatták be.

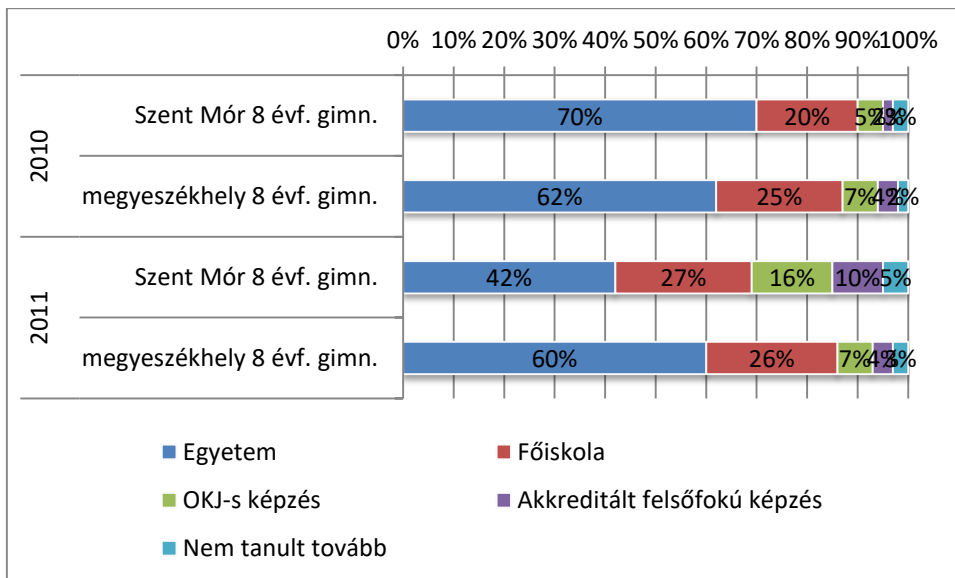
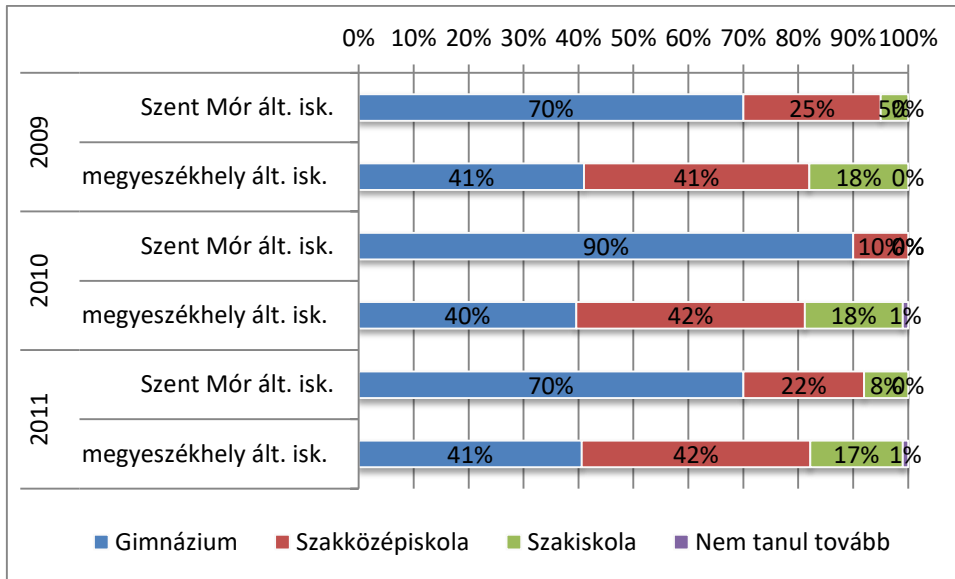
M3.1.1 ábra: Országos kompetencia-mérés eredményei, 2008–2011



Az általános iskolások továbbtanulási arányai messze meghaladják a gimnáziumban továbbtanulók megyeszékhelyi iskolákra jellemző arányát – nyilván ebben szerepet játszik az is, hogy mint ahogyan említettük, a gimnáziumi tagozatra jellemzően a saját általános iskolások közül veszik fel a gyerekeket.

A gimnáziumot elvégzők között az egyetemi felvételit nyertek aránya 2010-ben a megyeszékhelyen lévő nyolc évfolyamos gimnáziumok átlageredményének megfelelően, 2011-ben viszont attól jócskán elmaradva alakult.

M3.1.2 ábra: Továbbtanulási arányok¹⁹



Pályázati tevékenység és a megvalósuló fejlesztések hatása

Az iskola a szoros közelmúltig egy európai uniós pályázatot sem adott be, ami – az intézmény jelenlegi vezetése szerint – az egyházmegye korábbi vezetésének kifejezett kérésére történt.²⁰

Az Egyházmegye intézményein saját forrásból eszközöl beruházásokat (felújítás, eszközbeszerzés), e források elosztása, a döntési folyamat egy többlépcsős belső struktúrához kötött, és kifejezett szempont, hogy a forráselosztásból egy intézmény se maradjon ki. Az intézmények pedig a szervezet központi gazdasági koordinátoránál kezdeményezhetnek az igényeikkel, pályázási ötleteikkel kapcsolatban.

¹⁹ Az általános iskolai tagozaton 2009-2011, a gimnáziumi tagozaton 2010-2011 évekből áll rendelkezésre adat.

²⁰ Az intézmény és az egyházmegye élén egyaránt a közelmúltban zajlottak személyi változások.

A pedagógusok továbbképzését és a szakmai tanácsadási feladatokat pedig a Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet látja el, így ezen a téren sincs szükség az EU-s források bevonására.

Az Egyházmegye vezetése ugyanakkor néhány éve változott, és ezzel változott az EU-s támogatásokhoz való hozzáállás is. A fenntartó ma már inkább ösztönzi intézményeit, hogy pályázzanak, idén az iskolában már külön kollégát bíztak meg a pályázatfigyelési feladatok ellátásával, igény ugyanis lenne a fejlesztésekre, az iskola kimaradt például a nagyobb IKT-fejlesztési „hullámokból”, az iskolában nincs interaktív tábla, tanulói laptop stb.

A TÁMOP 3.1.4 2012-es kiírására nyújtottak be pályázatot (aminek eredményét a személyes beszélgetés idején még nem tudták, de így is csalódottságukat fejezték ki amiatt, hogy sorsolással választják ki a nyerteseket, mivel sokat dolgoztak a pályázattal – igaz, pályázatíró cég segítségét is igénybe vették, ha esetleg nyernek a menedzsment feladatukat már „házon belül” látják el). Ebben a pályázatban is az eszközbeszerzés lehetősége volt számukra az egyik legfontosabb. Ezen kívül egy KEOP-os energetikai korszerűsítést célzó pályázat benyújtását tervezik.

Jövőkép és javaslatok

Mint fentebb említettük, a közeljövőben az intézmény képzési kínálatát vertikálisan szeretné bővíteni, és egy óvodát is nyitni. Ehhez és a tornateremfejlesztéséhez is keresnek megfelelő kiírásokat, illetve egyéb, szintén az eszközkészlet megújulását célzó kiírásokat látnának szívesen.

Felhasznált dokumentumok

Neumann-Zolnay (2008), Esélyegyenlőség, szegregáció és oktatáspolitikai stratégiák Kaposváron, Pécsen és Mohácson, Budapest, EÖKIK

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Aktualizált közoktatási, fejlesztési és intézkedési terve, 2009

M3.2 Kiss Géza Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Sellye

Az iskola helyzetének és környezetének rövid bemutatása

A Kiss Géza Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény a Sellyei kistérség központjában, egyben a kistérség egyetlen városi rangú településén működik. A város állandó népessége 2012-ben 2899 fő, lakosságszáma tendenciózusan csökken. A Dráva-menti és az Ormánság néprajzi tájegységéhez tartozó, 35 települést számláló kistérség az ország egyik leghátrányosabb helyzetű térsége, a 311/2007-es kormányrendelet besorolása szerint a társadalmi/gazdasági fejlettsége alapján alulról a 3. helyet foglalja el a rangsorban, így a 33, komplex programmal segített leghátrányosabb helyzetű kistérség közé tartozik. A leszakadás mértéke drámaian tükröződik az országos átlagot többszörösen meghaladó munkanélküliségi rátában, az inaktív és tartós munkanélküliek magas számában, a helyi vállalkozások, foglalkoztatók hiányában, mint ahogyan a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányában is a közoktatási intézményekben.

A sellyei általános iskola és óvoda 2007. szeptember 1-étől került a Sellyei Kistérségi Többcélú Társulás fenntartásába,²¹ amikor az egész kistérségre kiterjedő jelentős intézményi átszervezés zajlott le: az intézmények száma mintegy harmadára csökkent a tagosítás következtében. Ekkor vált az 1–6. évfolyammal működő csányoszrói általános iskola, valamint az óvoda a sellyei intézmény tagintézményévé; a csányoszrói iskola mára – a fogyó gyermeklétszám következtében – 1–4. évfolyamra csökkent. Az intézmények integrációjának, kistérségi fenntartásba vételének jelentős ösztönző ereje volt a finanszírozást (normatív támogatást) érintő jogszabályi változás, valamint a hatékonyabb intézményműködtetés igénye.²²

Sellyén az általános iskolán és óvodán kívül egy középfokú közoktatási intézmény működik, a Vidékfejlesztési Minisztérium fenntartásában lévő, szekszárdi székhelyű, Dunántúli Agrár-szakképző Központ, Csapó Dániel Középiskola, Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium tagintézménye. Ez az iskola 2008-ban tagozódott be a szekszárdi székhelyű intézménybe.

A sellyei általános iskola hagyományosan központi funkciókat ellátó intézmény: az aprófalvas településszerkezetű kistérségben már a rendszerváltás előtti időszakban is meghatározó szerepet játszott, járási székhelyként, valamint a körzetesítés következtében is közoktatási centrumként működött. A bejáró tanulók aránya most is jelentős, a gyermekek csaknem fele (48%) jár be más településről.²³ Beiskolázási körzete szerint az iskola a kistérség 6 településéről fogad tanulókat az alsó tagozaton, a felső tagozaton pedig Csányoszró körzetét is fogadja, ami további 3 települést jelent.²⁴

²¹ Forrás: Jegyzőkönyv a Sellyei Kistérségi Többcélú Társulás 2007. július 04.-én tartott társulási tanácsi üléséről <http://www.sellyeikisterseg.hu/index.php?id=375>. Letöltve 2012. 11. 10.; alapító okiratok

²² Forrás: Sellyei Kistérségi Többcélú Társulás Közoktatás-fejlesztési Terve 2007-2013, 2009-es felülvizsgálata

²³ Forrás: Domokos V. -- Tószegi M. – Turós L.: Sellyei kistérségi tükrök. Helyzetfeltárás, Magyar Máltai Szeretetszolgálat, 2012.

²⁴ Forrás: Alapító Okirat

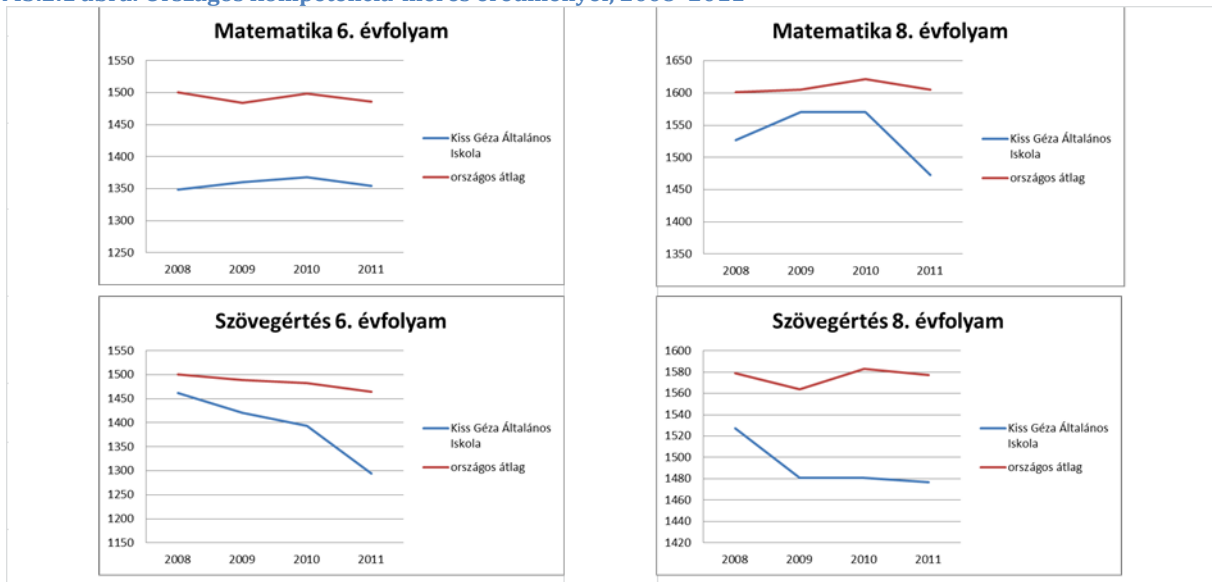
Iskolai összetétel és eredményesség²⁵

Az iskolába a 2011/2012-es tanévben 325 tanuló járt. A tanulói összetétel markánsan tükrözi a kistérség társadalmi helyzetét: a hátrányos helyzetű tanulók aránya 71%, a halmozottan hátrányos helyzetűeké 30%, a cigány tanulók intézmény által becsült aránya 25%. A sajátos nevelési igényű tanulók aránya 6%, mely az országos átlag körül mozog. Az intézményi kihasználtság 86%-os.

A teljes állású pedagógusok száma 35. Segítő szakembereket (iskolapszichológus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus) döntően csak kistérségi ellátás keretén belül, utazótanári ellátással tud biztosítani az intézmény, aminek hátránya, hogy egy-egy iskolára, egy-egy tanulóra jóval kevesebb idő jut a szükségesnél. Jóllehet, e szakemberek közreműködésére egyre nagyobb szükség lenne – az iskola az egyik legnagyobb kihívásként a gyermekek alacsony szocializációs szintjét, fokozódó agresszivitását jelöli meg. Jelenleg egy fél- és egy főállású fejlesztőpedagógus, valamint két gyógypedagógus dolgozik, ez azonban a fenntartó „nagyvonalúságának” köszönhető, hiszen jelentős pluszki költséget jelent a számára. Gyógytornászt például már nem tud biztosítani a kistérség, pedig munkájára nagy szükség lenne. A kistérség periferikus, leszakadó helyzetéből következően további probléma, hogy az iskolában dolgozó pedagógusokat nehéz helyben pótolni (jelenleg négy pedagógus jár be Pécsről, azonban a pedagógusállomány jelentős része nyugdíjazás előtt áll, és félő, hogy nem sikerül helyüket helybéli fiatalokkal pótolni). A nem helyi munkaerő az iskola munkájára is kihat, hiszen ezek a tanárok nem tudnak aktívan bekapcsolódni a délutáni, tanórán kívüli tevékenységekbe, programokba.

Az országos kompetenciamérések alapján az iskola tanulói teljesítménye messze elmarad az országos átlagtól. Figyelmet felkeltő tény, hogy az elmúlt években szignifikáns romlás mutatkozik több évfolyam, illetve kompetenciaterület eredményeiben.

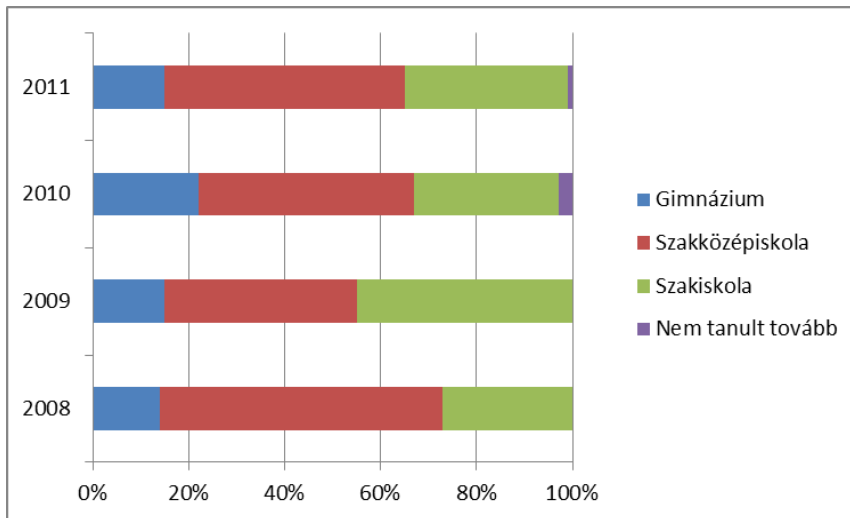
M3.2.1 ábra: Országos kompetencia-mérés eredményei, 2008–2011



A továbbtanulási adatokat tekintve az iskola tanulói az országos átlagnál jóval kisebb arányban tanulnak tovább gimnáziumban, és nagyobb arányban érettségit nem adó szakiskolában. A rendelkezésre álló négy év adataiban szignifikáns változás nem figyelhető meg.

²⁵ Az alábbiak forrása: Domokos V. – Tószegi M. – Turós L.: *Sellyei kistérségi tükör. Helyzetfeltárás*, Magyar Máltai Szeretetszolgálat, 2012

M3.2.2 ábra; Továbbtanulási adatok, 2008–2011



Az utóbbi években számos jelentős, EU-s forrásból megvalósuló beruházást tudhatott magáénak az intézmény, mely infrastrukturális és tartalmi fejlesztéseket egyaránt magába foglalt.

Az infrastrukturális beruházást DDOP-forrásból valósították meg, melynek során az iskola központi épületébe költözött az addig külön épületben elhelyezett felső tagozat. A fejlesztésből a csányosrői tagiskola korszerűsítésére is jutott, azonban időközben – részben az intézményi integráció hatására – az addig 1–6. évfolyamon oktató tagiskola 1–4. évfolyamosra csökkent, a szülők körében pedig egyre inkább érvényesülő tendencia, hogy alsó tagozatos gyerekeket is már a központi, sellyei iskolába íratják. Az infrastrukturális fejlesztés nem volt teljes körű: nem maradt forrás az ebédlő és a konyha áthozatalára, így a gyerekeknek naponta át kell járniuk a régi iskolaépületbe (szerencsére a távolság csak 500 m), valamint a régi iskolaépület fenntartási költségei növelik a társulás kiadásait.

TIOP-forrásból a kistérségi társulási fenntartásban lévő intézmények eszközállományát fejlesztették.

A tartalmi-módszertani fejlesztések terén az iskola sikerrel használt HEFOP- és TÁMOP-forrásokat is, melyek fő fókuszja a kompetenciaalapú oktatás implementációját (HEFOP- és TÁMOP-források), valamint az iskola (és a sellyei óvoda) referenciaintézménnyé válását (TÁMOP-források) segítette elő.

A kompetenciaalapú oktatást célzó pályázatokat már a tervezés szintjén egymásra építették, így a TÁMOP források hatékonyan egészítik ki a HEFOP-forrásból beszerzett eszközöket és pedagógiai tartalmakat. Az intézmény a TÁMOP 3.1.4 legfrissebb, 2012-es kiírására is beadta pályázatát, ám annak sorsa egyelőre bizonytalan, az országos sajtóban is helyet kapott túlpályázást követő sorsolósos kiválasztás miatt. Amennyiben a pályázat elutasításra kerül, ez lesz az első olyan EU-s pályázat, melyen az intézmény nem nyer.

A TÁMOP 3.1.7-es projektekkel az intézmény célja, hogy elnyerjék a referenciaintézményi státuszt, aminek következtében kidolgozott jó gyakorlatokat tudják értékesíteni más iskolák számára.

Az LHH Program keretében eredményesen pályázott a kistérségi társulás a TÁMOP 3.3.7-es konstrukcióra, ennek keretében a három társulás által fenntartott intézményben részben közös

programokat szerveztek. Például – a projektmódszerrel összekötve – a projektzárókra eljönnek a szülők is, így a gyerekeknek és a szülőknek is nagy élmény, amikor az iskolában kikevert süteményt a szülő otthon megsüti, visszahozza és közösen eszik meg. 7. és 8. osztályban a pályaválasztási programokba igyekeznek bevonni a szülőket.

Jelenleg várnak a TÁMOP 3.4.3-11/02, Iskolai tehetséggondozást célzó konstrukcióra benyújtott pályázatuk elbírálására.

Hazai források közül az egyik leglényegesebb az IPR, azaz a minden évben a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók után megpályázható integrációs és képességkibontakoztató támogatás, melyből a pedagógus bérkiegészítést is fizeti.

A felsoroltakon kívül az intézmény több projektben is konzorciumi vagy együttműködő partnerként vesz részt.

Pályázati tevékenység és a megvalósuló fejlesztések hatása

M3.2.1 táblázat: Az iskolát érintő NFT-s és NSRK-s beruházások

Konstrukció kódja	Konstrukció címe	Pályázó	Projekt címe	Támogatási összeg	Támogatási intenzitás	Támogatási döntés dátuma
HEFOP 3.1.3	Felkészítés kompetenciaalapú oktatásra	Kiss Géza Általános Iskola és Zeneiskola	Felkészítés a kompetenciaalapú oktatásra "Érted!" projekt	17 995 770	100%	2006. 03. 21
TÁMOP 3.1.4-08/2	Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben	Sellyei Kistérségi Többcélú Társulás	Kompetencia alapú oktatás a Sellyei Kistérségben	99 671 122	100%	2009. 03. 19
HEFOP 3.1.3/B-09/3	A kompetencia alapú oktatási programok eszközi elemeinek, értékelési eszközeinek, valamint ezek megjelenítésére alkalmas eszközök biztosítása a HEFOP 3.1. intézkedésben érintett közoktatási intézmények számára	Kiss Géza Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Továbbra is érted!	9 499 354	100%	2009. 05. 12
DDOP 3.1.2/2F-2f	Integrált kis- és mikrotérségi oktatási hálózatok és központjaik fejlesztése	Sellyei Kistérségi Többcélú Társulás	Intézményfejlesztés megvalósítása a sellyei közoktatási mikrotérségben	487 873 142	95%	2009. 12. 01
TÁMOP 3.3.7-09/1	Minőségi oktatás támogatása, valamint az egész életen át tartó tanulás elősegítése a kultúra eszközeivel az LHH kistérségek esélyegyenlősége érdekében	Sellyei Kistérségi Többcélú Társulás	"Karöltve" a kistérség hátrányos helyzetű gyermekeinek minőségi oktatásáért	36 000 000	100%	2010. 07. 21
TIOP 1.1.1-07/1	A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése	Sellyei Kistérségi Többcélú Társulás	Sellyei Kistérségi Többcélú Társulás kezelésében lévő három közoktatási intézmény TIOP 1.1.1 pályázata	31 734 360	100%	2010. 12. 29

A közoktatás fejlesztését célzó NSRF-támogatások értékelése – értékelési zárójelentés

TÁMOP 11/2	3.1.7-	Referenciainstítzmények országos hálózatának kialakítása és felkészítése	Kiss Géza Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Referenciaiskola az Ormánságban	4 000 000	100%	2012. 03. 02
TÁMOP 11/2	3.1.7-	Referenciainstítzmények országos hálózatának kialakítása és felkészítése	Kiss Géza Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Tücsök Óvoda intézményegység	Referenciaóvoda az Ormánságban	3 000 000	100%	2012. 03. 02

A Kiss Géza Általános Iskola rendkívül sikeres pályázónak minősül, hiszen minden érintett OP-ban sikerrel indult, és az infrastrukturális és tartalmi fejlesztések szinergikus hatása érvényesülni tud. Az intézményi integráció és a fejlesztések hatására az iskola központi szerepe, funkciója megerősödött.

A fejlesztések hatásaként könnyvelhető el a szegregáltan oktatott, sajátos nevelési igényű tanulók integrációja is, hiszen azt a DDOP-s pályázat mellékleteként benyújtott esélyegyenlőségi tervben ezt vállalta a fenntartó. Az intézményvezető elmondása szerint kezdetben az intézkedés ellenállást váltott ki a szülők és a pedagógusok egy részéről, és az érintett tanulók is nehezen szokták meg az új tanulási környezetet, azonban az intézkedés végrehajtása elkerülhetetlen volt.

A fejlesztések legnagyobb hatását az intézményvezető abban látja, hogy az iskolában valódi szemlélet- és paradigmaváltás zajlott le az elmúlt években az újszerű oktatás-módszertani technikák alkalmazása terén, valamint azt illetően, hogy olyan tartalmi és eszközbeli megújulásban részesülhetett az intézmény, melyet önerőből nem tudott volna végrehajtani.

A tanulói teljesítményre gyakorolt hatás (egyelőre) nem mérhető, azonban a tartalmi fejlesztések nagy segítséget nyújtanak abban, hogy az iskolába járó, zömmel hátrányos helyzetű tanulót megfelelő pedagógiai eszközökkel és módszerekkel oktassák. Abban a társadalmi környezetben, melyben az iskola működik, kiemelt jelentősége van a készségek, kompetenciák fejlesztésének, illetve az olyan módszertani eljárásoknak, mint a differenciált órászervezés, a projektpedagógia. Kiemelt jelentősége van a szülők bevonásának is, nagyobb számban tudtak programokat szervezni a pályázati források segítségével.

Az eredmények fenntarthatóságának kérdésköre az infrastrukturális beruházások esetében szomorúan tükrözi a súlyosan forráshiányos települések, térségek helyzetét: a társulást alkotó kistelepülések túlnyomó többsége annyira szegény, hogy nem képes hozzájárulást fizetni az intézmények fenntartásához; a fenntartó több tízmilliós, beszállító cégekkel és energiaellátókkal szembeni tartozást görget maga előtt évről évre. A sellyei iskola működésképtelensége, bezárásának lehetősége a 2012. szeptemberi iskolakezdés előtt az országos sajtóban is megjelent. Ahogyan az intézményvezető fogalmazott, remélik, hogy az államosítás során „tokkalvonóval” – azaz adósságaival együtt – viszik a sellyei iskolát. A vonatkozó jogszabályok szerint a 3000 főnél kisebb települések esetében az állami fenntartásba került köznevelési intézmények működtetését az állami intézményfenntartó központ veszi át.²⁶

A projektek tervezése és végrehajtása, tapasztalatok és problémák

Az egyes kiírásokra történő pályázás ötlete a kiírás profiljától függően hol fenntartói, hol intézményi szintről érkezett. Az iskola az első, HEFOP-os pályázatot még külső segítséggel írta, azonban a projektmenedzsment-feladatokat már önállóan látták el. Az elmúlt években az iskola dolgozói „beletanultak” a pályázatiírás és -lebonyolítás fortélyaiba, az intézményvezető kifejezetten pozitív hatásként értékeli, hogy a menedzsment költségeit is az intézményen belül tudja tartani. Ezzel párhuzamosan a kistérségi munkaszervezetben is „kitermelődött” egy olyan stáb, aki képes ellátni a pályázatiírói és -menedzselési tevékenységeket.

A tervek megvalósításának legnagyobb akadályát az önerőt igénylő pályázatok jelentik, mivel a fenntartó azt nem tudja megfinanszírozni. Ugyanezen okból jelent nagy kockázatot a projekt

²⁶ Ld. 2012. évi CKKIV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról, <http://www.complex.hu/kzldat/t1200124.htm/t1200124.htm#kagy2>. Letöltve: 2012. 11. 28.

megvalósításában az utófinanszírozás, mivel az utolsó kifizetés összegét szintén önerőből kell biztosítani. Azokon a pályázatokon pedig, melyek a fenntartási időszakban is igényelnek finanszírozást (természetesen a ROP-os beruházások kivételével), inkább el sem indul az intézmény.

Jövőkép és javaslatok

Az intézmény jövőképe a küszöbön álló államosítás miatt bizonytalan, sok lényeges információnak nincsenek még a birtokában (nem tudni például, hogy az óvodák társulási fenntartásban maradnak-e, ami egyben a jelenlegi intézményi struktúra megbontását eredményezi).

Elsősorban az eddig megjelent kiírásokat látnák szívesen az infrastrukturális fejlesztések és energetikai korszerűsítés területén. Örömmel látnák továbbá, ha a kompetencia- és referenciaiskola-pályázatok eredményeképpen olyan országos hálózat jönne létre, amelynek a keretében az intézmények sokkal hatékonyabban tudnának egymástól tanulni és, jó gyakorlatokat adaptálni.

Felhasznált dokumentumok

Domokos V. – Tószegi M. – Turós L. [2012]: *Sellyei kistérségi tükör. Helyzetfeltárás*, Magyar Máltai Szeretetszolgálat

Sellyei Kistérségi Többcélú Társulás Közoktatás-fejlesztési Terve 2007-2013, 2009-es felülvizsgálata

Jegyzőkönyv a Sellyei Kistérségi Többcélú Társulás 2007. július 04.-én tartott társulási tanácsi üléséről

Alapító Okirat

M3.3 Gööz József Általános Iskola, Napköziotthonos Óvoda és Könyvtár, Aszaló

Az iskola helyzetének és környezetének rövid bemutatása

Aszaló község a Szikszótól 10 kilométerre terül el a 3-as út mentén. Település az Szikszói kistérség része, amely a 311/2007. (XI. 17.) Korm. rendelet alapján komplex programmal segített leghátrányosabb helyzetű kistérségek közé tartozik. ezzel összhangban a település gazdasági ereje messze az országos átlag alatt találhatóak, miközben a munkanélküliség átlagon felüli²⁷. A településen lakók létszáma folyamatosan csökken (nem csak a fiatalok, hanem az idősek létszáma is)²⁸.

Gööz József Általános Iskola nem rendelkezik körzettel, így csak a településről járnak ide a tanulók, akiknek száma, a fentiekkel összhangban, folyamatosan csökken. Tovább csökkent a gyerekszámot Szikszó közelsége, ahová jobb helyzetben lévő szülők könnyedén be tudják vinni gyerekeiket iskolába (különösen ha figyelembe vesszük, hogy a térségben a munkahelyek jelentős része is Szikszón található). A fenntartó önkormányzat és az iskola vezetése között nem volt problémamentes a kapcsolat, a jegyzőkönyvek tanulsága szerint (pl. 2011.07.07-ei jegyzőkönyv) a polgármester elégedetlen az tantestület (és az azt képviselő igazgató) költségcsökkentő erőfeszítéseivel és a pályázatok elkészítésében nyújtott aktivitásával.²⁹ A polgármester ténylegesen fenntartóként viselkedik, óralátogatásokra jár (saját állítása szerint minden pedagógusának járt már benn óráin), biztosít forrásokat az udvar felújításához.

Iskola összetétel és eredményesség

Ahogy korábban is jeleztük a tanulók létszáma folyamatosan csökken, az általunk megfigyelt évek alatt az iskolába járó gyerekek száma 252-ről 175-re csökkent. A gyerek összetétele osztályonként változó (amennyiben magas a romák száma, akkor a szülők szegregálják az osztályt), az intézmény egészére igaz az, hogy a gyerekek 50-60%-a halmozottan hátrányos helyzetű. A magatartási problémákat egyelőre sikerült kezelni, a legproblémásabb tanulókat magán tanulóvá minősítették. Az intézmény vezetője szerint legalább 10-15 további BTM és SNI tanulójuk lenne, ha a szülőknek lenne ösztönzője arra, hogy Miskolcig vigyék a gyerekeiket vizsgálatra.

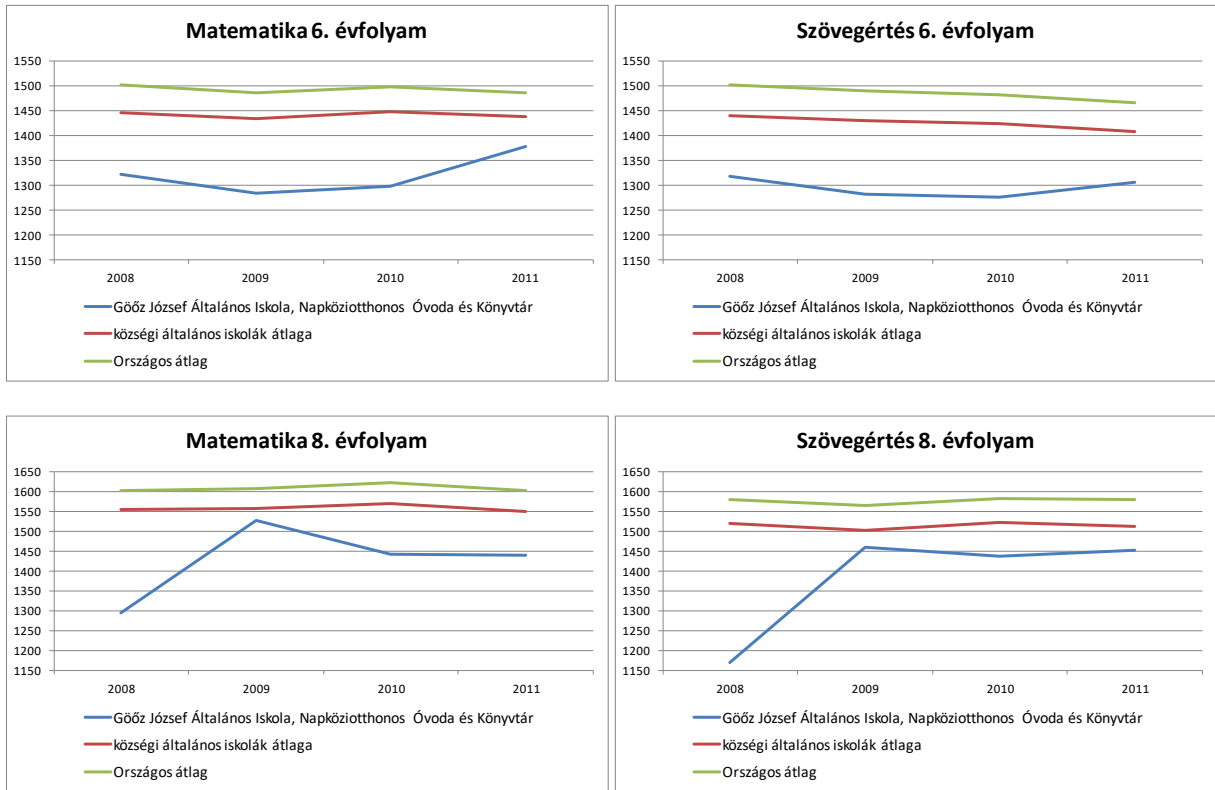
A tantestület jelenleg 19 főből áll, és munkájukat segíti gyógypedagógus és fejlesztőpedagógus is.

M3.3.1 ábra: Kompetencia eredmények 2008-2011 között

²⁷ A település szerepel a 240/2006 (IX. 30) Korm. rendelet alapján az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések között.

²⁸ 10 éve nem épült új ház a községben, az önkormányzati a képviselőtestületi jegyzőkönyvek alapján ennek a problémának az önkormányzat is tudatában van.

²⁹ Az intézménynek jelenleg megbízott igazgatója van, az előző igazgató megbízatása lejártával elment az iskolából, új igazgatót számára kiírt pályázatok pedig eddig nem voltak sikeresek.

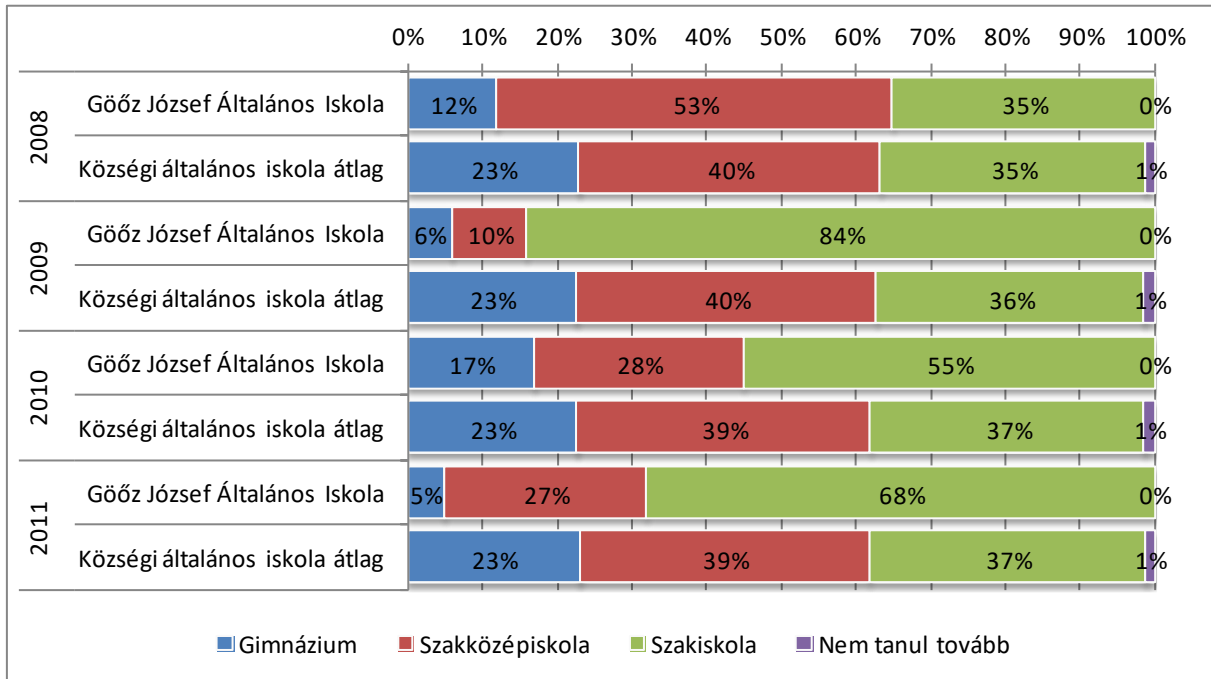


Adatok forrása: kompetencia adatbázisok

Az érettségit adó képzésekben történő továbbtanulás a végzett aszalói gyerekek tovább tanulási irányában a községi általános iskolák átlaga alatt marad. A Göőz József Iskola tanulóinak 5-17%-a felvételizik sikeresen gimnáziumba, szemben a községi általános iskolákban tanuló diákok 23%-val. Szakközépiskolák esetében hasonló az arány az utóbbi években aszalói tanulók 27-28%-a tanult tovább szakközépiskolában, szemben az átlagos 40%-kal (a teljes képhez hozzá tartozik, hogy 2008-ban a tanulók még több mint 50%-a ment szakközépiskolába). Ezekkel összhangban a szakiskolákba felvételt nyert tanulók aránya magasabb, mint az a községi általános iskolákra átlagosan jellemző.

Az eredmények hullámzását magyarázhatja, hogy a különböző osztályok teljesítménye nagyon eltérhet egymástól. Ugyanis, amennyiben az adott osztályban a rosszabb képességű tanulók száma elér egy határt (ez gyakran egybeesik a roma tanulók arányával), akkor a jobb képességű tanulókat átviszik a szülők egy szikszói iskolába. Így gyakran vannak olyan évfolyamok, amelyekben csak rosszabb képességű tanulók vannak, ennek megfelelően alakulnak a kompetencia és a felvételi eredmények.

M3.3.2 ábra: Továbbtanulási arányok 2008 és 2011 között



Adatok forrása: kompetencia felmérések kutatási adatbázis

Pályázati tevékenység és a megvalósult fejlesztések hatása

Az intézmény pályázatait a fenntartó kezdeményezte és a pályázat írást is ő intézte saját pályázatiírójával. A fent is említett igazgatóváltás következtében nem sokat tudtak mondani a TÁMOP 3.1.4-es pályázat elkészítésének körülményeiről. Az új oktatási módszereknek (és a TIOP 1.1.1-es pályázatból beszerzett informatikai eszközöknek) köszönhetően a tárgyak jobban megfogták a tanulókat, de a kötelező modulok általában nehezek voltak a diákoknak. Összességében nem érzik, hogy ezektől előre lépett volna az iskola.

M3.3.1 táblázat: Az iskolát érintő NSRK beruházások

Konstrukció kódja	Konstrukció címe	Pályázó	Projekt címe	Támogatási összeg	Támogatási intenzitás	Támogatási döntés dátuma
TIOP-1.1.1-07/1	A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése	Aszaló Község Önkormányzata	Gööz József Általános Iskola IKT eszközbeszerzése	9 040 375	100%	2010.05.28
TÁMOP-3.1.4-08/2	Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben	Aszaló Község Önkormányzata	Kompetencia alapú oktatás bevezetése a Gööz József Általános Iskola és Napköziotthonos	31 628 931	100%	2009.05.13

			Óvodában			
ÉMOP-4.3.1/B-09	Közoktatás térségi sajátosságokhoz igazodó szervezése és infrastrukturális fejlesztése	Aszaló Község Önkormányzata	Az aszalói Gööz József Általános Iskola bővítése, felújítása	66 000 000	95%	2010.07.13

Az iskola épülete viszonylag új (1991-ben épült), de beázások miatt már így is többször kellett felújítani. Az iskola felújítására már többször is pályáztak, ÉMOP-4.3.1/2F keretében sikertelenül majd LHH kistérségeknek kiírt ÉMOP-4.3.1/B-09 pályázat keretében sikerült megvalósítani a beruházást. A 95 %-os önerőhöz még sikerült nyerniük az EU önerő alapból 95 %-ot, így projekthez az önkormányzatnak csak 895 e/Ft-ot kellett hozzájárulnia.

A projektek tervezése és végrehajtása, tapasztalatok és problémák

A TIOP 1.1.1 keretében beszerzett interaktív táblák és egyéb informatikai eszközök nem a legjobb minőségűek, folyamatosan elromlanak, a szerbvizelést megnyert cég pedig nem készségesek. A meghibásodásokat gyakran a nem szakszerű kezelés okozza (projektorban szűrő csere), hiányolják hogy nem kaptak technikai képzést az eszközök használatához.

A TÁMOP 3.1.4 keretében megvalósított képzéseket teljesen feleslegesnek érezték ("bohóckodás"), hasznosabbnak érezték volna, ha példa órákat mutattak volna nekik.

ÉMOP forrásokból kivitelezett felújítás a közbeszerzést megnyert kivitelező visszalépése miatt megcsúszott. így a felújításra csak áprilisban került sor, ami rendkívül megnehezítette az adott iskola évet. Ezen a felül a beépített új tűzjelző berendezés fenntartása sokba kerül és különböző problémák is vannak velük.

Jövőkép, javaslatok

Szükségük lenne a felújítások folytatására, hiszen egyelőre csak a tetőtér felét sikerült megcsinálni, és az ablakok szigetelésére sem sikerült a felújítás során sort keríteni.

Felhasznált dokumentumok

Jegyzőköny az aszalói képviselőtestület üléséről <http://www.aszalo.hu/onkormany/20110707.pdf>

M3.4 IV. Béla Körzeti Általános Iskola és Napközi Otthonos Óvoda, Hejőkeresztúr

Az iskola helyzetének és környezetének rövid bemutatása

Hejőkeresztúri IV. Béla Körzeti Általános Iskola 1967-től működött körzeti iskolaként. 2000 óta az iskola Hejőkeresztúr, Hejőszalonta és Szakáld települések intézményfenntartó társulásban működött, amelynek során az iskola fogadta a hejőszalontai 1-8 évfolyamos, a szakáldi 5-8 évfolyamos és a hejőkeresztúri 1-8 évfolyamos tanulókat.

Az intézmények racionalizálása során 2007-ben új fenntartói társulást alapítottak a települések. Ennek során a IV. Béla Körzeti Általános Iskola egy többcélú intézmény részévé vált, amiben további tagintézmény lett a korábban a Hejőszalonta és Szakáld fenntartói társulásában működtetett Móra Ferenc Általános Iskola és Napköziotthonos Óvoda és a korábban önálló intézményként működő hejőkeresztúri óvoda. Az átszervezés eredményeként létrejött többcélú intézmény így összesen 2 iskolát (hejőkeresztúri és szakáldi) és 3 óvodát foglal magába (hejőkeresztúri, hejőszalontai és szakáldi). A szakáldi tagintézményben, az alsó tagozatban egy összevont osztályban folyik a nevelő-oktató munka, az óvodában pedig egy vegyes csoport szerveződik. A hejőszalontai óvoda is a székhely intézmény tagintézménye lett két óvodai csoporttal. A hejőkeresztúri óvoda önállósága megszűnt, és tagintézményként látja el feladatát. A gyermekek az óvodai ellátáshoz így lakóhelyükön, az iskolai ellátáshoz Hejőkeresztúrtban és Szakáldon jutnak hozzá.

Hejőkeresztúr a Tiszaújvárosi kistérséghez tartozik, ami környezeténél dinamikusabbnak számít. A településen se munkanélküliség, sem a elmaradottság nem számít kiemelkedőnek.

Iskola összetétel és eredményesség

Az intézmény tanulói összetétele: a diákok 70%-a hátrányos helyzetű, 52%-a halmozottan hátrányos helyzetű, 50%-a roma, 10%-a sajátos nevelési igényű, 10%-a állami gondozott (a településen fontos megélhetési forrást jelent, hogy a családok egy része állami gondozott gyerekeket fogad be), 62% pedig bejáró.

A helyzet kezelésére az iskola vezetése 2000 évek elejétől fogva keresték a kiutat. Ennek eredménye volt a Komplex Instrukciós Program adaptálása (lásd keretes írást), amit az órák 20%-ban alkalmaznak, a táblajátékok beépítése a tantervbe.

2001-ben kezdődött, amikor magyar pedagógusok is részt vettek egy, a Stanford Egyetem Complex Instruction tanítási módszerét bemutató tréningen, amely a nyelvi nehézségekkel küzdő, főleg spanyol anyanyelvű tanulók integrációját helyezi előtérbe. Köztük volt Kovácsné dr. Nagy Emese, a Borsod megyei IV. Béla Körzeti Általános Iskola igazgatója és tantestülete, akik felismerték a módszer hazai alkalmazásában rejlő lehetőséget.

Ezeket a módszereket nehéz a szakáldi iskolában alkalmazni, mivel összevont osztályban az alacsony tanuló szám miatt nem igen lehet további csoportokat kialakítani, miközben a legtöbb módszertani kísérletük a csoportmunkára épül.

Egy csoport munkán alapuló pedagógiai módszer, ami segít a hátrányos helyzetű, tanulásban lemaradt tanulók osztálytermi munkán belüli esélyegyenlőségének megteremtésében. A módszer alapelvei a következők:

- differenciált, nem rutinszerű, nyitott végű, eltérő képességek mozgósító feladatok
- felelősség megosztása: egyén felelősségét a saját és a csoport teljesítményéért, illetve a csoport felelősségét az egyén teljesítményéért.
- a csoportmunka során minden szereplőnek saját szerepe van
- együttműködés normái, pedig a következők:

„Jogod van a csoporton belüli segítségkérésre bárkitől.”

„Kötelességed segíteni bárkinek, aki segítségért fordul hozzád.”

„Segítség másoknak, de ne végezd el helyette a munkát.”

„Mindig fejezd be a feladatod.”

„Munkád végeztével rakj rendet magad után.”

„Teljesítsd a csoportban kijelölt szereped.”

- a csoportok összetétele és a tanulók csoporton belüli szerepe is feladatról, feladatra változik.

A pedagógus feladata annak tudatosítása, hogy nincs olyan tanuló, aki minden képességben kiváló, de mindenki számára van olyan feladat, melyet maradéktalanul meg tud oldani, valamint egyedül senki nem olyan tájékozott, mint a csoport együttesen.

<http://h2oktatas.hu/hu/a-modszer/58-komplex-instrukcios-program>

Logikai Táblajáték Program

A kötelező tanórai és ne kötelező tanórán kívüli logikai- és táblajáték-foglalkozások fő célkitűzései között szerepel a gyerekek értelmi képességének, fejlesztésének, a szabadidő igényes, tartalmas eltöltése, a társas élet, a szociabilitás erősítése, a rendszeres megmérettetés, versenyzés és a hagyományápolás.

<http://h2oktatas.hu/hu/a-modszer/82-ace-torna-logikai-tablajatek-program>

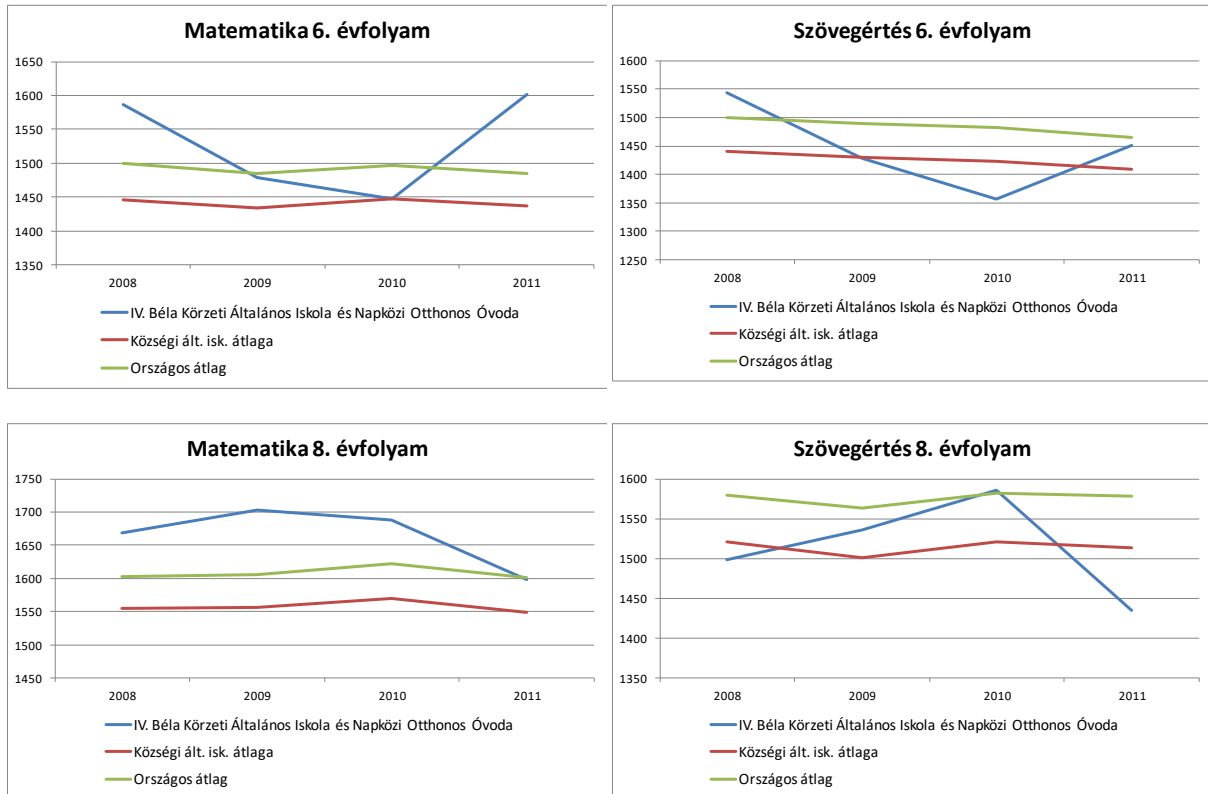
Generációk Közötti Párbeszéd Program

Célja, hogy a gyerekek és a felnőtt (jellemzően szülők, a település lakosai) egymástól tanuljon, kapcsolat alakuljon ki a generációk között, megismerjék egymást, a múltat, és beszéljenek a jövőről. A program célzottan szolgálja a gyermekek és családtagjaik közötti kommunikációt, amin keresztül fejleszti a szociális kompetenciákat. A tanulók csoportokba szerveződve, különféle szerepeket vállalva, felnőttel együttműködve szereznek információt a környező világról, emberekről.

<http://h2oktatas.hu/hu/a-modszer/83-generaciok-koezoetti-parbeszed-program>

Bár a kompetencia eredmények hullámoznak, az láthatjuk, hogy a hejőkeresztúri iskola tanulóinak eredményei általában magasabbak a hasonló, községi általános iskolák eredményeinél. Matematikából gyakran az országos eredményeknél is jobban teljesítenek az iskola tanulói, szövegértésből pedig inkább az országos átlag alatt. Ezek az eredmények, figyelembe véve a tanulók szociális hátterét, hatalmas előrelépésnek számítanak és a kísérleti programok sikerének könyvelhető el.

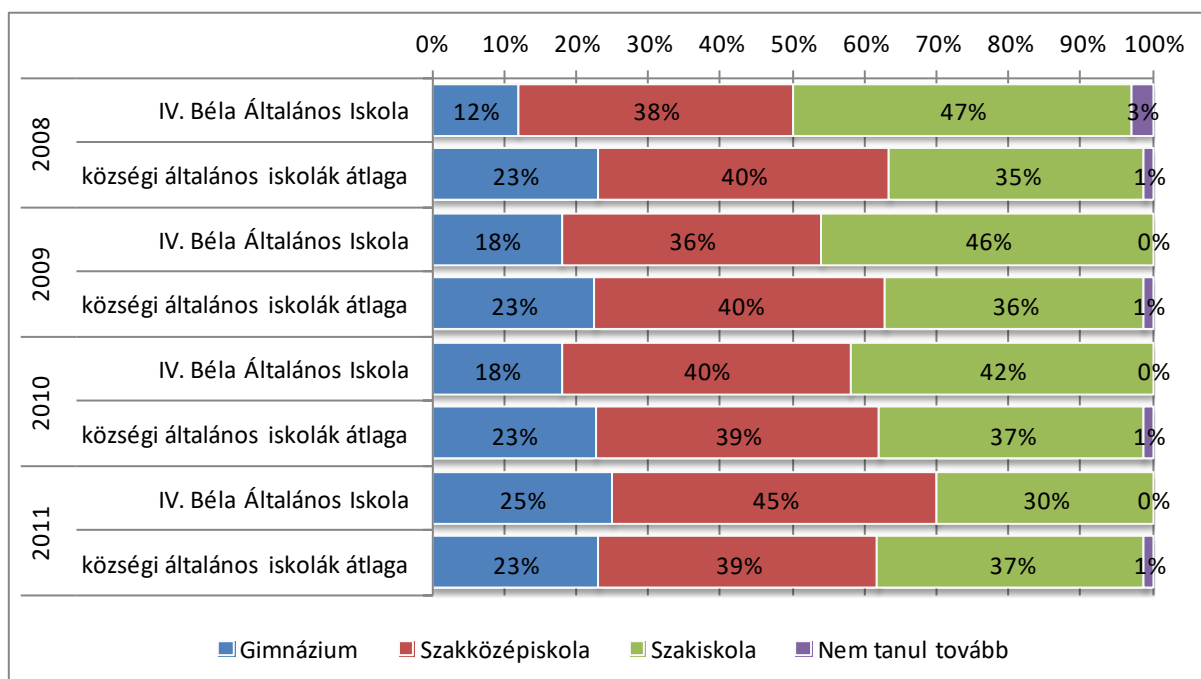
M3.4.1 ábra: Kompetencia eredmények 2008-2011 között



Adatok forrása: kompetencia adatbázisok

Ha a továbbtanulási arányokat használjuk az iskola eredményeinek mérésére, akkor hasonló képet kapunk. A diákok egyre nagyobb hányada nyer felvételt érettségit adó intézményekbe, és egyre kisebb hányada jelentkezik szakiskolákba. Bár ezek az arányok még messze alatta marad az országos átlagoknak, de 2011-re már a községi általános iskolák átlagos felvételi eredményeinél már jobban teljesített az iskola.

M3.4.2 ábra: Továbbtanulási arányok 2008 és 2011 között



Adatok forrása: kompetencia felmérések kutatási adatbázis

Pályázati tevékenység és a megvalósult fejlesztések hatása

A legnagyobb hatású pályázatuk a HEFOP-2.1.3-P volt, mivel ebben sikerült különböző elemekkel kiegészíteni a Komplex Instrukciós Programot kiegészíteni fent felsorolt többi elemmel.

M3.4.1 táblázat: Az iskolát érintő NFT és NSRK beruházások

Konstrukció kódja	Konstrukció címe	Pályázó	Projekt címe	Támogatási összeg	Támogatási intenzitás	Támogatási döntés dátuma
HEFOP-2.1.3-P	A hátrányos helyzetű tanulók integrációs felkészítésének támogatása intézményi együttműködés keretében a közoktatás területén	Körzeti Általános Iskola	A hátrányos helyzetű tanulók integrációs nevelése és státuszproblémájuk kezelése a Komplex Instrukció Program segítségével	14 862 413	100%	2005.05.27.
TIOP-1.1.1-07/1	A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése	Hejőkeresztúr-Hejőszalonta-Szakáld Intézményfenntartó Társulás nevében Hejőkeresztúr Községi Önkormányzat,	Hejőkeresztúr IV. Béla Körzeti Általános Iskola informatikai infrastruktúra fejlesztése	14 300 000	100%	2010.10.05

		mint Gesztor				
TIOP-1.2.3-11/1	Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúra-fejlesztése – „Tudásdepó Expressz”	IV. BÉLA KÖRZETI ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS NAPKÖZI OTTHONOS ÓVODA	Könyvtári infrastruktúra-fejlesztés Hejőkeresztúron	5 500 000	100%	2012.06.15

TIOP 1.1.1-ra a fenntartó pályázott, az intézményt szinte meglepetésként érte. A kapott eszközöket tanuló szám arányában osztották el a két tagiskola között. Például még a hejőkeresztúri iskola 4 digitális táblát kapott, addig a szakáldi iskola 1-t, hasonlóan a számítógépekből 24 került Hejőkeresztúrra, 4 pedig Szakáldra. Az így kapott eszközöket sikeresen integrálták a KIP-be, ugyanis a csoport munka során mostantól egy csoport mindig a táblánál dolgozik.

Nem EU-s pályázatok

- iskola felújítás is pályázatok útján oldották meg három lépésben (fűtés korszerűsítés, tetőtér beépítés stb.), ezekhez kiemelt alapból kapták a pénzt 90-es évek második felében.

- Integrációs Pedagógiai Rendszer (IPR) minden évben beadják, ennek segítségével tudnak iskolán kívüli tevékenységekre pályázni

- "TVK Rt. a Dél-borsodi Régióért Alapítvány" támogatását több célra is sikerült felhasználniuk, egyrészt ennek segítségével sikerült az iskola vizes blokkjait és tankonyháját felújítani. Ugyanez az alapítvány más években 2 diáknak nyújt ösztöndíjakat. (<http://www.tvk.hu/>)

Az iskola kísérleti programjai miatt a saját pályázatukon kívül partnerként további pályázatokban is részt vesz az iskola.³⁰

A fenntartó bevallása szerint a pályázatok nélkül WC papíron és krétán kívül semmit nem tudtak volna adni az iskolának. Tehát a pályázatokon keresztül alapvetően finanszírozás hiányosságait pótolták.

A projektek tervezése és végrehajtása, tapasztalatok és problémák

A fenntartó és az iskola közötti munkamegosztás alapján: az ingatlant érintő pályázatok esetében az önkormányzat a kezdeményező, még a szakmai tartalom esetében az iskola mondja meg, hogy milyen pályázatot akar beadni és ezzel milyen problémát akar megoldani. A párbeszédet segítette, hogy a polgármester korábban maga is pedagógus volt.

A TIOP 1.1.1 elég egyszerű pályázat volt ahhoz, hogy az önkormányzat megírja, nem vettek igénybe pályázatiíró-t. Komoly problémát jelenthet azonban más esetekben, hogy mind a pályázatiíráshoz, mind pedig a projektmenedzsmenthez kevés az önkormányzat kapacitása. Sőt önkormányzatok az

³⁰ TÁMOP 3.1.3 Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalával, TÁMOP 3.1.3-11/1 ELTE-vel, TÁMOP 3.2.13-12/1 Miskolci Galéria Városi Művészeti Múzeum NKft-vel, TÁMOP 3.2.13-12/1 Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltárral, TÁMOP 3.2.13-12/1 Szépmesterség Alapítvánnyal, TIP 1.2.2/11/1 Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltárral

esetek többségében nem is számolhatnak el adminisztrációs költséget, tehát a többlet feladatokat csak korlátozottan tudja többletdíjazással ösztönözni.

Ha teheti a fenntartó kerüli az utófinanszírozásos pályázatokat, mivel az önkormányzat költségvetése kicsi ahhoz, hogy 8-10 hónapra megfinanszírozzon 1 millió forintnál nagyobb összeget. Ez a helyzetet tovább súlyosbítja, hogy az iskola állami fenntartásba vételével tovább csökken a költségvetésük. Ennek hatására csökkeni fog a pályázati hajlandóságuk.

Komoly problémákat okozott az finanszírozás késése, előfordult olyan hogy a fenntartónak kellett segítenie és áthidaló finanszírozást nyújtania (állítólag ő is kölcsönkért).

Jövőkép, javaslatok

A fenntartó oldaláról nem terveznek, igazából úgy érzik, hogy nem sok közül maradt az iskolához. Az intézmény vezetője szerint mennek tovább azon az úton, amin elindultak (hiszen sikeresek) és ezt sem az köznevelési törvény, sem pedig a fenntartó váltás nem fogja befolyásolni. Az új tanterv azért sem érinti őket mivel módszertani reformot hajtottak végre, és azt a tartalom nem igazán befolyásolja. Jelenleg két pályázatuk van beadva, TÁMOP 3.1.4 és TÁMOP 3.4.3, mindkét pályázattal az eddig elkezdett úton akarnak tovább menni.

M3.5 Általános, Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű, Alapfokú Művészetoktatási Iskola és Napközi Otthonos Óvoda Kossuth Lajos Tagiskolája, Újcsanános

Az iskola helyzetének és környezetének rövid bemutatása

A hernádnémeti Általános, Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű, Alapfokú Művészetoktatási Iskola Kossuth Lajos Tagiskolája, Újcsanánoson található. Szemben a hernádnémeti iskolával Újcsanános a Szerencsi kistérséghez tartozik, ami az ország egyik leghátrányosabb helyzetű térségének, a 311/2007-es kormányrendelet besorolása szerint a társadalmi/gazdasági fejlettsége alapján alulról a 19. helyet foglalja el a rangsorban, így a 33, komplex programmal segítő leghátrányosabb helyzetű kistérség közé tartozik.

Ezzel összhangban a kistérségen belül a Szerencsi kistérségben messze az országos átlag feletti a munkanélküliség, a rendszeres szociális segélyre szoruló aránya, népesség fogyása (különösen az óvoda és általános iskolás korosztályokban). Újcsanánost ezek a folyamatok még a kistérségi átlagnál is jobban érintik, magasabb a munkanélküliség és a segélyre szoruló aránya, gyorsabban fogynak a gyerekek, azonban településen az idősek száma sem növekszik (60 év felettiak száma is 4 százalékkal csökken), az összes állandó lakos száma 909-re csökkent 2011-re.

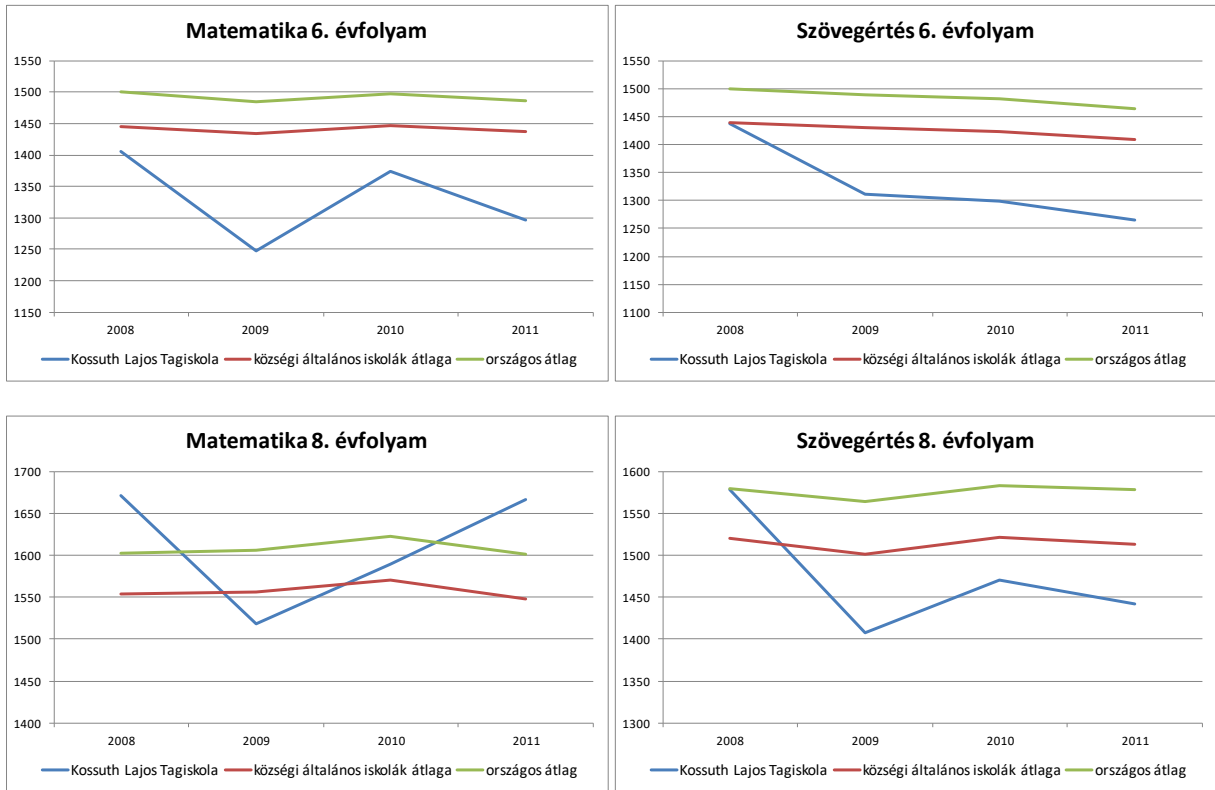
A Kossuth Lajos Általános Iskola 93-ban vált önálló intézménnyé (korábban a Megyaszói iskola tagintézménye volt), ebben az évben vezették be a felső tagozatos képzéseket is. 2008-ban a finanszírozási változások hatására megoldhatatlanná vált az Újcsanános község Önkormányzatnak az iskola fenntartása. Ennek hatására Hernádnémeti és Újcsanános önkormányzat Közoktatási Intézményfenntartó Társulási megállapodást kötött aminek keretében a két iskola közös igazgatás alá került. Az együttműködés a jelek szerint jól működik, sikerült kiépíteni a közös munka kereteit, aminek során sikerült együtt működni és mégis megőrizni a szakmai önállóságot. Mindkét iskola elégedett a kialakult helyzettel.

Iskola összetétel és eredményesség

A csökkenő gyermek szám az iskolának is komoly problémákat okoz, bár az épület 250 férőhelyes, az iskolába jelenleg összesen csak 77 gyerek jár, akiknek a nagyobb része (50 fő) felső tagozatos. 2012 őszén csak 4 elsőst sikerült beiskoláznia, így 1-2 összevont osztályban összesen 10 vannak. Bár jövőre több elsőst gyerekekre számítanak (10 fő körül), mégis tovább fog csökkenni a gyerekek száma, hiszen 12 nyolcadikosuk fog ezzel egy időben elballagni. A tanulók között magas arányban vannak jelen a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű (általában diszlexiás) tanulók, akiket 2008 óta integráltan nevelnek.

Tanári kar 10 főből áll, ebből 5 Újcsanános lakos, 5-en pedig Miskolcra járnak naponta tanítani. Korábban problémájuk volt a szakos ellátottsággal (OH meg is büntette az iskolát emiatt 2008-ban), most azonban, hogy a hernádnémeti iskola tagintézményévé váltak ez a probléma megoldódott. További előnye az összevonásnak, hogy az újcsanános iskola alacsony óraszámú oktatói is meg tudják tartani a kötelező óraszámukat.

M3.5.1 ábra: Kompetencia eredmények 2008-2011 között

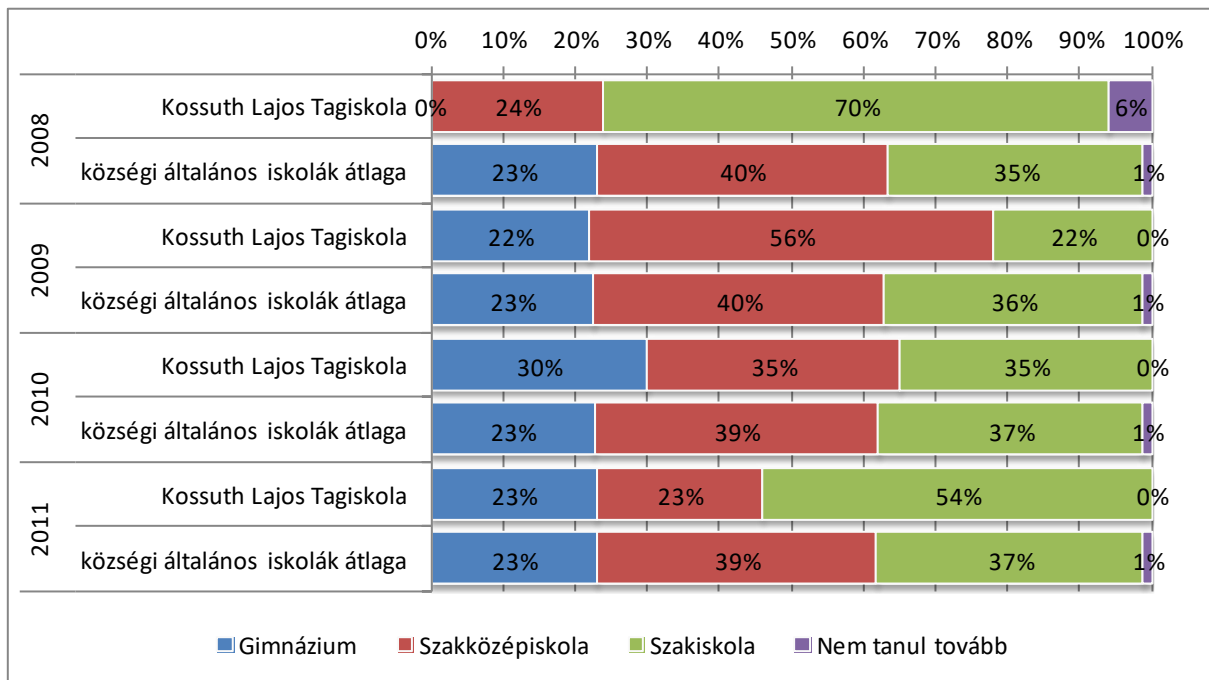


Adatok forrása: kompetencia adatbázisok

Az iskola tanulóinak kompetencia eredményei az esetek többségében nem érik el a községi általános iskolák átlagát és az esetek többségében inkább csökkenő trendet mutatnak. Érdekes és nehezen magyarázható módon a 2008-ban, azaz a két iskola egyesülésének évében legjobbak az eredmények, azóta inkább romlanak. Egyetlen a pozitív pontot a 8. évfolyam matematika eredmények jelentik, ahol 2011-re az eredmények ismét az országos átlag felé kerültek.

A továbbtanulási arányok egy kicsit jobb képet mutatnak, a gimnáziumba sikeresen felvettek aránya kicsit felette van a községi általános iskoláknál jellemző 22-23%-nak. Másrészt még a szakközépfiskolába felvettek aránya alacsonyabb az átlagosnál, addig a szakiskolákban tovább tanulók aránya magasabb (de ezek a számok elég nagy mértékben ingadoznak a különböző években). Összességében az iskola eredménye átlag alatti.

M3.5.2 ábra: Továbbtanulási arányok 2008 és 2011 között



Adatok forrása: kompetencia felmérések kutatási adatbázis

Pályázati tevékenység és a megvalósult fejlesztések hatása

TIOP 1.1.1-07-re még önállóan pályáztak, majd amikor 2008-ban a két iskola összeolvadt, akkor a pályázatot is összevonták. Ez további kéréseket jelentett, az amúgy is sok problémát okozó konstrukció esetében.

M3.5.1 táblázat: Az iskolát érintő NSRK beruházások

Konstrukció kódja	Konstrukció címe	Pályázó	Projekt címe	Támogatás i összeg	Támogatás i intenzitás	Támogatás i döntés dátuma
TIOP-1.1.1-07/1	A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése	Hernádnémeti Községi Önkormányzat	A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése - Hernádnémeti	25 601 972	100%	2010.07.22
TIOP-1.1.1-09/1	A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése	Hernádnémeti Községi Önkormányzat	Tanulói laptop program megvalósítása az Általános, Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Alapfokú Művészetoktatási Iskola és Napközi Otthonos Óvoda intézményeiben	39 862 200	100%	2010.05.04
TÁMOP-3.1.4-08/2	Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés -	Hernádnémeti Község Önkormányzata	Kompetencia alapú oktatás és intézményi	52 615 148	100%	2009.05.27

	Innovatív intézményekben		innováció megvalósítása a Hernádnémeti Általános Iskolában és tagintézményeiben			
TÁMOP-3.1.5-09/A-2	Pedagógusképzések (a pedagógiai kultúra korszerűsítése, pedagógusok új szerepben)	Általános, Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű, Alapfokú Művészetoktatási Iskola és Napközi Otthonos Óvoda	Pedagógusképzések Általános, Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű, Alapfokú Művészetoktatási Iskola és Napközi Otthonos Óvoda intézményeiben	7 019 125	100%	2010.05.17
KEOP-5.2.0	Harmadik feles finanszírozás	'Caminus' Energiaracionalizálási szolgáltató és fővállalkozó Zártkörűen Működő Részvénytársaság	Az Általános, Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű, Alapfokú Művészetoktatási Iskola és Napközi Otthonos Óvoda Kossuth Lajos tagiskolájának fűtéskorszerűsítése a 'Caminus' Zrt.	1 048 539	14,5%	2009.02.19

A pályázat kialakításába írásba azóta nem folytak bele különösebben. Az EU-s pályázatokat a központi iskola állította össze, őknek csak a saját részüket kellett kidolgozniuk.

Azóta is rendszeres használják az interaktív táblákat. TIOP 1.1.1-09 eredményeként az iskoláknak több tanulói laptopja van mint, ahány gyerek pillanatnyilag az iskolába jár.

TÁMOP 3.1.4 keretében rengeteg képzésen vettek részt, ők is szervezik a projekt heteket (1 hetes a 6. osztály számára a Napról, 3 hetes húsvétról ebbe az óvodát is bevonják, az 4. osztályosoknak az egészséges életmódról, amibe a szülőket is bevonják).

A székhely intézmény által megnyert TÁMOP 3.1.5-ös pályázatából nem részesedtek (összesen két pedagógus tudott elmenni továbbképzésre, egyik a központi intézményből, a másik az óvodából).

Az iskola kazánjának cseréjére a "Szemünk Fénye Program" keretében került sor. A program során a 'Caminus' Energiaracionalizálási Szolgáltató és Fővállalkozó Zrt pályázott KEOP 5.2.0-008 kiírásokra, amiből központi közbeszerzéssel beszerzett berendezésekkel valósították meg a fűtés korszerűsítését. Ezeket a berendezéseket az intézmény tulajdonosa bérleti szerződés keretében üzemelteti. A 3-15 éves bérleti időszak lejártával a berendezések - amortizációjuk figyelembevételével - jelképes összeg ellenében a fenntartók tulajdonába kerülnek.³¹

Jövőkép, javaslatok

Bár az iskola kazánját felújították, de még mindig szükség lenne nyílászáró és fűtési rendszer cseréjére. Meg ahogy az igazgatónő megfogalmazta, sok-sok gyerekre.

³¹ www.szemunk.fenye.hu/

M3.6 Körzeti Általános Iskola és Szakiskola, Lak

Az iskola helyzetének és környezetének rövid bemutatása

Lak község az Edelényi kistérségben, a Cserhát földrajzi tájegységben található. A hagyományosan aprófalvas terület, gazdasági helyzete reménytelennek tűnik, munkahelyek nincsenek, az inaktivitás és a munkanélküliség rendkívül magas arányában állt be. A település mind a tényező miatt szerepel a 240/2006 (IX. 30) Korm. rendelet alapján társadalmi- gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések listáján. A kistérség egyike az ország leghátrányosabb helyzetű térségeinek, a 311/2007-es kormányrendelet besorolása szerint a társadalmi/gazdasági fejlettsége alapján alulról a 14. helyet foglalja el a rangsorban, így a 33, komplex programmal segített leghátrányosabb helyzetű kistérség közé tartozik.

Az iskola körzeti jellegű, így a környező településekről is fogadnak diákokat: Hegymegről, Tomorról, Irotáról, Szakácsiról. A 2005-től az iskolát a Lak, Abaújszolnok, Hegymeg, Irota Selyeb, Szakácsi és Tomor települések intézményfenntartó társulása tartotta fenn. Az intézménynek Selyeben volt egy tagiskolájuk 2008-2011 között. Az selyebi iskolában csak alsó tagozat működött (1-2 és 3-4 évfolyamokat tanították összevont osztályokban) és felső tagozatosoknak már Lakra kellett járniuk. 2011/2012-től az iskolát átvette a Görög Katolikus Egyház, így a Homrogd központú intézmény tagiskolájává vált, most már a felső tagozatosok is inkább oda járnak.

A szakiskolában gyümölcskertészetet tanítanak. Az szakiskola 2004-es alapítását az motiválta, hogy annak a költségei, hogy a gyerekek más településekre járjanak középiskolába olyan terhet (utazás vagy kollégium) jelentett a családoknak, amelyet sokan nem tudtak vállalni.

Iskola összetétel és eredményesség

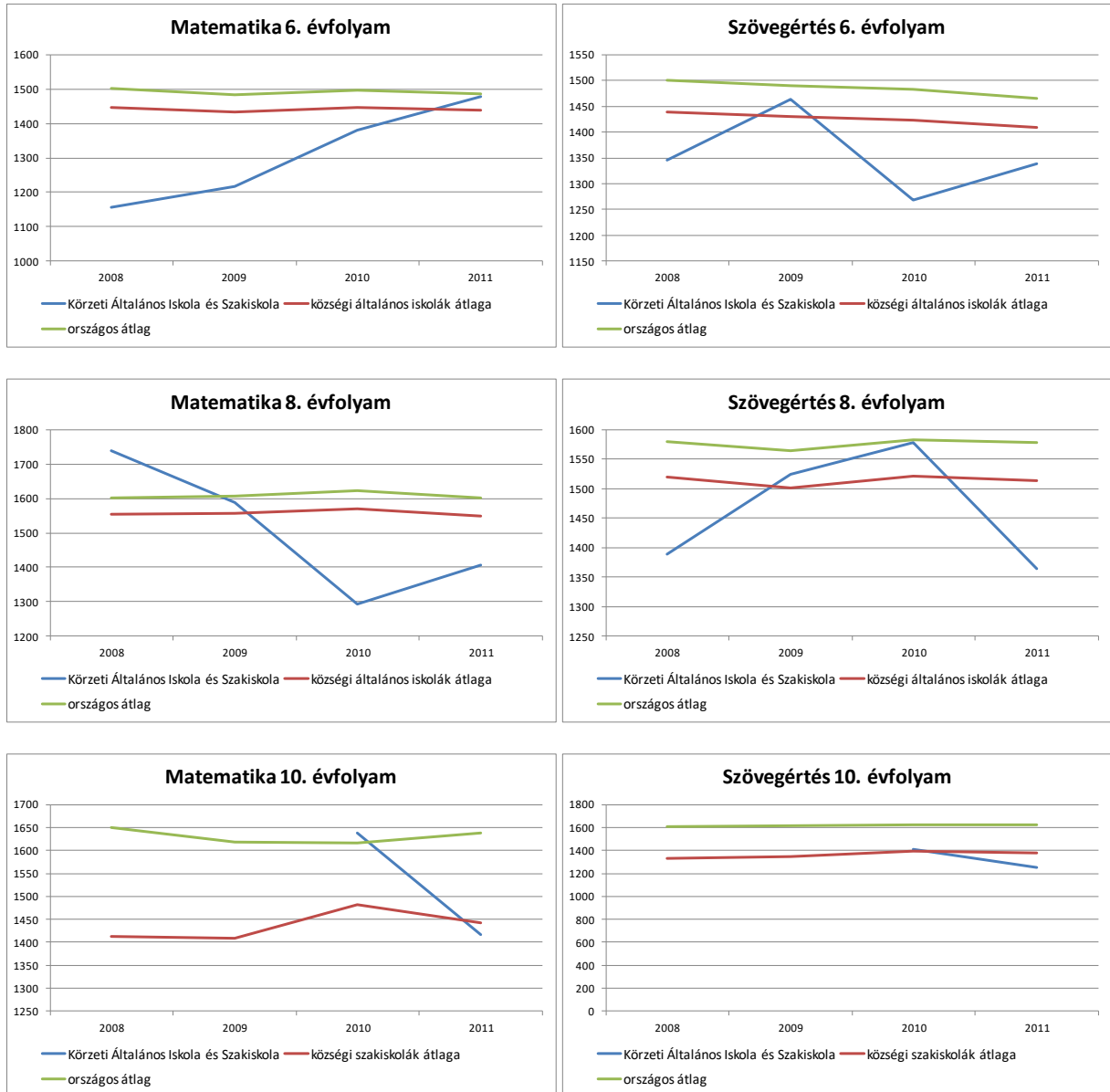
Az iskola környezetével összhangban nagy diákok jelentős része nehéz helyzetű HH vagy HHH besorolású. Ennek megfelelően a diákokkal komoly motivációs és magatartási problémák vannak. Különösen a szakiskolában, ahol már 18 éves diákok is vannak.

Az iskolában 2011-ben 26-an dolgoznak pedagógus munkakörben. A tantestület munkáját fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus és logopédus is segíti. Az oktatók jelentős része nem helyi lakos.

Az országos kompetencia felméréseken elért eredmények nagyon változatosak, az iskola tanulóinak eredményei bizonyos esetekben nagyot javultak, más esetekben nagyot romlottak. Például a 6. évfolyamon a matematika eredmények messze az átlag alatt voltak még 2008-ban és 2011-re felzárkóztak az országos átlaghoz. A 8. évfolyam esetében a folyamat éppen az ellentétje volt, 2008-ban az eredmények még az országos átlag felett voltak, 2011-ben pedig már jelentősen rosszabbak mint a községekben működő általános iskolák átlaga. Az eredmények azt mutatják, hogy 2008-ban rosszul teljesítő 6-kosok, rosszul teljesítettek 2010-ban 8-kos korukban is. Azonban mivel a 6-kosok eredményei 2008 óta folyamatosan javulnak, ezért várhatóan 8-kosok matematika eredményei is tovább javulnak a 2010-es mélypont után. Szövegértés esetében jobban hullámoznak az eredmények és nem lehet fentiekhez hasonló kapcsolatokat találni, de általában a községi általános iskolák átlaga körül szóródnak az eredmények.

A szakiskolások matematikai és szövegértési eredményeiről csak 2 megfigyelésünk van, amik pedig teljesen egybeesnek a községekben működő szakiskolákban elért átlagos eredményekkel.

M3.6.1 ábra: Kompetencia eredmények 2008-2011 között

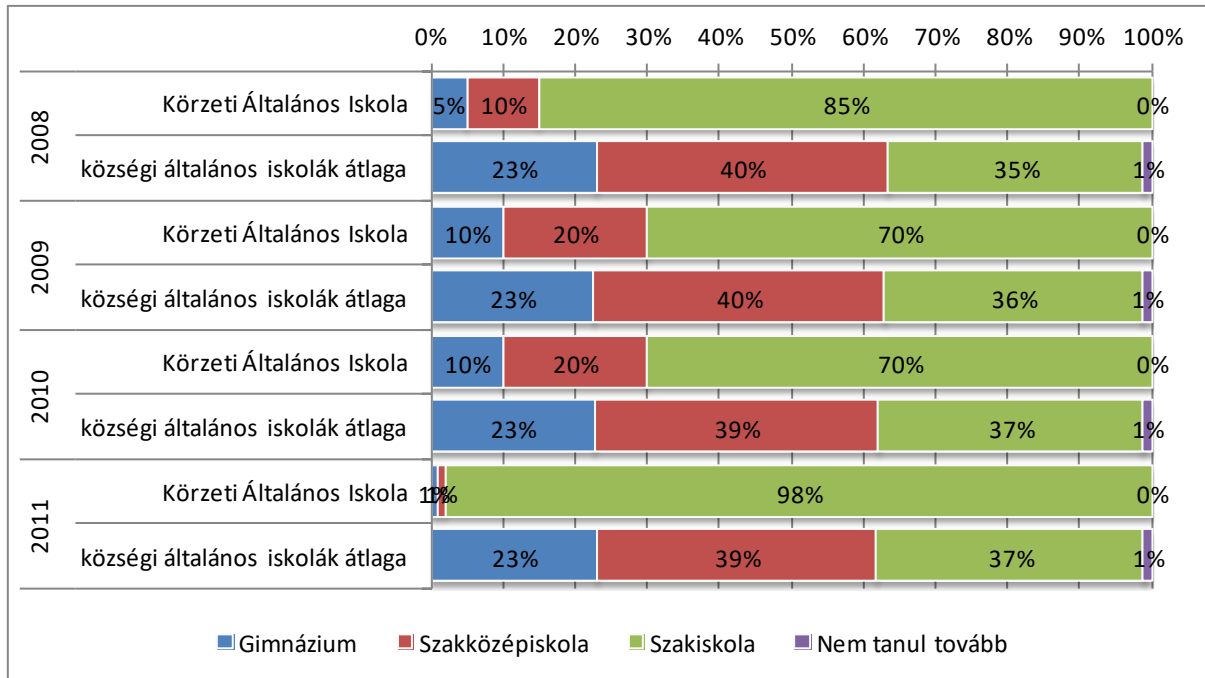


Adatok forrása: kompetencia adatbázisok

Az általános iskolában végzetek tovább tanulási aránya érettségit adó intézményekben messze alatta maradnak a községi általános iskolák felvételi átlagának. A gimnáziumban történő továbbtanulás átlaga 22% körül mozog szemben a laki 5-10%-kal, a szakközépiskolák esetében az átlag 38-40%, a lakon végzett diákoknak viszont csak 20%-a tanul tovább szakközépiskolákban. Látható, hogy a szakiskolákban történő továbbtanulás ezzel szemben nagyon népszerű a laki iskolában, 2011-ben gyakorlatilag a tanulók mindegyike szakiskolában tanult tovább.

Sajnos a szakiskoláról nem áll rendelkezésünkre adat, így szakiskolások továbbtanulását nem ismerjük.

M3.6.2 ábra Továbbtanulási arányok általános iskolában 2008 és 2011 között



Adatok forrása: kompetencia felmérések kutatási adatbázis

Pályázati tevékenység és a megvalósult fejlesztések hatása

Az eredetileg 1960-ban épült Ady Endre utcai iskola épületet 2006-ban újíttották fel a ROP-2.3.1 konstrukció keretében, ezért egyelőre nincs szükség nagyobb felújításra (bár már növekednek a karbantartás költségei).

4.6.1. táblázat: Az intézményt érintő NFT és NSRK beruházások

Konstrukció kódja	Konstrukció címe	Pályázó	Projekt címe	Támogatási összeg	Támogatási intenzitás	Támogatási döntés dátuma
ROP-2.3.1.		Lak Község Önkormányzata	"Iskola, mely élni akar" a laki Körzeti Általános Iskola átfogó felújítása, infrastrukturális és tárgyi feltételeinek korszerűsítése, bővítése gyermekeink esélyegyenlőségének	146155503		2006.06.07
TIOP-1.1.1-07/1	A pedagógiai, módszertani reformot támogató	Lak-Abaújszolnok-Hegymeg-Irota-Selyeb-Szakács-Tomor Települések	Informatikai infrastruktúra fejlesztése Lak Község	7 953 965	100%	2010.10.19

	informatikai infrastruktúra fejlesztése	Intézményfenntartó Társulása	Önkormányzat iskolájánál			
--	---	------------------------------	--------------------------	--	--	--

TIOP 1.1.1 keretében beszerzett eszközök beépültek az oktatási programban, a gyerekek nagyon élvezik és mivel az osztályok kis létszámúak, így a könnyen hozzá is férnek az eszközökhöz. Az iskola részt rendszeresen pályázik IPR forrásokra és az Útravaló programban is részt vesznek (Út a középiskolába részében), 7-8 osztályosaik között jelenleg 5-en kapnak ösztöndíjat és mentori támogatást.

A projektek tervezése és végrehajtása, tapasztalatok és problémák

A pályázatokat az önkormányzat kezelte, de az adminisztráció terhek így is magasak voltak. A támogatások felhasználásának dokumentálása, az egyéni fejlesztés tervek kezelése, konzultációk, szülő látogatások.

Jövőkép, javaslatok

A szakiskola egyes óráit egy elhagyott magánházban kialakított szükségteremben tartják a Dózsa György utcában, amelynek felújítására mindenképpen szükség lenne.

A mindennapos testnevelés bevezetéséhez mindenképpen szüksége lenne az iskolának tornateremre, mivel jelenleg még tornaszoba sincs. Így jó időben az udvaron és laci sportegyesület műfüves pályáján tartják a tornaórákat, rossz időben viszont ez problémássá válik. A nemrég épült óvodában van tornaszoba, ami átmenetileg megoldást jelenthet.

M3.7 Petőfi Sándor Általános Iskola, Debrecen

Az iskola helyzetének és környezetének rövid bemutatása

A Petőfi Sándor Általános Iskolát 1950-ben alapították azzal a céllal, hogy Debrecenben a "vasúton túli" területeken található kertségek (Homokkert, Boldogkert, Kerekestelep) gyermekeinek iskolájául szolgáljon. A kertségek történetileg a várost övező szőlő és gyümölcskertek voltak, amelyeken csak a 1890 körül kezdtek el lakóházak épülni (eleinte engedély nélkül később engedéllyel), elsők között éppen a Homokkertben. A kertségek kiterjedése megnehezítette ezeknek a területeknek a közművesítését, ami komoly feszültséget okozott a város vezetése és a kertségek, gyakran szegényebb lakosai között (nem egy esetben a kertségek elszakadásukat fontolgatták). Ennek a folyamatnak az eredményeként létrejött településrészek mai napig önálló kisváros hangulatát keltik, ami település szerkezeten túl összetartó és önálló identitással rendelkező közösségeket is jelent. Ennek a közösségnek egyik fontos szervezője az Petőfi Sándor Általános Iskola. Erre a szervező erőre jó példa, hogy visszatérnek a generációk, sok mai tanulónak már a szülei is ebbe az iskolába jártak, sőt egyes oktatók is itt végezték általános iskolai tanulmányaikat.

Az iskola tágabb környezete egy dinamikusan fejlődő város, alacsony munkanélküliséggel és elérhető munkahelyekkel.

Az intézmény több címen található, az intézmény központja, ahol a felső tagozatosak tanulnak, és a fejlesztő szobák találhatóak a Homokkert szélén van, az alsó tagozatnak és óvodának helyet adó "kis iskola" ellenben 300-400 méterrel beljebb a Homokkert szívében van. Az intézmény tagoltságát növelte, hogy az intézménynek korábban két tagiskolája is volt: egyik Bánk tanyán (2009-ig) a másik a Tégláskertben (2010-2011). Mindkét tagiskolában olyan alacsonyra csökkent a tanulók száma, hogy beolvastották őket a központi iskolába.³²

Iskola összetétel és eredményesség

Az iskola jelenlegi 686 tanulójaiból összesen 12 került HHH besorolásba, ezeket a tanulók jelentős részét a megszűnt tégláskerti iskolából "örökölték" a telephely. Ennek megfelelően az iskolának nem okoz különösen nagy problémát a tanulók integrációja (és egyben elesik az integrációt segítő forrásoktól is). Ennek megfelelően kisebb az igény fejlesztő pedagógusokra.

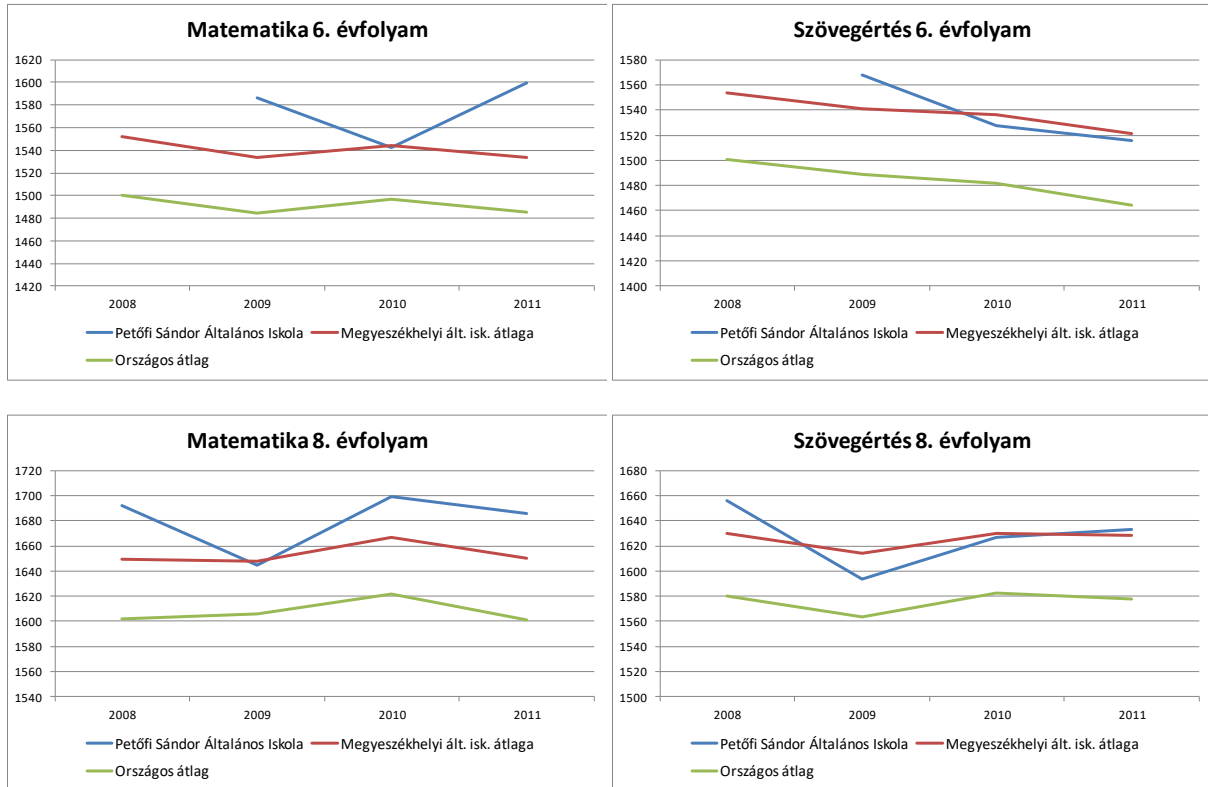
A tagiskolák beolvadását követően az iskola gyakorlatilag elérte kapacitásának 100%-két 686 tanuló jár a 700 férőhelyre.

Az iskola több dimenzió mentén tekinthető sikeresnek, az elsős osztályokba folyamatos a túljelentkezés. Az országos kompetencia mérések eredményei is hasonló képet mutatnak, különösen matematikából, ahol a telephely messze az országos átlag feletti eredményeket ért el, 8. évfolyamon elért eredményei pedig még a megyeszékhelyeken működő általános iskolák átlagát is rendre meghaladja. A szövegértési feladatoknál elért eredmények nem ennyire "fényesek" mivel mind a 6. mind a 8. évfolyamon csak a megyeszékhelyeken működő általános iskolák átlagát érte el.

³² A tégláskerti iskolát a többször felújította az önkormányzat. A hírek szerint az épületben a Baptista egyház fog 4 osztályos iskolát indítani.

A Bánki tagintézmény eredményei minden esetben alacsonyabbak voltak, mint a központi iskoláé. A tégláskerti iskoláról nincs eredmény tagiskolaként.

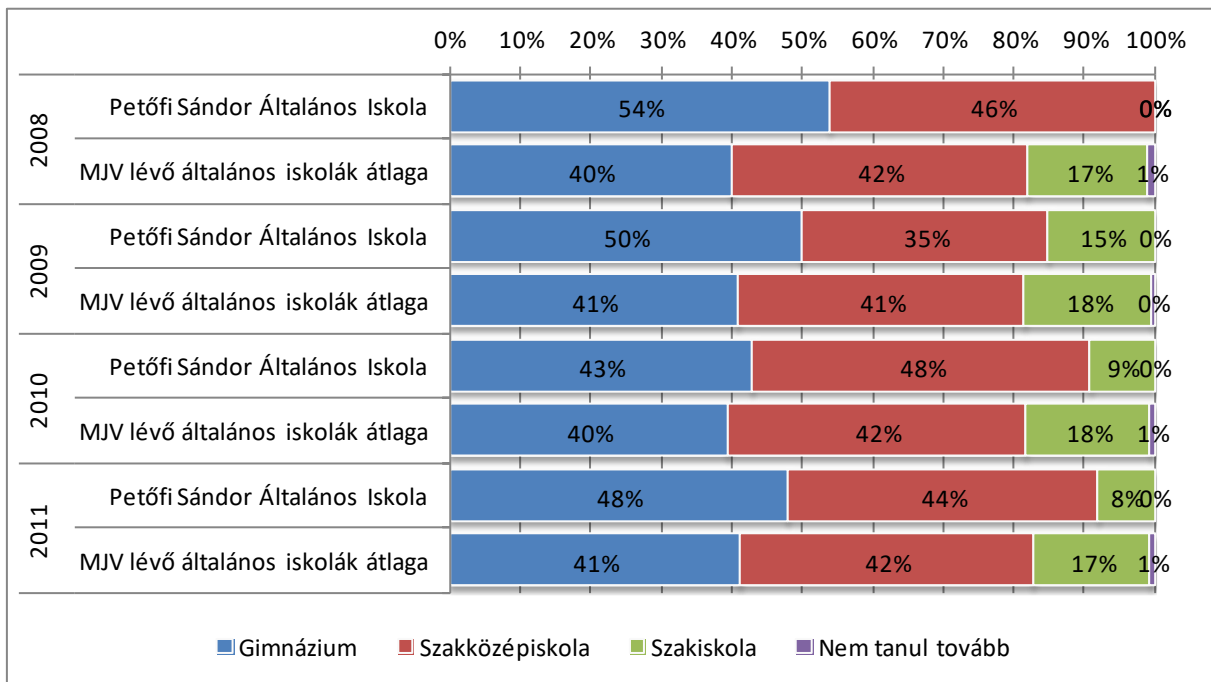
M3.7.1 ábra: Kompetencia eredmények 2008-2011 között



Adatok forrása: kompetencia adatbázisok

Ha felvételi arányokat tekintjük, akkor látható, hogy a gimnáziumba és szakközépbe jelentkezők arány magasabb, mint az általános iskolák országos átlaga, sőt a megyeszékhelyeken működő általános iskolák átlagainál is magasabbak. Ezen felül átlagnál kisebb százalékban tanulnak tovább érettségit nem adó szakiskolákban.

M3.7.2 ábra: Továbbtanulási arányok 2008 és 2011 között



Adatok forrása: kompetencia felmérések kutatási adatbázis

Pályázati tevékenység és a megvalósult fejlesztések hatása

A TÁMOP 3.1.5-ből megvalósított pedagógus képzéssel az intézmény vezetése és a képzésben résztvevő pedagógusok is nagyon elégedettek. 3 dolgozó szerzett újabb diplomát (1 tehetségfejlesztő szakvizsgát, 1 gyermekvédelmi szakvizsgát és egy informatika Msc-t). Előnye a konstrukciónak, hogy a képzés ideje alatt, a képzésben résztvevő pedagógusnak csak fél munkaidejében kell dolgoznia (jut ideje órákra járni) és a pályázat forrást biztosít ahhoz, hogy helyettesítőt vegyenek fel erre az időre. Így nem kell a továbbtanuló pedagógust a többieknek helyettesíteni, ami komoly súrlódásokat okozhatna a tantestületen belül. A megszerzett tudás releváns, a júniusban végzettséget szerzett pedagógus szeptembertől már informatikát órákat tart új képesítésének megfelelően. A képzés járulékos pozitív hatása, hogy segít kapcsolatot építeni különböző intézmények pedagógusai között.

M3.7.1 táblázat: Az intézményhez kapcsolódó NRSk fejlesztések

Konstrukció kódja	Konstrukció címe	Pályázó	Projekt címe	Támogatási összeg	Támogatási intenzitás	Támogatási döntés dátuma
TÁMOP-3.4.3-08/2	TÁMOP-3.4.3-08/2. 'Iskolai tehetséggondozás'	Petőfi Sándor Általános Iskola	'Petőfi iskola tehetséggondozó programja'	16 251 011	100%	2010.03.10
TÁMOP-3.1.5-09/A-2	Pedagógusképzések (a pedagógiai kultúra korszerűsítése, pedagógusok új szerepben)	Petőfi Sándor Általános Iskola	Pedagógus kompetenciáink fejlesztése	11 945 380	100%	2010.06.24

A tehetség gondozó pályázatukkal a városi tehetséggondozás programot egészítik ki. A városi programban sok területre koncentrálnak és egy tehetséges gyereknek több területen is fejlődnie kell, az intézmény inkább csak egy-egy területet helyeznek előtérbe (informatika, művészetoktatás). Ennek érdekében táborokat szerveztek. Szakköröket korábban is szerveztek a projekt ideje alatt annyi volt a különbség, hogy a szakkört tartó oktató juttatást kapott érte.

A fenti táblázatban szereplő pályázatokon túl az intézmény szerepelt a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata által beadott TIOP 1.1.1/07-es pályázatában (összesen 11 iskola számára pályáztak egy pályázaton belül). Azonban végül a pályázat csúszásai miatt kikerültek belőle.

A két nyertes pályázat aktivizálta a tantestületet, mindenki lelkes és pályázatokat keres, hogy újabb programokat tudjanak megvalósítani.

A projektek tervezése és végrehajtása, tapasztalatok és problémák

A fenntartó hivatalból csak értesíti az iskolákat a pályázati lehetőségekről. Innentől a folyamat ketté ágazik: ha pályázat önerőt igényel, akkor az esetek többségében a debreceni önkormányzat kezdeményez és választja ki azokat az iskolákat, amelyek nevében pályázni fog. Ez az eljárási rend azonban nem kizárólagos, hiszen volt már arra is példa, hogy egy iskola kezdeményezte, hogy szeretne részt venni egy önerőt igénylő pályázatban. A szakmai pályázatoknál fordítva történik, itt a legtöbb esetben az intézmények kezdeményeznek és a fenntartó csak véleményez és jóváhagy, azonban volt már olyan eset, amikor a fenntartó nem támogatta az intézmény által megírt pályázatot.

Az Petőfi Sándor Általános Iskola nagy önállósággal járt el pályázatai kiválasztása és lebonyolítása során. Az iskolával foglalkozó önkormányzati referens nem tudott feleleveníteni pályázatok lebonyolítása során olyan problémát, ami a fenntartó beavatkozását tette volna szükségessé. Az intézmény vezetősége szerint nagyon pozitívan hatott a tantestületre, hogy az első két pályázatuk rögtön sikerrel zárult, a tanárok maguk is keresnek pályázatokat és bekerült ez a forrás is a látóterükbe.

A fenntartó oldalról úgy érzékelik, hogy az iskolák gyakran igényelnék az önkormányzat segítségét a pályázatok megírásához, adminisztrációjához, lebonyolításához, mivel maguknak nincs ehhez elég tapasztalatuk és kapacitásuk hozzá. Mivel azonban az önkormányzatnak sincs erre kapacitása, ezért az iskolák gyakran fordulnak pályázatíró cégekhez, alapítványi és egyéb forrásaikat felhasználva erre.

Az iskola a pályázatait is pályázatíró állította össze, az egyik tanuló édesanyja ajánlotta fel, hogy segít az iskolának a pályázataik megírásában és a projekt menedzsmentben. Mostanra belejöttek annyira, hogy már ők is nagyobb részt merjenek vállalni a projektmenedzsmentből.

Komoly gondot okozott nekik a tanévhez nem illeszkedő pályázati határidők. Volt egy kidolgozott és újbóli beadásra váró TÁMOP 6.1.2 pályázatuk (Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok), amit végül nem sikerült beadniuk, mert pályázat leadását a nyár közepén hirtelen előre hozták és bár volt ügyeleti rend az iskolában, mégis lecsúsztak a pályázat leadási határidejéről (például a pályázat gondozásáért felelős személy nyaralni volt).

Jövőkép, javaslatok

Bár az épületet 1995-ben bővítették és 2007-ben részlegesen felújították, mégis nagy szükségük lenne további felújításokra, mivel a tagolt intézményszerkezet miatt viszonylag sok épületről kellene gondoskodniuk. Ennek ellenére még nem jelezték a fenntartó felé, hogy pályázzon nekik felújításra.

Beadták 2012-es TÁMOP 3.1.4-es pályázatát (ennek viszont nem találtam nyomát), amiből további pedagógus képzéseket szerveznének, szakköröket és nyári táborokat finanszíroznának és a könyvtárak katalógus rendszerét is felújítanák, mivel mióta az előző program elromlott kézi katalógus vezetésére kénytelenek boldogulni. Nagyon szerették azt a kiírást, mivel mindent sikerült beleírniuk, amire szükségük lenne. Reménykednek benne, hogy nyernek.

Ezen felül van egy beadásra váró TÁMOP 3.4.4 pályázatuk, aminek segítségével folytatni szeretnék az előző tehetséggondozó pályázatukban megkezdett munkát.

M3.8 Szent István Gimnázium, Budapest

Az iskola helyzetének és környezetének rövid bemutatása

Az Budapest XIV. kerületben található Budapesti Szent István Gimnáziumot 1902-ben alapították és 1908 óta jelenlegi épületében működik. A gimnázium mindig is a középiskolák élvonalába tartozott, ezért nagy hagyományai vannak a tehetséggondozásnak, elit képzés. Különösen hangsúlyt kap az intézményképzésében természettudományos képzések. Az iskolában 4 és 6 évfolyamos gimnáziumi képzés folyik.

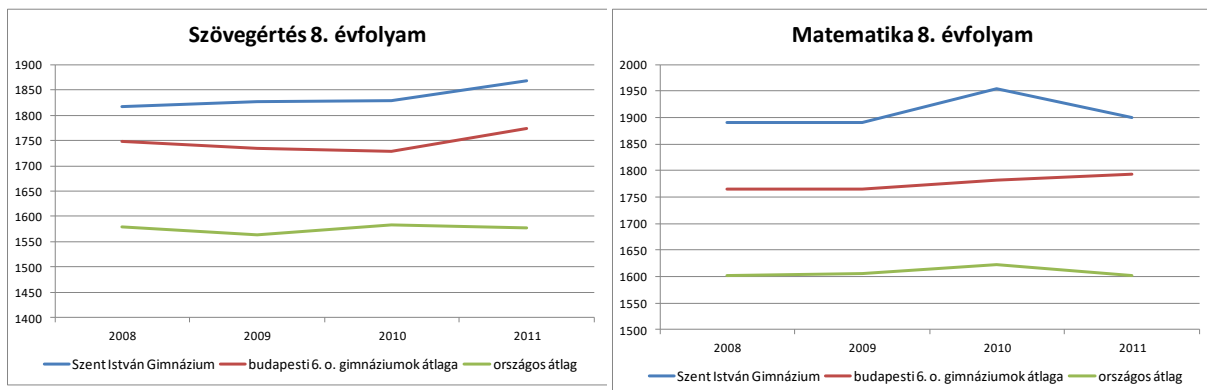
Iskola összetétel és eredményesség

Az iskolába 700 tanuló jár, akik mind több forduló felvételi után nyertek felvételt az intézménybe. Ennek megfelelően az iskolában gyakorlatilag nincsenek HH vagy SNI tanulók. Integrációs igényt egyedül az intézmény által felvett a jó képességű migráns (többségében kínai és vietnámi) diákok jelentik.

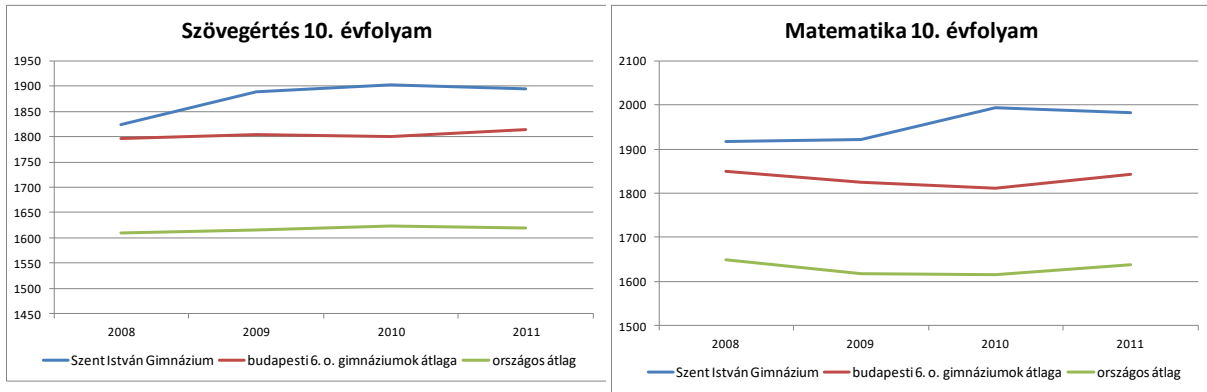
A tantestület 64 főből áll, a testület tagjai magasan képzettek és a tantestület stabil. 2002-ben a testület 83%-a 5 vagy több évet dolgozott az iskolában, a testület 69%-a pedig 10 évnél is többet.

A gimnázium diákjainak kompetencia eredményei messze felülmúlják az budapesti gimnáziumok (4. és 6 évfolyamos) és az országos átlagokat is. Nem véletlenül, hiszen az ország egyik legjobb gimnáziumáról van szó.³³

M3.8.1 ábra: Kompetencia eredmények 2008-2011 között



³³ A különböző listákon különböző helyezéseket ért el a gimnázium: a Köznevelés által közzétett 2012 listán országos 10. helyezett.

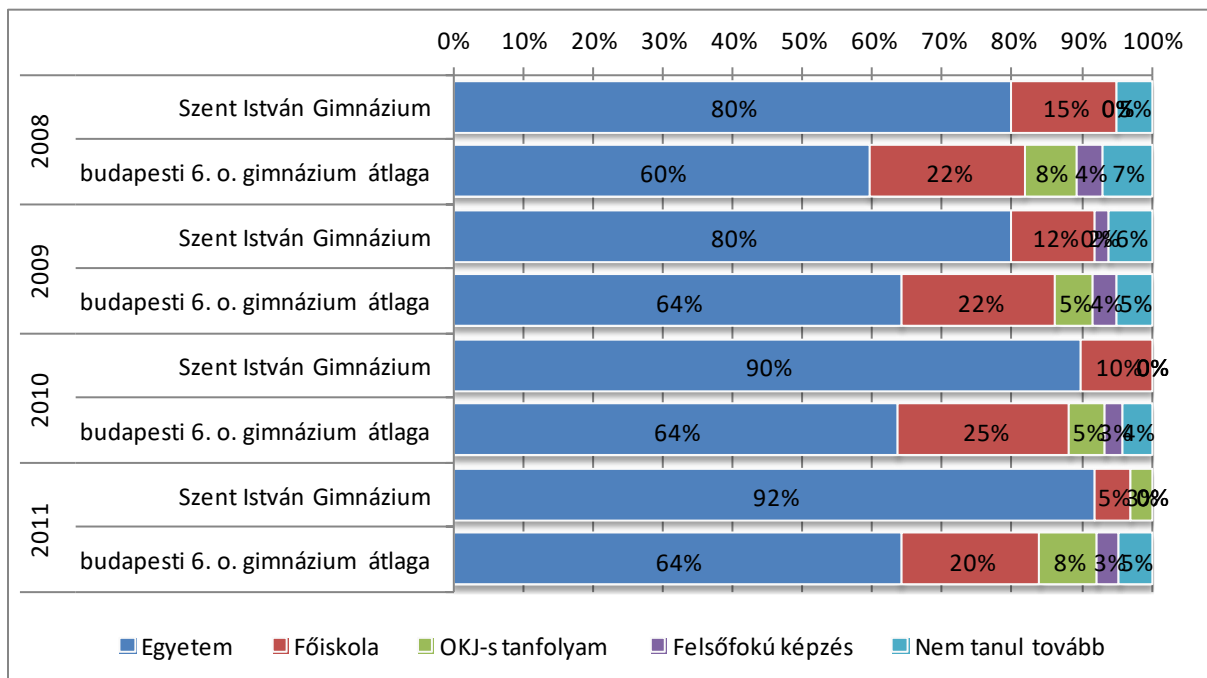


Adatok forrása: kompetencia adatbázisok

Bár az intézményben 4 és 6 osztályos gimnáziumi képzés is van, akkor az iskola nem tartja nyilván külön a különböző képzéseinek a felvételi eredményeit. A M3.9.2 ábrán a gimnázium felvételi eredményeit, a 6. osztályos gimnáziumok átlagához hasonlítjuk (mivel az a magasabb).

Hasonló a helyzet a felvételi arányokkal, a gimnáziumban végzetek megközelítőleg 80-90%-a tanul tovább egyetemen, 5-15%-a főiskolán, 5%-ot soha meg nem haladó mértékben vannak olyan érettségizettek, akik OKJ-s továbbképzést, felsőfokú továbbképzést vagy azt a lehetőséget választják, hogy nem tanulnak tovább. Ezek az arányok messze meghaladják az budapesti gimnáziumok felvételi arányait, hiszen a budapesti gimnáziumokban érettségizetteknek átlagosan csak 64%-a felvételizik sikeresen egyetemre, 22%-a pedig főiskolára. 8%-uk OKJ-s tanfolyamokat végezz érettségi után, 3-4%-k felsőfokú képzésben vesz részt, 4-7%-uk pedig egyáltalán nem tanul tovább.

M3.8.2 ábra: Továbbtanulási arányok 2008 és 2011 között



Adatok forrása: kompetencia felmérések kutatási adatbázis

A gimnázium tanulói szinte minden tárgyi területen évről-évre az OKTV döntőjébe kerülnek, ahol nem egyszer hozták el az első helyezést (2010/2011-es évben a gimnáziumnak 24 OKTV döntőse volt).

Pályázati tevékenység és a megvalósult fejlesztések hatása

A gimnázium fő profilja a tehetség gondozás, ennek megfelelően építette fel pályázati stratégiáját.

M3.8.1 táblázat: Az intézményhez kötődő NRSK beruházások

Konstrukció kódja	Konstrukció címe	Pályázó	Projekt címe	Támogatási összeg	Támogatási intenzitás	Támogatási döntés dátuma
TÁMOP-3.1.5-09/A-1	Pedagógusképzések (a pedagógiai kultúra korszerűsítése, pedagógusok új szerepben)	Szent István Gimnázium	Pedagógusképzések a budapesti Szent István Gimnázium oktatói számára.	8 503 092	100%	2010.04.06
TÁMOP-3.4.4/B-08/2/KMR	Országos Tehetségsegítő Hálózat kialakítása - Magyar Génius Integrált Tehetségsegítő Program	Szent István Gimnázium	'A SZIGETTŐL A HÁLÓZATIG' A tömeges tehetséggondozás SZIG-ete a Szent István Gimnázium.	7 803 000	100%	2010.03.12
TÁMOP 3.4.3-08/1	'Iskolai tehetséggondozás'	Herman Ottó Általános Iskola	Hogyan? Okosan! 'Tehetségvonat' program	19 146 225	100%	32010.03.08
TÁMOP-3.4.1.B-11/1	Migráns háttérű tanulók nevelésének és oktatásának segítése II. szakasz	Szent István Gimnázium	'Magyarnak lenni...' Megértés és megértetés - Migráns háttérű tanulók oktatása a Szent István Gimnáziumban	44 520 000	100%	2012.08.23

A TÁMOP 3.1.5-es pályázatukból két tanárunk vett részt továbbképzésen, egyikük általános mediátor szakon végzett (segíthet problémák megoldásában – például migránsok esetében), a másikuk pedig tehetségfejlesztő szaktanácsadó végzettséget szerzett. Emellett is a tantestület egyre több tanára szerzi meg a tehetséggondozó képesítést, külön odafigyelnek arra, hogy minden tantárgynál legyen egy tehetséggondozásban is járatos oktatójuk.

A TÁMOP 3.4.3 és a TÁMOP 3.4.4-es pályázatuk egyaránt a tehetséggondozás és a tehetség pont kiépítéséhez kötődött. Ezekben a pályázatokban is nagy szerepet kapott az oktatóik képzése. A tehetséggondozás részeként sikerült 2 pszichológust is alkalmazni, akiknek a tehetségek kiválasztásában van nagy szerepük. A projekt során sikerült nagyon jó egyetemi kapcsolatokat kiépíteniük pl. egyetemi oktatók jártak le szakköröket tartani.

Még a migráns pályázatuk is a tehetséggondozáshoz kapcsolódik. Ebben a programban egyrészt határon túli gyerekek tehetséggondozása szerepel, másrészt kínai, vietnámi és orosz fiatalok mentorálása történik a projekten belül. A pályázatot 9 diákra nyerték, de 54 migráns tanulójuk van. A program része a mentoráláson túl a magyar nyelv tanítása is.

A projektek tervezése és végrehajtása, tapasztalatok és problémák

A pályázatokat házon belül írják, de van egy szerződéses projekt menedzserük, akit a nyertes projektekből finanszíroznak és a pályázatokkal járó adminisztratív teendőket végzi. A fenntartóval eddig nagyon jó volt a viszonyuk, nagyon rugalmasan segítette őket a pályázatok jóváhagyásával. Viszont önrészt nem tudott biztosítani. Utófinanszírozás esetén viszont tudott áthidaló forrást biztosítani.

A pályázati stratégiájuk jellemzője, hogy olyan tevékenységekre pályáznak, amit egyébként is megcsinálnának csak a pályázat keretében plusz finanszírozást tudnak hozzá szerezni (legalább egy részéhez – lásd migráns tanulók esete). Ez azt is jelenti, viszont hogy folyamatosan pályáznak. Másik fontos jellemzője a pályázati tevékenységüknek, hogy az intézmény sok kisebb alapítványból is tud forrást szerezni, amennyiben valamelyik pályázatukat elutasítják, akkor ezekből az alternatív forrásokból próbálják megoldani a kitalált programot.

A pályázati rend hatott a szervezetre is (folyamat szabályozást kellett végiggondolni, felelőségek tisztázása), ezek hatására értékelésük szerintük fejlődött a szervezetük.

Jövőkép, javaslatok

A gimnázium épületének egyes elemei: homlokzata, aulája és lépcsőháza műemléki védeltséget élvez. Különösen oda kell tehát figyelni az állagmegóvásra, és az épület egyes részeit pedig felújításra szorul.

Felhasznált irodalom

Lázár Tibor (szerk.) [2009]: A Budapesti Szent István Gimnázium – Jubileumi Évkönyve 1908-2008. Szent István Gimnázium, Budapest.

M3.9 Thomas Mann Gymnasium-Deutsche Schule Budapest, Budapesti Német Általános Iskola és Gimnázium

Az iskola helyzetének és környezetének rövid bemutatása

A Budapesti Német Iskola (Deutsche Schule Budapest) külföldi, bikulturális célú és kettős végzettséget adó német iskolaként aposztrofálja magát. Német rendszerű iskoláról van szó, mely elvégzése esetén olyan képesítést ad, amely azzal egyenértékű, mintha a diákok Németországban végeznének. Emellett magyar érettségi bizonyítványt is ad az iskola.

Az iskola fenntartója a Budapesti Német Iskola Alapítvány, melyet együttesen alapított 1992-ben a Német Szövetségi Köztársaság, a Magyar Köztársaság, Baden-Württemberg tartomány és a magyar főváros, Budapest.

Főként német cégekben dolgozó illetve diplomata szülők gyermekei járnak ide, a kétnyelvű családok is gyakoriak, valamint magyar nyelvű szülők gyermekei is beiratkozhatnak. Az iskolában tandíjat kell fizetni, melynek összege kb. 4000 € évente. Ezen kívül a finanszírozást normatívából és Németországból befolyó összegekből fedezik. A tanárok egy részének bérét is a német állam fizeti.

Az iskola működését egy államközi megállapodás szabályozza. A német ágon német tanárok oktatnak német tanterv szerint, de van egy magyar ág is, mely magyar tanterv szerint működik. A német ágra nem érvényes a magyarországi tantervre vonatkozó szabályozás, a magyar ág viszont eszerint működik. A német nyelven tett érettségit átszámítják matematikából, német nyelvből és történelemből, így Magyarországon szerzett érettségikkal egyenértékű.

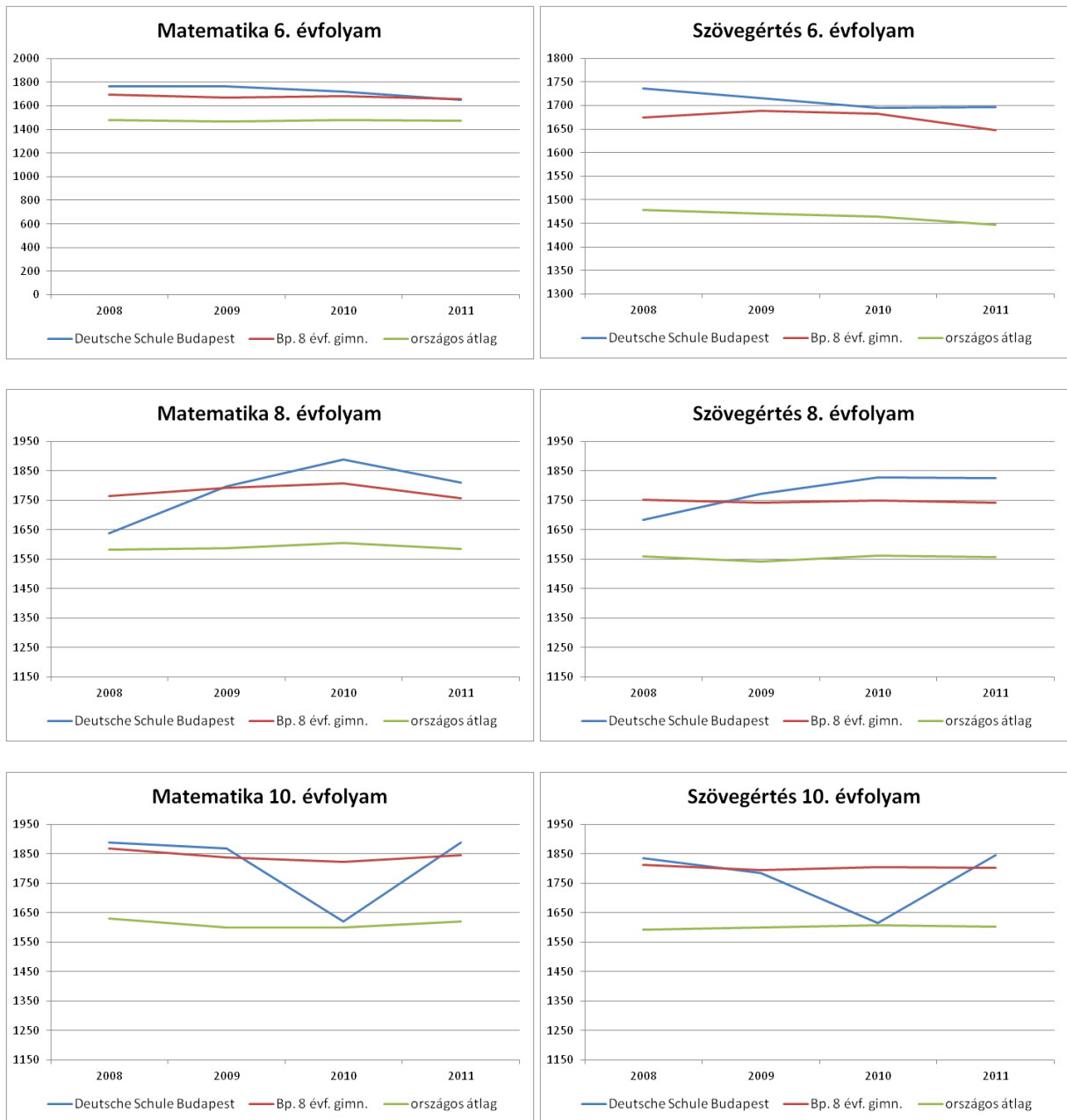
A kerületbe (Budapest XII. kerület) ugyan integrálódtak, indulnak kerületi versenyeken, de nem jelentős a kapcsolat a környezettel – az átlagos magyar iskolához képest igen elszigetelt a közösség.

Az iskola környezete kifogástalan: zöld környezetben terül el, modern, részben fából készült, természetes külsővel. Belülről is rendkívül figyelemre méltó letisztult, tágas terek fogadják a gyerekeket és a látogatót.

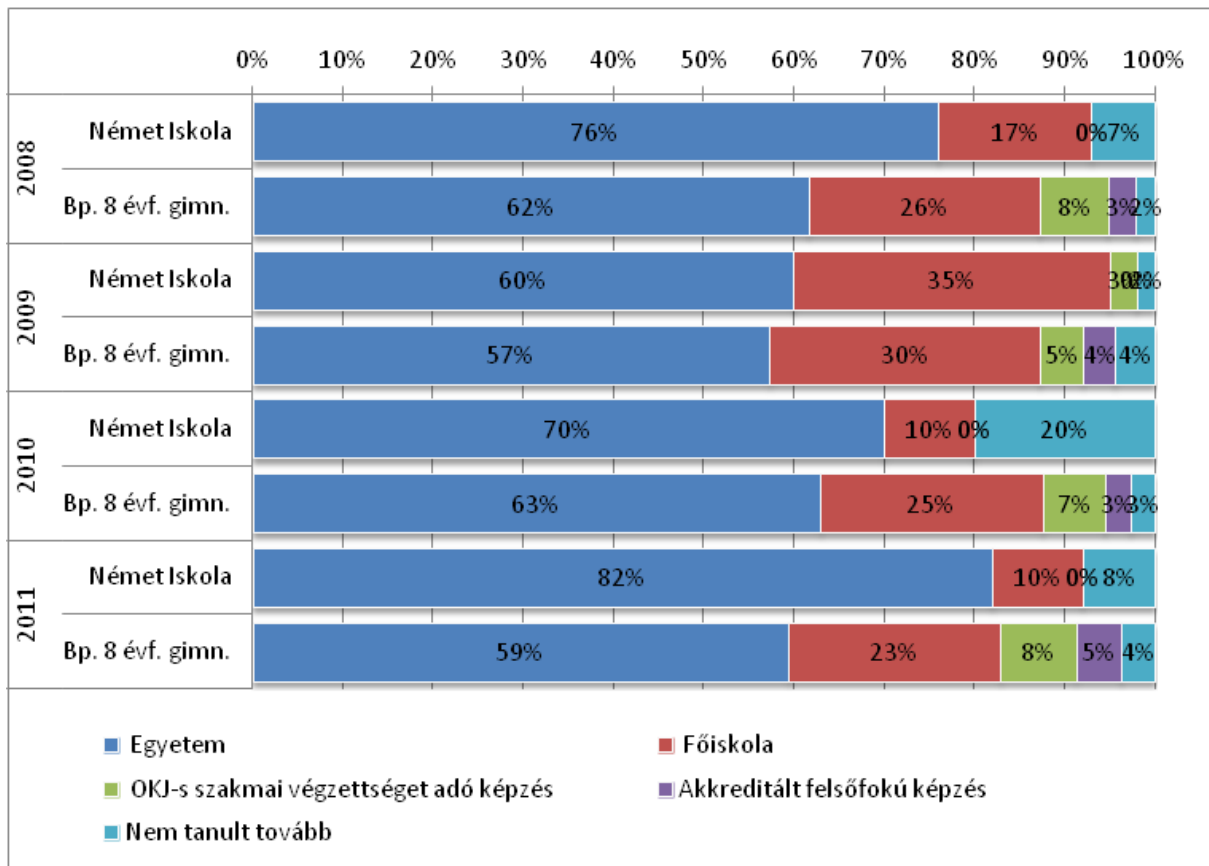
Iskolai összetétel és eredményesség³⁴

Nagyjából 500 gyerek jár az iskolába, az első négy osztályba nagyjából 100-an, míg 5-12-ig 300-an járnak. 12 osztályt ölel tehát át az iskola. Az alsó négy évfolyamon csak német nyelven folyik a tanítás, ide (még) nem vesznek fel némettudás nélkül gyerekeket. A felső tagozatba magyarként is lehet felvételizni, 8-9. osztályig igen erős felzárkóztatás zajlik, hogy utána együtt tanuljanak német nyelven. A kompetenciateszteket értelemszerűen csak a magyar diákok töltik ki, ők országos átlag felett teljesítenek (kivéve a tizedikesek 2010-es eredményeit). A továbbtanulási arányok is kiugróan jók. Főként Németországban, angolszász országokban tanulnak tovább, de a magyarországi ELTE és a Corvinus is népszerű.

M3.9.1 ábra: Kompetencia-tesztek eredményei, 2008-2011



M3.9.2 ábra: Továbbtanulási adatok 2008–2011



Pályázati tevékenység

A fejlesztések és a források egyaránt a Német Szövetségi Kormánytól érkeznek, melyből az iskola teljes finanszírozását meg tudják oldani.

Eddig még nem pályáztak Magyarországon európai uniós forrásokra. Sem apparátus nincs erre, sem kapacitás és végső soron igény sem, mert Németországból a működéshez szükséges összegek befolyanak. A tanárok nagy része ráadásul német nyelvű, ami eleve kizárja, hogy az iskola esetleges, Magyarországon benyújtható pályáztatásával foglalkozzanak. Nem zárkoznak el ugyanakkor a jövőben a forráskora való pályázástól, amennyiben lehetőségük lesz rá.

Jövőkép és javaslatok

Terveik között szerepel a jövőben az alsósok számának bővítése, hogy nyelvtudás nélküli magyarországi gyerekek is kezdhessék itt tanulmányaikat (erre jelenleg csak 5. osztálytól van lehetőség). Ehhez lenne szükséges még egy épület, ezzel kapcsolatban el tudnák képzelni egy pályázat benyújtását. A tananyagok digitális fejlesztésén, informatikai vonalon is el tudnának képzelni további fejlesztéseket.

5-10 év múlva hasonlóan prosperáló iskolát és valamivel fejlettebb, kibővült infrastruktúrát szeretnének látni.

M3.10 LIA Alapítványi Óvoda és Szakközépiskola általános iskolája, Piliscsaba

Az iskola helyzetének és környezetének rövid bemutatása

Piliscsaba Budapest agglomerációjához tartozó, a rendszerváltást követően dinamikusan növekvő nagyközség. A betelepülő családoknak köszönhetően lakosságszáma évente 2-300 fővel növekszik, 2010-ben népességszáma 7474 fő.³⁵ A történetileg multietnikus település általános iskolai kínálata is sokszínű, melynek csak egy igen kis szelete tartozott a települési önkormányzathoz. Piliscsabán több, alapítványi és egyházi általános iskola is működik: a Piliscsabai Német Nemzetiségi Önkormányzat fenntartásában a Hauck János Német Nemzetiségi Általános Iskola, a Székesfehérvári Egyházmegye fenntartásában pedig a Pádúai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola. Külön érdekesség, hogy a Piliscsabai Iskolaalapító Egyesület Palánta Általános Iskola néven először Piliscsabán létrehozott iskolája ma már Pilisvörösváron, a településtől csupán pár kilométerre található kistérségi központban működik, azonban továbbra is él a helyi önkormányzattal kötött közoktatási megállapodása. A Palánta iskola egykori székhelyén ma a Vidékfejlesztési Minisztérium fenntartásában lévő Közép-magyarországi Agrár-Szakképző Központ egyik tagintézménye működik.

Az esettanulmány tárgyát képező LIA Iskola sorsa az elmúlt években meglehetősen hányatottan alakult. Elődje a települési önkormányzat fenntartásában működő Jókai Mór Általános Iskola. Éppen a színes iskolai kínálatnak, valamint a szabad iskolaválasztásnak köszönhetően³⁶ Piliscsaba önkormányzatának szembe kellett néznie az általa fenntartott iskola tanulószámanak drasztikus lecsökkenésével, mely végül működését is ellehetetlenítette: a 2009/2010-es tanévben nem felelt meg annak a törvényi szabályozásnak, hogy nyolc évfolyamosként önállóan működjön tovább az iskola, ugyanis a 7. és 8. évfolyamon indított osztályok létszáma nem érte el a maximális tanulósám 50%-át.³⁷ Az iskolának tehát tagintézménnyé kellett volna válnia, azonban ehhez nem sikerült gesztorintézményt találnia. A megfogyatkozott tanulói létszám mellett az önkormányzati iskola másik markáns problémája a gettósodás volt: szinte kizárólag csak a helyi szegény és cigány gyermekek maradtak az iskolában – valószínűleg ezért sem talált a társuláshoz partnert, hiszen a környező iskolák nem „kapkodtak” a Jókai után.

Az Egészségfejlesztési-Oktatási Alapítvány ekkor lépett színre: személyes kapcsolatot útján jutottak el Piliscsabára, és végül ők vették át a Jókai iskolát – azaz indították el 2007 szeptemberében a LIA iskolát, az önkormányzattal kötött közoktatási megállapodás keretében. A fenntartóváltás az iskola életében nem okozott radikális változást, ugyanis a LIA Alapítvány az ott tanító pedagógusokat, illetve nagyrészüket megtartotta. Az Alapítvány azzal a kifejezett szándékkal vette át az iskolát, hogy „segítsen a cigány gyerekeken.” Ez az önkormányzat számára is kedvező fordulat volt, hiszen így megoldást talált a problémára, nem jelentett tehát a továbbiakban gondot a 70-80, többségében cigány származású gyerek más iskolákban való elhelyezése.³⁸

³⁵ Forrás: Pilis-Buda-Zsámbék Többcélú Kistérségi Társulás Kistérségi Közoktatási Intézkedési Terv 2010-2012 évekre

³⁶ Nemcsak a helyi nem önkormányzati fenntartású intézményekbe, hanem más településre is eljárnak a diákok, 2010-ben például 92 gyerek járt el elsősorban Pilisvörösvárra, illetve más településekre.

³⁷ Ugyan az Oktatási Hivatal engedélyét kérhették volna a továbbműködtetésre, azt elmulasztották – a piliscsabai képviselő-testületi ülések jegyzőkönyveinek tanúsága szerint nem voltak kellően informálva ez ügyben.

³⁸ Ugyan az esettanulmány kereteit jócskán túllépi, a település esélyegyenlőségi politikáját illusztrálандó röviden utalunk arra, hogy a települési önkormányzat a mintegy 200 millió Ft támogatást elnyerő óvodafejlesztési KMOP-projektjétől visszalépett, a szerződést felbontotta és az előleget visszafizette, egyes vélemények szerint azért, mert a

Pár év alatt azonban az Alapítvány és az önkormányzat közötti viszony elmérgesedett (időközben a településvezetés összetétele, a polgármester és a jegyző személye is változott). 2010-ben az önkormányzat már nem nyújtotta a közoktatási megállapodásban rögzített kiegészítő támogatást³⁹ az Alapítványnak, így ez utóbbi 2011 szeptemberétől felszámolta piliscsabai telephelyét, az iskola pedig előbb a Hauch János Német Nemzetiségi Általános Iskolába tagozódott be, majd 2012 szeptemberétől fenntartását ismét az önkormányzat vette át, hogy végül – 2013 január 1-ével – állami fenntartásba kerüljön.

Az LIA Alapítványi Óvoda és Szakközépiskola 2001 szeptemberében indult, budapesti székhelyén kívül ma már további 7 nagyvárosban és megyeszékhelyen működik.⁴⁰ Az intézmény többcélú, közös igazgatású közoktatási intézmény (óvoda és szakközépiskola, kizárólag szakképzési évfolyammal), térségi integrált szakképző központként látja el az iskolai rendszerű szakképzési feladatait. A 8., 10. évfolyamra, illetve érettségire épülő szakképzést nappali, esti és levelező munkarendben végzi. Közép- és felsőfokú szakképzési tevékenységet is végez, a megszerezhető szakképesítéseket főként az idegenforgalom, az informatika, az ügyvitel szakmacsoportokban kínálja, illetve egyéb szolgáltató – pl. kozmetikus – képzéssel is foglalkozik.⁴¹ Érdekes, hogy a szakképzésen kívül csupán egy óvodát tart fenn (Budapesten), általános iskolai oktatást pedig egyedül Piliscsabán látott el.

Iskolai összetétel és eredményesség

Az interjú tanúságai alapján a piliscsabai általános iskola tanulóinak 90%-a cigány. A tanulói összetételre vonatkozó „hivatalos” adatok pedig igen ellentmondásosak. 2009-ben például a 80 gyermek közül mindössze hat hátrányos helyzetű volt (7,5%), és nem volt egyetlenegy halmozottan hátrányos helyzetű tanuló sem. Sajátos nevelési igényű szintén hat tanuló volt. A 2011-es, már a fenntartóváltást követő adatszolgáltatás szerint a már csak 65 tanulónak viszont kétharmada (43 fő) hátrányos helyzetű, és mintegy 30%-a (19 fő) halmozottan hátrányos helyzetű. Az SNI gyermekek arány pedig 12%, ami jócskán meghaladja az országos átlagot. Véleményünk szerint nem az iskola tanulói összetétele változott meg ilyen hirtelen, inkább valószínűsíthető, hogy az Alapítvány adatszolgáltatása nem volt teljeskörű.⁴²

Piliscsaba szegregált, töredezett közoktatási helyzetképét jól illusztrálja, hogy 2011-ben a Hauch János másik telephelyén nincs HHH tanuló, és a 130 gyerek 40%-a hátrányos helyzetű, az egyházi iskolában meg például már HH gyermek sincsen. És 2009-ben meg a Hauchban 10% volt a HH gyerekek aránya is, azaz valószínű, hogy a Fő utcai telephelyről a székhelyintézménybe is kerültek be gyerekek az iskola átvétele után.

A kompetenciamérés eredményei alapján az iskola közvetkeztesen és jócskán alatta teljesít mind az országos, mind az azonos képzési formákat nyújtó iskolák átlagainak. Az elmúlt három év viszonylatában szignifikáns változás a matematikai eredményekben figyelhető meg, ezek elég szélsőséges ingadozást mutatnak.

M3.10.1 ábra: Országos kompetencia-mérés eredményei, 2008–2011

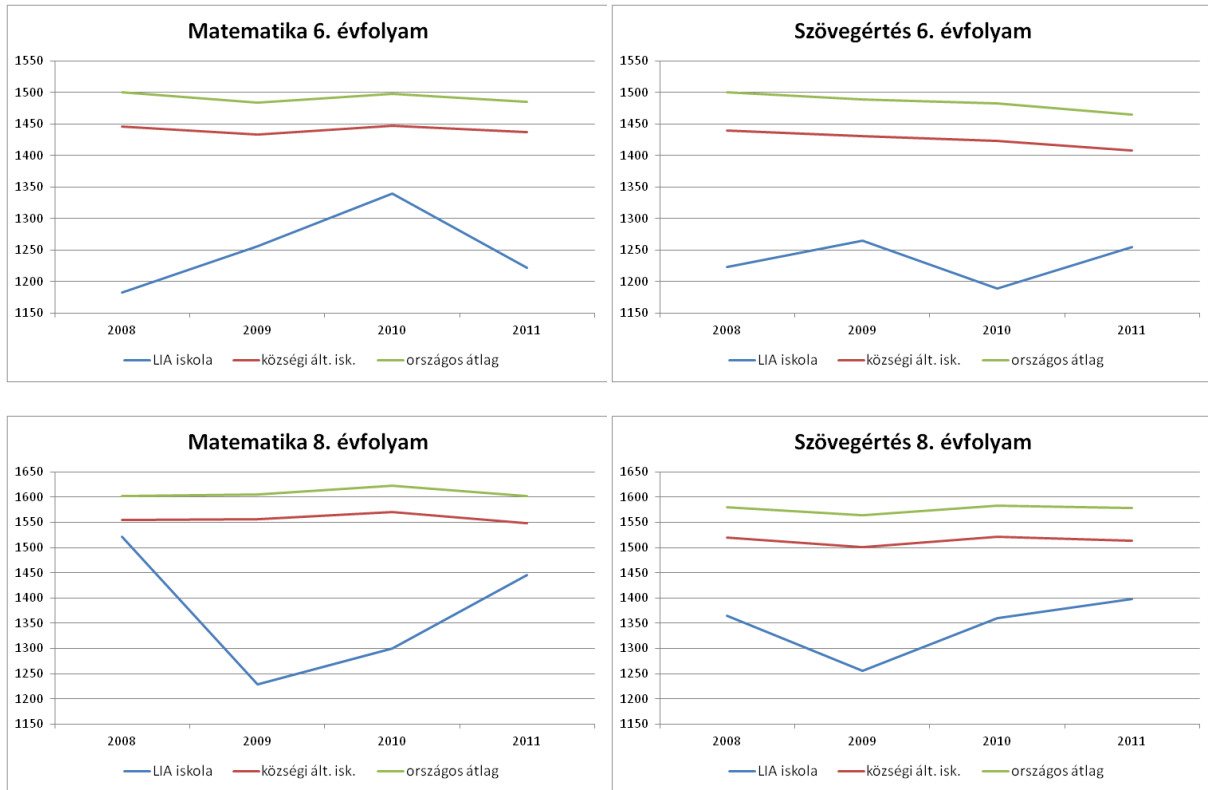
projekt keretében integrálnia kellett volna három óvodáját, melyekbe kiegyenlített arányban jártak a roma és a nem roma gyerekek. A hivatalos indoklás önerő hiány volt,

³⁹ Éves szinten kb. 42 millió forintot. A közoktatási megállapodást ld. <http://regi.piliscsaba.hu/piliscsaba/index.php?id=560>

⁴⁰ Győr, Debrecen, Veszprém, Kaposvár, Gödöllő, Szolnok, Mosonmagyaróvár.

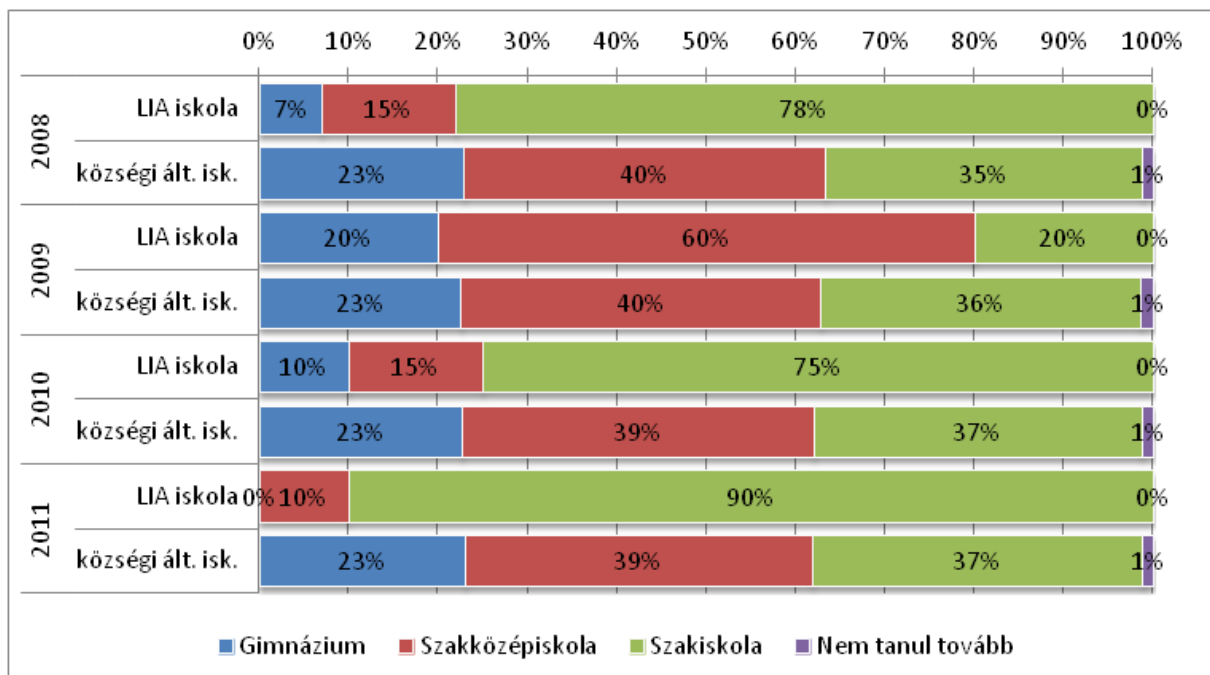
⁴¹ Részletesen ld. az intézmény alapító okiratát, http://www.kir.hu/kirat/okirat/okiratshow.asp?oki_rowid=69854

⁴² Az iskola összetételéről, a roma tanulók arányáról – mint ahogyan a fenntartóváltás körülményeiről is – ld. még: Mandel Kinga (2010) Iskola a határokon? Romungró gyerekek iskoláztatása Piliscsabán, *Educatio* 19. 1. 141-154.



Az iskolában általánosságban rendkívül nagy azoknak a végzős diákoknak az aránya, akik érettségit nem adó szakiskolai képzésben folytatják tanulmányaikat, csaknem kétszer akkora arányban, mint országosan. Ez alól csak a 2009-es év jelent kivételt. A nagyarányú szakiskolai továbbtanulásnak megfelelően az érettségit adó képzési formákba az országos átlagnál jóval kisebb arányban tanulnak tovább a diákok – az alacsony tanuló-létszámból kiindulva ez egy-két tanulót jelenthet.

2. ábra: Továbbtanulási arányok, 2008–2011



Pályázati tevékenység és a megvalósuló fejlesztések hatása

Az NSRK keretében az Alapítvány sikertelen pályázatot nyújtott be a KMOP-4.6.1/B_2-2008 konstrukció keretében 277,75 millió forint támogatási igénnyel. A pályázat benyújtásához a települési önkormányzat ugyan hozzájárulását adta (az iskola épülete az önkormányzat tulajdonában van), azonban a rendkívül alacsony létszám miatt (az iskola férőhelyszáma 240 fő!) már akkor azt valószínűsítették, hogy egy ilyen alacsony kihasználtsággal működő iskola úgysem fog nyerni a pályázaton.⁴³

Ezt megelőzően HEFOP forrásokot viszont sikerrel használt az iskola. Az egyik a HEFOP 3.1.3/B-09/3 kódjelű konstrukción belül (A kompetencia alapú oktatási programok eszközi elemeinek, értékelési eszközeinek, valamint ezek megjelenítésére alkalmas eszközök biztosítása a HEFOP 3.1. intézkedésben érintett közoktatási intézmények számára) a „Digitális szupersztráda” Piliscsabán elnevezésű pályázat volt, 9.492.000 Ft támogatással, a másik pedig még az ezt megelőző HEFOP 3.1.3 (Felkészítés a kompetencia-alapú oktatásra), „A holnap iskolája Piliscsabán”, 17.942.000 Ft támogatással. E korábbi pályázatot még önkormányzati fenntartása alatt nyújtotta be az intézmény, és tulajdonképpen az önkormányzat és az Alapítvány közötti konfliktus gyökerét is itt kell keresnünk. A vita pályázat keretében beszerzett eszközök tulajdonlási joga körül bontakozott ki, ugyanis mindkét fél a magáénak tartja azokat. A nézeteltérést nem sikerült feloldani, ma az Alapítvány és az önkormányzat perben áll egymással.

M3.10.1. táblázat: Az iskolát érintő NFT-s beruházások

Konstrukció kódja	Konstrukció címe	Pályázó	Projekt címe	Támogatási összeg	Támogatási intenzitás	Támogatási döntés dátuma
HEFOP 3.1.3	Felkészítés kompetencia-alapú oktatásra	LIA Alapítványi Óvoda és Szakközépiskola	A holnap iskolája Piliscsabán	17 942 000	100%	2006.03.21
3.1.3/B-09/3	A kompetencia alapú oktatási programok eszközi elemeinek, értékelési eszközeinek, valamint ezek megjelenítésére alkalmas eszközök biztosítása a HEFOP 3.1. intézkedésben érintett közoktatási intézmények számára	LIA Alapítványi Általános Iskola és Szakközépiskola	"Digitális szupersztráda" Piliscsabán	9 492 000	100%	2009.05.12

⁴³ Ld. <http://regi.piliscsaba.hu/piliscsaba/uploads/media/IEGYZ-2008-01-22-TEST.pdf>

Összefoglalóan elmondható, hogy az Alapítvány egy „megörökölt” pályázat, majd az ehhez a kiíráshoz kapcsolódó saját pályázatának a bonyolításában vett részt, amit mindenképpen nehezített az, hogy menet közben megváltozott a menedzsment összetétele. ÚMFT/ÚSZT keretében pedig nem vett részt nyertes pályázat megvalósításában. A saját bevallása szerint szűkös forrásokból gazdálkodó Alapítvány egyébként sem nagyon nyújtott be eddig uniós forrásra pályázatokat. Pedagógusképzésre például koncepciózusan nem pályáznak, ugyanis a testületben nagy a fluktuáció, így nagy a veszélye annak, hogy a befektetés „nem térül meg”.

Jövőkép és javaslatok

A LIA iskola terve, hogy főiskolaként folytathassa a működését a jövőben. Hogy a piliscsabai Jókai Mór Általános Iskola sorsa hosszú távon milyen lesz, jelenleg megjósolhatatlan.

Az intézmény vezetése azt látná szívesen, ha a kiírásokat leegyszerűsítene, és előzetes regisztrációval lehetne jelentkezni rájuk – ennek folyamán ugyanis már ki lehetne szűrni, ha valaki nem jogosult a pályázat beadására, és nem dolgoznának feleslegesen a pályázat megírásával.

Ezen kívül a gyerekek étkeztetésére, valamint – a felújításokon túl – tantermi berendezésekre (szék, pad) fordítanának szívesen eu-s forrásokat. Tartalmi/módszertani innovációt, képzéseket célzó konstrukciókra viszont nem nyújtanának be pályázatot.

Felhasznált dokumentumok

Pilis-Buda-Zsámbék Többcélú Kistérségi Társulás Kistérségi Közoktatási Intézkedési Terv 2010-2012 évekre

Mandel Kinga (2010) Iskola a határokon? Romungró gyerekek iskoláztatása Piliscsabán, Educatio 19. 1. 141-154.

Közoktatási megállapodás

Alapító okirat

Piliscsaba képviselő-testületi üléseinek jegyzőkönyvei

M3.11 Tolna Megyei Szent László Szakképző Iskola és Kollégium (TISZK) Vályi Péter Szakképző Iskolai Tagintézménye, Tamási

Az iskola helyzetének és környezetének rövid bemutatása

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése 2008 július 1-jei hatállyal hozta létre a Térségi Integrált Szakképző Központot, korábbi öt középiskola átvételével (Szent László Egységes Középiskola, Bezerej I. Szakközépiskola – Szekszárd, Jókai M. Szakképző Iskola, Perczel M. Szakközépiskola – Bonyhád, Vályi P. Szakképző Iskola – Tamási). A 2012 január 1-től állami fenntartásba kerülő intézmény (a jelenlegi fenntartó a Tolna Megyei Intézményfenntartó Központ) székhely-, és további hat tagintézményében összesen 19 szakmacsoportot oktatnak szakközépfiskolai és szakiskolai képzésben. Az intézmény várhatóan, április 1-étől a KLIK fenntartásába kerül.

A Szent László Szakképző Iskola Vályi Péter tagintézménye Tolna megye egyetlen leghátrányosabb helyzetű kistérségének központjában, Tamásiban található. Az egykori Iparos Tanonciskolában 1920-ban indult az oktatás. Az iskola épülete 2002-ben címzett állami támogatásnak köszönhetően újult meg és bővült ki.

A teljes szakképző intézményrendszerre jellemző a csökkenő tanulósám. A csökkenő demográfiai tendenciák miatt az figyelhető meg, hogy a gimnáziumok „elszipkazzák” a gyengébb teljesítményű tanulókat is, akiket a szakképzés is megcéloz, mivel a szülők körében a gimnáziumnak nagyobb a presztízse, mint az érettségit adó szakközépiskolának.

További probléma a diákok alacsony mobilitási hajlandósága, illetve képessége – a TISZK rendszerét tudatosan úgy alakították ki, hogy ne legyenek párhuzamos képzések, átfedések az egyes szakmacsoportok között, azonban a diákok vonakodnak a másik település tagintézményét választani. Iskolabusz szervezésére az intézménynek nincs forrása, és ugyan mindhárom településen van kollégium, a férőhelyek száma mindössze 580 fő elhelyezését teszi lehetővé (ez a TISZK teljes nappali tagozatos férőhelyének 10%-a).

Iskolai összetétel és eredményesség

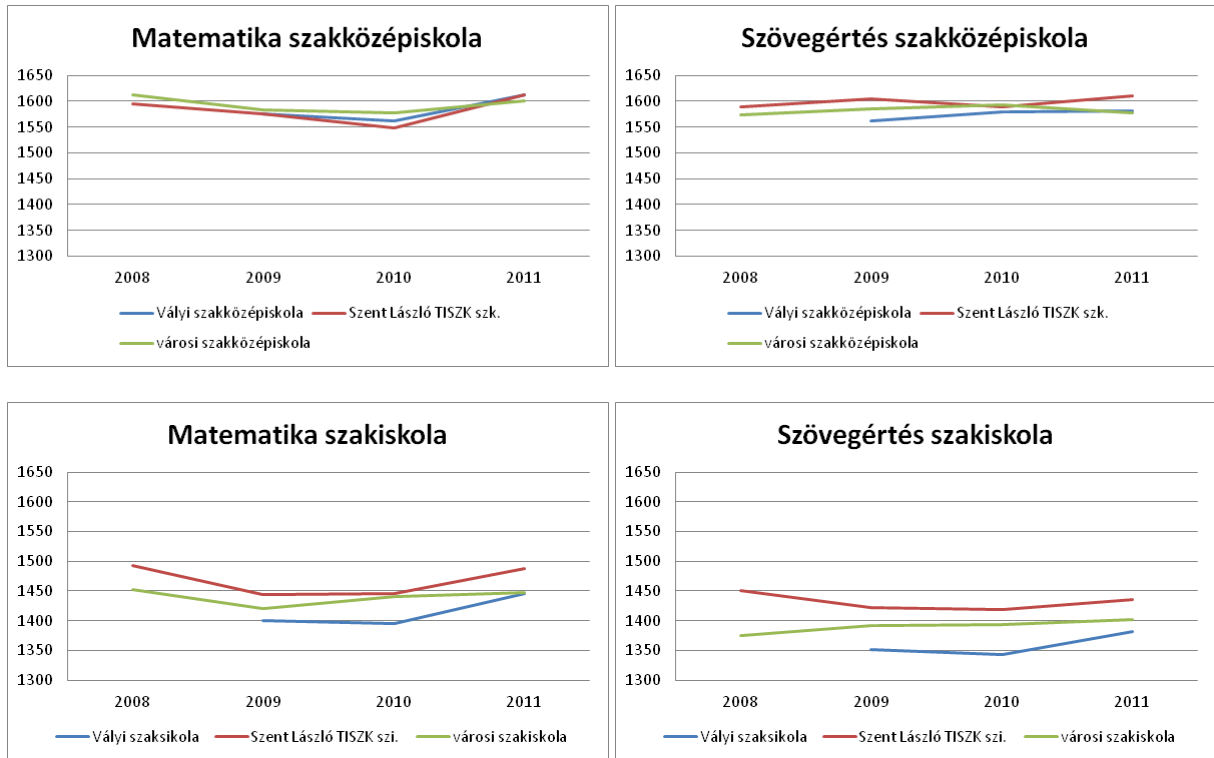
A TISZK egyes tagintézményeibe jelenleg mintegy 4500 tanuló jár, de alapító okirata szerint ennél jóval több, összesen 5870 fő fogadására képes a nappali tagozaton. A Vályi Péter Tagintézmény a szakközépiskolai tagozaton legfeljebb 350, a szakiskolai tagozaton pedig 700 főt képes fogadni. A 2011/2012-es tanévben a szakközépiskolai tagozatra 225, a szakiskolai tagozatra pedig 652 tanuló járt.

A tanulói összetétel – az intézmény méretéből, összetettségéből következően – igen vegyes, a tamási iskolában inkább érezhető a hátrányos helyzetű tanulók jelenléte. Általános kihívás azonban, hogy a fiatalok tanulási motivációja gyengül, és több a neveltségi (fegyelmezési) probléma is. A Vályi tagintézményben a bejáró gyerekek vannak többségben, kb. 100-120 gyerek lakik Tamásiban. A diákok között sokan mélyszegénységben élnek, rendszeresen előforduló probléma, hogy nincs pénzük bérletre, cipőre.

Az országos kompetenciamérés eredményeinek tükrében a Vályi Péter iskola nem teljesít rosszul, legalább is a szakközépiskolai tagozaton az azonos típusú iskolák (jelen esetben: városi szakközépiskolák) átlaga körül mozognak az eredmények mind matematikából, mind szövegértésből. A szakiskolai tagozaton ennél valamivel árnyaltabb a kép: a városi szakiskolák átlagánál az iskola a 2008-as mérést követően már gyengébb eredményeket produkált, majd 2011-ben újra megközelítette azt. A teljes TISZK szakközépiskolai tagozatához képest sem térnek el jelentősen a Vályi Tagintézmény eredményei, azonban a szakiskolai tagozaton – ahol a teljes TISZK átlaga a városi szakiskolák országos átlaga felett van – már alatta maradnak.

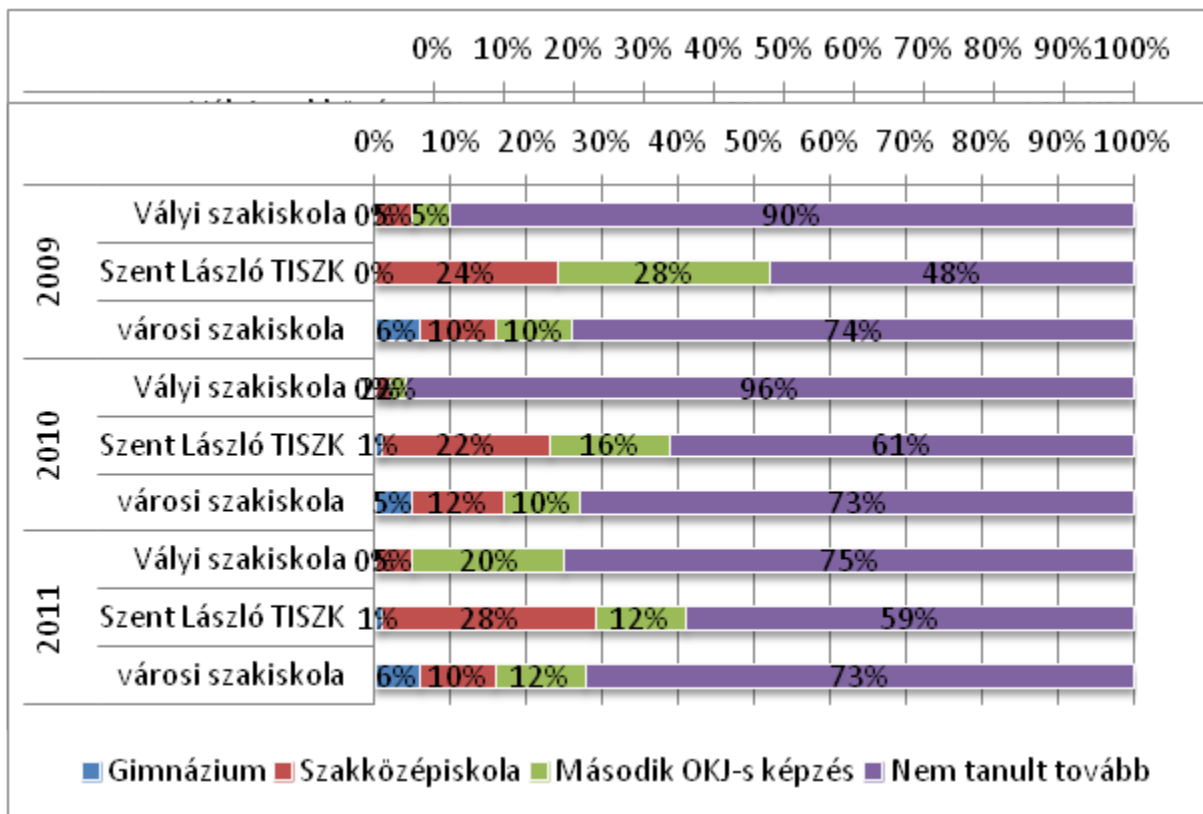
M3.11.1. ábra: Országos kompetencia-mérés eredményei, 2008–2011/14

⁴⁴ 2008-ban a szakközépiskolai tagozat eredményeiről nincs adat.



Figyelemre méltó adat, hogy 2009-ben és 2010-ben is kiugróan magas arányban mentek a Vályiból főiskolára a szakközépiskolai érettségát megszerző fiatalok – a Szent László TISZK és az országos adatok inkább az OKJ-s képzésekbe való bekapcsolódást valószínűsítik. A szakiskolai képzésben azonban pont fordítva, az országos aránnyal azonos, illetve azt jóval túllépő mértékben nem tanulnak tovább a fiatalok a szakiskola elvégzése után.

2. ábra: Továbbtanulási arányok, 2008–2011



Pályázati tevékenység és a megvalósuló fejlesztések hatása

Az intézményt, és ezen belül a Vályi Péter tagiskolát is kimondottan aktív pályázati tevékenység jellemzi. A NFT keretein belül még a Vályi Péter iskola, valamint a szekszárdi székhelyintézmény pályázott a kompetencia-alapú oktatás bevezetésére, aminek fenntarthatóságának, folytatásának érdekében 2009-ben közösen nyújtottak be HEFOP 3.1.3/B konstrukcióra pályázatot. A TISZK rendszer továbbfejlesztésére TÁMOP és TIOP pályázatok keretében összesen 1,3 Mrd forintot nyert el az intézmény. Az LHH programban a tamási tagintézmény gesztorságával valósították meg TÁMOP 3.3.7-es pályázatukat, és ugyanitt kezdte meg működését a Digitális Középiskola program. Az LHH Program keretén belül a TIOP 1.2.5 konstrukció keretében is dedikált forrásból valósíthatott meg beruházást a tagintézmény. Számos tagintézményre nyújtott be és nyert el továbbá az intézmény referencia-iskola pályázatát (TÁMOP 3.1.7), valamint a rövidebb idejű szakképzés bevezetésére felkészülést támogató pályázatát (TÁMOP 2.2.5/A) is. Ezen kívül egy KEOP-os pályázatát is elnyertek, aminek köszönhetően a székhelyintézményben biciklitároló épült. A közelmúltban nyújtották be a TÁMOP 3.1.4-12/2 kódjelű konstrukcióra (Innovatív iskolák fejlesztése) pályázatukat a legmagasabb támogatási igénnyel (300 000 M forint), melynek eredménye az esettanulmány készítésének idején még nem ismert. Tartaléklistán van továbbá TÁMOP 3.4.3 (Iskolai tehetséggondozás) pályázatuk, melyet szintén úgy terveztek, hogy az abban megvalósított tevékenységek illeszkedjenek a jelenlegi programokhoz. A TÁMOP 3.1.5-09 (pedagógusképzés) konstrukcióra is adtak be pályázatot, azonban formai hiba miatt elestek a támogatástól. Az eu-s pályázatoknak köszönhetően az elmúlt években összesen 1,55 Mrd forint támogatás érkezett az intézménybe, melynek legnagyobb részét a TISZK-rendszert fejlesztő támogatások teszik ki.

A Vályi Péter tagintézmény egyrészt kifejezetten a tagintézményre benyújtott pályázatok, illetve a teljes intézményt megcélzó pályázatok fejlesztéseiben is részesült.

M3.11.1 táblázat: Nyertes NFT és NSRK-s pályázatok⁴⁵

Konstrukció kódja	Konstrukció címe	Pályázó	Projekt címe	Támogatási összeg	Támogatási intenzitás	Támogatási döntés dátuma
HEFOP 3.1.3	Felkészítés kompetencia-alapú oktatásra	Tolna Megyei Önkormányzat Szent László Szakképző Iskolája és Kollégiuma (Térségi Integrált Szakképző Központ)	Képzési esély növelés a Vályi Péter Szakképző Iskola és Kollégiumban	17 991 494	100%	2006.03.21
HEFOP 3.1.3/B-09/3	A kompetencia alapú oktatási programok eszközi elemeinek, értékelési eszközeinek, valamint ezek megjelenítésére alkalmas eszközök biztosítása a HEFOP 3.1. intézkedésben érintett közoktatási intézmények számára	Tolna Megyei Önkormányzat Szent László Szakképző Iskolája és Kollégiuma (Térségi Integrált Szakképző Központ)	A képzési esélynövelés fenntarthatóságának biztosítása a TM Önkormányzat Szent László Szakképző Iskolája és Kollégiumában	9 498 260	100%	2009.05.14

⁴⁵ Félkövérrel emeltük ki a kifejezetten a Vályi Péter tagintézményre benyújtott pályázatokat.

TÁMOP 2.2.3-07	TISZK rendszer továbbfejlesztése	Tolna Megyei Intézményfenntartó Központ	Integráció a szakképzési potenciál növeléséért Tolna megyében TISZK létrehozásával.	400 000 000	100%	2008.09.01
TÁMOP 3.3.7-09/1	Minőségi oktatás támogatása, valamint az egész életen át tartó tanulás elősegítése a kultúra eszközeivel az LHH kistérségek esélyegyenlősége érdekében	Tolna Megyei Szent László Szakképző Iskola és Kollégium (Térségi Integrált Szakképző Központ)	Esélyteremtő és hátránykompenzáló foglalkoztatási háttér kialakítása a hátrányos szociális háttérű szakképző iskolai tanulók felzárkoztatásának érdekében tamásiban és vonzáskörzetében	60 000 000	100%	2010.07.21
TÁMOP 3.2.1/B-09/2	Új tanulási formák és rendszerek - Digitális Középiskola program	Tolna Megyei Önkormányzat Szent László Szakközép Iskolája és Kollégiuma	Szent László Digitális Középiskola	18 000 000	100%	2010.08.12
TÁMOP 3.1.7-11/2	Referencia-intézmények országos hálózatának kialakítása és felkészítése	Tolna Megyei Szent László Szakképző Iskola és Kollégium	REFER-BEZERÉDJ	6 000 000	100%	2012.03.02
TÁMOP 3.1.7-11/2	Referencia-intézmények országos hálózatának kialakítása és felkészítése	Tolna Megyei Szent László Szakképző Iskola és Kollégium	REFER-EÜ	4 000 000	100%	2012.03.02
TÁMOP 3.1.7-11/2	Referencia-intézmények országos hálózatának kialakítása és felkészítése	Tolna Megyei Szent László Szakképző Iskola és Kollégium	REFER-SZENT LÁSZLÓ	6 000 000	100%	2012.03.02
TÁMOP 3.1.7-11/2	Referencia-intézmények országos hálózatának kialakítása és felkészítése	Tolna Megyei Szent László Szakképző Iskola és Kollégium	REFER-VÁLYI	6 000 000	100%	2012.03.02
TÁMOP 3.1.7-11/2	Referencia-intézmények országos hálózatának kialakítása és felkészítése	Tolna Megyei Szent László Szakképző Iskola és Kollégium	REFER-PERCZEL	4 000 000	100%	2012.03.02
TÁMOP 2.2.5.A-12/1	Szakképző intézmények felkészülésének támogatása a rövidebb képzési idejű szakképzés bevezetésére	Tolna Megyei Szent László Szakképző Iskola és Kollégium (Térségi Integrált Szakképző Központ)	Rövidebb képzési idejű szakképzés bevezetése a gépi forgácsoló, villanszerelő és asztalos szakmákban	22 571 033	100%	2012.11.21

TÁMOP 2.2.5.A- 12/1	Szakképző intézmények felkészülésének támogatása a rövidebb képzési idejű szakképzés bevezetésére	Tolna Megyei Szent László Szakképző Iskola és Kollégium (TISZK)	Rövidebb képzési idejű szakképzés bevezetése a vendéglátós szakmákban	19 477 140	100%	2012.11.21
TÁMOP 2.2.5.A- 12/1	Szakképző intézmények felkészülésének támogatása a rövidebb képzési idejű szakképzés bevezetésére	Tolna Megyei Szent László Szakképző Iskola és Kollégium (TISZK)	Rövidebb képzési idejű szakképzés bevezetése az SZLTISZK Vályi Péter Szakképző Iskolai Tagintézményben	24 270 490	100%	2012.11.21
TÁMOP 2.2.5.A- 12/1	Szakképző intézmények felkészülésének támogatása a rövidebb képzési idejű szakképzés bevezetésére	Tolna Megyei Szent László Szakképző Iskola és Kollégium (TISZK)	Rövidebb képzési idejű szakképzés bevezetése a Jókai Tagintézményben	22 911 408	100%	2012.11.21
TIOPI 3.1.1- 08/1	A TISZK rendszerhez kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések	Tolna Megyei Intézményfenntartó Központ	A Tolna megyei TISZK infrastrukturális fejlesztése	904 075 251	90%	2008.09.24
TIOPI 1.2.5- 09/1	Infrastrukturális fejlesztések a minőségi oktatás, az egész életen át tartó tanulásnak a kultúra eszközeivel történő elősegítése az LHH kistérségek esélyegyenlőségéért	Tolna Megyei Szent László Szakképző Iskola és Kollégium	Informatikai infrastruktúra fejlesztése hátránykompenzáló foglalkoztatási háttér kialakításához a hátrányos szociokulturális háttérű szakképző iskolai tanulók felzárkóztatásának érdekében a Vályi Péter Szakképző Iskolai Tagintézményben	16 426 751	100%	2010.04.16
KEOP 6.2.0/A/09	Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő minta projektek	Tolna Megyei Szent László Szakképző Iskola és Kollégium	Tolna Megyei Önkormányzat Szent László Szakképző Iskolá és Kollégium pályázata kerékpártároló építésére 7100 Szekszárd, Széchenyi út 2-14. szám alatti épületében	8 232 338	95%	2011.02.24

A székhelyintézményben a TISZK kialakításához kapcsolódó TÁMOP és TIOPI pályázatok eredményeit tartják a legfontosabbnak, részben a támogatási összeg nagysága miatt is.

Általánosságban azonban úgy látják, hogy a TÁMOP-os képzések nem érték el a céljukat. A HEFOP-os, kompetencia-alapú oktatást célzó pályázatok keretében lebonyolított képzések megosztották a

pedagógusokat, meglátásuk szerint az ott elsajátított módszerekkel inkább a szakképzésben érnek el jó eredményeket – és ott a mai napig használják is a pedagógusok –, de az érettségit adó képzésben inkább időpocsékolásnak tartották a kollégák. Úgy látják ez azzal is összefüggésben van, hogy leginkább a szakképzésben van szükség olyan módszerek bevetésére, melyek jobban megragadják, lekötik a tanulók figyelmét. Meg kell említenünk továbbá, hogy a kompetencia-alapú oktatás bevezetésével – elsősorban a szakiskolai tagozatokon – már egy éven belül csökkent a lemorzsolódás, ami jelentős eredménynek számít, illetve változott a pedagógusok szemlélete, hozzáállása is (ami részben az IPR keretében végzett képzéseknek köszönhető.).

A tanulói összetétel változásaira, a neveltséggel, tanulási motivációval összefüggő újabb pedagógiai kihívásokra próbálnak reagálni a projektek tervezésével is. Például a TÁMOP 2.2.5/A konstrukcióra (Szakképző intézmények felkészültségének támogatása a rövidebb képzési idejű szakképzés bevezetésére) pályázatukban a képzéseket erre tekintettel tervezték (pl. megváltozott osztályfőnöki szerep).

A Vályi Péter tagintézményben is reflektálnak pályázatok tervezésében, illetve abban, hogy milyen kiírásra pályáznak, a tagintézmény tanulói összetételére – így például az IPR mellett – szociálpedagógus alkalmazására pályáztak, a TÁMOP 3.1.7-es pályázatuk keretében disszeminálandó egyik „jó gyakorlatuk” pedig egy innovatív mediációs technika, az ún. „videotréning”.

Az interaktív táblákat a tanároknak csak egy része (kb. 40%-a) használja rendszeresen, illetve „interaktívan”, saját maga fejlesztve, vagy saját képére formálva a programokat, de külön képzés nélkül nem tudják igazán kihasználni a benne rejlő lehetőségeket. Így a pedagógusok IKT kompetenciáikat igyekeznek képzések keretében fejleszteni, azonban azt túlzott elvárásnak tartják, hogy a pedagógusok egyben tananyagfejlesztők is legyenek – ráadásul az erre való készülés rengeteg időt vesz el. Az Educatio által kifejlesztett anyagokat (Sulinet Digitális Tudásbázis) annyira nem kedvelik.

A TÁMOP 3.1.4 konstrukció 2012-es kiírása nagyon népszerű volt, mivel olyan programelemeket tudnának megvalósítani a forrásokból, melyek a Pedagógiai Programban benne vannak, de jelenleg nincs rájuk saját forrás.

A projektek tervezése és végrehajtása, tapasztalatok és problémák

A megyei önkormányzat évi 600 millió forinttal egészítette ki a saját intézményei működését (ez természetesen minden, a megyei önkormányzat által fenntartott intézményre vonatkozik-vonatkozott), jelenleg költségvetésük 4-500 millió forinttal kevesebb. Így az intenzív pályázás egyik motivációja, hogy a kieső forrásokat pótolják. Általánosságban minden, a működtetést segítő pályázati lehetőséggel élni próbálnak.

A pályázatok tervezése és menedzsment-feladatainak ellátása elsősorban a TISZK irányító szervéhez köthető (ez egy független, a székhely- és tagintézmények felett álló szerv). Azonban sokkal több a potenciális pályázat, mint amekkora stáb ezeket a feladatokat ellátja, azonban nincs elegendő forrás arra, hogy egy stabil, kizárólag pályázatfigyeléssel és –írással foglalkozó stábot állítsanak fel. Az intézmény méretét így is jól érzékelteti azonban, hogy jelenleg kb. 15 különböző pályázatuk fut (különböző támogatásokból).

Kérdéses a fejlesztésekben részt vevő pedagógusok jutalmazási lehetősége is. A projekt költségvetéséből közvetlenül nem lehet nekik juttatást adni (erre egyedül a TÁMOP 2.2.5 keretében van módjuk), így a tervezésben és a megvalósításban szerepet vállaló tanárok munkáját legfeljebb kisebb összegekkel tudják kompenzálni, elismerni, a kiemelkedő munkáért járó éves jutalmak keretében, ami 3-30.000 Ft között mozog. A projektek lebonyolításában az is problémát okozott, hogy ha egy képzésen való részvétel miatt egyes pedagógusok meg nem tartott túlóráit nem fizették ki, így anyagi szempontból hátrányt szenvedett.

A projektek szinergikus hatását a tervezés szintjén figyelembe veszik, azonban a csúszások miatt ez esetlegesség válik, illetve ebben az is kockázati tényező, hogy az egyik tagintézmény egy adott pályázaton nyertes lesz, míg a másik nem.

A szakképzés tárgyi feltételrendszerének megteremtésében, fejlesztésében problémát okoz, hogy a több tíz milliós gépekhez a pályázatokban nem tudnak anyagbeszerzési, üzemeltetési költségeket tervezni.

A tartalomfejlesztéseket illetően a TÁMOP 3.1.7 pályázattal kapcsolatos tapasztalatuk az, hogy bár ennek a programnak a lényege a horizontális tanulás és a jó gyakorlatok adaptálása, nem biztos, hogy máshol működő jó gyakorlatokat lehet adaptálni, illetve ezeket a jó gyakorlatokat nem is feltétlenül szerencsés „piacosítani”. Emellett a szakmai támogatás (TÁMOP 3.1.1 és TÁMOP 3.2.2 keretében nyújtott szolgáltatások) egyenetlenül működik.

A megvalósítás során problémát okoz a közbeszerzés lassúsága, forrásigénye.

A horizontális vállalások (esélyegyenlőségi, fenntarthatósági) indikátorok egyáltalán nem illeszkednek a pályázat keretében megvalósítani kívánt tevékenységekhez, életszerűtlennek tartják.

A KSZ-szal való kapcsolattartás körülményes. A jelenlegi rendszert inkább ügyfélszolgálatinak írják le, nem pedig partnerszemléletűnek. A fenntartóváltás, illetve az azzal kapcsolatos bizonytalanságok (MIK vagy KLIK a fenntartó) fennakadást okoztak a már elnyert támogatások megkezdésében, a kifizetés folyósításában, az ESZA ugyanis már több hiánypótlást is kért, de még mindig nem egyértelmű, ki is az intézmény fenntartója (az intézmény vezetése úgy tudja, április elsejével kerülnek át a KLIK-hez).

Az indikátorok teljesítésének egyik kockázata a tanulószám csökkenése. Ebben nagy szerepet játszik, hogy az idei tanévtől vezették be a rövidebb idejű, 3 éves szakképzést. Ugyanígy veszély fenyegeti a Digitális Középiskola programot, mivel elég nagy lemorzsolódás tapasztalható. Vélhetően az iskolarendszertől idejekorán kikerülőknél a távoktatás nem a legadekvátabb képzési forma.

Az egyes kiírásokkal kapcsolatosan felmerülő probléma, hogy sok esetben nem egyértelmű, mi a kiíró szándéka, életszerűtlen indikátorokat határoznak meg, vagy olyanokat, ami nincs összhangban a jogszabályokkal – például egy továbbtanulás javítását célzó pályázatban a szakiskola is szerepel, azonban az indikátorok között az érettségizettek száma van csupán meghatározva.

Jövőkép és javaslatok

A Tolna Megyei Önkormányzat közoktatás-irányítási terveiben a megyei szakképzési rendszer és a TISZK továbbfejlesztése stratégiai jelentőségű volt. A jogszabályi változások várhatóan az intézmény

képzési kínálatában is változásokat hoznak (a Vályi tagintézményben van agrár-szakképzés), de mindenképpen tovább szeretnék fejleszteni az intézményt a tanulószám megtartása érdekében.

További épületfelújítási és épület-energetikai korszerűsítést célzó kiírásokat látnának szívesen. Emellett nagy probléma, hogy a beszerzett eszközök üzemben- és karbantartása, valamint a működtetésükhöz szükséges nyersanyag biztosítása már nem tervezhető a projektköltségek között, így az eredmények fenntarthatósága sem biztosítható.

Szívesen látnának ezen kívül olyan kiírásokat, melyek a tanórai kereteken túllépve kisebb helyi kezdeményezések támogatására adnának lehetőséget. Ezen kívül szívesen látnának tágabb fókuszú kiírásokat, ami komplexebb tevékenységek megvalósítására ad lehetőséget – ilyen volt például számukra a TÁMOP 3.3.37-es pályázat.

Azt, hogy jelentős összegeket (pl. a TISZK-hez kapcsolódó TIOP-pályázaton 900 M Ft-ot nyertek) nagyon rövid idő alatt kellett elkölteniük, pazarlónak tartják. Nagyobb hatékonysággal tudták volna felhasználni akkor ezeket a forrásokat, ha a projektidőszak jóval hosszabb (4-5- éves), és minden évben arányosan használhatták volna fel a támogatás egy részét.

Javasolják továbbá, hogy a szaktárca gyűjtsön tapasztalatokat a szakképzés működéséről, legyenek TISZK-fórumok.

Felhasznált dokumentumok

Tolna Megye Közoktatási feladatellátási, intézményhálózat-működtetési és fejlesztési terve, 2009-2015

M3.12 Suli Harmónia Általános Iskola és Óvoda, Káld

Az iskola helyzetének és környezetének rövid bemutatása

Az iskola a Sárvári kistérségben van, melyben a káldival együtt összesen 8 iskola található. Káld község állandó népessége 1041 fő⁴⁶. A nyilvántartott álláskeresők és a munkavállalási korú népesség arányából számított relatív munkanélküliségi mutató 4,12%, mely jóval az országos átlag (~10%) alatt van. Az iskoláskorúak aránya kb. 9% (110 fő)⁴⁷.

A káldi iskola 2008-ban került a Suli Harmónia 2007 Alapítvány fenntartásába. A váltás oka az volt, hogy az önkormányzat nem tudta fenntartani az iskolát. A 2006-2007-es tanévben már szó volt róla, hogy átveszi az alapítvány az iskolát, de akkor a főjegyző nem írta alá az erről szóló dokumentumot, így csak 2008-ban sikerült az átadás. Az alapítványnak 6 telephelye van, ebből egy a káldi általános iskola, egy pedig a káldi óvoda. Az alapítvány székhelye Felsőrajkon van, ami viszonylag messze van az iskolától, azonban nem éreznek ebből fakadó problémát, a fenntartó rendszeresen látogatást tesz az iskolákban így a káldiban is. A céljuk a pályázati pénzek elosztásakor az, hogy az iskolák egységesek legyenek, ne legyenek köztük jelentős különbségek. Az iskolák emellett szakmai önállóságukat is megtarthatják.

Iskolai összetétel és eredményesség⁴⁸

Pontosan 100 gyerek jár jelenleg az iskolába, mind a nyolc osztály működik. Az osztálylétszámok változóak, a legkisebb osztály 8 fős, a legnagyobb 16. Hét halmozottan hátrányos helyzetű diák van, cigány gyerek osztályonként 1-2 fordul elő, ők két-három családhoz tartoznak. A káldi iskolába 5 faluból járnak (Hosszúpereszteg, Vashosszúfalu, Bögöte, Duka, Káld). Az iskola létszáma stagnál, az óvodáé még növekszik is. Nem jellemző, hogy elvigyék a kistérségi központba, Sárvárra a diákokat, azon kevés esetben pedig, amikor megtörtént, az nem a szakmai munka elégtelensége miatt történt, hanem más okokból. Az iskolában többdiplomás tanárok oktatnak az „átadás óta megfelelő eszközökkel”, azelőtt ezek hiányában voltak. Kötelezettségeiken kívül is nagyon sok időt töltenek az iskolában különböző programok keretében, az intézményvezető szerint nagyon elhivatottak.

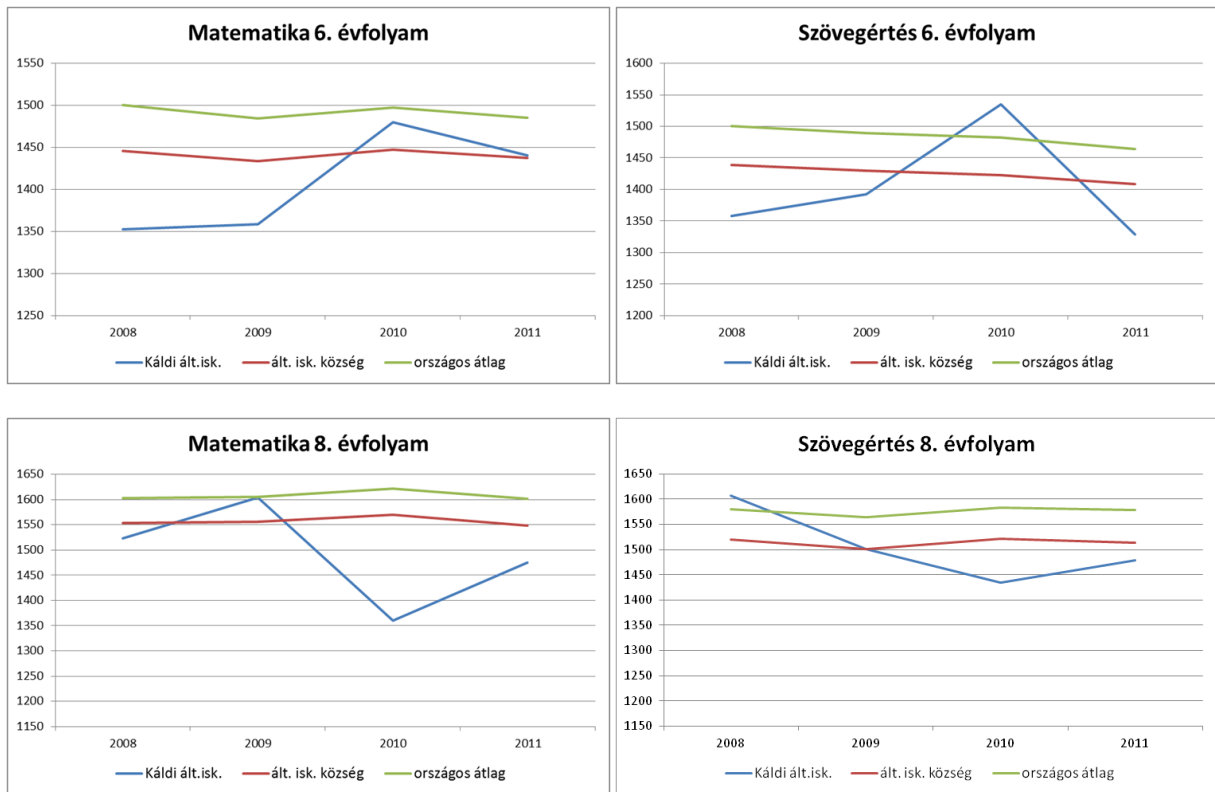
A kompetenciamérésen mindazonáltal összességében egyre gyengébben, illetve általában az országos, illetve a községi iskolák átlagának jóval alatta maradónan teljesít az iskola, ennek az intézményvezető szerint több oka is van. Egyrészt sok gyereket írtak ide a környékbeli iskolabezárások miatt – „ők sem növelték a színvonalat” –, valamint a jobb képességű gyerekeket elvitték a „jánosházi katolikusok”⁴⁹, Káldra pedig a „problémás” diákok jöttek. Vagyis van más iskolának elszívó hatása környéken, de aki a bezárások után a káldi iskolát választotta, nem jellemző, hogy elhagyta volna azt. Ennek ellenére sok versenyen részt vesznek, ahol jó eredményekkel végeznek, vannak nagyon tehetséges tanulók is. A kis osztályok kifejezetten kedveznek a tehetséggondozásnak, sok időt és energiát fektetnek a korrepetálásba és a tehetséggondozásba a tanárok. A továbbtanulási arányok alakulása nem egyenletes, de 2011-ben relatíve sokan tanultak tovább gimnáziumban és szakközépiskolában.

⁴⁶ www.kekkh.hu/letoltes/statisztikak/kozerdeku_lakossag_2011.xls

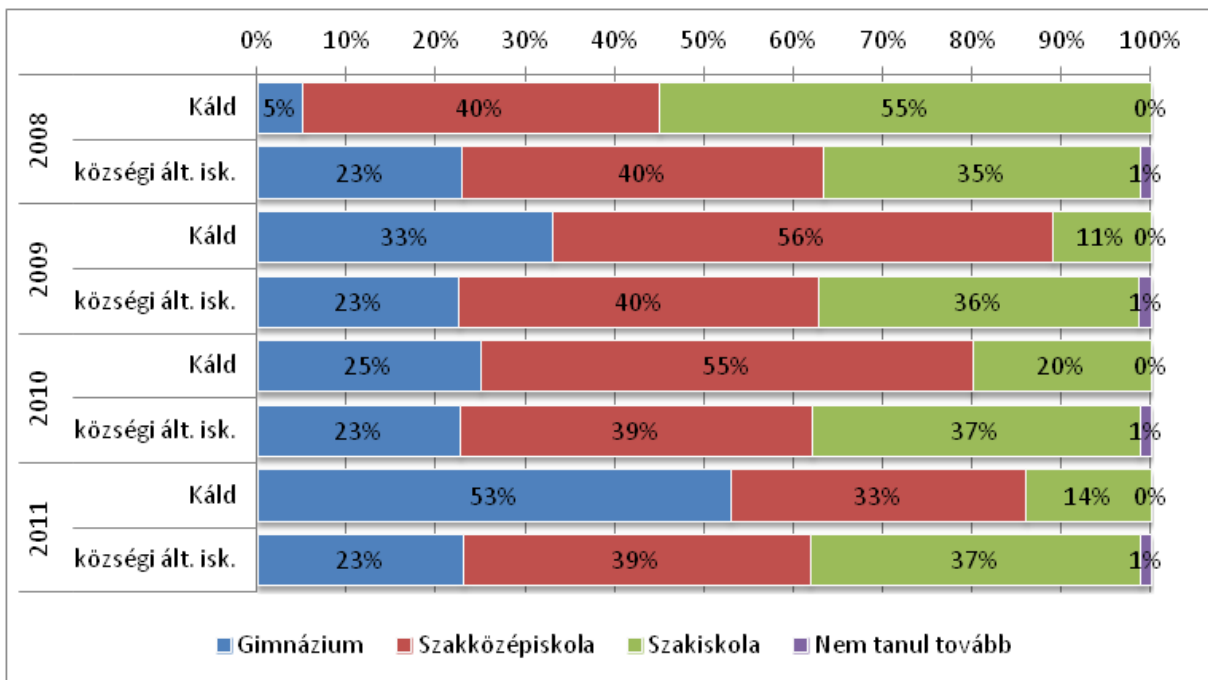
⁴⁷ Adatok forrása: <http://www.kald.hu/hu/bemutakozas/nepesseg>

⁴⁹ A Szombathelyi Egyházmegye fenntartásában működő Szent Imre Általános Iskola. A Jánosháza és Káld közötti távolság közúton mintegy 12 km.

M3.12.1 ábra: Országos kompetencia-mérés eredményei, 2008–2011



M3.12.2 ábra: Továbbtanulási adatok, 2008–2011



A továbbtanulási adatok tekintetében felettebb érdekes az a tendencia, hogy a gimnáziumban tanulók aránya milyen egyeletlen és megállapítható, hogy a kompetenciatesztekkel ellentétben alapvetően javuló tendenciát mutat.

Pályázati tevékenység és a megvalósuló fejlesztések hatása

M3.12.1 táblázat: Az iskolát érintő NSRK beruházások

Konstrukció kódja	Konstrukció címe	Pályázó	Projekt címe	Támogatási összeg	Támogatási intenzitás	Támogatási döntés dátuma
TIOP-1.1.1/07/1-2008-0506	Pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése	Suli Harmónia 2007 Alapítvány	„Informatikai eszközfejlesztés a Suliharmónia-2007 Gyermekeket Segítő Alapítvány iskolaláncában”	47.825.740,-Ft	100%	2010. 12. 29.
TÁMOP- 3.1.4-12/2	Innovatív iskolák fejlesztése	Suli Harmónia 2007 Alapítvány	n. a.	65 000 000 Ft (igényelt)	100%	Elbírálás alatt

Korábban több kisebb pályázatuk volt, tízezer forintos nagyságrendekben (úszásoktatás, reneszánsz nap, erdei iskola), melyeket jellemzően a Vas Megyei Önkormányzat írt ki. Korábban mindig figyelték a kistérségi pályázatokat is, de ezek megszűntek január 1-jével.

2005-2006-ban volt egy sikertelen EU-s pályázatuk. Tornateremre lehetett pályázni, ezt meg is tették, ahogy nagyon sok másik iskola is. Érthetetlennek tartják, miért olyan iskolák nyertek a pályázaton, melyeket egy éven belül bezártak – a tornaterem pedig ekképp kihasználatlan maradt – ahelyett, hogy ők kapták volna meg a támogatást, akik továbbra is működnek.

A pályázatokat sokan figyelik, például a kollégáktól is szoktak jönni javaslatok, észrevételek, jó az együttműködés az iskola és a fenntartó között. Az iskolát a fenntartó bátorítja arra, hogy részt vegyenek pályázatokon, de EU-s pénzekre csak az alapítvány pályázhat, mivel az iskola gazdaságilag nem független.

Az alapítványnak van pályázatírója, de a projektmenedzsereket az alapítvány munkatársai közül választják ki. Nincs is olyan pályázat, melyet ne nyertek volna meg. Most is be van adva egy (TÁMOP 3.1.4-re. 6 telephelyre összesen 65 millió forintot terveztek).

Az alapítványnál az elnyert összegeket az igények felmérése után osztják szét a telephelyek között.

Csak olyan kiírásra tudnak pályázni, melyhez nem kell önerő, mert erre az alapítvány nem tud tartalékot képezni. De elképzelhetőnek tartják, hogy meg tudnák oldani, ha mindenképp egy önerőt igénylő kiírásra szeretnének pályázatot benyújtani.

Az alapítvány által nyert „Informatikai eszközfejlesztés a Suli harmónia-2007 Gyermekeket Segítő Alapítvány iskolaláncában” nevű projektből a káldi iskola is részesült, négy digitális táblát és a hozzá tartozó felszerelést kaptak. A tanárokat már egy évvel ezelőtt elkezdték továbbképzésre küldeni, hogy mire a digitális táblák, csomagok megérkeznek, használatukat megtanulják. Idén januárban pedig az eszközöket is megkapták. Minden természettudományos tárgyból digitális tananyagot használnak ma már. Az iskola felújításában azonban az alapítvány nem tud segíteni. Az ilyen jellegű pályázatokhoz egyrészt önerőre lenne szükség – ami sem az iskolának sem az alapítványnak nincs –, másrészt pedig mivel az iskolaépület az önkormányzat tulajdona, az alapítvány nem is pályázhat a felújítására. Pedig igazságszerű lenne az ablakok cseréjére, de ez így nem megvalósítható. Az önkormányzat anyagi forrásai is szűkösek, és döntenie kellett, hogy vagy az iskolaépület felújítását finanszírozza, vagy a víz arzénmentessé tételét. Utóbbi mellett döntöttek.

Ugyan a közelmúltban sor került az iskola tatarozására, kerítésfestésre, az ehhez való alapanyagot az igazgatónő képviselői tiszteletdíjából finanszírozták, a munkát pedig a szülők végezték.

A projektek tervezése és végrehajtása, tapasztalatok és problémák

A projektmegvalósítás során nem volt probléma, a gyerekek „imádják a digitális táblákat.” Tudják ők is kezelni őket, a szülőknek inkább nehezebb esik a tananyag digitálissá válását feldolgozni. Érdekes módon, a 40 feletti tanárok sokkal lelkesebbek a modern technológiával kapcsolatban, jobban érdeklődnek, igyekeznek jobban kihasználni a számítógép nyújtotta lehetőségeket. A felszerelést szabadidős tevékenységekhez is használják.

Káldon nem jellemző a hátrányos helyzetű gyerekek koncentrált jelenléte, a halmozottan hátrányos helyzet pedig kifejezetten ritka. Nemcsak a tanulók közötti értelmi fogyatékos gyerekekre vannak tekintettel, de a tanári karban is van egy tanárnő, akinek egy keze van, így a gyerekek is sokkal befogadóbbá és elfogadóbbá váltak.

Jövőkép és javaslatok

Az államosítás – lévén alapítványi fenntartásban lévő intézményről van szó – nem érintette az iskolát. Csalódásként érte viszont őket, hogy a bérfinanszírozást sem vette át az állam, de erre ígéretet kaptak, március végén várható a törvény alapítványi iskolákra vonatkozó részeinek kidolgozása.

Az iskola infrastruktúráját tekintve szeretnék a közeljövőben tornatermet (jelenleg csak tornaszoba van) és ablakcserét. Még több szakmai programot szeretnék, továbbképzést a pedagógusoknak. Az aktuális pályázatban 17-féle képzés van, remélik, a sorsolás nekik kedvez majd. Összességében pedig szeretnék olyan pályázatokat, mellyel önerő nélkül lehet felújításra pályázni.

A fenntartó optimista az iskolát illetően, a jövőképében egy 150 fős iskola van, amely helyben van, továbbra is Káldon az alapítvány égisze alatt.

Felhasznált dokumentumok

www.kekkh.hu/letoltes/statisztikak/kozerdeku_lakossag_2011.xls. Elérés ideje: 2013. február 15.

<http://www.kald.hu/hu/bemutakozas/nepesseg> Elérés ideje: 2013. február 15.

M3.13 Árpád Szakképző Iskola és Kollégium, Székesfehérvár

Az iskola helyzetének és környezetének rövid bemutatása

Az idén 130 éves fennállását ünneplő, egykori ipari tanoncoképző fénykorát az 1960-70-es években élte, amikor a megyeszékhelyen is felfutóban volt az ipari termelés. Jelenlegi helyére 1985-ben költözött, ekkor döntött úgy a város vezetése ugyanis, hogy a szakképző intézményeket a város szélére költöztetik. Ekkor épült fel tehát az iskola mai épületegyüttese, kollégiuma. A rendszerváltást követően jelentős változásokkal kellett szembenéznie az intézménynek és a helyi oktatásirányításnak: a nagyvállalatok átalakulása a tanműhelyi képzések csökkenésével, megszűnésével járt, illetve átrendeződött a térségi munkaerő-piaci kereslet is.

További problémát jelentett a város szakközép- és szakiskolai kínálatában, illetve a képzési struktúrában, hogy az egyes intézményekben számos egymást átfedő, párhuzamos képzés volt jelen, és számos szakmacsoportban az optimálisnál jóval kevesebb tanulószámmal indítottak képzést, ami a működést költségessé tette.

A megyeszékhely önkormányzatának oktatás-feladatellátási terve⁵⁰ ugyanakkor arra is felhívja a figyelmet, hogy a csökkenő tanulószám mellett az egyes iskolák egymással versenyeznek a tanulóért.

Az intézmény jelenlegi szervezeti struktúráját 2008-ban nyerte el, a TISZK rendszer kialakulásával. Székesfehérvár MJV már a HEFOP keretében is bekapcsolódott a TISZK rendszer kialakításába, ám az első körben a város és környéke más intézményei vettek benne részt. Az Árpád és a Szent István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskolát a „második körben”, 2008 aug. 1-től vonták össze, a székhelyintézmény az Árpád lett. Az összevonás, illetve annak előzménye némi ellenállást váltott ki az addig önállóan működő intézmények részéről, az Árpád vezetése elsősorban azt nehezményezte, hogy az első körből kimaradtak, mivel képzési profiljuk indokolta volna részvételüket, míg a Szent István a tagintézménnyé válást fogadta el nehezen. A székhelyintézmény kijelölése helyi politikai döntés eredménye volt, nem annyira szakmai szempontok, mint inkább a kapcsolati tőke, az érdekérvényesítő képességek domináltak meghozatalában.

Az Árpád Székesfehérvár egyik legnagyobb szakképző intézménye, összesen 14 szakmacsoportban folytatnak képzéseket. Rugalmasságukat, a változásokhoz való alkalmazkodási képességüket jól érzékelteti, hogy elsők között vezették be az országban a 2+2 rendszerű szakképzést, valamint, hogy képzési kínálatukat a helyi igények fényében módosítva, beindították a rendészeti szakközépiskolai képzést is. Emellett létrehozták a szakmunkások középiskoláját is, valamint új tanműhelyeket létesítettek. Mára számos telephelyük van (tansütőde, tanmalom, tanhúsüzem, tangazdaság stb.), ennek is köszönhető, hogy a város költségvetésében (amikor még annak fenntartásában működtek) a városi színház után az ő költségvetésük volt a legnagyobb, éves szinten több, mint 1 Mrd forint.

Iskolai összetétel és eredményesség

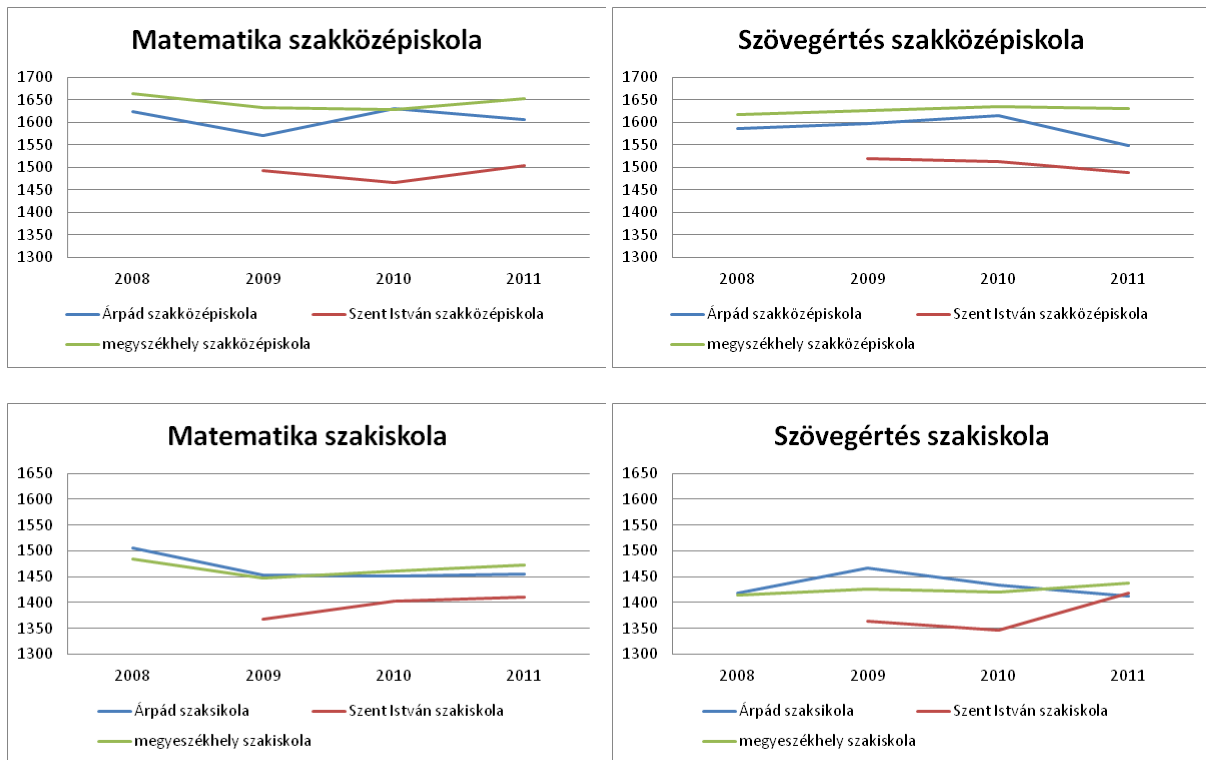
Az iskola az egyik legnagyobb tanulószámmal működik a városban, ám a demográfiai hullám esetükben is érezteti hatását: a 2008-as összevonás idején kb. 2300 tanulójuk volt, ami mára 1600-1700 főre csökkent.

⁵⁰ Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának oktatási feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és fejlesztési terve (2007-2012)

Részben a magas létszám, részben a változatos képzési struktúra miatt is, a tanulók összetétele igen vegyes, minden fajta családi háttérrel rendelkező és képességű gyerekek jelentkeznek az iskolába. Székesfehérváron kívülről, a megyéből érkezik a tanulók kb. kétharmada – arányuk az elmúlt években tovább növekedett.

A kompetenciamérés eredményei jelentős különbséget mutatnak az Árpád és a Szent István tanulóinak teljesítménye között, az előbbi javára. Mind a szakközépiskolai, mind a szakiskolai tagozaton az Árpád eredményei a megyeszékhelyi hasonló képzést nyújtó intézmények országos átlagához közelít, sőt meg is haladja azt (szövegértés a szakiskolai képzésben), míg a Szent István eredményei ennek alatta maradnak.

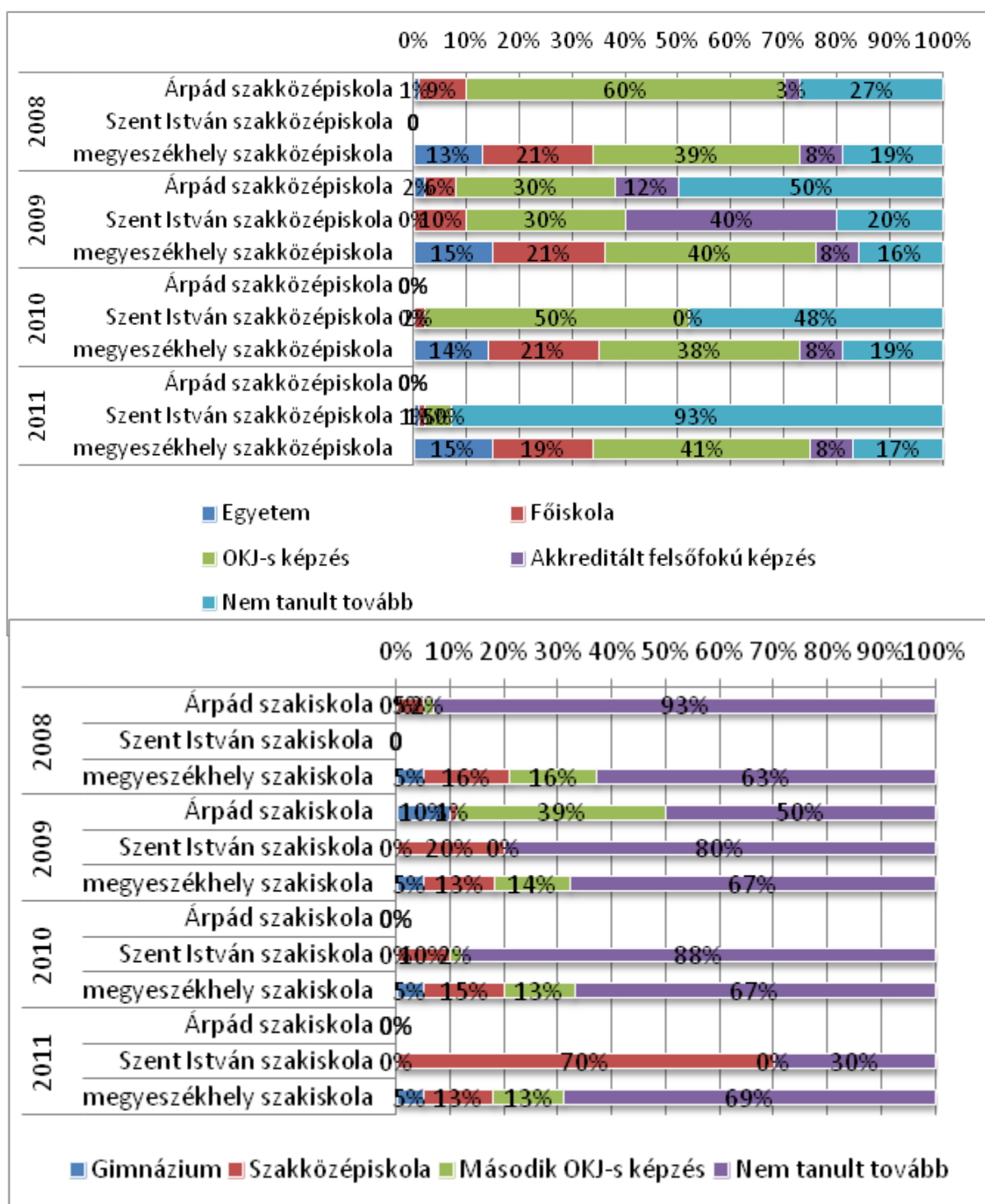
M3.13.1 ábra: Országos kompetencia-mérés eredményei, 2008–2011⁵¹



A továbbtanulási arányokat mutató adatok sajnos elég hiányosak, ám annyi így is megállapítható, hogy a hasonló képzést adó megyeszékhelyi intézmények országos átlagához képest a szakközépiskolai végzettség megszerzése után nagyobb arányban nem tanulnak tovább a diákok, a szakiskolásokra pedig döntő mértékben ez a jellemző – de országos viszonylatban is.

⁵¹ A Szent István eredményei 2009-től álltak rendelkezésünkre.

2. ábra: Továbbtanulási arányok, 2008–2011⁵²



Pályázati tevékenység és a megvalósuló fejlesztések hatása

Az intézményt aktív pályázati tevékenység jellemzi, melyek különböző, uniós és hazai kiírásokat, lehetőségeket egyaránt céloznak.

⁵² A Szent István iskoláról 2008-ból, az Árpád iskolából 2010-ből és 2011-ből nincs adat.

NSRK keretében egyetlen nyertes pályázatuk van, a TISZK rendszer fejlesztését célzó TÁMOP 2.2.3-07/2 konstrukción belül nyertek közel 400 M forint támogatást. Sajnos a TISZK rendszer továbbfejlesztésének másik „lábát”, az infrastrukturális beruházásokat célzó TIOP-projektük nem nyert támogatást.

M313.1. táblázat: Az iskolát érintő NSRK beruházások

Konstrukció kódja	Konstrukció címe	Pályázó	Projekt címe	Támogatási összeg	Támogatási intenzitás	Támogatási döntés dátuma
TÁMOP 2.2.3-07/2	TISZK rendszer továbbfejlesztése a Közép-Magyarországi Régióban	Árpád Szakképző Iskola és Kollégium	Árpád-Szakképző Iskola és Kollégium / TISZK /	399 083 000	100%	2008.09.24

A projekt tevékenységei széleskörűek voltak, a szervezetfejlesztés mellett a pedagógusok és az intézményvezetés képzését, szakmai tapasztalatcserét (tanulmányutak, workshopok), és felzárkózást támogató programok is megvalósultak, utóbbi keretében 150 főt vettek fel felzárkóztató osztályokba. Számos egyéb programelem pedig a diákokat célozta. A projekt végső célját, azaz a két intézmény összevonásának segítségét az iskola vezetése szerint maximálisan elérte a pályázat, és már most látszik annak az eredménye, hogy a két intézmény vezetősége, tantestülete számos közös programban, beszélgetésekben vett részt, „összekovácsolódott a humánerőforrás”. De az is ennek a pályázatnak köszönhető, hogy megerősödött az intézményen belüli és kívüli kommunikáció, új honlap és naprakész adatbázis készült, melynek segítségével gyorsan tudnak adatot szolgáltatni. Ezek a fejlesztések „felpizkálták a bennük rejlő oroszánt” az állandó újításra.

Hazai forrású pályázatok közül részt vettek az OM által kiírt Szakiskolai Fejlesztési Programban, aminek szintén részét képezte egy nagyobb ívű módszertani fejlesztés. A program kiemelt célja volt a tankötelezettséget teljesítők számának növelése, a lemorzsolódás csökkentése, a pályakezdő szakmunkások felkészültségének, munkaerő-piaci értékének növelése. A program elemei lehetővé tették, hogy az iskola profiljának megfelelő tartalomfejlesztést hajtson végre, amely kiterjed a tantervekre, tananyagokra, tanári segédanyagokra, a pedagógusok továbbképzésére, a tárgyi feltételek megteremtésére, korszerűsítésére. A Program első szakaszában (2003-2006) a Szent István, második szakaszában pedig (2006-2011) az Árpád vett részt, azonban az utolsó évben megszűnt ez a támogatás.

További sikeresnek ítélt program a „Határtalanul!”, melynek keretében a Mihajlo Pupin Elektrotechnikai Szakközépiskolával partnerségben közös programokat, látogatásokat szerveztek, valamint átadásra került egy modern elektrotechnikai szaktanterem is.⁵³ A Leonardo program keretében pedig külföldi tanulmányi utakat tud szervezni az egyébként is gazdag nemzetközi kapcsolatokat ápoló iskola. A legnagyobb hatása ezeknek a programoknak a tapasztalat- és élményszerzésen túl a diákokra gyakorolt motivációs hatás, illetve a szakmai és a társas kompetenciák fejlődése.

⁵³ A Határtalanul! Új technológiák a villamosiparban című pályázat megvalósulását a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. 2 395 500 forinttal támogatta.

A projektek tervezése és végrehajtása, tapasztalatok és problémák

A nyolcvanas évek közepén épült épületegyüttes átfogó felújításra szorulna, azonban az önerőt igénylő kiírások még a megyei jogú város fenntartásában lévő intézmény esetében is akadályt jelentettek a pályázásban. Szívesen indulnának például KEOP-os épületenergetikai pályázatokon. A fenntartó szemszögéből az önerő biztosításában a legsarkalatosabb kérdés a támogatások kiegyenlített biztosítása, mivel számos intézmény volt a város fenntartásában, jóllehet, egy-egy pályázatra csupán néhány millió forint önerőt kellett volna biztosítani, ha több intézményt is fejleszteni szeretne, ez az összeg a többszörösére nőhet. Ugyanez a helyzet az utófinanszírozás jelentette kockázatokkal is. Mivel az intézmény működtetési feladatainak ellátása is az államhoz került, a jövőben, úgy vélik, a KLIK pályázhat majd, ám ennek mikéntjét egyelőre nem látják tisztán.

A TÁMOP pályázatot a fenntartó nyújtotta be, ezért azt az önkormányzat pályázatíró stábjába készítette el. A menedzsment feladatok azonban már az intézményhez kerültek, méghozzá vegyes megoldással: a projektvezetőt és a pénzügyi vezetőt pályáztatták, így e feladatokat külső szakemberek látták el, míg a szakmai vezető belső munkatárs volt. A projekt szakmai felügyelő bizottságának a városi önkormányzat képviselője is tagja volt, ami egyrészt segítette a projekt lebonyolítása során a fenntartóval való kapcsolattartást, másrészt rendszeres külső kontrollt jelentett, amit pozitívként értékelnek.

A pályázati tevékenységek köré mára egy külön stáb állt fel, melynek feladata a pályázatok figyelése és írása, illetve a csoport vezetője egyben az intézmény szóvivője is. A saját forrás és a humán kapacitások korlátaiból eredően nagyságrendileg tíz pályázatból egy jut el a beadásig – ezen az arányon szeretnének javítani a jövőben.

A tervezésben előfordultak olyan problémák, hogy „túlvállalták magukat”, azaz a túlságosan kiterjedt a tevékenységek és a résztvevők köre. Ezért előfordult, hogy egyes résztvevők illetve programelemek kimaradtak a megvalósításból, ami elsősorban a pénzügyi elszámolásnál okozott csúszásokat. A tervezés nehezítette, hogy a pályázatot tervező és az azt megvalósító stáb különböző volt, valamint, hogy a kiírás is többször változott, és nem mindig volt egyértelmű, hogy a kiíró az egyes programelemek alatt mit ért, illetve, hogy hogyan kell értelmezni egyes indikátorokat. Így többször is az ESZA állásfoglalását kellett kérniük. A közreműködő szervezettel való kapcsolattartást alapvetően pozitívan értékelik, igaz, egy közvetlen kapcsolattartó jobban tudta volna segíteni a projekt megvalósítását.

Az eredmények fenntartásában azok a projektelemek jelentenek gondot, melyek anyagi ráfordítást is igényelnek (pl. kemence üzemeltetése).

A vállalt indikátorok teljesítése szempontjából jelentős változás adódhat, ugyanis amennyiben a mezőgazdasági profilú Szent István tagintézmény a Vidékfejlesztési Minisztérium fenntartásába kerül, megbomlik a jelenlegi szervezeti struktúra, ami kb. 700 fős létszámcsökkenést eredményez (a TÁMOP pályázat fenntartási időszaka 2015 december 31-ig tart). Mivel a jelenlegi létszámra tervezték az indikátorokat, azok teljesítése veszélybe kerül, illetve valamilyen úton meg kell majd oldani, hogy a kivált tagintézmény is részt vegyen az indikátorok teljesítésében.

Jövőkép és javaslatok

Az Árpád Szakképző Iskola és Kollégium jövőképét leginkább a közelmúltban lezajlott, illetve a közeljövőben várható változások határozzák meg. Az iskola fenntartásának, működtetésének állami kézbe kerülésével még nem látják tisztán, milyen mechanizmusokon keresztül tudnak majd pályázni (pl. hogyan születik majd döntés önerőt igénylő pályázatokról – eddig ebben a Megyei Közgyűlés döntött). Jelentős változást hozhat, ha a Szent István tagintézmény a Vidékfejlesztési Minisztérium fenntartásába kerül át. Ebben az esetben az indikátorok teljesítésének mikéntje vár megoldásra.

Az intézmény a jövőben is szeretne küldetésnyilatkozatának megfelelni: „Pedagógusaink továbbképzéseken vesznek részt, hogy tudásukat folyamatosan fejlesszék, az oktatáshoz szükséges eszközállományt rendszeresen korszerűsítjük, karbantartjuk, lehetővé téve, hogy diákjaink a legmodernebb technikákkal ismerkedjenek meg, idegennyelv-tudásuk birtokában megfeleljenek a korszerű munkahelyek elvárásainak. Célunk, hogy színvonalas, EU-konform oktatással, a kulcskompetenciák fejlesztésével szilárd alpműveltséget, biztos alapkészségeket nyújtsunk tanulóinknak, biztosítva számukra a képességeiknek megfelelő továbbhaladást.”⁵⁴

Mint már említettük, az intézmény szívesen látna épületenergetikai, felújítási célú kiírásokat, különösen, ha azok 100%-os támogatási intenzitás mellett lennének elérhetőek.

Fontosnak tartanak, hogy a pályázat szakmai tartalma az egyszerűsített pályázatoknál is számítson, rangsoroljon, illetve, hogy a támogatások az intézmény méretéhez arányosítva jelenjenek meg.

Emellett fontosnak tartják, hogy legyenek kollégiumokra testre szabott pályázatok is, tekintettel arra, hogy a kollégiumban megvalósított programok is ugyanúgy pedagógiai célúak.

Saját pozitív tapasztalataik alapján pedig szívesen látnának olyan pályázati lehetőségeket is, melyek a Leonardo programhoz hasonlóan külföldi tanulmányutak, tapasztalatcsere lehetőségét teremtik meg a diákok és tanáraik számára.

Felhasznált dokumentumok

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának oktatási feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és fejlesztési terve (2007-2012)

⁵⁴ Forrás: <http://www.arpad-szfvar.sulinet.hu/node/23>

M3.14 Lázár Ervin Általános Iskola, Újpest

Az iskola helyzetének és környezetének rövid bemutatása

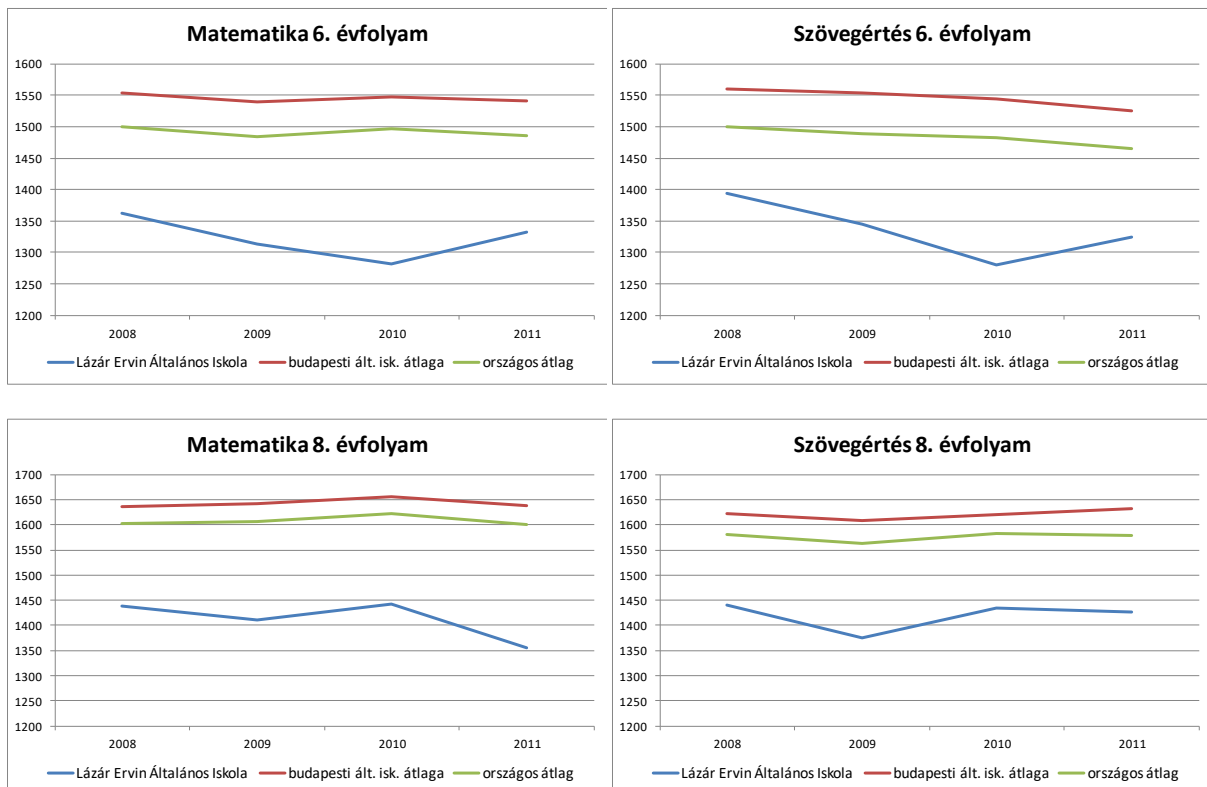
A Lázár Ervin Általános Iskolát (korábbi nevén Erzsébet Utcai Általános Iskolát) 1979-ben építették, egy időben az Újpesti lakótelep első ütemével, amelynek területén található. A lakótelep elöregedése miatt idővel fokozatosan csökkent gyerek száma. Hasonló folyamat ment végbe a lakótelep másik iskolájában is, a kisebb Árpád Fejedelem Általános Iskolában is. Emiatt a két iskolát összevonta a fenntartó, Budapest IV. kerületének önkormányzata, a nagyobb Erzsébet utcai 900 férőhelyes épületbe. Az összevonás több problémával is járt, egyrészt mindkét iskolában jelen lévő problémával küzdő tanulók (BTM, SNI) száma az összevonás következtében elérte azt a szintet, aminek hatására a kevésbé problémás gyerekek szülei elkezdtek kerülni/szegregálni az iskolát. Emiatt erősen lecsökkent a beiratkozó gyerekek száma. A két tantestület összeillesztése sem ment probléma mentesen.

Iskola összetétel és eredményesség

Az összevonás óta az iskola tanulóinak száma folyamatosan csökken a 2008-as 723-ról 2011-re 464 diákra csökkent. A problémás gyerekeket mind két előd iskolában kis létszámú fejlesztő osztályokba szervezték, amik az összevonás után is megmaradtak. Így a 7-8 évfolyamon még 2011 tavaszán is 5-6 párhuzamos osztály volt, szemben a 2 darab első osztállyal.

Ahogy az alábbi ábrákon is látható a tanulók összetételének következtében az iskola kompetencia méréseken elért teljesítménye messze elmarad mind az országos, mind a budapesti általános iskolák átlagától. Annyi pozitívum emelhető ki, hogy a 6. évfolyamos eredmények talán túl vannak a mélyponton.

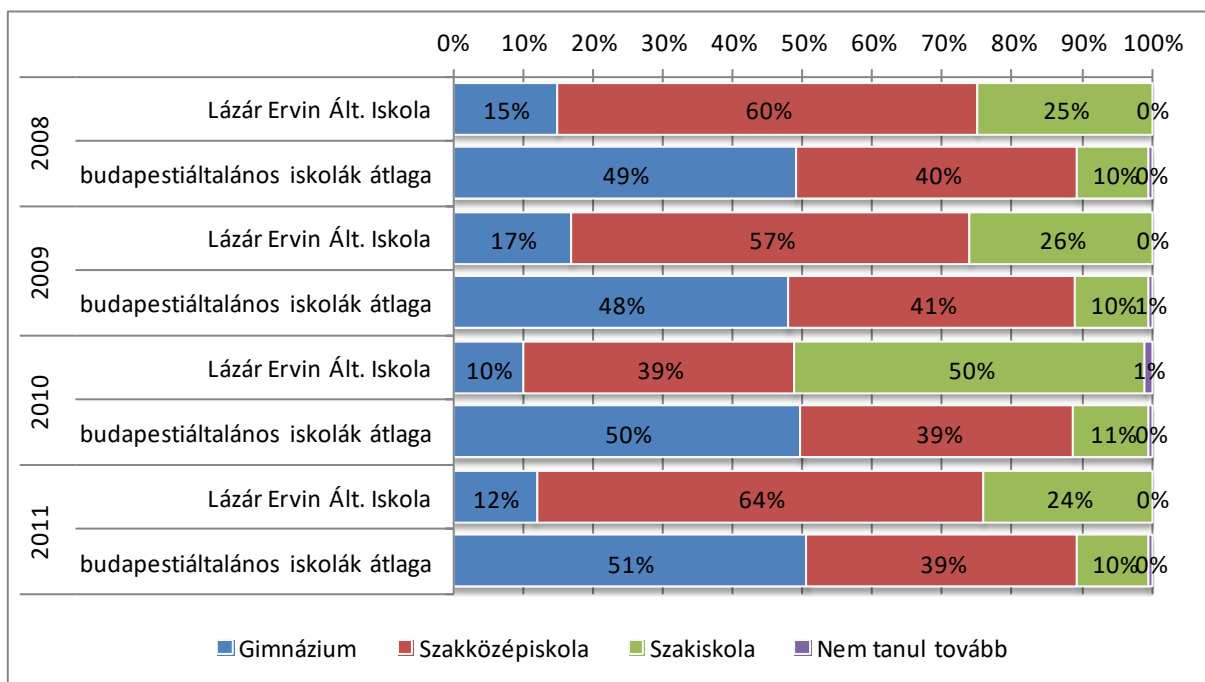
M3.14.1 ábra: Kompetencia eredmények 2008-2011



Adatok forrása: kompetencia adatbázisok

A gimnáziumba felvételizők aránya is messze a többi budapesti általános iskola felvételi aránya alatt található, a Lázár Ervin Általános Iskola tanulói által elért 10-17%-os felvételi aránnyal szemben budapesti általános iskolák átlaga a 47-50%. A szakközépiskolákba ezzel szemben a tanulók nagyobb hányada került be, mint a budapesti átlag (az iskola 57-60%-a (kivéve 2010-t) szemben az átlagos 38-41%-kal), ahogy a szakiskolákba felvételizők aránya is duplája a budapesti átlagnak (az iskola 25%-os felvételi aránya szemben a 10%-os budapesti átlaggal szemben).

M3.14.2 ábra:Továbbtanulási arányok 2008 és 2011 között



Adatok forrása: kompetencia felmérések kutatási adatbázis

Van azonban fény az alagút végén. Az utóbbi 5 évben a beiskolázott gyerekek száma megduplázódott (így 2012 őszén ismét 3 osztályt tudtak feltölteni). Ennek hatására az alsó tagozaton az iskola kezdi elérni kapacitásainak határát. És a gyerekek összetétele is a könnyebben tanítható diákok felé kezd billenni (kevésbé problémás gyerekeket iskoláznak be, miközben a problémás felsősök kezdenek kikopni az iskolából), tehát várhatóan a kompetencia eredmények is javulni fognak a jövőben (talán a 6-kosok eredményeinek enyhe javulása már ennek az előjele).

Pályázati tevékenység és a megvalósult fejlesztések hatása

Az iskola kiutat keresett abból a gödörből, amelybe az összevonás után került, ezért megpróbált profilt váltani, ehhez pedig nagy lehetőséget/segítséget jelentett a 2007-es TÁMOP 3.1.4. pályázat.

M3.14.1 táblázat: Az intézményhez kapcsolódó NRST beruházások

Konstrukció kódja	Konstrukció címe	Pályázó	Projekt címe	Támogatási összeg	Támogatási intenzitás	Támogatási döntés dátuma
TÁMOP-3.1.4-08/1	Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben	Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata	A kompetencia alapú oktatás implementációja Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat intézményeiben	80 231 087	100%	2009.05.25

A pályázatnak két fontos hatását érzékelik egyrészt azokban az osztályokban, ahol a matematikát és a szövegértést az új módszerekkel kezdték oktatni, ott gyerekek jobban élvezik az órákat és jobban is teljesítenek. A visszajelzések azt bizonyítják, hogy ez a pörgősebb színesebb oktatási forma jobban leköti a gyerekek figyelmét, élvezetesebben az órák, így tanulóink egyre jobban igénylik az új módszerek alkalmazását. Az intézmény vezetése szerint ennek komoly szerepe volt abban, hogy az iskola hírneve pozitívabb színben kezdett el feltűnni és így sikerült visszacsábítani a szülőket/gyereket az iskolába, javítva ezzel a beiskolázási számokat. Annak érdekében, hogy minél több gyerek részesülhessen az új módszerek nyújtotta előnyökben, igyekeztek belső képzésekkel megoldani, hogy minél több oktató elsajátítsa a szükséges módszertant.

A másik pozitív hatás, hogy a képzéseket arra is fel tudták használni, hogy az összeolvasztott két tantestület között kialakult feszültségeket csökkentsék. Tehát csapatépítési hatásai is voltak a pályázatnak.

Nehezíti a vállalt pedagógiai programváltás fenntartását, hogy mivel az iskola a Közép Magyarországi Régióban található, ezért nem pályázhatott eszközbeszerzésre a meghirdetett TIOP pályázatok keretében. Így csak nagyon kevés új taneszközt tudtak beszerezni (digitális tábla, projektorok) és problémát jelent a fogyó eszközök biztosítása is. Más forrásuk nincs erre, informatikai normatíva alacsony, az iskolához kötődő 1%-kokat gyűjtő alapítványba nagyon kevés pénz érkezik, ami könnyedén megmagyarázható a szülők gazdasági helyzetével.

A projektek tervezése és végrehajtása, tapasztalatok és problémák

Az iskola jelezte a fenntartónál, hogy pályázni szeretne. Az önkormányzat úgy döntött, hogy az intézményei ne külön-külön pályázzanak, hanem közösen. A döntés hátterét sajnos nem sikerült rekonstruálni, vagy költség csökkentés, vagy pedig a nyeresi esélyek növelése indokolta. A döntés eredményeként öt intézmény konzorciuma adott be közösen pályázatot: két óvoda (a JMK- és a Park Óvoda, akiknek kötelező volt pályázat benyújtása, mivel a KMOP keretében felújították őket) és három iskola. A három iskola nagyon különböző jellemzőkkel rendelkezik: 12. évfolyamos Csokonai Vitéz Mihály Gimnázium egy elit gimnázium, a Bajza József Általános Iskola egy kertvárosi általános iskola, a Lázár Ervin Általános Iskola pedig egy lakótelepi iskola. Annak magyarázata, hogy miért ezek az intézmények kerültek egy pályázatba, nem rekonstruálható. A konzorcium és a

projektmenedzsmentet a Csokonai Gimnázium igazgatónője vállalta. A pályázatot pályázati író állította össze, de a szakmai programot heti összejöveteleken az intézmények vezetői tervezték meg.

Annak ellenére, hogy a projektmenedzsmentet egy másik intézmény végezte, a projekt adminisztratív terhei így is magasak voltak.

Jövőkép, javaslatok

Az iskola benyújtott egy 100 millió forintos TÁMOP 3.1.4-es pályázatot, amiből tovább fejleszteni szeretnék az eddig megkezdett pedagógiai programot. A pályázaton belül nagy arányt képvisel az új taneszközök beszerzése. Ezt a pályázatukat is pályázati író céggel készítették.

Az iskola állapota igényelne egy nagyobb felújítást, hiszen kisebb felújításokon és festéseken túl (utolsó 2008-ban) nem volt még felújítva építése óta. Ennek megfelelően az iskola fenntartási költségei is magasak, így nyílászáró cserére és fűtéstechnikai korszerűsítésre is szükség lenne. A fenntartónak nincs kerete az épületre, ezért pályázatokban reménykednek.

M3.15 VM Közép-Magyarországi Agrár-szakképző Központ, Bercsényi Miklós Élelmiszeripari Szakképző Iskola, Kollégium és VM Gyakorlóiskola, Budapest

Az iskola helyzetének és környezetének rövid bemutatása

Az intézmény jelenlegi struktúráját 2008-ban nyerte el, ekkor integrálták ugyanis TISZK létrehozásának keretében a kőbányai székhelyiskolát három további, a Vidékfejlesztési Minisztérium fenntartásában lévő intézménnyel. A Minisztérium fenntartásában ma három nagy regionális agrár-szakképző intézmény működik, a Dunántúli régióban szekszárdi, a Kelet-magyarországi régióban pedig jánoshalmi székhellyel.

A Közép-magyarországi központ székhelye a mintegy 50 éves élelmiszeripari múltra visszatekintő Bercsényi Miklós Élelmiszeripari Szakképző Iskola, emellett Budapesten működő tagintézménye a Varga Márton Kertészeti és Földmérési Szakképző Iskola, Piliscsabán a Mezőgazdasági, Erdészeti Szakképző Iskola, Vácon pedig a Táncsics Mihály Mezőgazdasági Szakképző Iskola. Mind a négy iskolában van kollégiumi elhelyezés. Mint a tagintézmények neveiből is látszik, négy szakmailag önálló, eltérő profilú iskola alkotja az intézményt, és számos telephellyel, tanüzemmel működik, a székhely- és tagintézmények településein kívül Leányváron, Nagykovácsiban és Sződligeten.

Az integráció nem zajlott zökkenőmentesen, hiszen a tagintézmények éppen szakmai önállóságukat féltették. Mára azonban egy olyan intézmény jött létre, amivel a teljes agráriumi képzést a palettájukra tűzik, „a termőföldtől az asztalig”. Annak, hogy a székhelyintézmény a Bercsényi lett, alapvetően az volt az oka, hogy a négy közül ennek az iskolának volt a legnagyobb a költségvetése, illetve ez bírt a legkedvezőbb infrastrukturális ellátottsággal (elhelyezkedés, stb.).

Az intézmény helyzetét csak tagintézményenként érdemes értelmezni, hiszen eltérő településeken, demográfiai környezetben, eltérő képzési kínálattal működnek. A székhelyintézményt a tanulói létszám fogyása jellemzi, ennek legfőbb oka, hogy az élelmiszeripar mára erőteljesen beszűkült, így az oktatott szakmacsoportok kevésbé népszerűek a diákok körében. Az intézmény közvetlen

környezetében sörgyár, konzervgyár működött, ezek az üzemek mára megszűntek, vagy jelentősen leépültek. Egyedül a húsipar az, ami jól működik, bár országosan a nagyobb húsipari cégek szintén nehéz helyzetbe kerültek, elindultak olyan kisebb vállalkozások, melyek a diákokat is tudják gyakorlatra fogadni. Az élelmiszeripari oktatás további jelentős problémája, hogy jellemzően inkább csak betanított munkásokra van kereslet, így a szakképzési kereslet – a diákok részéről – háttérbe szorult. A másik budapesti, kerészeti profilú iskolában szintén csökken a tanulólétszám, ennek egyik oka, hogy – egyébként a székhelyintézmény közvetlen közelében – működik egy másik kertészeti iskola,⁵⁵ ami budapesti fenntartásban, jobb kondíciókkal működik, vonzóbb opció a tanulók számára. A piliscsabai tagintézmény létszáma stagnál, az iskola az elmúlt években szélesítette kínálatát, az informatikai, gépjármű-javítási terület felé nyitott, ám – mivel a Minisztérium éppen profiltisztítást hajt végre – valószínűleg ki fog kerülni az oktatott szakmacsoportok közül, bekerül azonban az erdészeti képzés, amitől az iskola létszámnövekedést vár. A tanulólétszám alakulásának szempontjából a váci tagintézmény van a legjobb helyzetben, jórészt annak köszönhetően, hogy vonzáskörzetének demográfiai szerkezete épp a középiskolai korosztály növekedését eredményezi. A másik ok, hogy több mezőgazdasági képző intézmény megszűnésével Budapest északi részéről, Nógrád megyéből is járnak oda tanulók. Vácott túljelentkezés is megfigyelhető, azonban kevésbé működő gyakorlat, hogy ezeket a diákokat Budapestre tudnák átirányítani, hiszen más a képzési kínálat.

Az intézmény felnőttképzést is végez, képzéssel és vizsgáztatással egyaránt foglalkoznak.

Az OKJ-s képzésekre vonatkozó szabályozás változásának következtében a szakmaszerkezet átalakítás előtt áll. A változásokat az intézmény igyekszik a javára fordítani, és kihasználni azt a lehetőséget, hogy a tagintézmények működését még inkább összehangolja – a tervek között szerepel a tartósítóipari, tejipari, erjedéssipari képzés egy helyen történő koncentrációja (Vácon építve feldolgozóüzemet, vagy onnan szállítva be a tejet a székhelyintézménybe).

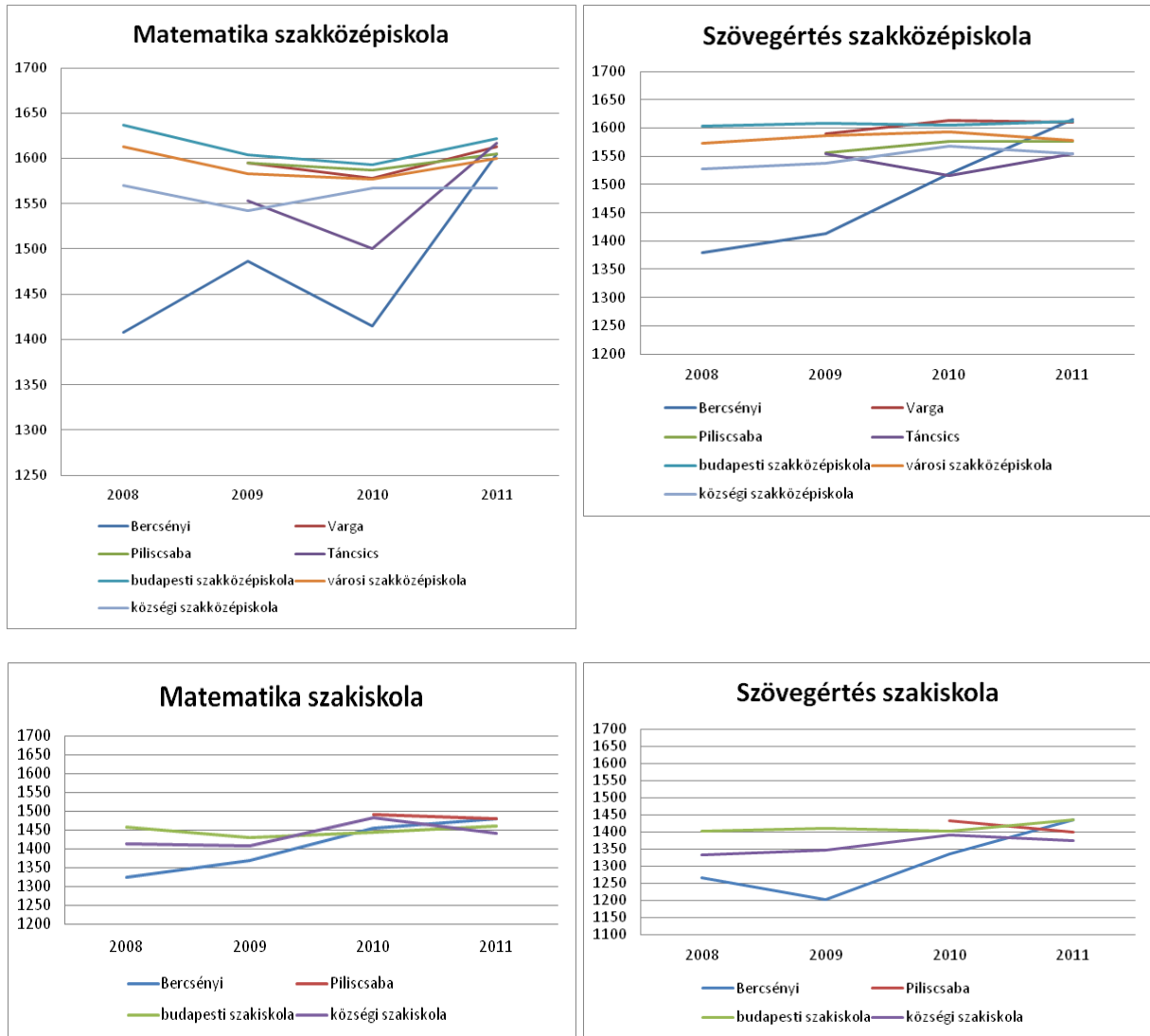
Iskolai összetétel és eredményesség

Az intézmény tanulói összetétele heterogén, a székhelyintézményben a hátrányos helyzetű diákok aránya 20-30% körül mozog, valamivel nagyobb arányban a szakiskolai tagozaton.

A kompetenciamérés eredményeinek bemutatásához a település típusa és a képzési forma szerinti országos átlagokat hívtuk segítségül. A székhelyintézmény a szakközépiskolai képzésben az országos átlagtól (budapesti szakközépiskolák) jóval elmarad, igaz, 2010-ről 2011-re ugrásszerű javulást mutat. A szövegértés területén egyértelmű a fejlődő tendencia, az eredmények 2011-ben az országos átlagot elérik. A másik budapesti iskola eredményei nem térnek el szignifikánsan az országos átlagtól sem a matematika, sem a szövegértés területén. A piliscsabai tagintézmény eredményei viszont jobbak, mint a községi szakközépiskolák átlaga. A váci Táncsics tagintézmény eredményei matematikából valamivel gyengébbek, szövegértésből valamivel jobbak, mint a városi szakközépiskolák átlaga. A Bercsényi a szakiskolai képzésben is látványos javulást mutat, 2010-2011-re matematikából eléri, szövegértésből meghaladja a budapesti szakiskolák átlagát. A piliscsabai szakiskolai képzésben tanulók pedig mindkét kompetenciaterületen valamivel jobban teljesítettek az elmúlt években, mint az országos átlag.

⁵⁵ Magyar Gyula Kertészeti Szakközépiskola és Szakiskola

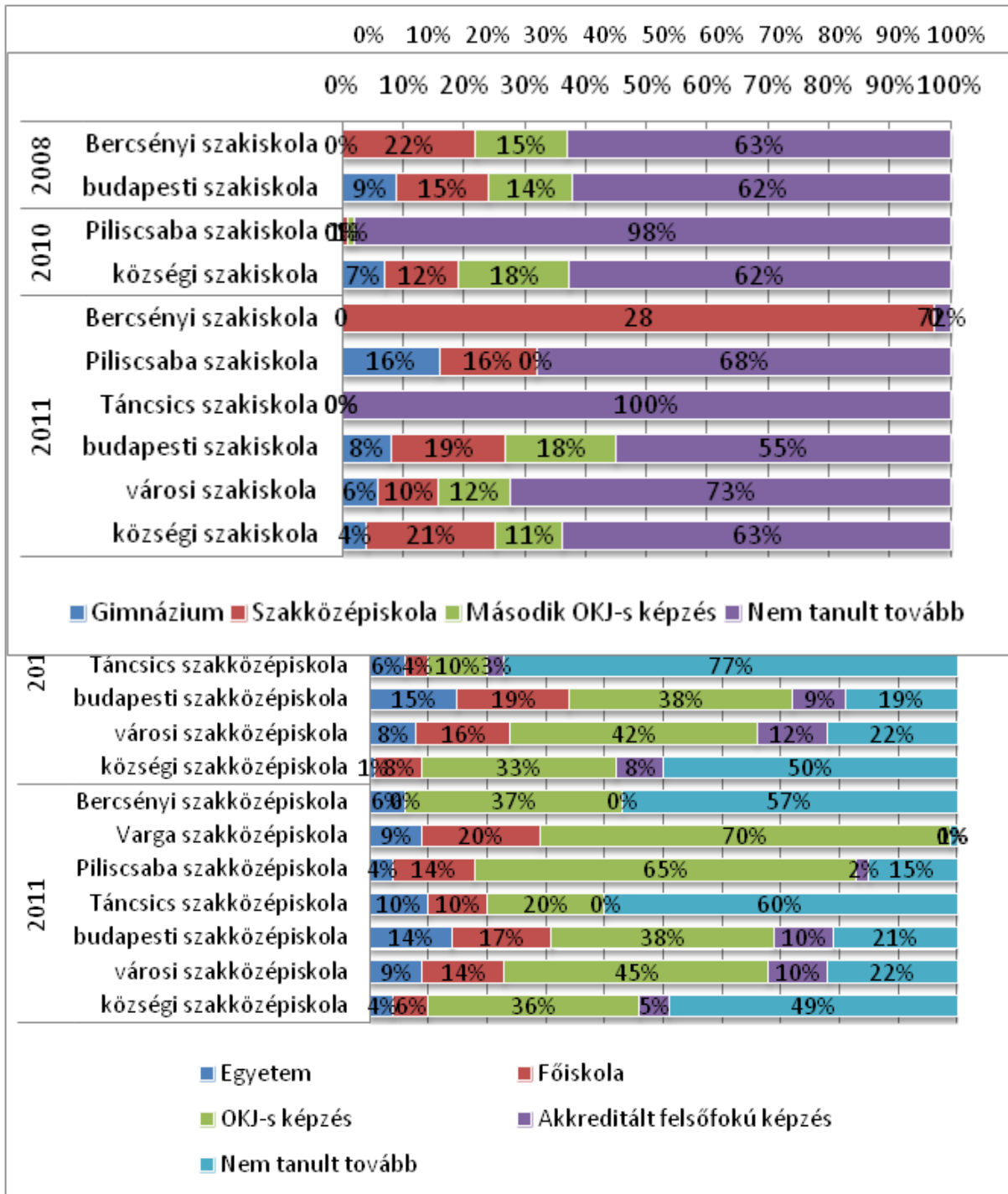
M3.15.1. ábra: Országos kompetencia-mérés eredményei, 2008–2011⁵⁶



Bercsényi továbbtanulási mutatói igen hiányosak, az azonban látható, hogy az országos átlagnál nagyobb azon tanulók aránya, akik nem tanulnak tovább a szakközépiskolai végzettséget követően. A Varga Márton tagintézményben kiugró adat az OKJ-s végzettséget szerzők aránya. A váci tagintézményben is meghaladja a tovább nem tanulók aránya az országos átlagot, míg a piliscsabai tagintézményben ez az arány évenként igen nagy eltérést mutat. A szakiskolai képzésre vonatkozó adatokból kitűnik, hogy míg a Bercsényiben a tovább nem tanulók aránya szintén nagy ingadozást mutat, a piliscsabai tagintézmény szakiskolás tanulói közül szinte senki nem tanult tovább az elmúlt években.

⁵⁶ Nem minden tagintézményben és nem minden évben működik szakiskolai tagozat. Egyes tagintézmények esetében az adatok hiányosak.

M3.15.2 ábra: Továbbtanulási arányok, 2008–2011



Pályázati tevékenység és a megvalósuló fejlesztések hatása

Az intézmény három projektet valósított meg NSRK forrásokból, melyből kettő a TISZK-rendszer kialakításához kapcsolódott. A KEOP pályázat keretében nyílászáró-csere történt, illetve történik a két budapesti iskolában. A két másik tagintézményre beadott KEOP-pályázatuk sikertelen volt.

M3.15.1 táblázat: Az iskolát érintő NSRK beruházások

Konstrukció kódja	Konstrukció címe	Pályázó	Projekt címe	Támogatási összeg	Támogatási intenzitás	Támogatási döntés dátuma
TÁMOP 2.2.3-07/1	TISZK rendszer továbbfejlesztése a Közép-Magyarországi Régióban	VM KASZK	Munkaerő-piaci igényekhez alkalmazkodó közép-Magyarországi Agrárszakképző Központ fejlesztése.	302 807 664	100%	2008.09.01
KMOP 4.1.1/A	TISZK rendszerhez kapcsolódó infrastrukturális fejlesztés	VM KASZK	A ROP - KMOP keretében készített, a Munkaerő-piaci igényekhez alkalmazkodó Középmagyarországi Agrár Szakképző Központ (KASZK) infrastruktúrájának átalakítása és fejlesztése	563 500 000	86%	2008.10.29
KEOP 5.3.0/B/09	Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva	VM KASZK	Az FVM Közép-Magyarországi Agrárszakképző Központ budapesti intézményei épületeinek épületenergetikai fejlesztése	373 048 170	100%	2011.02.22

A TÁMOP pályázat pozitív hatása, hogy a pedagógusokat felkészítették az együttműködésre, szakmai továbbképzéseken vettek részt. Az indikátorok közül a létszám emelkedése mellett a hátrányos helyzetű tanulók képzését is vállalták (Dobbantó program). A pályázat ERFA-keretéből az oktatáshoz közvetlenül kapcsolódó eszközöket szerezték be, a tantermek felszereltségén javítottak (projektorok, számítógépek). Ezen kívül olyan tanszernek minősülő eszközöket is beszerettek, amit a tanulók közvetlenül nem kapnak meg, de amennyiben szükséges, el tudják látni velük őket. Nem utolsó sorban lehetőség volt jelentős mennyiségű irodaszer (pl. fénymásolópapír) beszerzésére is, ennek jelentősége különösen annak fényében igaz, hogy a projekt adminisztrációs tevékenységei rengeteg papírt igényeltek. A KMOP-s beruházás keretében a székhelyintézményben egy közösségi teret alakítottak ki, a váci és a budapesti tagintézményben egy-egy gyakorlóhely felújítását végezték el. A piliscsabai tagintézményben ilyen irányú beavatkozás nem történt, de a beszerzett eszközökből ez az iskola is részesült.

A fejlesztések nem szándékolt hatása, hogy azokban leginkább a székhelyintézmény részesült, így a tagintézmények nem tudnak azokból arányosan részesülni. Az ESZA-típusú beavatkozások egyenlő arányban érintették a négy iskolát, illetve a TÁMOP-projekt keretében beszerezhető eszközök egy részét is a tagintézmények kapták meg. Azonban a nagyobb ívű fejlesztések a székhelyintézményre koncentráltak, és annak eredményeit – a fizikai távolság miatt – az intézmény tanulói nem tudják egyenlő mértékben kihasználni.

A projektek tervezése és végrehajtása, tapasztalatok és problémák

A pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése kétoldalú, mind az intézmény, mind pedig a fenntartó részt vesz benne. Ha az intézmény olyan pályázatot szeretne benyújtani, melyhez nem szükséges

önerő, már a kidolgozott projekt-tervet engedélyeztetik a fenntartóval. Önerős pályázatok, vagy olyan fejlesztések esetében, melyek bármilyen további anyagi kötelezettséggel járnak azonban már a pályázat megírása előtt egyeztetnek a fenntartóval. Egyes pályázatokon való elindulást pedig a fenntartó írja elő az intézmények számára – ilyen voltak például a TISZK fejlesztéséhez köthető pályázatok is. Az önerőt igénylő pályázatok leginkább akkor jelentenek gondot, ha a minisztérium fenntartásában lévő intézmények „egyszerre”, azaz azonos vagy közel azonos időben, azonos kiírásokon indulnak, de eddig nem fordult elő olyan, hogy emiatt álltak volna el egy pályázat beadásától. A fenntartóra jellemző, hogy megvizsgálják, melyik benyújtott ötlet alapul racionális elképzeléseken, és melyik az a pályázat, melytől hosszú távú megtérülést lehet várni.

A pályázatok írásához külső segítséget vettek igénybe. Mivel a fenntartónak sincs kapacitása a pályázatok megírására, ezért általános az a gyakorlat, hogy olyan pályázati cégek segítségét veszik igénybe, akik járatosak, rutinosak az adott területen. A pályázat tervezője végül a megvalósításban is részt vett, ezt leszámítva a menedzsment feladatokat „házon belül” látták el. A megvalósítás egyik belső kockázata is ehhez köthető, ugyanis az intézmény vezetésében, így a projektet irányító stáb összetételében ebben az időszakban többször is változás történt.

A projektek megvalósításának, illetve a TÁMOP és KMOP pályázatok tervezett szinergiájának legfőbb akadálya a KMOP-s beruházás jelentős csúszása volt – végül közel egy évvel később kezdődött meg a beruházás, mint a TÁMOP projekt megvalósítása. A csúszás egyik legfőbb oka a közbeszerzési eljárás lefolytatása volt. Mivel a párszázézer és a százmilliós nagyságrendű beruházásokra is azonos feltételeket írtak ki, a kisebb volumenű és értékű beruházásra nem jelentkezett olyan ajánlattevő, aki megfelelt volna a kritériumoknak. Ezért a kisebb beruházásokra 3-4 közbeszerzési kiírás is történt, ami nemcsak a megvalósítás idejét tolta ki, hanem az arra fordítható összeget is csökkentette. Mire sikeresen lefolytatták a közbeszerzési eljárást, a kisebb összegből már csak gyengébb minőségű beruházások valósulhattak meg. A székhelyintézményben kialakított közösségi térrel kapcsolatosan is felmerültek tervezési, illetve kivitelezési problémák, így annak átadása is csúszott.

A TÁMOP pályázat keretében beszerzett projektorok esetében is tervezési hiba történt, nem számoltak ugyanis az üzembe helyezésükhöz szükséges hálózati rendszer kialakításával. Így menet közben kellett megoldást keresni a problémára, az elképzeléseket módosítani arra vonatkozóan, hogy ezeket a készülékeket hogyan és hol tudják használni.

A megvalósítás során a közreműködő szervezettel való kapcsolattartás nagyon nehézkes volt. Például a TÁMOP-projekthez kapcsolódóan az ESZA részéről az ügyintézők folyamatosan változtak, nehéz volt a megvalósítás folyamatában azonnali segítséget kérni, illetve, mivel nem egy kijelölt kapcsolattartóhoz tartoztak, újra és újra „előről kellett kezdeni” egy-egy probléma megoldását. Előfordult olyan is, hogy egy PEJ beadását követően azt újra be kellett adni, mivel az aktuális ügyintéző nem találta meg a beadott anyagot. A kifizetések csúszását néha egy-egy dokumentum hiánypótlatása okozza, ez az eljárás túl bürokratikus, és nem arányos azzal a kockázattal, amit a kifizetések csúszása okoz a projekt megvalósításában.

A pályázati anyag még mindig túlságosan bonyolult, ráadásul kevés az idő a kiírás megjelenése és a pályázat benyújtásának határideje között, ami a pályázót kapkodásra kényszeríti, és ez később a megvalósításban is érezteti a hatását (pl. tervezési hibák, nem kellően átgondolt projekt-elemek). A tervezést az is nehezítette, hogy a pályázathoz olyan dokumentumokat kellett benyújtani, melyek nem voltak naprakészen elérhetőek az intézményben (pl. energiafelhasználás). A kiírásokat nem

találják eléggé célzottak, az elvárt eredmények nehezen értelmezhetőek, nem megfoghatóak, még a nagy összegű pályázatok esetében sem. Jóllehet, az indikátorok meghatározásán nagyrészen múlik egy projekt sikeressége, nem mindegy például, hogy milyen formában várják az eredményeket (%-os arány, vagy darabszám).

A megvalósítás további külső kockázatának értékelhető, hogy az a szakma, melyhez kapcsolódóan a váci tagintézményben a fejlesztés történt, az új OKJ jegyzék szerint megszűnik, így a felújított gyakorlóműhelynek új funkciót, hasznosítást kell találni.

Az indikátorok teljesítésének egyik legnagyobb kockázata, hogy a tanulói létszámot nem sikerül a vállaltaknak megfelelően emelni.

Jövőkép és javaslatok

A minisztérium hosszú távú agrár-szakképzési stratégiájának megfelelően mintagazdaságokat szeretnének létrehozni, ezek kialakítása azonban jelentős anyagi ráfordítást igényel. Nagy problémát jelent, hogy a diákok elavult gépeken gyakorolnak, ami nincs összhangban a piaci szereplők által használt eszközökkel, így a diákok elhelyezkedés után merőben más gépekkel, eszközökkel találkoznak. A minisztérium fenntartásában lévő épületek kb. 60%-a régi kastélyépület, ezek karbantartása, rezsiköltsége szintén óriási összegeket nyel el (téli időszakban a fűtési költség akár havi 2-3 millió forintra is rúghat – intézményenként). Éppen ezért szívesen látnának a jövőben is olyan kiírásokat, melyek az épületek energetikai korszerűsítését teszi lehetővé (megújuló energia-programok, nyílászárócseré). A kollégiumokban a bútorok és a vizesblokkok cseréjére is nagy szükség lenne. Valamint korszerű szakképzési eszközök, gépek beszerzésére, amire jelenleg a szakképzési alapból nem jut elég forrás.

Várható, hogy szeptember elsejétől feláll az új agrár-szakképzési rendszer, és az agrár-szakképző intézmények a minisztérium fenntartásába kerülnek, ami kihat a TISZK működésére is. A változás velejárója, hogy számos intézmény struktúrája megbomlik (agrár-szakképzéssel foglalkozó tagintézmények kerülhetnek ki a mostmár állami fenntartású szakképző intézményekből országsszerte). E változás legnagyobb hatása az eu-s projektekkel kapcsolatosan az, hogy az indikátorok teljesítésének módjára megoldást kell keresni.

A KASZK a kedvezőtlen demográfiai helyzetben „előre menekül”, azaz továbbra is fejleszteni szeretnék a tagintézményeket, új szakmákat, szakmastruktúrákat beindítani, javítani a felszereltséget, növelni a meglévő infrastruktúra kihasználtságát. Ebből a szempontból a várható változások erősíthetik a minisztérium fenntartásában lévő intézmények pozícióit.

Kifejezett céljuk továbbá, hogy a pedagógusokban rejlő kapacitásokat „felszabadítsák”, előhozzák a bennük rejlő potenciálokat, ösztönözzék őket a folyamatos szakmai és módszertani megújulásra. Az eu-s pályázatok ebben is jelentős szerepet játszhatnak.

A székhely- és a tagintézmények között kialakult együttműködést mindenképp szeretnék továbbfejleszteni a jövőben. Ehhez a feltételek adottak, hiszen a Vácon született sertésből a Bercsényiben készül a hurka, a Varga Márton tangazdaságában termesztett zöldségeket szintén a Bercsényiben dolgozzák fel. Mivel minden iskolának van kollégiuma, nincs akadálya a tanulók „körforgásának” sem, ezzel lehetne teljessé tenni a TISZK kialakításának és a megvalósult beruházásoknak a hatását.

M3.16 Vadrózsa Waldorf Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Óvoda

Az iskola helyzetének és környezetének rövid bemutatása

A Vadrózsa Waldorf általános iskola egy zsákfaluban, Győrsövényházon található Győr-Moson-Sopron megyében Győrtől 24 kilométerre a Csornai kistérségben. Kialakulása egy szakadáshoz köthető, mivel a győri Waldorf iskola (jelenleg Forrás Waldorf Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, fenntartója a Győri Waldorf Egyesület) szakmai konfliktus miatt kettészakadt, mely nyomán a tanárok egy része kivált az iskolából. Mivel a gyerekek zömmel a környékről jártak be, a közelben kerestek másik épületet egy új iskola alapításához, mely 2008 őszén kezdte meg működését. Győrsövényházon találtak helyet az egyre csökkenő tanulói létszámú általános iskola épületén belül (1980-ban épült, felújításra szorul), melynek felső tagozatának megszűnésével az épület fele üresen maradt; jelenleg valamivel több mint 20 gyerek jár az „állami” iskolába és 70 a Vadrózsába. Az állami iskola méretének csökkenésével a Waldorf intézmény tere egyre bővül, a kiürülő osztálytermeket folyamatosan átveszik. Jelenleg a Vadrózsa Pedagógiai Műhely Közhasznú Egyesület az iskola fenntartója, tehát a szakadás fenntartóváltással is járt.

Az iskola finanszírozásának alapja az állami normatíva. Az éves költségek meghatározása után a működéshez szükséges további összeget a szülők befizetéseiből fedezik. De ezek még mindig épphogy csak fedezik a működést, az alapműködés is nehézkes, „pengeélen táncolnak”.

Sem feladatellátásban sem szaktanári ellátottságban nincsenek hiányosságok az iskolában. Az egyedüli probléma, hogy lassan szűkös lesz a hely. Amennyiben az állami iskolában nem szabadul fel hely, a tetőtér beépítése jelenthet még alternatívát. Van egy romos épület is az iskola mellett, ezt elkezdték átalakítani tanműhellyé, a statikai vizsgálatok már zajlanak. A tanműhely kialakításához uniós forrás eddig nem volt elérhető, önerőből és szülői segítséggel zajlik.

Iskolai összetétel és eredményesség

A Vadrózsának tehát kb. 70 tanulója van, a faluból viszont senki nem jár az iskola „waldorfos” részébe. Ennek két oka van. Az egyik, hogy azok választják a waldorfos iskolát, akiknek a tanítási szemléletmódja a fontos. A másik ok pedig az, hogy mivel ez egy alapítványi iskola, részben a szülőktől is várják a finanszírozást, amit viszont nem mindenki engedhet magának. A 70 gyerek 6 osztályba jár, az 5-6. valamint a 7-8. osztályok vannak összevonva, az első négy osztály összevonás nélkül működik.

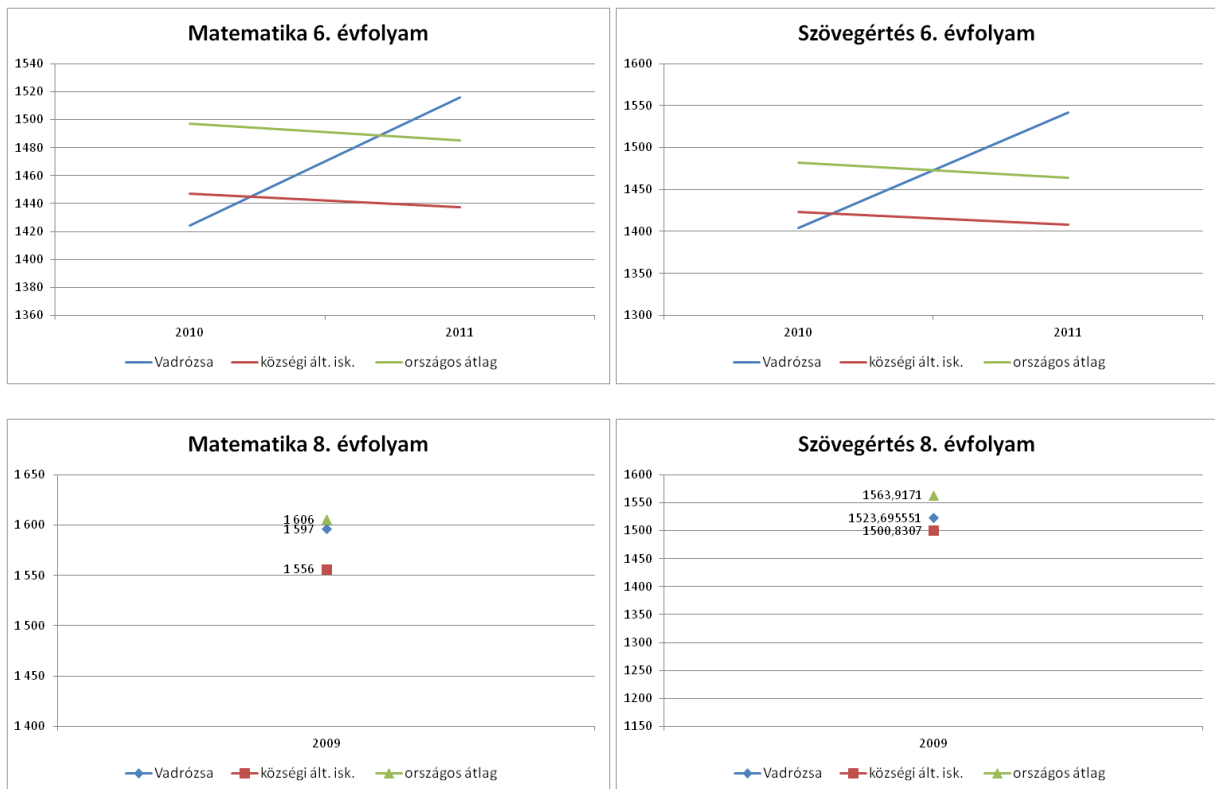
A gyermeklétszám akár növekedhetne is, erre van erőforrásbeli kapacitásuk. Mivel helyi lakosú tanulójuk nincsen, az 50 km-es körzetből érkező gyerekek napi rendszerességgel iskolába juttatása igen komoly logisztikai megoldásokat igényel. Győrből iskolabusz jár, míg a Mosonmagyaróvárról érkezőket egy közösen vásárolt mikrobusz szállítja az iskolába, de még Szlovákiából is jár be tanuló.

Óraadókkal együtt 14 tanár dolgozik az iskolában, akik közül kettő szakmai folyóiratban publikált, kettő pedig tankönyvírásban közreműködik.

Van hátrányos helyzetű gyermek, de nem ez a jellemző. Zömében értelmiségi családok gyermekei járnak az iskolába, de szakmunkás szülővel rendelkező családi háttér is előfordul.

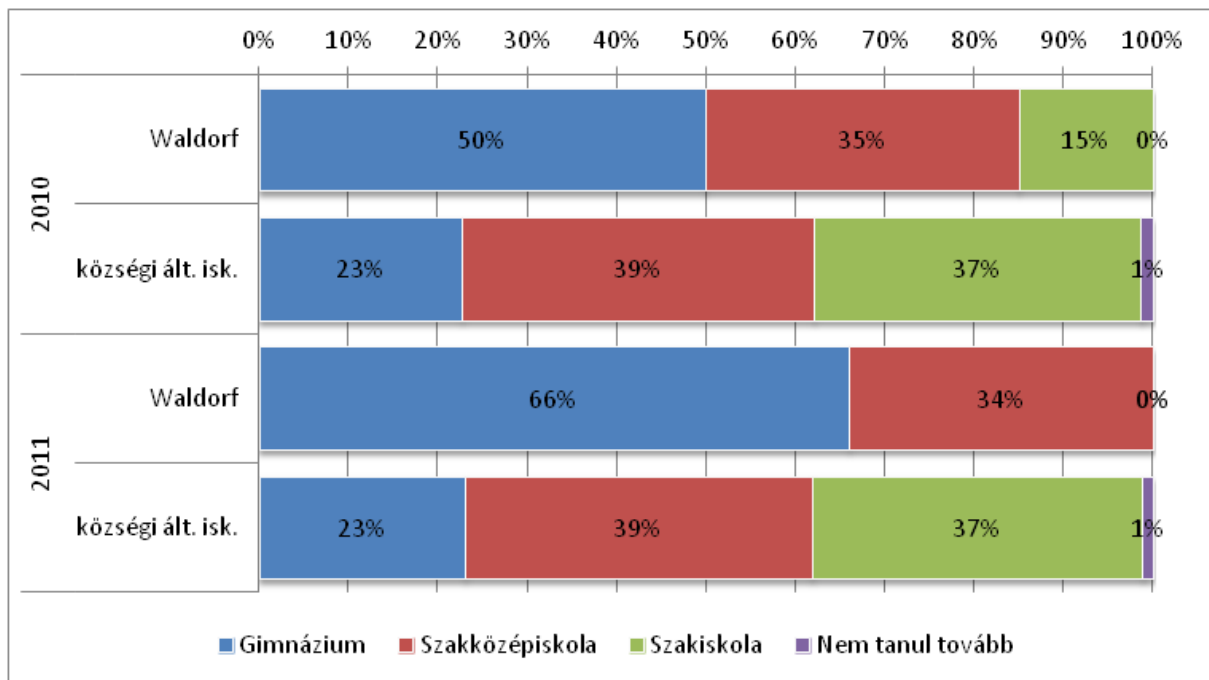
Érdekes, hogy míg a szövegértési és matematikai készségek nem térnek el az országos átlagtól⁵⁷, addig a továbbtanulási arányok jóval kedvezőbbek az országos adatoknál: a szakközépiskolában továbbtanulók aránya nagyjából meggyezik az országos szinttel, gimnáziumban tanulók aránya azonban 36 százalékponttal magasabb az átlagosnál (a szakiskolában való továbbtanulás „kárára”). Ez egyrészt azt igazolhatja, hogy a módszer valóban a képességeket fejleszti, és ezek a továbbtanulás idejére jelentősen megnövelik az ilyen iskolában tanuló diákok előnyét. Másrészt arra is utal, hogy az iskolába eleve a kedvezőbb társadalmi helyzetű, jó képességű gyerekek járnak – akiknek e képességei a felvételi idejére érnek be igazán – és a Vadrózsa a térség közoktatási kínálatában olyan elit intézménynek számít, melyért a szülőknek megéri gyermekeiket Győrből és más településekről Győrsövényházra buszoztatni.

M3.16.1 ábra Kompetenciamérések eredményei, 2009 illetve 2010-2011



⁵⁷ Jóllehet, a községi átlagtól igen, azt jelentősen meghaladja, de az előzmények ismeretében – azazhogy a tanulókat szinte exportálták a győri iskolából, ez nem meglepő

M3.16.2. ábra: Továbbtanulási adatok 2010–2011



Pályázati tevékenység és a megvalósuló fejlesztések hatása

M3.16.1 táblázat: Az iskolát érintő NFT-s és NSRK-s beruházások

Konstrukció kódja	Konstrukció címe	Pályázó	Projekt címe	Támogatási összeg	Támogatási intenzitás	Támogatási döntés dátuma
TÁMOP 3.2.11/10/1	Nevelési-oktatási intézmények tanórai, tanórán kívüli és szabadidős tevékenységeinek támogatása	Vadrózsa Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Waldorf-pedagógián alapuló művészeti és sportfoglalkozások	5 015 200 Ft	100%	2011.01.28

Az iskola mind magyarországi (Gyermek és Ifjúsági Alapprogram⁵⁸, NCA-támogatások⁵⁹), mind uniós pályázatokban részt vett, előbbiből többször, utóbbiból egyszer részesültek támogatásban. Egy sikertelen (nem uniós) pályázatuk is volt.

Az NCA már a kezdetekkor nagy lökést adott az induláshoz, mikor a munkahely megtartó-, teremtő támogatást vettek igénybe, amit bérkiegészítés formájában tudtak felhasználni.

⁵⁸ „Ifjúsági projektek megvalósításához szükséges kis értékű tárgyi eszközök beszerzésének támogatására” - 300 000 Ft

⁵⁹ (NCA-tól kapott támogatások: „A személyek és közösségek fejlődését megalapozó nevelés megújulása” 940 000 Ft; Működési költségekre 240 000 Ft; Az egyesületünk működésére 103 700 Ft)

Kiseb magyarországi pályázatok mellett tehát (pl.: Guruló tanterem – Interaktív Waldorf Módszertani Kiállítás), egy uniós pályázatot nyert meg az iskola, művészeti témnapok Waldorf-pedagógián alapuló művészeti- és sportfoglalkozások projektcímmel. (TÁMOP 3.2.11/10/1. Nevelési-oktatási intézmények tanórai, tanórán kívüli és szabadidős tevékenységeinek támogatása⁶⁰) A pályázat keretein belül 6 intézménybe (iskolákba és óvodákba) vitték ki a Waldorf-pedagógiai szemléletet, hogy azt mások is megismerhessék – különös tekintettel a művészetre, mozgáskultúrára. A témnapokon szakköri jelleggel kínáltak programokat a helybéli iskolásoknak is, akikkel sokszor az ünnepekre is együtt készülnek. A projekt haszna egyrészt az volt, hogy potenciális diákokat elérjenek, másrészt, hogy más iskolákat is segítsenek (ugyanis a foglalkozásokat terápiás jelleggel is alkalmazták).

A projektek tervezése és végrehajtása, tapasztalatok és problémák

Az intézménynek főleg a működéséhez kapcsolódó támogatásra lenne szüksége. Az elnyert pályázatból kaptak ugyan ötmillió forintot arra, hogy népszerűsítsék saját módszereiket, azonban az eszközök tekintetében anyagi szűkösség jellemző. Művészeti eszközökre nagyon szívesen pályáznának. Játszóterre is szükségük lenne, valamint a tanműhely létrehozásához is jól jönne a támogatás.

Nem csak az önerejük hiányzik ahhoz, hogy többet tudjanak pályázni. Az pályázatok között nem találnak számukra megfelelő továbbképzési lehetőségeket, digitális táblára és a többi pályázható eszközre pedig nincs szükségük, mert nem illeszkedik az iskola pedagógiai rendszerébe. Sérelmezték, hogy a hangszerbeszerzést, ami eredetileg szerepelt a pályázatban (TÁMOP 3.2.11/10/1), „kihúzták”, s ez a sporteszközökkel is hasonlóan történt.

Korábban lehetett pályázni arra, hogy a kiegészítő normatívát is megkapják iskolák. A Vadrózsa érintettjeinek elmondása alapján nagyon korán összerakta a pályázati anyagot, nagyon készültek rá, végül azonban a 20 millió forintos keretre összesen 400 millió forintnyi támogatási kérelem érkezett. Ez volt az egyetlen pályázat, melyre pályáztak, de nem nyerték meg. Úgy tudják, végül sorsolással döntötték el a pályázat sorsát, mert a pályázatok mind megfeleltek a kiírásnak.

A pályázatíráshoz igénybe vesznek segítséget. Az egyik anyuka ért a pályázatíráshoz, vele közösen döntenek el, mire pályázzanak és közösen is állítják össze a pályázati anyagot, tehát mind a pályázatfigyelés, mind pedig az összeállítás közös munka, mint bármi más az iskolában. A fenntartó és az iskolavezetés is részt vesz a pályázatokat érintő döntéshozatalban.

Voltak problémáik a pályázatírással, ugyanis úgy látják, sokszor nem egyértelműek a kiírások, túlzott adminisztrációval járnak. Sokszor kellett utánajárni, utánakérdezni, mit is kell érteni a kiírások egyes

⁶⁰ „Az óvodai és iskolai nevelési és oktatási kereteken kívül szerveződő nem formális és informális tanulást támogató programok fontos lehetőséget biztosítanak a gyermekek, tanulók személyiségfejlődésére, művészeti és kreatív képességeinek kibontakoztatására, hátrányainak kompenzálására és az egészségtudatosság elterjesztésére”

„A konstrukció célja a közoktatásban résztvevő gyerekek és tanulók óvodai nevelésének és a tanórai és tanórán kívüli és szabadidős nem formális és informális nevelésének és oktatásának támogatása, kulturális érzékenységet, kreativitást és egészségtudatosságot, egészséges életmód kialakítását fejlesztő szabadidős tevékenységek megvalósításával, a nevelési-oktatási és kulturális intézmények hosszú távú együttműködésében, helyi és országos szinten.”

Forrás: Pályázati felhívás TÁMOP 3.2.11/10/1: http://www.nfu.hu/download/27767/3211_felhivas_0310.pdf

részletei alatt, és előfordult, hogy az illetékesek sem mindig tudták a válaszokat a kérdéseikre. De ha sikerült elérni őket, akkor nagyon segítőkészek voltak.

A projektek kivitelezésével nem volt problémájuk.

A projekt nagyon sok munkával járt, de volt innovatív hatása, behozott egy új szemléletmódot az iskolába, mert kicsit sikerült kilépniük a saját köreiből, más intézményekkel is megismerkedtek. Egyfajta frissítésként szolgált. Az eredmények fenntartása annyi nehézséget okozott, hogy a projekt további éveire (5 évre vállalták, hogy külső helyszíneken foglalkozásokat tartanak) költségkeret már nem társul, a támogatás ugyanis erre az időszakra már nem terjed ki, így ezek a kötelezettségek nehezen teljesíthetők. Célszerű lenne, ha az ilyen időszakokhoz is lenne forrás rendelve a későbbiekben, mert az alapanyagok teljesen elfogynak. Az eredmények fenntartása és monitorozása, utókövetése (erre sincs forrás) azért is nehézkes, mert azok a gyerekek, akiknek egy ízben foglalkozást tartanak, 2 év múlva már vagy nincsenek is ott vagy nem emlékeznek a korábbi foglalkozásokra. Hogy ez ne így legyen, legalább félévente meg kellene jelenniük a megfelelő eszköz- és bérjellegű forrásokkal megtámogatva.

Az intézményvezető elmondása szerint problémákba ütközött az is, hogy bár elő van írva a pályázat odaítélésével és projekttel kapcsolatosan a médiumokban való megjelenés, ehhez forrás nincs biztosítva márpedig az újságírók már felfedezték, hogy megtehetik, hogy csak pénzért tesznek ilyet közzé, mivel a sajtómegjelenés hozzátartozik a projektekhez, szerepel a vállalásokban. A pályázónak pedig érdekében áll minél nagyobb célszámokat feltüntetni pályázatában, mivel az elbírálásnál ez is szempont. (Azért nem tudták fennakadás nélkül teljesíteni ilyen jellegű vállalásaikat, mert időközben megszűnt a regionális televízió, melyre számítottak volna a riportok elhelyezésében)⁶¹. Ezen kívül azt is nehezményezik és a jövőben átgondolásra alkalmasnak találnák, hogy tanórák keretében valósuljanak meg a foglalkozások, mivel így az osztálytanítóknak napközben kellett elhagyniuk az iskolát, mely fennakadásokat okozott. A jövőben szeretnék, hogy olyan kiírás is legyen, melyben az ilyen foglalkozások szakköri formában lesznek megvalósíthatóak.

Jövőkép és javaslatok

Reménykednek, hogy a jövőben stabil 8 évfolyam fog működni az iskolában. Hogy maradnak-e Győrsövényházon, az nem biztos. Amennyiben lehetőségük lenne, szívesen áthelyeznék az iskolát a Győr–Mosonmagyaróvár-vonalra, mert főleg e két helységből járnak be a tanulók. Azonnal kísérletet fognak tenni épület bérlésére, amint felszabadul egy megfelelő épület ezen az útvonalon. Az intézmény jövőjét illetően abban reménykedik az iskola, hogy a jelenleg normatívaként kifizetett – később bértámogatássá átalakuló összeg – növekedni fog, de legalább a későbbiekben sem lesz kevesebb, mint most. Terveik szerint növekedni fognak, bővülni, és hogy a tanműhelyt is sikerült majd úgy átalakítani, hogy használható legyen. Szándékukban áll a külföldi kapcsolatok építése is, hogy átvehessék külföldi intézmények „jó gyakorlatait”.

Egyszerű, egyértelmű kiírásokat szeretnének, célzottságát tekintve pedig olyanokat, melyek a mindennapi működést és az eszközbeszerzést is támogatják.

⁶¹ Tájékoztatói követelmények: Ismertesse, hogy a támogatás elnyerése esetén milyen tevékenységeket terveznek a nyilvánosság és a tájékoztatás biztosítása érdekében, és hogyan fogják biztosítani, hogy a projekt eredményei szélesebb körben is ismertté váljanak!
http://www.nfu.hu/download/27770/Palyazati_adatlap_TAMOP3211_0310.doc

M4 Célzottság vizsgálat részletes táblázatai

Jelen mellékletben a célzottság vizsgálatnál látott csoportok helyett a részletesebb kiírás szintű panel probit becslések eredményeit mutatjuk be.

Az könnyebb értelmezhetőség kedvéért három dolgot kell előrebocsátani:

- a kétfordulós pályázatokat úgy értelmeztük, hogy a pályázati valószínűséget az első körben benyújtott pályázatok alapján mértük, elutasítottunk tekintettünk egy pályázatot, amennyiben az első körben elutasították és (amennyiben volt), akkor a későbbi zártkörű kiírásokra sem nyújtották ismét be
- a függő változók mögött szereplő _p, _e és _ny kitétel jelentése pályázott, elutasították a beadott pályázatát és érvényes szerződést kötöttek vele (azaz megnyerte a pályázatot).
- a magyarázó változók definícióját az M2. mellékletben találhatóak, a kódok értelmezése pedig az alábbi táblázat tartalmazza

M4.1 táblázat: Változó kódok és értelmezésük megfeleltetése

Változó kódja	Értelmezése
f_allami	a fenntartó állami szerv
f_tarsulas	a fenntartó társulás
f_egyhaz	egyházi fenntartó
f_nonprofit	egyéb nonprofit fenntartó
f_egyeb	egyéb fenntartó
s_r	statikusan rossz eredmények
s_j	statikusan jó eredmények
tagozodott	betagozódott intézmény
integralt	integráló intézmény
tge_per	egy főre eső települési gazdasági erő
d3_5	3-5 éves korosztály létszámának változása
d6_13	6-13 éves korosztály létszámának változása
d14_17	14-17 éves korosztály létszámának változása
kozseg	intézmény községben található
nagykozseg	intézmény nagyközségben található
megyeijogu	intézmény megyei jogú városban található
budapest	intézménye Budapesten található
onhiki	ÖNHKI
LHH_komp	komplex programmal fejlesztendő LHH kistérség
apro_2012	aprófalvas kistérség
elmaradott	elmaradott település
u_tel	magas munkanélküliségű település
kmr	Közép-Magyarország
emr	Észak-Magyarország
ear	Észak-Alföld
dar	Dél-Alföld
ddr	Dél-Dunántúl
kdr	Közép-Dunántúl
nydr	Nyugat-Dunántúl
d_2008	2008
d_2009	2009
d_2010	2010
d_2011	2011
d_2012	2012
_cons	konstans

DAOP 4.2.1/2F és DAOP 4.2.1/2/2F

```

Random-effects probit regression                Number of obs    =    2175
Group variable: g                             Number of groups =    699

Random effects u_i ~ Gaussian                 Obs per group: min =    1
                                                avg =    3.1
                                                max =    6

Wald chi2(21) =    95.14
Prob > chi2   =    0.0000

Log likelihood = -477.79584
    
```

DAOP_421_07_2F_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_allami	-.5834876	.4178826	-1.40	0.163	-1.402522	.2355472
f_tarsulas	.1016696	.1363901	0.75	0.456	-.1656501	.3689894
f_egyhazi	.1565586	.1389286	1.13	0.260	-.1157364	.4288537
f_nonprofit	-.3259335	.2747477	-1.19	0.236	-.8644291	.2125621
f_egyeb	-.234476	.444493	-0.53	0.598	-1.105666	.6367144
s_r	-.3971029	.3582789	-1.11	0.268	-1.099317	.3051108
s_j	.5754623	.5048212	1.14	0.254	-.4139691	1.564894
tagozodott	.234967	.1300539	1.81	0.071	-.019934	.489868
integralt	.5733414	.1099077	5.22	0.000	.3579264	.7887565
tge_per	-.2220931	.1209706	-1.84	0.066	-.4591911	.0150048
d3_5	.5948568	.3258539	1.83	0.068	-.0438052	1.233519
d6_13	-1.159562	.6353037	-1.83	0.068	-2.404734	.0856107
d14_17	1.94312	.4247904	4.57	0.000	1.110546	2.775694
kozseg	-.0058793	.1458613	-0.04	0.968	-.2917623	.2800036
nagykozseg	.3475652	.1942159	1.79	0.074	-.0330909	.7282214
megyeijogu	-.1069005	.1422401	-0.75	0.452	-.385686	.171885
onhiki	.0302	.1349728	0.22	0.823	-.2343418	.2947419
LHH_komp	.046832	.1683554	0.28	0.781	-.2831385	.3768025
apro_2012	.1871456	.2165972	0.86	0.388	-.237377	.6116683
elmaradott	.0004702	.1554748	0.00	0.998	-.3042548	.3051953
u_tel	-.2820076	.1814362	-1.55	0.120	-.6376161	.0736009
_cons	-1.325906	.2364712	-5.61	0.000	-1.789381	-.8624307
/lnsig2u	-15.07604	24.0926			-62.29667	32.14458
sigma_u	.0005324	.006414			2.97e-14	9552276
rho	2.84e-07	6.83e-06			8.81e-28	1

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélyeit nem tudjuk vizsgálni – a modellek nem konvergálnak

DAOP 4.2.1/B-09

```

Random-effects probit regression          Number of obs   =      221
Group variable: g                        Number of groups =       75

Random effects u_i ~ Gaussian           Obs per group:  min =      1
                                           avg =      2.9
                                           max =      6

Wald chi2(8)                             =      .
Log likelihood = -11.462385                Prob > chi2      =      .
    
```

DAOP_421_B_09_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	.4735916	.809742	0.58	0.559	-1.113474	2.060657
f_egyhaz	-7.987855
tagozodott	1.718976	1.218245	1.41	0.158	-.6687392	4.106692
integralt	-9.854736
tge_per	1.188614	1.118744	1.06	0.288	-1.004084	3.381311
d3_5	3.252171	2.611965	1.25	0.213	-1.867186	8.371528
d6_13	5.860755	5.550035	1.06	0.291	-5.017114	16.73862
d14_17	-1.506391	2.238851	-0.67	0.501	-5.894458	2.881675
kozseg	5.268889	1.058285	4.98	0.000	3.194688	7.34309
nagykozseg	-1.988633
onhiki	-10.85579
apro_2012	0	(omitted)				
elmaradott	-4.566873
u_tel	.9198201	1.331446	0.69	0.490	-1.689766	3.529406
_cons	-4.59732	2.177074	-2.11	0.035	-8.864306	-.3303326
/lnsig2u	-12.98917	101.4478			-211.8232	185.8449
sigma_u	.0015116	.0766743			1.01e-46	2.27e+40
rho	2.28e-06	.0002318			1.01e-92	1

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélyeit nem tudjuk vizsgálni – kevés a megfigyelés

DDOP 3.2.1/2F

```

Random-effects probit regression           Number of obs   =       1725
Group variable: g                         Number of groups =        485

Random effects u_i ~ Gaussian              Obs per group:  min =         1
                                           avg =         3.6
                                           max =         6

Log likelihood = -39.853328                Wald chi2(15)   =        12.07
                                           Prob > chi2     =        0.6738

```

DDOP_312_07_2F_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	.0279731	.3214755	0.09	0.931	-.6021072	.6580534
s_r	.3706305	.561933	0.66	0.510	-.7307379	1.471999
tagozodott	-6.619113	6291472	-0.00	1.000	-1.23e+07	1.23e+07
integralt	.7587365	.3622083	2.09	0.036	.0488213	1.468652
tge_per	-.6705651	.4676122	-1.43	0.152	-1.587068	.245938
d3_5	.0432879	.6030566	0.07	0.943	-1.138681	1.225257
d6_13	-.2137249	1.205341	-0.18	0.859	-2.576149	2.148699
d14_17	.7535549	.8404147	0.90	0.370	-.8936277	2.400738
kozseg	.3036565	.4626143	0.66	0.512	-.6030509	1.210364
nagykozseg	.6068213	.6004057	1.01	0.312	-.5699523	1.783595
onhiki	-.5825635	.4517996	-1.29	0.197	-1.468074	.3029476
LHH_komp	.2530202	.3610547	0.70	0.483	-.4546339	.9606744
apro_2012	.5283864	.5634253	0.94	0.348	-.5759069	1.63268
elmaradott	-7.234967	5689636	-0.00	1.000	-1.12e+07	1.12e+07
u_tel	-.1872212	.3811037	-0.49	0.623	-.9341707	.5597283
_cons	-2.347315	1.048482	-2.24	0.025	-4.402301	-.292328
/lnsig2u	-21.64917	47657.92			-93429.46	93386.16
sigma_u	.0000199	.4742933			0	.
rho	3.96e-10	.0000189			0	.

Az elutasítás esélyeit nem lehet vizsgálni – elemszám túl alacsony

Az érvényes szerződéskötés esélyeit nem lehet vizsgálni – a modell nem konvergál

DDOP 3.1.2/A-09

```

Random-effects probit regression          Number of obs   =       1725
Group variable: g                        Number of groups =        485

Random effects u_i ~ Gaussian           Obs per group:  min =         1
                                           avg =         3.6
                                           max =         6

                                           Wald chi2(14)   =        14.10
Log likelihood = -87.782145              Prob > chi2     =        0.4426
    
```

DDOP_312_09_A_2F_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	.3887342	.2274798	1.71	0.087	-.0571181	.8345865
tagozodott	.1668606	.3171644	0.53	0.599	-.4547703	.7884915
integralt	.2865487	.2591035	1.11	0.269	-.2212848	.7943822
tge_per	.170485	.1219905	1.40	0.162	-.068612	.409582
d3_5	.1101025	.4431153	0.25	0.804	-.7583875	.9785925
d6_13	-.5762947	.8393723	-0.69	0.492	-2.221434	1.068845
d14_17	.6980726	.5847006	1.19	0.233	-.4479195	1.844065
kozseg	-.1769086	.2682306	-0.66	0.510	-.7026309	.3488138
megyeijogu	-.4192521	.3070376	-1.37	0.172	-1.021035	.1825304
onhiki	-.2700239	.3109491	-0.87	0.385	-.8794729	.3394251
LHH_komp	.1116501	.2863624	0.39	0.697	-.4496098	.6729101
apro_2012	.3017294	.2742666	1.10	0.271	-.2358233	.8392821
elmaradott	-.3388572	.4826793	-0.70	0.483	-1.284891	.6071768
u_tel	-.0273594	.316752	-0.09	0.931	-.648182	.5934632
_cons	-2.988791	.4618123	-6.47	0.000	-3.893926	-2.083655
/lnsig2u	-14.70722	232.3073			-470.0211	440.6067
sigma_u	.0006403	.0743703			8.6e-103	4.75e+95
rho	4.10e-07	.0000952			7.5e-205	1

Az elutasítás esélyeit nem lehet vizsgálni – modell nem konvergál

Az érvényes szerződéskötés esélyeit nem lehet vizsgálni – kicsi az elemszám

ÉAOP 4.1.1/2F és ÉAOP 4.1.1/2/2F

Random-effects probit regression
 Group variable: g

Random effects u_i ~ Gaussian

Log likelihood = -685.04179

Number of obs = 3066
 Number of groups = 823

Obs per group: min = 1
 avg = 3.7
 max = 6

Wald chi2(20) = 71.35
 Prob > chi2 = 0.0000

EAOP_411_07_2F_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_allami	-.2830628	.39962	-0.71	0.479	-1.066304	.5001781
f_tarsulas	-.0284706	.1352132	-0.21	0.833	-.2934837	.2365425
f_egyhazi	.191602	.1324682	1.45	0.148	-.0680309	.4512348
f_nonprofit	-.262751	.2618272	-1.00	0.316	-.7759228	.2504209
s_r	-.3211915	.4989702	-0.64	0.520	-1.299155	.6567722
s_j	-.0021488	.5277738	-0.00	0.997	-1.036566	1.032269
tagozodott	.1978244	.1138684	1.74	0.082	-.0253536	.4210025
integralt	.3608907	.0943718	3.82	0.000	.1759254	.545856
tge_per	-.1363618	.0919154	-1.48	0.138	-.3165128	.0437892
d3_5	-.2568194	.2406588	-1.07	0.286	-.7285019	.2148631
d6_13	-.1718001	.3916479	-0.44	0.661	-.9394158	.5958156
d14_17	.8631351	.2915074	2.96	0.003	.2917912	1.434479
kozseg	-.0339223	.1073975	-0.32	0.752	-.2444176	.176573
nagykozseg	.2430707	.1531879	1.59	0.113	-.0571721	.5433135
megyeijogu	-.1529935	.1398387	-1.09	0.274	-.4270723	.1210853
onhiki	.1515249	.0935117	1.62	0.105	-.0317546	.3348044
LHH_komp	-.0055511	.097478	-0.06	0.955	-.1966044	.1855022
apro_2012	.141236	.1761238	0.80	0.423	-.2039604	.4864323
elmaradott	-.1362128	.1148985	-1.19	0.236	-.3614097	.0889841
u_tel	-.0292759	.1054851	-0.28	0.781	-.2360229	.1774711
_cons	-1.426221	.1733893	-8.23	0.000	-1.766058	-1.086384
/lnsig2u	-15.15223	19.61172			-53.59049	23.28604
sigma_u	.0005125	.005026			2.31e-12	113893.7
rho	2.63e-07	5.15e-06			5.32e-24	1

A közoktatás fejlesztését célzó NSRK-támogatások értékelése – értékelési zárójelentés

```

Random-effects probit regression          Number of obs   =      195
Group variable: g                        Number of groups =      194

Random effects u_i ~ Gaussian           Obs per group:  min =      1
                                           avg =      1.0
                                           max =      2

                                           Wald chi2(17)   =      .
Log likelihood = -113.63652              Prob > chi2     =      .
    
```

EAOP_411_07_2F_e	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	1.223123	1.761192	0.69	0.487	-2.228749	4.674996
f_egyhaz	2.686697	1.94078	1.38	0.166	-1.117161	6.490556
f_nonprofit	-.930748	3.083418	-0.30	0.763	-6.974136	5.11264
s_r	53.9557
tagozodott	.6974528	1.308758	0.53	0.594	-1.867666	3.262571
integralt	-.5250666	1.076627	-0.49	0.626	-2.635216	1.585083
tge_per	1.567515	1.073427	1.46	0.144	-.5363627	3.671394
d3_5	-.2801418	2.796886	-0.10	0.920	-5.761939	5.201655
d6_13	.16007	5.286427	0.03	0.976	-10.20114	10.52128
d14_17	-.3500168	3.395536	-0.10	0.918	-7.005145	6.305112
kozseg	4.391131	1.699971	2.58	0.010	1.05925	7.723013
nagykozseg	.010327	2.291606	0.00	0.996	-4.481138	4.501792
megyeijogu	1.742269	1.675118	1.04	0.298	-1.540902	5.02544
onhiki	.6709369	1.164596	0.58	0.565	-1.61163	2.953504
LHH_komp	-1.509503	1.203974	-1.25	0.210	-3.869249	.8502425
apro_2012	-6.123798	2.028431	-3.02	0.003	-10.09945	-2.148145
elmaradott	-.2069807	1.348988	-0.15	0.878	-2.850949	2.436987
u_tel	.0253443	1.370911	0.02	0.985	-2.661592	2.712281
_cons	-2.066817	2.56156	-0.81	0.420	-7.087381	2.953748
/lnsig2u	3.214655	.4545089			2.323834	4.105476
sigma_u	4.989458	1.133877			3.196053	7.789198
rho	.961382	.0168744			.9108318	.9837851

A közoktatás fejlesztését célzó NSRK-támogatások értékelése – értékelési zárójelentés

```

Random-effects probit regression          Number of obs   =       196
Group variable: g                        Number of groups =       195

Random effects u_i ~ Gaussian           Obs per group:  min =         1
                                           avg =         1.0
                                           max =         2

                                           Wald chi2(16)   =         0.49
Log likelihood = -81.277066              Prob > chi2     =         1.0000
    
```

EAOP_411_07_2F_ny	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	.8869289	1.315219	0.67	0.500	-1.690853	3.46471
f_egyhazi	-.692266	1.095409	-0.63	0.527	-2.839228	1.454696
tagozodott	-1.451785	2.150404	-0.68	0.500	-5.6665	2.762929
integralt	-.9008077	1.325557	-0.68	0.497	-3.498852	1.697237
tge_per	.2380711	.4222557	0.56	0.573	-.5895349	1.065677
d3_5	-.7135578	1.232411	-0.58	0.563	-3.129039	1.701924
d6_13	.9541298	1.88136	0.51	0.612	-2.733269	4.641528
d14_17	.2712124	1.103064	0.25	0.806	-1.890754	2.433178
kozseg	-.4916139	.7732425	-0.64	0.525	-2.007141	1.023914
nagykozseg	-.0066489	.4705806	-0.01	0.989	-.92897	.9156722
megyeijogu	-.9143793	1.392542	-0.66	0.511	-3.643711	1.814952
onhiki	-.7634317	1.126474	-0.68	0.498	-2.97128	1.444416
LHH_komp	.8374978	1.225641	0.68	0.494	-1.564714	3.23971
apro_2012	.5598419	.9392073	0.60	0.551	-1.280971	2.400654
elmaradott	-.4743414	.7792404	-0.61	0.543	-2.001625	1.052942
u_tel	.1073572	.374806	0.29	0.775	-.6272491	.8419635
_cons	-.6248581	1.021851	-0.61	0.541	-2.627649	1.377932
/lnsig2u	-1.734253	18.82916			-38.63872	35.17022
sigma_u	.4201571	3.955602			4.07e-09	4.34e+07
rho	.1500444	2.401303			1.66e-17	1

ÉAOP 4.1.1/A-09

```

Random-effects probit regression          Number of obs   =   3066
Group variable: g                        Number of groups =   823

Random effects u_i ~ Gaussian           Obs per group:  min =    1
                                           avg =    3.7
                                           max =    6

Log likelihood = -60.349346              Wald chi2(9)    =   15.53
                                           Prob > chi2     =   0.0775
    
```

EAOP_411_A_09_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_egyhaz	.5818742	.280363	2.08	0.038	.0323727	1.131376
tagozodott	.0320911	.4003326	0.08	0.936	-.7525463	.8167285
tge_per	-.8778808	.5576026	-1.57	0.115	-1.970762	.2150002
d3_5	1.442135	1.196841	1.20	0.228	-.9036291	3.7879
d6_13	-3.060913	1.770785	-1.73	0.084	-6.531589	.4097623
d14_17	.3843033	1.354339	0.28	0.777	-2.270152	3.038759
megyeijogu	1.754995	.736849	2.38	0.017	.3107972	3.199192
onhiki	-.2620837	.505467	-0.52	0.604	-1.252781	.7286134
u_tel	-.134727	.5002127	-0.27	0.788	-1.115126	.8456719
_cons	-2.454983	.7887366	-3.11	0.002	-4.000879	-.909088
/lnsig2u	-12.30017	172.3544			-350.1085	325.5082
sigma_u	.0021333	.1838415			9.44e-77	4.82e+70
rho	4.55e-06	.0007844			8.9e-153	1

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélyeit nem lehet vizsgálni - gyakorlatilag mindenki nyer.

ÉAOP 4.1.1/B-09

```

Random-effects probit regression           Number of obs   =      816
Group variable: g                         Number of groups =      229

Random effects u_i ~ Gaussian             Obs per group:  min =      1
                                           avg =      3.6
                                           max =      6

                                           Wald chi2(13)   =      4.68
Log likelihood = -64.151358                Prob > chi2     =      0.9816
    
```

EAOP_411_B_09_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	.1487152	.2955214	0.50	0.615	-.4304961	.7279264
tagozodott	.1939865	.3269067	0.59	0.553	-.4467389	.8347118
integralt	.0864959	.3288209	0.26	0.793	-.5579813	.730973
tge_per	.0610904	.3829163	0.16	0.873	-.6894117	.8115925
d3_5	-.0819508	.613676	-0.13	0.894	-1.284734	1.120832
d6_13	.8384399	.9596524	0.87	0.382	-1.042444	2.719324
d14_17	-.3839396	.6623717	-0.58	0.562	-1.682164	.914285
kozseg	.4564825	.4003381	1.14	0.254	-.3281658	1.241131
nagykozseg	.535232	.47387	1.13	0.259	-.3935362	1.464
onhiki	-.0647652	.2740461	-0.24	0.813	-.6018856	.4723553
apro_2012	-.0682372	.3266587	-0.21	0.835	-.7084765	.5720021
elmaradott	-.12223	.2698082	-0.45	0.651	-.6510443	.4065843
u_tel	.1442706	.3592116	0.40	0.688	-.5597711	.8483124
_cons	-2.583725	.6549913	-3.94	0.000	-3.867484	-1.299965
/lnsig2u	-13.98935	302.9085			-607.6791	579.7004
sigma_u	.0009168	.1388459			1.1e-132	7.6e+125
rho	8.40e-07	.0002546			1.2e-264	1

Az elutasítás esélyét nem tudjuk vizsgálni – kevés a megfigyelés

Az érvényes szerződéskötés esélyeit nem tudjuk vizsgálni – a modell nem konvergál

ÉMOP 4.3.1/2F és ÉMOP 4.3.1/2/2F

```

Random-effects probit regression          Number of obs   =   2703
Group variable: g                        Number of groups =   720

Random effects u_i ~ Gaussian            Obs per group: min =   1
                                           avg =   3.8
                                           max =   6

Log likelihood = -575.88189              Wald chi2(21)   =   43.17
                                           Prob > chi2     =   0.0030
    
```

EMOP_431_07_2F_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_allami	-.3299537	.4142145	-0.80	0.426	-1.141799	.4818919
f_tarsulas	.0278619	.0954391	0.29	0.770	-.1591953	.2149192
f_egyhazi	-.0855745	.1736729	-0.49	0.622	-.425967	.2548181
f_nonprofit	-.1771926	.2415358	-0.73	0.463	-.650594	.2962087
f_egyeb	-5.639562	29181.13	-0.00	1.000	-57199.6	57188.32
s_r	.4198473	.2976723	1.41	0.158	-.1635796	1.003274
s_j	-.1611622	.4980616	-0.32	0.746	-1.137345	.8150206
tagozodott	-.0359654	.152223	-0.24	0.813	-.334317	.2623862
integralt	.4906665	.1068663	4.59	0.000	.2812123	.7001206
tge_per	-.0223671	.05155	-0.43	0.664	-.1234033	.0786691
d3_5	-.3401412	.2164872	-1.57	0.116	-.7644484	.0841659
d6_13	.4121711	.3593978	1.15	0.251	-.2922358	1.116578
d14_17	.1170923	.2714824	0.43	0.666	-.4150033	.649188
kozseg	.0503344	.1124046	0.45	0.654	-.1699745	.2706434
nagykozseg	.0023336	.2668077	0.01	0.993	-.5205999	.5252671
megyeijogu	-.1246575	.1448625	-0.86	0.390	-.4085828	.1592677
budapest	0	(omitted)				
onhiki	-.0353522	.093602	-0.38	0.706	-.2188087	.1481043
LHH_komp	-.133413	.1201883	-1.11	0.267	-.3689777	.1021517
apro_2012	.2468272	.1038329	2.38	0.017	.0433186	.4503359
elmaradott	-.0905972	.1185247	-0.76	0.445	-.3229013	.1417068
u_tel	.096872	.1173822	0.83	0.409	-.1331929	.3269369
_cons	-1.60177	.1711324	-9.36	0.000	-1.937183	-1.266356
/lnsig2u	-14.4368	16.57769			-46.92847	18.05487
sigma_u	.000733	.0060755			6.45e-11	8328.484
rho	5.37e-07	8.91e-06			4.16e-21	1

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélyeit nem tudjuk vizsgálni – a modellek nem konvergálnak

ÉMOP 4.3.1/B-09

```

Random-effects probit regression           Number of obs   =       860
Group variable: g                         Number of groups =       232

Random effects u_i ~ Gaussian             Obs per group:  min =        1
                                           avg =       3.7
                                           max =        6

Log likelihood = -87.989409                Wald chi2(13)   =       8.08
                                           Prob > chi2     =       0.8383
    
```

EMOP_431_B_09_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	.1554398	.2905895	0.53	0.593	-.4141051	.7249848
tagozodott	.040253	.434976	0.09	0.926	-.8122842	.8927902
integralt	-.4464698	.4875407	-0.92	0.360	-1.402032	.5090924
tge_per	.0353782	.411546	0.09	0.931	-.7712371	.8419936
d3_5	-.1898668	.657535	-0.29	0.773	-1.478612	1.098878
d6_13	1.250003	1.165471	1.07	0.283	-1.034279	3.534285
d14_17	-.9671206	.7304652	-1.32	0.186	-2.398806	.4645648
kozseg	.0529605	.3354662	0.16	0.875	-.6045411	.7104622
nagykozseg	.9578426	.6631851	1.44	0.149	-.3419763	2.257662
onhiki	.0659702	.2495118	0.26	0.791	-.4230639	.5550044
apro_2012	.2582552	.2857751	0.90	0.366	-.3018537	.8183641
elmaradott	-.2809175	.286562	-0.98	0.327	-.8425687	.2807337
u_tel	.4510356	.5504639	0.82	0.413	-.6278538	1.529925
_cons	-2.81046	.9908236	-2.84	0.005	-4.752438	-.8684814
/lnsig2u	-1.092126	.91457			-2.884651	.700398
sigma_u	.5792257	.2648712			.2363775	1.41935
rho	.2512181	.1720375			.0529176	.668276

Az elutasítás esélyét nem tudjuk vizsgálni – kevés megfigyelés áll rendelkezésre

Az érvényes szerződéskötés esélyeit nem tudjuk vizsgálni – a modell nem konvergál

ÉMOP 4.3.2/B-10

```

Random-effects probit regression          Number of obs   =       860
Group variable: g                        Number of groups =       232

Random effects u_i ~ Gaussian           Obs per group:  min =         1
                                           avg =         3.7
                                           max =         6

                                           Wald chi2(10)   =         4.22
Log likelihood = -8.3364416              Prob > chi2     =         0.9371
    
```

EMOP_431_B_10_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	1.632103	1.433649	1.14	0.255	-1.177798	4.442003
tge_per	1.008056	1.241784	0.81	0.417	-1.425795	3.441908
d3_5	3.950349	4.281759	0.92	0.356	-4.441745	12.34244
d6_13	-7.80892	6.456702	-1.21	0.226	-20.46382	4.845983
d14_17	4.281255	3.131202	1.37	0.172	-1.855788	10.4183
kozseg	-3.072489	2.544029	-1.21	0.227	-8.058695	1.913717
nagykozseg	-4.980896	149044.3	-0.00	1.000	-292126.4	292116.4
onhiki	.4518949	.8919052	0.51	0.612	-1.296207	2.199997
apro_2012	.7229701	.9712812	0.74	0.457	-1.180706	2.626646
u_tel	-1.596148	1.270439	-1.26	0.209	-4.086163	.8938675
_cons	-5.025729	3.227092	-1.56	0.119	-11.35071	1.299254
/lnsig2u	-14.68291	351.9043			-704.4026	675.0368
sigma_u	.0006481	.1140355			1.1e-153	3.8e+146
rho	4.20e-07	.0001478			1.2e-306	1

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélyét nem tudjuk vizsgálni – kevés a megfigyelés

KDOP 5.1.1/2F és KDOP 5.1.1/2/2F

Random effects u_i ~ Gaussian

Obs per group: min = 1
 avg = 4.0
 max = 6

Log likelihood = -371.33364

Wald chi2(18) = 40.86
 Prob > chi2 = 0.0016

KDOP_511_07_2F_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	.0529567	.1314001	0.40	0.687	-.2045827	.3104961
f_egyhazi	-.0374486	.1971709	-0.19	0.849	-.4238964	.3489992
f_nonprofit	.0512601	.2213486	0.23	0.817	-.3825753	.4850955
s_r	-.0762037	.3591816	-0.21	0.832	-.7801868	.6277794
s_j	-.1766384	.4768191	-0.37	0.711	-1.111187	.7579098
tagozodott	-.0793896	.1918285	-0.41	0.679	-.4553666	.2965873
integralt	.2509395	.1320995	1.90	0.057	-.0079709	.5098499
tge_per	-.0522404	.0660152	-0.79	0.429	-.1816277	.0771469
d3_5	.0668039	.2628302	0.25	0.799	-.4483339	.5819416
d6_13	-.116795	.4643814	-0.25	0.801	-1.026966	.7933758
d14_17	.9259866	.3469534	2.67	0.008	.2459705	1.606003
kozseg	-.1457835	.1343462	-1.09	0.278	-.4090972	.1175301
nagykozseg	.272854	.2006858	1.36	0.174	-.1204829	.666191
megyeijogu	-.4392619	.1618911	-2.71	0.007	-.7565625	-.1219612
onhiki	.5335691	.2062146	2.59	0.010	.1293959	.9377422
apro_2012	.0786081	.1184364	0.66	0.507	-.153523	.3107392
elmaradott	-.158543	.2987367	-0.53	0.596	-.7440562	.4269701
u_tel	.5375824	.357789	1.50	0.133	-.163671	1.238836
_cons	-1.563404	.2109232	-7.41	0.000	-1.976806	-1.150002
/lnsig2u	-15.76567	24.24384			-63.28272	31.75139
sigma_u	.0003772	.0045719			1.81e-14	7847403
rho	1.42e-07	3.45e-06			3.29e-28	1

A közoktatás fejlesztését célzó NSRK-támogatások értékelése – értékelési zárójelentés

```

Random-effects probit regression          Number of obs   =          95
Group variable: g                       Number of groups =          94

Random effects u_i ~ Gaussian           Obs per group:  min =          1
                                           avg =          1.0
                                           max =          2

                                           Wald chi2(16)   =          14.53
Log likelihood = -56.821819              Prob > chi2     =          0.5594
    
```

KDOP_511_07_2F_e	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	.8241386	.3770391	2.19	0.029	.0851555	1.563122
f_egyhazi	.5312236	.6198715	0.86	0.391	-.6837023	1.74615
f_nonprofit	.0933919	.6301687	0.15	0.882	-1.141716	1.3285
s_r	.6542063	1.19255	0.55	0.583	-1.683148	2.991561
tagozodott	-.3360256	.5584466	-0.60	0.547	-1.430561	.7585096
integralt	-.5462017	.3738446	-1.46	0.144	-1.278924	.1865203
tge_per	-.2086681	.2123754	-0.98	0.326	-.6249162	.20758
d3_5	.8620012	.7778846	1.11	0.268	-.6626247	2.386627
d6_13	-2.703014	1.561009	-1.73	0.083	-5.762536	.356508
d14_17	.2498634	1.226961	0.20	0.839	-2.154936	2.654663
kozseg	-.226646	.4110833	-0.55	0.581	-1.032355	.5790624
nagykozseg	.010788	.5341371	0.02	0.984	-1.036101	1.057677
megyeijogu	.5132597	.5646591	0.91	0.363	-.5934518	1.619971
onhiki	-.7385434	.5630356	-1.31	0.190	-1.842073	.364986
apro_2012	-.404952	.3643709	-1.11	0.266	-1.119106	.3092019
elmaradott	-.6843821	.7796932	-0.88	0.380	-2.212553	.8437885
_cons	.3388881	.65903	0.51	0.607	-.9527869	1.630563
/lnsig2u	-10.59194	346.7496			-690.2087	669.0249
sigma_u	.0050117	.8689094			1.3e-150	1.9e+145
rho	.0000251	.0087091			1.8e-300	1

A közoktatás fejlesztését célzó NSRK-támogatások értékelése – értékelési zárójelentés

```

Random-effects probit regression          Number of obs   =       96
Group variable: g                        Number of groups =       95

Random effects u_i ~ Gaussian           Obs per group:  min =        1
                                           avg =        1.0
                                           max =        2

                                           Wald chi2(12)   =        5.37
Log likelihood = -41.450951              Prob > chi2     =       0.9446
    
```

KDOP_511_07_2F_ny	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	-.2391617	1.515158	-0.16	0.875	-3.208818	2.730494
tagozodott	-.1583544	2.098083	-0.08	0.940	-4.270522	3.953814
integralt	-.343244	1.589946	-0.22	0.829	-3.45948	2.772992
tge_per	-.8745706	1.051425	-0.83	0.406	-2.935325	1.186184
d3_5	-1.447693	3.908607	-0.37	0.711	-9.108422	6.213037
d6_13	7.987334	8.636456	0.92	0.355	-8.93981	24.91448
d14_17	4.227846	6.357648	0.67	0.506	-8.232916	16.68861
kozseg	-3.01962	2.426923	-1.24	0.213	-7.776303	1.737062
nagykozseg	-2.438825	2.501376	-0.97	0.330	-7.341432	2.463781
megyeijogu	1.356889	2.147298	0.63	0.527	-2.851738	5.565516
apro_2012	.281663	1.851074	0.15	0.879	-3.346375	3.909701
u_tel	4.004943	3.010234	1.33	0.183	-1.895007	9.904893
_cons	-7.95357	3.551877	-2.24	0.025	-14.91512	-.9920185
/lnsig2u	5.26328	.323015			4.630182	5.896378
sigma_u	13.89654	2.244396			10.12585	19.07138
rho	.9948484	.0016555			.9903412	.9972582

KMOP 4.6.1

```

Random-effects probit regression          Number of obs   =      5046
Group variable: g                        Number of groups =      1220

Random effects u_i ~ Gaussian            Obs per group:  min =          1
                                           avg  =          4.1
                                           max  =          6

                                           Wald chi2(16)   =      108.37
Log likelihood = -375.26027              Prob > chi2     =       0.0000
    
```

KMOP_461_07_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	-.0039301	.2531552	-0.02	0.988	-.5001051	.4922449
f_egyhazi	-.103094	.1768964	-0.58	0.560	-.4498045	.2436165
f_nonprofit	-.1959596	.2186548	-0.90	0.370	-.624515	.2325959
s_r	.4591467	.3303175	1.39	0.165	-.1882637	1.106557
tagozodott	.10506	.1941372	0.54	0.588	-.2754419	.4855619
integralt	.0037243	.1771226	0.02	0.983	-.3434295	.3508781
tge_per	-.2218778	.0797235	-2.78	0.005	-.3781329	-.0656226
d3_5	-.3882604	.3628677	-1.07	0.285	-1.099468	.3229472
d6_13	-.3140304	.5608978	-0.56	0.576	-1.41337	.7853091
d14_17	1.610322	.4170293	3.86	0.000	.7929595	2.427684
kozseg	-.0228632	.1362726	-0.17	0.867	-.2899525	.2442262
nagykozseg	.0349736	.2036053	0.17	0.864	-.3640855	.4340327
megyei jogu	-.3194786	.4079936	-0.78	0.434	-1.119131	.4801742
budapest	.274093	.3186104	0.86	0.390	-.3503718	.8985579
onhiki	.2773978	.2188948	1.27	0.205	-.1516281	.7064236
elmaradott	.4805863	.3704008	1.30	0.194	-.2453859	1.206559
_cons	-1.432091	.1879769	-7.62	0.000	-1.800519	-1.063663
/lnsig2u	-13.27891	15.74019			-44.12912	17.5713

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélyei nem tudjuk vizsgálni – a modellek nem konvergálnak

KMOP 4.6.1/2A

```

Random-effects probit regression           Number of obs   =       5046
Group variable: g                         Number of groups =       1220

Random effects u_i ~ Gaussian             Obs per group:  min =         1
                                           avg =         4.1
                                           max =         6

Log likelihood = -47.122458                Wald chi2(9)    =       12.14
                                           Prob > chi2     =       0.2055
    
```

KMOP_461_A_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_onkormany	-.1189672	.2821134	-0.42	0.673	-.6718992	.4339649
integralt	.5294865	.3121563	1.70	0.090	-.0823285	1.141302
tge_per	.116511	.1167998	1.00	0.319	-.1124125	.3454344
d3_5	-.4208073	1.012227	-0.42	0.678	-2.404736	1.563121
d6_13	-2.38006	1.594496	-1.49	0.136	-5.505215	.7450953
d14_17	1.134306	1.146822	0.99	0.323	-1.113424	3.382035
kozseg	.2287483	.3605134	0.63	0.526	-.4778451	.9353416
budapest	-.7239717	.4963888	-1.46	0.145	-1.696876	.2489325
onhiki	.3363483	.476099	0.71	0.480	-.5967885	1.269485
_cons	-3.307299	.4564911	-7.25	0.000	-4.202005	-2.412593
/lnsig2u	-11.57431	173.4216			-351.4744	328.3258
sigma_u	.0030667	.2659161			4.77e-77	1.97e+71
rho	9.40e-06	.0016309			2.3e-153	1

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélyei nem tudjuk vizsgálni – a modellek nem konvergálnak

KMOP 4.6.1/2B

```

Random-effects probit regression           Number of obs       =       5046
Group variable: g                         Number of groups    =       1220

Random effects u_i ~ Gaussian              Obs per group: min =         1
                                           avg =         4.1
                                           max =         6

                                           Wald chi2(11)       =       118.41
Log likelihood = -528.65503                Prob > chi2         =       0.0000
    
```

KMOP_461_B_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	-.2943429	.2769518	-1.06	0.288	-.8371585	.2484726
f_egyhaz	.0714317	.138084	0.52	0.605	-.1992081	.3420714
f_nonprofit	.1240507	.1397934	0.89	0.375	-.1499393	.3980407
s_r	.403279	.2887201	1.40	0.162	-.162602	.9691601
tge_per	-.1515072	.0640363	-2.37	0.018	-.2770159	-.0259984
d3_5	.3261695	.3280027	0.99	0.320	-.3167039	.969043
d6_13	-1.663112	.5014129	-3.32	0.001	-2.645863	-.6803605
d14_17	1.676411	.3708111	4.52	0.000	.949635	2.403188
kozseg	.2388913	.1126517	2.12	0.034	.018098	.4596846
megyeijogu	-.3537288	.4032071	-0.88	0.380	-1.144	.4365426
budapest	.0821838	.2558416	0.32	0.748	-.4192566	.5836242
_cons	-1.613779	.1558735	-10.35	0.000	-1.919285	-1.308272
/lnsig2u	-14.01658	17.05402			-47.44185	19.40869
sigma_u	.0009044	.0077114			4.99e-11	16388.64
rho	8.18e-07	.0000139			2.49e-21	1

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélyei nem tudjuk vizsgálni – a modellek nem konvergálnak

NYDOP 5.3.1/2F és NYDOP 5.3.1/2/2F

```

Random-effects probit regression                Number of obs   =       2173
Group variable: g                             Number of groups =        525

Random effects u_i ~ Gaussian                  Obs per group: min =         1
                                                avg =         4.1
                                                max =         6

Log likelihood = -449.95741                    Wald chi2(17)   =       27.61
                                                Prob > chi2     =       0.0497
    
```

NYDOP_531_07_2F_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	.079214	.1138573	0.70	0.487	-.1439423	.3023702
f_egyhaz	-.1134001	.1959141	-0.58	0.563	-.4973847	.2705845
f_nonprofit	-.3096084	.3173505	-0.98	0.329	-.9316041	.3123872
s_j	-.0725722	.5819798	-0.12	0.901	-1.213232	1.068087
tagozodott	.2486602	.1678661	1.48	0.139	-.0803514	.5776717
integralt	.2113952	.1668285	1.27	0.205	-.1155828	.5383731
tge_per	.0594487	.0685172	0.87	0.386	-.0748426	.19374
d3_5	-.3686165	.1985099	-1.86	0.063	-.7576888	.0204558
d6_13	-.3520437	.3761348	-0.94	0.349	-1.089254	.3851669
d14_17	.4510283	.2786313	1.62	0.106	-.095079	.9971356
kozseg	.0567723	.13291	0.43	0.669	-.2037265	.3172711
nagykozseg	.0377799	.292515	0.13	0.897	-.535539	.6110988
megyei_jogu	-.2712991	.1424772	-1.90	0.057	-.5505494	.0079512
onhiki	.1032995	.1287049	0.80	0.422	-.1489574	.3555564
apro_2012	.0237685	.1145823	0.21	0.836	-.2008087	.2483458
elmaradott	.0784466	.4064888	0.19	0.847	-.7182568	.87515
u_tel	-.1526612	.3817544	-0.40	0.689	-.900886	.5955636
_cons	-1.789492	.253802	-7.05	0.000	-2.286935	-1.292049
/lnsig2u	-15.72613	15.5312			-46.16672	14.71446
sigma_u	.0003847	.0029874			9.44e-11	1567.485
rho	1.48e-07	2.30e-06			8.91e-21	.9999996

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélyei nem tudjuk vizsgálni – a modellek nem konvergálnak

TÁMOP 3.1.4-08/1

```

Random-effects probit regression           Number of obs   =       5046
Group variable: g                         Number of groups =       1220

Random effects u_i ~ Gaussian             Obs per group:  min =         1
                                           avg =         4.1
                                           max =         6

                                           Wald chi2(11)   =       33.39
Log likelihood = -84.194785                Prob > chi2     =       0.0005
    
```

TAMOP_314_08_1_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_egyhazi	.4557086	.3032397	1.50	0.133	-.1386304	1.050048
f_nonprofit	.7233573	.2416543	2.99	0.003	.2497237	1.196991
tagozodott	.1576521	.3946474	0.40	0.690	-.6158425	.9311468
integralt	.1036146	.3064328	0.34	0.735	-.4969827	.7042118
tge_per	-.3150711	.2429891	-1.30	0.195	-.7913209	.1611788
d3_5	-1.978493	1.068661	-1.85	0.064	-4.07303	.1160444
d6_13	2.721322	1.391583	1.96	0.051	-.0061314	5.448775
d14_17	3.723869	1.036453	3.59	0.000	1.692458	5.755279
kozseg	-.1813625	.3896183	-0.47	0.642	-.9450003	.5822753
nagykozseg	.0813461	.4976272	0.16	0.870	-.8939852	1.056677
budapest	2.026913	1.031581	1.96	0.049	.0050508	4.048776
_cons	-2.49217	.5148791	-4.84	0.000	-3.501314	-1.483025
/lnsig2u	-13.19854	140.2087			-288.0026	261.6055
sigma_u	.0013614	.0954375			2.89e-63	6.41e+56
rho	1.85e-06	.0002598			8.4e-126	1

Az elutasítás esélye nem vizsgálható - alacsony elemszám miatt

Az érvényes szerződéskötés esélye nem vizsgálható – modell nem konvergál

TÁMOP 3.1.4-08/2

```

Random-effects probit regression          Number of obs   =   14150
Group variable: g                       Number of groups =   3832

Random effects u_i ~ Gaussian           Obs per group: min =    1
                                           avg =    3.7
                                           max =    6

                                           Wald chi2(25)   =   176.27
Log likelihood = -1179.117              Prob > chi2     =   0.0000
    
```

TAMOP_314_08_2_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_allami	-.047229	.2473808	-0.19	0.849	-.5320864	.4376284
f_tarsulas	.1375193	.062848	2.19	0.029	.0143395	.2606991
f_egyhazi	-.2661183	.1498867	-1.78	0.076	-.5598909	.0276543
f_nonprofit	-.2605224	.2111218	-1.23	0.217	-.6743135	.1532688
s_r	-.2497332	.2451565	-1.02	0.308	-.7302311	.2307647
s_j	-.4073748	.3810735	-1.07	0.285	-1.154265	.3395155
tagozodott	-.0520586	.1015613	-0.51	0.608	-.2511151	.1469978
integralt	.2032584	.0763597	2.66	0.008	.0535962	.3529206
tge_per	.0578871	.0306994	1.89	0.059	-.0022827	.1180569
d3_5	-.1183653	.1211772	-0.98	0.329	-.3558682	.1191376
d6_13	.0072679	.2192997	0.03	0.974	-.4225516	.4370874
d14_17	.4727076	.1600548	2.95	0.003	.159006	.7864091
kozseg	.3552575	.0713701	4.98	0.000	.2153746	.4951404
nagykozseg	.4681542	.112683	4.15	0.000	.2472996	.6890087
megyeijogu	-.5630751	.1224737	-4.60	0.000	-.8031192	-.323031
onhiki	-.105061	.068628	-1.53	0.126	-.2395693	.0294474
LHH_komp	.0398184	.0812727	0.49	0.624	-.1194731	.1991099
apro_2012	.1107815	.0718798	1.54	0.123	-.0301003	.2516633
elmaradott	-.1336105	.0827317	-1.61	0.106	-.2957616	.0285406
u_tel	.182551	.0814911	2.24	0.025	.0228314	.3422705
emr	-.0420759	.102871	-0.41	0.683	-.2436994	.1595476
ear	-.0254084	.1132677	-0.22	0.823	-.2474089	.1965921
dar	.0008158	.1183794	0.01	0.995	-.2312037	.2328352
ddr	.134081	.0956489	1.40	0.161	-.0533874	.3215494
kdr	-.1616636	.105943	-1.53	0.127	-.3693081	.0459808
_cons	-2.369714	.1342616	-17.65	0.000	-2.632862	-2.106566
/lnsig2u	-14.26968	20.43645			-54.32439	25.78503
sigma_u	.0007969	.0081424			1.60e-12	397327.4
rho	6.35e-07	.000013			2.55e-24	1

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélyei nem tudjuk vizsgálni – a modellek nem konvergálnak

TÁMOP 3.1.4-09/1

```

Random-effects probit regression           Number of obs   =   5046
Group variable: g                         Number of groups =   1220

Random effects u_i ~ Gaussian             Obs per group:  min =    1
                                           avg =    4.1
                                           max =    6

                                           Wald chi2(14)   =   52.46
Log likelihood = -110.1835                 Prob > chi2     =   0.0000
    
```

TAMOP_314_09_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	.0124183	.4521189	0.03	0.978	-.8737184	.898555
f_egyhaz	.1245035	.3548825	0.35	0.726	-.5710535	.8200605
f_nonprofit	.7146417	.2557611	2.79	0.005	.2133592	1.215924
tagozodott	-.272941	.4293764	-0.64	0.525	-1.114503	.5686212
integralt	.150376	.3032172	0.50	0.620	-.4439188	.7446708
tge_per	.0973598	.1063989	0.92	0.360	-.1111781	.3058978
d3_5	-.9868789	.6235936	-1.58	0.114	-2.2091	.2353421
d6_13	-1.193161	.963949	-1.24	0.216	-3.082467	.6961438
d14_17	3.194361	.7505017	4.26	0.000	1.723405	4.665317
kozseg	.8034581	.293644	2.74	0.006	.2279265	1.37899
nagykozseg	.6583347	.3763635	1.75	0.080	-.0793241	1.395994
megyeijogu	.9690582	.4680825	2.07	0.038	.0516334	1.886483
budapest	-.2110031	.444161	-0.48	0.635	-1.081543	.6595364
elmaradott	.5246492	.5320907	0.99	0.324	-.5182294	1.567528
_cons	-3.371807	.3877737	-8.70	0.000	-4.13183	-2.611785
/lnsig2u	-14.15008	149.093			-306.3671	278.0669
sigma_u	.000846	.0630631			2.97e-67	2.41e+60
rho	7.16e-07	.0001067			8.8e-134	1

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélyei nem tudjuk vizsgálni – a modellek nem konvergálnak

TÁMOP 3.1.4-12/1

```

Random-effects probit regression          Number of obs      =      5046
Group variable: g                        Number of groups   =      1220

Random effects u_i ~ Gaussian           Obs per group: min =          1
                                           avg =          4.1
                                           max =          6

                                           Wald chi2(16)     =      373.04
Log likelihood = -949.81593              Prob > chi2       =      0.0000
    
```

TAMOP_314_12_1_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_allami	-.0145684	.1921051	-0.08	0.940	-.3910873	.3619506
f_tarsulas	-.0375636	.2227524	-0.17	0.866	-.4741502	.3990231
f_egyhazi	.120922	.1058161	1.14	0.253	-.0864737	.3283177
f_nonprofit	-.0974033	.1030126	-0.95	0.344	-.2993043	.1044977
f_egyeb	-.1932319	.244683	-0.79	0.430	-.6728018	.286338
s_r	-.0740851	.379682	-0.20	0.845	-.8182482	.670078
integralt	-.2950021	.1594453	-1.85	0.064	-.6075092	.0175049
tge_per	.0730969	.0391214	1.87	0.062	-.0035797	.1497735
d3_5	-.2600677	.3146446	-0.83	0.408	-.8767598	.3566244
d6_13	4.757983	.4369894	10.89	0.000	3.9015	5.614467
d14_17	-5.088203	.3721168	-13.67	0.000	-5.817539	-4.358868
kozseg	-.2775434	.1285419	-2.16	0.031	-.5294809	-.0256059
nagykozseg	-.1634402	.2002353	-0.82	0.414	-.5558942	.2290137
megyeijogu	.0369449	.2500043	0.15	0.883	-.4530546	.5269444
budapest	-.7855747	.1660669	-4.73	0.000	-1.11106	-.4600895
onhiki	-.2683731	.3709025	-0.72	0.469	-.9953287	.4585825
_cons	-1.524844	.1265254	-12.05	0.000	-1.77283	-1.276859
/lnsig2u	-13.97778	20.83836			-54.82022	26.86466
sigma_u	.0009221	.0096072			1.25e-12	681691.1
rho	8.50e-07	.0000177			1.56e-24	1

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélyei nem vizsgálhatóak – nincs döntés

TÁMOP 3.1.4-12/2

Random-effects probit regression	Number of obs	=	14150
Group variable: g	Number of groups	=	3832
Random effects u_i ~ Gaussian	Obs per group: min	=	1
	avg	=	3.7
	max	=	6
Log likelihood = -3053.8958	Wald chi2(25)	=	584.54
	Prob > chi2	=	0.0000

TAMOP_314_12_2_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_allami	.4620629	.0878147	5.26	0.000	.2899493	.6341765
f_tarsulas	.2150562	.049052	4.38	0.000	.118916	.3111964
f_egyhazi	.5058337	.053148	9.52	0.000	.4016656	.6100018
f_nonprofit	-.0380351	.0887005	-0.43	0.668	-.2118849	.1358147
f_egyhazi	.1158795	.1361466	0.85	0.395	-.1509629	.3827219
s_r	-.2685016	.1912046	-1.40	0.160	-.6432557	.1062525
s_j	-.3864261	.3175527	-1.22	0.224	-1.008818	.2359658
integralt	-.3095615	.06707	-4.62	0.000	-.4410164	-.1781067
tge_per	.0578855	.0241334	2.40	0.016	.0105849	.1051862
d3_5	.3786933	.106065	3.57	0.000	.1708097	.586577
d6_13	1.525816	.1755567	8.69	0.000	1.181731	1.869901
d14_17	-2.127444	.1352725	-15.73	0.000	-2.392573	-1.862315
kozseg	-.0941982	.0516664	-1.82	0.068	-.1954626	.0070661
nagykozseg	.1449803	.0899435	1.61	0.107	-.0313058	.3212663
megyeijogu	-.107951	.047375	-2.28	0.023	-.2008043	-.0150977
onhiki	-.2801857	.0576027	-4.86	0.000	-.3930849	-.1672865
LHH_komp	.0192767	.0654108	0.29	0.768	-.1089262	.1474795
apro_2012	.0597066	.0502336	1.19	0.235	-.0387495	.1581627
elmaradott	.0374695	.0719991	0.52	0.603	-.1036461	.1785851
u_tel	-.0067908	.0675442	-0.10	0.920	-.139175	.1255933
emr	.1205552	.0682249	1.77	0.077	-.0131633	.2542736
ear	.0919376	.0716803	1.28	0.200	-.0485533	.2324285
dar	.0127865	.0751966	0.17	0.865	-.1345962	.1601692
ddr	-.1437439	.0706166	-2.04	0.042	-.2821499	-.0053379
kdr	-.0106762	.0632497	-0.17	0.866	-.1346433	.113291
_cons	-1.695961	.0984675	-17.22	0.000	-1.888954	-1.502968
/lnsig2u	-14.47246	12.73654			-39.43562	10.4907
sigma_u	.00072	.0045853			2.73e-09	189.6821
rho	5.18e-07	6.60e-06			7.47e-18	.9999722

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélyei nem vizsgálhatóak – nincs döntés

TÁMOP 3.4.3-08/1

```

Random-effects probit regression          Number of obs   =   5046
Group variable: g                        Number of groups =   1220

Random effects u_i ~ Gaussian            Obs per group:  min =    1
                                           avg =    4.1
                                           max =    6

                                           Wald chi2(11)   =    9.49
Log likelihood = -177.28705              Prob > chi2     =   0.5768
    
```

TAMOP_343_08_1_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_egyhazi	-.3519514	.3359718	-1.05	0.295	-1.010444	.3065411
f_nonprofit	-.0091197	.2003855	-0.05	0.964	-.401868	.3836286
tagozodott	-.1427194	.3631248	-0.39	0.694	-.854431	.5689921
integralt	.1901743	.2072315	0.92	0.359	-.2159919	.5963405
tge_per	.0100331	.1007036	0.10	0.921	-.1873424	.2074086
d3_5	.2148851	.8629773	0.25	0.803	-1.476519	1.90629
d6_13	-1.96131	1.185608	-1.65	0.098	-4.285059	.3624386
d14_17	1.573808	.8467867	1.86	0.063	-.085863	3.23348
kozseg	-.1408519	.2845869	-0.49	0.621	-.6986321	.4169282
nagykozseg	-4.872277	28084.42	-0.00	1.000	-55049.33	55039.58
budapest	.1242096	.4005978	0.31	0.757	-.6609477	.9093669
_cons	-2.728678	.3043728	-8.96	0.000	-3.325238	-2.132119
/lnsig2u	-11.93195	34.91074			-80.35575	56.49184
sigma_u	.0025645	.044765			3.56e-18	1.85e+12
rho	6.58e-06	.0002296			1.26e-35	1

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélyei nem tudjuk vizsgálni – a modellek nem konvergálnak

TÁMOP 3.4.3-08/2

Random effects u_i ~ Gaussian

Obs per group: min = 1
 avg = 3.7
 max = 6

Log likelihood = -510.14081

Wald chi2(25) = 71.03
 Prob > chi2 = 0.0000

TAMOP_343_08_2_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_allami	-.2695284	.2684383	-1.00	0.315	-.7956578	.2566011
f_tarsulas	-.0980893	.1405223	-0.70	0.485	-.373508	.1773293
f_egyhazi	-.0624373	.1310945	-0.48	0.634	-.3193778	.1945031
f_nonprofit	-.4280525	.2412392	-1.77	0.076	-.9008727	.0447677
f_egyeb	-.2056805	.3718546	-0.55	0.580	-.9345021	.5231412
s_r	-.2097325	.3726018	-0.56	0.574	-.9400187	.5205537
tagozodott	.0337563	.1328201	0.25	0.799	-.2265662	.2940789
integralt	-.1292345	.1352371	-0.96	0.339	-.3942944	.1358255
tge_per	.0196543	.0635461	0.31	0.757	-.1048937	.1442024
d3_5	-.0359106	.3274042	-0.11	0.913	-.6776109	.6057898
d6_13	-1.717139	.5489296	-3.13	0.002	-2.793021	-.6412568
d14_17	1.144143	.4000461	2.86	0.004	.3600673	1.928219
kozseg	-.7722858	.1747218	-4.42	0.000	-1.114734	-.4298374
nagykozseg	-.3823905	.2675512	-1.43	0.153	-.9067812	.1420002
megyeijogu	.1985602	.0969845	2.05	0.041	.008474	.3886463
onhiki	-.4228367	.1576318	-2.68	0.007	-.7317893	-.113884
LHH_komp	.0109545	.1690956	0.06	0.948	-.3204668	.3423758
apro_2012	-.0022222	.1324566	-0.02	0.987	-.2618323	.2573879
elmaradott	.4239065	.1902098	2.23	0.026	.0511022	.7967108
u_tel	-.2512925	.183167	-1.37	0.170	-.6102932	.1077082
emr	.6004895	.1949374	3.08	0.002	.2184192	.9825597
ear	.3775768	.1974359	1.91	0.056	-.0093904	.764544
dar	.4552268	.2004052	2.27	0.023	.0624398	.8480138
ddr	.4777277	.1813763	2.63	0.008	.1222367	.8332186
kdr	.0374498	.1968389	0.19	0.849	-.3483474	.423247
_cons	-2.90239	.2819181	-10.30	0.000	-3.454939	-2.34984
/lnsig2u	-13.41002	18.09946			-48.8843	22.06426
sigma_u	.0012248	.0110837			2.43e-11	61829.06
rho	1.50e-06	.0000271			5.89e-22	1

Az elutasítás esélye nem vizsgálható – a modell nem konvergál

A közoktatás fejlesztését célzó NSRK-támogatások értékelése – értékelési zárójelentés

```

Random-effects probit regression          Number of obs   =       94
Group variable: g                       Number of groups =       94

Random effects u_i ~ Gaussian           Obs per group:  min =        1
                                           avg =       1.0
                                           max =        1

Log likelihood = -51.952041              Wald chi2(21)   =      18.05
                                           Prob > chi2     =      0.6457
    
```

TAMOP_343_08_2_ny	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	-1.863188	.8323889	-2.24	0.025	-3.49464	-.2317359
f_egyhazi	-.7198833	.5082249	-1.42	0.157	-1.715986	.2762192
tagozodott	-.3057349	.6157696	-0.50	0.620	-1.512621	.9011513
integralt	-.3647289	.6937761	-0.53	0.599	-1.724505	.9950473
tge_per	-.0020766	.3900601	-0.01	0.996	-.7665803	.7624271
d3_5	.0697862	2.221408	0.03	0.975	-4.284094	4.423666
d6_13	-.9795272	4.179845	-0.23	0.815	-9.171874	7.212819
d14_17	.1344525	2.868983	0.05	0.963	-5.48865	5.757555
kozseg	-.2489905	.7779522	-0.32	0.749	-1.773749	1.275768
nagykozseg	.5461155	1.21913	0.45	0.654	-1.843335	2.935566
megyei jo	.0927771	.4429445	0.21	0.834	-.7753783	.9609325
onhiki	-.0384539	.9049333	-0.04	0.966	-1.812091	1.735183
LHH_komp	-.6935374	.8200735	-0.85	0.398	-2.300852	.9137771
apro_2012	-1.239209	.673236	-1.84	0.066	-2.558727	.0803094
elmaradott	-.1641957	.7518135	-0.22	0.827	-1.637723	1.309332
u_tel	-.9092403	.8360739	-1.09	0.277	-2.547915	.7294345
emr	-1.420454	.9761008	-1.46	0.146	-3.333577	.492668
ear	-1.740428	1.008973	-1.72	0.085	-3.717978	.2371224
dar	-1.574949	1.036916	-1.52	0.129	-3.607267	.4573688
ddr	-.4161011	.8882839	-0.47	0.639	-2.157105	1.324903
kdr	-.8684601	.9758643	-0.89	0.373	-2.781119	1.044199
_cons	1.866295	1.577268	1.18	0.237	-1.225094	4.957684
/lnsig2u	-2.254819
sigma_u	.3238711
rho	.0949346

TÁMOP 3.4.3-11/1

```

Random-effects probit regression          Number of obs   =       5046
Group variable: g                       Number of groups =       1220

Random effects u_i ~ Gaussian           Obs per group:  min =         1
                                           avg =         4.1
                                           max =         6

Log likelihood = -475.77759              Wald chi2(14)   =       160.98
                                           Prob > chi2     =       0.0000
    
```

TAMOP_343_11_1_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_allami	.4542844	.2068806	2.20	0.028	.0488058	.859763
f_tarsulas	.4874458	.2395509	2.03	0.042	.0179346	.956957
f_egyhazi	.1215104	.1433113	0.85	0.397	-.1593746	.4023954
f_nonprofit	-.0941291	.1444933	-0.65	0.515	-.3773309	.1890726
f_egyeb	.2610631	.2616511	1.00	0.318	-.2517636	.7738898
integralt	-.1927285	.2179883	-0.88	0.377	-.6199778	.2345208
tge_per	.170494	.0456555	3.73	0.000	.0810109	.259977
d3_5	-.6923264	.4198465	-1.65	0.099	-1.51521	.1305576
d6_13	3.557283	.5683178	6.26	0.000	2.4434	4.671165
d14_17	-3.758793	.5008398	-7.50	0.000	-4.740421	-2.777165
kozseg	-.1290916	.1758292	-0.73	0.463	-.4737105	.2155273
nagykozseg	-.2723274	.318206	-0.86	0.392	-.8959996	.3513448
megyeijogu	.5432992	.2725954	1.99	0.046	.009022	1.077576
budapest	-.9138649	.1962662	-4.66	0.000	-1.298539	-.5291903
_cons	-2.322654	.1701351	-13.65	0.000	-2.656113	-1.989196
/lnsig2u	-13.31498	14.3708			-41.48124	14.85128
sigma_u	.0012844	.0092287			9.83e-10	1678.473
rho	1.65e-06	.0000237			9.66e-19	.9999996

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélyei nem vizsgálhatóak – kicsi elemszám

TÁMOP 3.4.3-11/2

```

Random-effects probit regression           Number of obs   =   14150
Group variable: g                        Number of groups =   3832

Random effects u_i ~ Gaussian           Obs per group: min =    1
                                           avg   =    3.7
                                           max   =    6

                                           Wald chi2(24)   =   210.38
                                           Prob > chi2     =   0.0000

Log likelihood = -1690.9541
    
```

TAMOP_343_11_2_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]
f_allami	.2521787	.1162532	2.17	0.030	.0243266 .4800307
f_tarsulas	.0639508	.0667834	0.96	0.338	-.0669422 .1948438
f_egyhazi	.2450798	.0713244	3.44	0.001	.1052865 .384873
f_nonprofit	.042962	.1061181	0.40	0.686	-.1650256 .2509496
f_egyeb	.1887143	.1611022	1.17	0.241	-.1270402 .5044688
s_r	-.7009251	.3824949	-1.83	0.067	-1.450601 .0487511
integralt	-.1699044	.0812339	-2.09	0.036	-.3291199 -.0106889
tge_per	-.0132768	.0366082	-0.36	0.717	-.0850276 .058474
d3_5	.1131648	.1424552	0.79	0.427	-.1660422 .3923717
d6_13	1.198386	.2359914	5.08	0.000	.7358512 1.66092
d14_17	-1.776191	.1796297	-9.89	0.000	-2.128259 -1.424124
kozseg	-.1267136	.0689622	-1.84	0.066	-.2618771 .0084499
nagykozseg	.067585	.1184501	0.57	0.568	-.1645728 .2997428
megyei_jogu	.0690781	.0616952	1.12	0.263	-.0518423 .1899985
onhiki	-.2284184	.0719707	-3.17	0.002	-.3694783 -.0873584
LHH_komp	-.0706722	.0803203	-0.88	0.379	-.228097 .0867527
apro_2012	-.0409186	.0699465	-0.58	0.559	-.1780111 .096174
elmaradott	-.1172858	.0921967	-1.27	0.203	-.297988 .0634163
u_tel	.2019393	.0805457	2.51	0.012	.0440727 .359806
emr	.1989599	.0928246	2.14	0.032	.0170269 .3808928
ear	.2148109	.0957188	2.24	0.025	.0272055 .4024163
dar	.0960457	.1021671	0.94	0.347	-.1041981 .2962896
ddr	-.0251579	.097633	-0.26	0.797	-.216515 .1661993
kdr	-.1194924	.0933694	-1.28	0.201	-.3024931 .0635082
_cons	-1.990711	.1395437	-14.27	0.000	-2.264211 -1.71721
/lnsig2u	-13.31764	12.12701			-37.08614 10.45087
sigma_u	.0012827	.0077774			8.85e-09 185.942
rho	1.65e-06	.00002			7.83e-17 .9999711

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélyei nem vizsgálhatóak – kicsi elemszám

TIOP 1.1.1/07

```

Random-effects probit regression          Number of obs    =    14150
Group variable: g                       Number of groups =     3832

Random effects u_i ~ Gaussian           Obs per group:  min =     1
                                           avg =     3.7
                                           max =     6

Log likelihood = -2770.1978              Wald chi2(24)    =    620.71
                                           Prob > chi2      =    0.0000
    
```

TIOP_111_07_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_allami	-.3519041	.2165239	-1.63	0.104	-.7762833	.072475
f_tarsulas	.0116668	.0455424	0.26	0.798	-.0775947	.1009283
f_egyhazi	-.062968	.0842089	-0.75	0.455	-.2280144	.1020784
f_nonprofit	.0855346	.1006318	0.85	0.395	-.1117002	.2827693
s_r	.1689743	.1191579	1.42	0.156	-.0645708	.4025194
s_j	.4753731	.1498852	3.17	0.002	.1816036	.7691426
tagozodott	-.0197581	.0654312	-0.30	0.763	-.1480009	.1084846
integralt	.3604239	.0500752	7.20	0.000	.2622783	.4585696
tge_per	-.1097416	.0279612	-3.92	0.000	-.1645445	-.0549387
d3_5	-.0714799	.0855395	-0.84	0.403	-.2391342	.0961744
d6_13	.2734422	.1539641	1.78	0.076	-.0283219	.5752062
d14_17	.6229659	.1121584	5.55	0.000	.4031394	.8427924
kozseg	.6397886	.049677	12.88	0.000	.5424235	.7371536
nagykozseg	.7224152	.0797319	9.06	0.000	.5661436	.8786868
onhiki	.1888066	.0454674	4.15	0.000	.0996921	.2779212
LHH_komp	.0505061	.0565173	0.89	0.372	-.0602658	.1612781
apro_2012	.0053549	.050294	0.11	0.915	-.0932195	.1039292
elmaradott	-.0625002	.0552293	-1.13	0.258	-.1707477	.0457473
u_tel	-.0110496	.0575522	-0.19	0.848	-.12385	.1017507
emr	-.0627652	.071787	-0.87	0.382	-.2034652	.0779348
ear	-.0985778	.0777129	-1.27	0.205	-.2508923	.0537367
dar	-.1188312	.082037	-1.45	0.147	-.2796207	.0419584
ddr	-.0925848	.0733501	-1.26	0.207	-.2363484	.0511789
kdr	-.0750838	.0709065	-1.06	0.290	-.214058	.0638904
_cons	-1.722312	.1042536	-16.52	0.000	-1.926645	-1.517978
/lnsig2u	-14.29309	9.0129			-31.95805	3.371873
sigma_u	.0007876	.0035492			1.15e-07	5.397503
rho	6.20e-07	5.59e-06			1.32e-14	.9668138

A közoktatás fejlesztését célzó NSRK-támogatások értékelése – értékelési zárójelentés

```

Random-effects probit regression      Number of obs      =      823
Group variable: g                    Number of groups   =      822

Random effects u_i ~ Gaussian        Obs per group: min =      1
                                       avg =      1.0
                                       max =      2

Wald chi2(22)                        =      53.78
Log likelihood = -304.17671           Prob > chi2       =      0.0002
    
```

TIOP_111_07_e	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	-.0343995	.1419419	-0.24	0.809	-.3126004	.2438014
f_egyhaz	-.1066319	.3234331	-0.33	0.742	-.7405492	.5272854
f_nonprofit	.2335683	.3428998	0.68	0.496	-.4385029	.9056396
s_j	1.056134	.2990907	3.53	0.000	.4699274	1.642342
tagozodott	.3626626	.1830489	1.98	0.048	.0038933	.7214319
integralt	-.2265795	.1565845	-1.45	0.148	-.5334794	.0803204
tge_per	-.0673229	.0894439	-0.75	0.452	-.2426298	.107984
d3_5	.0162722	.275434	0.06	0.953	-.5235685	.5561129
d6_13	-.6815076	.4917296	-1.39	0.166	-1.64528	.2822648
d14_17	-.5583679	.3649708	-1.53	0.126	-1.273698	.1569617
kozseg	-.3581654	.1648027	-2.17	0.030	-.6811728	-.0351581
nagykozseg	-.3594421	.2433217	-1.48	0.140	-.8363439	.1174598
onhiki	-.0251872	.1401957	-0.18	0.857	-.2999658	.2495913
LHH_komp	.3042252	.1564453	1.94	0.052	-.0024019	.6108523
apro_2012	-.2575499	.1561643	-1.65	0.099	-.5636264	.0485266
elmaradott	.4473997	.1544562	2.90	0.004	.1446711	.7501284
u_tel	.0486141	.1695144	0.29	0.774	-.2836281	.3808563
emr	-.3543422	.2441747	-1.45	0.147	-.8329158	.1242314
ear	-.2090837	.2557689	-0.82	0.414	-.7103816	.2922141
dar	-.2712385	.2717898	-1.00	0.318	-.8039367	.2614597
ddr	.3109924	.2355528	1.32	0.187	-.1506826	.7726674
kdr	.2023184	.2297311	0.88	0.378	-.2479463	.652583
_cons	-.904047	.3344184	-2.70	0.007	-1.559495	-.2485991
/lnsig2u	-9.655055	32.69817			-73.74229	54.43218
sigma_u	.0080063	.1308955			9.71e-17	6.60e+11
rho	.0000641	.0020957			9.42e-33	1

A közoktatás fejlesztését célzó NSRK-támogatások értékelése – értékelési zárójelentés

```

Random-effects probit regression          Number of obs   =       823
Group variable: g                        Number of groups =       822

Random effects u_i ~ Gaussian           Obs per group: min =        1
                                           avg =          1.0
                                           max =          2

Log likelihood = -278.25484              Wald chi2(22)   =       66.78
                                           Prob > chi2     =       0.0000
    
```

TIOP_111_07_ny	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	.0322123	.1458292	0.22	0.825	-.2536077	.3180323
f_egyhazi	-.236568	.3662979	-0.65	0.518	-.9544986	.4813626
f_nonprofit	-.8449241	.3500944	-2.41	0.016	-1.531097	-.1587517
s_j	-1.282273	.3093176	-4.15	0.000	-1.888525	-.6760218
tagozodott	-.514016	.1865421	-2.76	0.006	-.8796318	-.1484002
integralt	.3064523	.172035	1.78	0.075	-.0307302	.6436348
tge_per	.1309925	.0977505	1.34	0.180	-.060595	.3225799
d3_5	-.0079109	.2746967	-0.03	0.977	-.5463066	.5304847
d6_13	1.023789	.5015029	2.04	0.041	.0408609	2.006716
d14_17	.6029683	.3672761	1.64	0.101	-.1168795	1.322816
kozseg	-.1043012	.1911777	-0.55	0.585	-.4790026	.2704002
nagykozseg	-.0150112	.2718502	-0.06	0.956	-.5478278	.5178054
onhiki	.2365967	.1488803	1.59	0.112	-.0552033	.5283966
LHH_komp	-.3316063	.1666715	-1.99	0.047	-.6582764	-.0049362
apro_2012	.2486084	.1595635	1.56	0.119	-.0641303	.5613472
elmaradott	-.5336768	.1612673	-3.31	0.001	-.849755	-.2175987
u_tel	-.0587452	.179958	-0.33	0.744	-.4114565	.293966
emr	.5137551	.2445722	2.10	0.036	.0344024	.9931079
ear	.4773838	.2628845	1.82	0.069	-.0378604	.9926279
dar	.7548692	.2938692	2.57	0.010	.1788961	1.330842
ddr	-.1303356	.2346341	-0.56	0.579	-.59021	.3295389
kdr	-.0058774	.2291975	-0.03	0.980	-.4550963	.4433415
_cons	1.091675	.3552764	3.07	0.002	.3953465	1.788004
/lnsig2u	-4.946283	4.239634			-13.25581	3.363247
sigma_u	.0843196	.178742			.0013229	5.374274
rho	.0070596	.0297188			1.75e-06	.966536

TIOP 1.1.1/09

```

Random-effects probit regression          Number of obs   =   14150
Group variable: g                        Number of groups =    3832

Random effects u_i ~ Gaussian           Obs per group: min =    1
                                           avg =    3.7
                                           max =    6

                                           Wald chi2(24)   =    54.57
Log likelihood = -574.91433              Prob > chi2     =    0.0004
    
```

TIOP_111_09_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_allami	-.1735273	.328751	-0.53	0.598	-.8178674	.4708128
f_tarsulas	.30959	.089148	3.47	0.001	.1348631	.4843168
f_egyhaz	-.2497289	.1949941	-1.28	0.200	-.6319103	.1324526
f_nonprofit	-.3959269	.3145812	-1.26	0.208	-1.012495	.2206409
s_r	-5.097804	31802.19	-0.00	1.000	-62336.24	62326.04
s_j	.0602668	.3969839	0.15	0.879	-.7178075	.838341
tagozodott	-.0898629	.1423156	-0.63	0.528	-.3687963	.1890705
integralt	-.077466	.1208929	-0.64	0.522	-.3144118	.1594797
tge_per	.0114051	.0489487	0.23	0.816	-.0845325	.1073427
d3_5	-.0201019	.1908594	-0.11	0.916	-.3941795	.3539757
d6_13	-.8536806	.3381	-2.52	0.012	-1.516344	-.1910168
d14_17	-.0456392	.2505353	-0.18	0.855	-.5366793	.4454009
kozseg	.1480934	.0952019	1.56	0.120	-.0384989	.3346858
nagykozseg	.3395663	.1483049	2.29	0.022	.048894	.6302387
onhiki	.0376737	.0995465	0.38	0.705	-.1574339	.2327813
LHH_komp	-.1207447	.1223993	-0.99	0.324	-.360643	.1191535
apro_2012	-.1614326	.1097753	-1.47	0.141	-.3765881	.053723
elmaradott	-.2082287	.1317892	-1.58	0.114	-.4665309	.0500734
u_tel	.1960958	.1149186	1.71	0.088	-.0291405	.421332
emr	-.1008591	.1558825	-0.65	0.518	-.4063832	.2046651
ear	.1610351	.1554096	1.04	0.300	-.1435621	.4656323
dar	.0352656	.1668313	0.21	0.833	-.2917177	.3622488
ddr	.1876913	.140804	1.33	0.183	-.0882796	.4636621
kdr	-.035047	.1510914	-0.23	0.817	-.3311807	.2610866
_cons	-2.74336	.2039357	-13.45	0.000	-3.143067	-2.343654
/lnsig2u	-12.51267	14.27005			-40.48145	15.45612
sigma_u	.0019183	.0136869			1.62e-09	2271.193
rho	3.68e-06	.0000525			2.62e-18	.9999998

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélyei nem tudjuk vizsgálni – a modellek nem konvergálnak

TIOP 1.2.5/09

```

Random effects u_i ~ Gaussian                                Obs per group: min =      1
                                                         avg =      3.5
                                                         max =      6

Log likelihood = -43.460004                                Wald chi2(13) = 2751.63
                                                         Prob > chi2 = 0.0000
    
```

TIOP_125_12_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	.1714754	.3394408	0.51	0.613	-.4938165	.8367672
integralt	-.0309234	.4237864	-0.07	0.942	-.8615296	.7996827
tge_per	.7434113	.2262367	3.29	0.001	.2999955	1.186827
d3_5	.455737	.7045438	0.65	0.518	-.9251435	1.836617
d6_13	-1.365097	1.19416	-1.14	0.253	-3.705607	.9754137
d14_17	.2124103	.8635928	0.25	0.806	-1.480201	1.905021
kozseg	.9322696	.3989358	2.34	0.019	.1503697	1.714169
onhiki	-.5271542	.3166434	-1.66	0.096	-1.147764	.0934555
apro_2012	-.425679	.4295607	-0.99	0.322	-1.267602	.4162445
elmaradott	-.1124183	.3697401	-0.30	0.761	-.8370956	.612259
u_tel	.2400747	.3808685	0.63	0.528	-.5064139	.9865634
emr	5.144973	.6265667	8.21	0.000	3.916924	6.373021
ear	4.969181	.5877577	8.45	0.000	3.817197	6.121165
_cons	-9.287978
<hr/>						
/lnsig2u	-12.29748	50.28689			-110.858	86.26301
<hr/>						
sigma_u	.0021362	.0537108			8.46e-25	5.39e+18
rho	4.56e-06	.0002295			7.16e-49	1

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélye nem vizsgálható – gyakorlatilag minden pályázat nyer

TIOP 1.2.5/12

```

Random-effects probit regression                Number of obs    =    2203
Group variable: g                             Number of groups  =     632

Random effects u_i ~ Gaussian                 Obs per group: min =     1
                                                avg =     3.5
                                                max =     6

Log likelihood = -42.421837                    Wald chi2(14)    =   2586.08
                                                Prob > chi2      =    0.0000
    
```

TIOP_125_12_p	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]	
f_tarsulas	.1822764	.3442558	0.53	0.596	-.4924526	.8570054
tagozodott	-8.343452	1.86e+09	-0.00	1.000	-3.65e+09	3.65e+09
integralt	-.0236697	.4359984	-0.05	0.957	-.8782108	.8308715
tge_per	.7143574	.2291613	3.12	0.002	.2652095	1.163505
d3_5	.5262767	.7344735	0.72	0.474	-.9132648	1.965818
d6_13	-1.585321	1.262776	-1.26	0.209	-4.060317	.8896748
d14_17	.228351	.8687639	0.26	0.793	-1.474395	1.931097
kozseg	.9282746	.4054188	2.29	0.022	.1336684	1.722881
onhiki	-.5467551	.3216399	-1.70	0.089	-1.177158	.0836475
apro_2012	-.505671	.4434748	-1.14	0.254	-1.374866	.3635237
elmaradott	-.0985463	.3799961	-0.26	0.795	-.843325	.6462323
u_tel	.2351317	.3849014	0.61	0.541	-.5192612	.9895246
emr	5.060893	.6314381	8.01	0.000	3.823297	6.298489
ear	4.878758	.5908644	8.26	0.000	3.720685	6.036831
_cons	-9.133657
/lnsig2u	-11.26432	49.94293			-109.1507	86.62202
sigma_u	.0035808	.0894185			1.99e-24	6.45e+18
rho	.0000128	.0006404			3.95e-48	1

Az elutasítás és az érvényes szerződéskötés esélye nem vizsgálható – nincs döntés

